

ISSN: 2961-564X
(Online)
Volume 6 - Issue I

2020

THE JOURNAL OF STUDIES IN
HUMANITIES

වෘත්තීයානු අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6

Number I

The Journal of Studies in Humanities is a refereed bi-annual and bi-lingual multi-disciplinary research journal published by the Department of Humanities, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale which creates ample opportunities for both local and foreign researchers to publish their high quality research findings for dissemination of knowledge in order to fill the gaps available in the fields of research by opening scopes for future research.

ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 Number I 2020

Editorial Advisory Board

Prof. D. Thusitha Mendis

Department of Archaeology
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Prof. M.K.L. Irangani Malawarage

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Senior Professor Ariya Lagamuwa

Department of Archaeology and Heritage Management
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Prof. Sena Nanayakkara

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Board of Editors

Dr. W.K.D. Keerthirathne (Co-editor)

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Prof. Ajith Thalwatte (Co-editor)

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Editorial Assistants

Mr. D.M.T.U.K. Disanayake

Lecturer (Probationary)
Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Mr. K.B.P.T.S. Thilakasiri

Lecturer (Temporary)
Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 Number I 2020

Copyright © June 2020, Department of Humanities, Faculty of Social Sciences and Humanities, Rajarata University of Sri Lanka, Mihintale.

The Journal of Studies in Humanities

The Refereed Journal of the Department of Humanities,
Faculty of Social Sciences and Humanities,
Rajarata University of Sri Lanka
Volume 6, Number 1, (June) 2020

ISSN (Online): 2961-564X

ISSN (Print): 2362 - 0706

Published by the Department of Humanities
Co-editors (2020) Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka

All communications should be addressed to:
The Co-editors, The Journal of Studies in Humanities

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka

Tel. 025 2266789

Email: humanitiesjournal.rusl@gmail.com

All rights reserved. No any part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without the written permission or agreement of the Co-editors.

The views and opinions express in the papers of this journal are those of the authors and do not necessarily expressed the opinions of the Co-editors of the The Journal of Studies in Humanities, Volume 6, Number 1, (June) 2020.

Printed by: Cybergate Services (Pvt) Ltd.
N. 59, Sri Soratha Mawatha, Gangodawila
Nugegoda.
Tel: 0112801283

ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 Number I 2020

Panel of Reviewers

Prof. Rev. Waradiwela Wijayasumana Thero

Faculty of Languages and Cultural Studies
Department of Social Sciences and Comparative Studies
Bhiksu University of Sri Lanka
Anuradhapura

Prof. Chandrasiri Rajapakshe

Department of Mass Communication
Faculty of Social Sciences
University of Kelaniya
Kelaniya

Prof. Sena Nanayakkara

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Prof. C.R. Withanachchi

Department of Archaeology
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Prof. B.M.S. Bandara

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Prof. Ajith Talwaththe

Department of History
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Dr. W.K.D. Keerthirathne

Senior Lecturer
Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Mr. Indika Ihalagedara

Senior Lecturer
Department of History
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Rev. Handagiriye Sirisumana Thero

Lecturer
Department of Social Sciences and Comparative Studies
Faculty of Languages and Cultural Studies
Bhiksu University of Sri Lanka
Anuradhapura

Mr. H.G.C. Samapath

Lecturer
Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 Number I 2020

Information of the Authors

Editorial

W.K.D. Keerthirathne

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

Research Papers

Asitha Mallavarachchi

Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

T.M.P.S.I. Tennakoon

Department of Public Administration
Faculty of Management
Uva Wellassa University
Badulla

D. Thusitha Mendis

Department of Archaeology
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

M.A. Prasad Kumara
Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

W.A.M.G.P.K. Wanasinghe
Pulathisipura National College of Education
Polonnaruwa

N.G.I.M. Wickramasinghe (Reserach Assistant)

M.K.L. Irangani Malawarage
Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

H.G.C. Samapath
Department of Humanities
Faculty of Social Sciences and Humanities
Rajarata University of Sri Lanka
Mihintale

S.A.H. Samarasinghe
Maharagama National College of Education
Maharagama

Sarath Manula Wickrama
Postgraduate Student
Faculty of Postgraduate
University of Kelaniya
Kelaniya

Rev. Handagiriye Sirisumana Thero
Faculty of Languages and Cultural Studies
Department of Social Sciences and Comparative Studies
Bhiksu University of Sri Lanka
Anuradhapura

ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 Number I 2020

Content

Editorial	xiii
<i>W.K.D. Keerthirathne</i>	
Research Papers	
කොරෝනා වසංගතය හමුවේ සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය කිරීමෙහිලා සිංහල පුවත්පත්වල ප්‍රවෘත්ති වාර්තාකරණය අසිත මල්ලවආරච්චි	1-11
1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය, ලංකාවේ කම්කරු වැඩ වර්ජන ඉතිහාසයේ තීරණාත්මක සන්ධිස්ථානයක් ලෙස ටී.එම්.පී.එස්.අයි. තෙන්නකෝන්	12-31
A Review of Recent Prehistoric and Proto-historic Research in Sri Lanka <i>D. Thusitha Mendis</i>	32-50
හික්ෂු සංස්ථාවෙහි අවශ්‍යතා පූරණය සඳහා විහාරස්ථ කුඹුරු ඉඩම්හි ආදායම් යොදාගත් ආකාරය පිළිබඳ ඓතිහාසික අධ්‍යයනයක් එම්. ඒ. ප්‍රසාද් කුමාර	51-65
Perception of Teacher Trainees on the Implementation of Continuous Assessment in National Colleges of Education in Sri Lanka <i>W.A.M.G.P.K. Wanasinghe</i>	66-78
පුරාතන ලංකාවේ ගැටුම් කළමනාකරණයෙහිලා පාලකයන් විසින් අනුගමනිත උපායමාර්ග (රෝහණ පාලක පරම්පරාව ඇසුරිනි) එන්.පී.අයි.එම්. වික්‍රමසිංහ එම්.කේ.එල්. අයිරාංගනී මලවරගේ	79-90

ප්‍රතිසන්ධිය පිළිබඳ ජීව මනෝවිද්‍යාත්මක හා බෞද්ධ ඉගැන්වීම පිළිබඳ සාමාන්‍ය විමසා බැලීමක් එච්.ජී.සී. සම්පත්	91-104
11 ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂයේ සාධනය මැනීමට වසර අවසානයේ පළාත් මට්ටමින් පවත්වනු ලබන සාධන පරීක්ෂණවල යෝග්‍යතාව විමසා බැලීම එස්.ඒ.එච්. සමරසිංහ	105-115
අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ආදිවාසී ජනතාවගේ පාරම්පරික ඥාණ සම්භාරය අභිමිවීම හා නූතනයට බලපෑ අධ්‍යාපනික අභියෝග සරත් මනුල වික්‍රම	116-131
එලදායි පාසල හා පාසල් පාදක කළමනාකරණය හඳුනාගැනීමේ සිරිසුමන හිමි	132-149
ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ විමර්ශනය නන්දන මිල්ලගල	150-154

Editorial

Application of Buddhist Student Centered Learning Methods for the Effectiveness of Modern Educational System in Sri Lanka

Student centered learning which is also known as constructive learning is the major learning approach practiced and promoted by the Buddha in the learning teaching process over forty five (45) years. Student centered learning in Buddhist education is of two types: self-directed student centered learning and teacher facilitated student centered learning. Initiation and continuation of the learning teaching process is launched by the learner himself until the competency is achieved via successful completion of the learning outcomes and the competency level is the major characteristic of the self-directed student centered learning as shown in the Buddhist education. Teacher facilitated student centered learning situation occurs under the guidance of the teacher or more knowledgeable practitioners until the goal is achieved with successful completion of learning outcomes and competency levels. In the formation of student centered learning environment, the Buddha has practiced and promoted different types of student centered learning strategies along with the student centered learning methods which can be compared with the three domains: cognitive, affective and psychomotor discussed in modern western education. According to research findings, implementation of the student centered learning environment in the learning teaching process is a big challenge faced by the modern teachers who deal with the learners in the 21st century enriched with vivid potentialities. Mostly, the modern teachers create semi student centered learning situations which are not paving way for the students to be independent in the learning teaching process. Due to this reason, Modern teachers have not been able to effectively contribute to fulfill the National Goals of the education in the creation of a learner with the 21st century learning skills who can secure an honorable place in the international community by developing competencies relevant to both worldly and spiritual life. Concepts relevant to Buddhist student centered learning are timely important and highly applicable for the 21st century education. Thus, student centered learning approach practised and promoted in Buddhist education provides a meaningful insight for the modern teacher to create a competent learner as expected by the government and the parents by applying student centered Buddhist educational approaches with the western educational approach. If these two traditions can be integrated with their own identities, it would be a big benefit for all parties who enjoy free education in Sri Lanka allowing to flourish the National Goals of the general education in Sri Lanka.

W.K.D. Keerthirathne

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

කොරෝනා වසංගතය හමුවේ සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය
කිරීමේලා සිංහල පුවත්පත්වල ප්‍රවෘත්ති
වාච්ඡාකරණය
(2021 මැයි 24 සිට 2021 ජූනි 14 දක්වා පනවන ලද
සංවරණ සීමා කාල සීමාව තුළ)

Correspondence:
asithaprabhath@gmail.com

අසිත මල්ලවආරච්චි

Specialty Section:
Mass Communication

Abstract

Received:
29 September 2021

Revised:
12 August 2022

Accepted:
14 August 2022

Published:
02 January 2023

Citation:
මල්ලවආරච්චි, අසිත. (2020).
කොරෝනා වසංගතය හමුවේ
සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය කිරීමේලා
සිංහල පුවත්පත්වල ප්‍රවෘත්ති
වාච්ඡාකරණය (2021 මැයි 24 සිට
2021 ජූනි 14 දක්වා පනවන ලද
සංවරණ සීමා කාල සීමාව තුළ).
මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය

සංග්‍රහය.
6(1), 1-11.

ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

Covid 19 is a disease caused by a new condition called SARS-COV-2. Colds can progress to severe acute respiratory syndrome (MERS) and severe acute respiratory syndrome (SARS). As we work to develop community awareness in health communication, this study aims to examine the nature of Sinhala newspaper news reporting in the wake of the incident. Sinhala newspaper media coverage has been studied with the dual approach of quantitative and qualitative. On the basis of random sampling published between May 24, 2021, and June 14, 2021, 04 newspapers, namely Island, Dinamina, Silumina and Maubima, which can be downloaded online without payment, have been selected. Focusing only on front-page news, the analysis used the key search terms “Corona” and “Covid 19”. It has been confirmed that the quality of

reporting in Sinhala newspapers has increased in public-sector newspapers more than in private-sector newspapers.

Keywords: Covid 19, disease, health communication, newspaper

හැඳින්වීම

රෝගියෙකුගෙන් රෝගියෙකුට නිරාවරණය වූ මතුපිට හරහා සම්ප්‍රේෂණය වන වෛරසයක් ලෙස කොරෝනා රෝගය ලෝකයේ ප්‍රථම වරට චීනයේ වූහාන් නගරයෙන් 2019 දෙසැම්බර් මස වාර්තා විය (සර් රි සහ තවත් අය. 2021) (ආර්. මොසිඩා සහ තවත් අය. 2020). 2020 මාර්තු මස වන විට ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් එය ගෝලීය වසංගතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදී (ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය. 2020). මෙම වසංගතය ජෛව විද්‍යාත්මක වසංගතයක් ලෙස දැනටමත් පිළිගෙන ඇති අතර, එය පුළුල් ආකාරයේ මිනිස්, සමාජ හා ආර්ථික හානි සිදුකරනු ලබයි. 2021 අගෝස්තු මාසය වනවිට සමස්ත ලෝකයේ ම කොරෝනා රෝගීන් 217,558,771 ක් වාර්තා වී ඇති අතර, සමස්ත මරණ ප්‍රමාණය 4,517,240 ක් වේ (ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය. 2020). කොරෝනා වෛරසය ආසාදනය වූ බොහෝ පුද්ගලයින්ට මෘදු හා මධ්‍යස්ථ ශ්වසන රෝග ඇතිවන අතර විශේෂ ප්‍රතිකාර අවශ්‍ය නොවී සුවය ලබයි (ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය. 2020). වැඩිහිටි පුද්ගලයින් හා හෘද්‍ය රෝගීන්, දියවැඩියා රෝගීන්, නිදන්ගත ශ්වසන රෝගීන් හා පිළිකා වැනි සෞඛ්‍ය ගැටලු ඇති පුද්ගලයින්ට බරපතල රෝගාබාධ ඇතිවීමට වැඩි අවකාශයක් ඇත (ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය., 2020).

2020 ජනවාරි 27 වන දින ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු කොරෝනා රෝගියා වාර්තා වූ අතර, ඇය චීනයේ හුබෙයි හි පදිංචි 44 හැවිරිදි චීන ජාතික කාන්තාවකි. 2021 අගෝස්තු මස අවසන් වන විට ශ්‍රී ලංකාවේ කොවිඩ් රෝගීන් 444,130 ක් වාර්තා වී ඇති අතර, එයින් රෝගීන් 376,216 ක් සුවය ලබා ඇත. මිය ගිය රෝගීන් සංඛ්‍යාව 9,400 ක් වේ (ජනාධිපති කාර්යාලය. 2021). ඕනෑම ජීවවිද්‍යාත්මක ව්‍යසනයකදී ආපදාවක් ඇතිවීමට හා එහි අවදානම අවම කිරීම සඳහා නිසි කළමනාකරණය වැදගත් වේ. ඒ සඳහා ව්‍යසනයට පෙර රට පුරා සන්නද්ධ සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතියක් පවත්වා ගත යුතුය. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ඉදිරිපත් කරන ලද ආපදා කළමනාකරණ රාමුව අදියර 4ක් පැහැදිලි කරයි (ජාත්‍යන්තර හෙද කවුන්සිලය. 2021) (සර් රි සහ තවත් අය. 2021). එනම් අවම කිරීම, සූදානම් වීම, ප්‍රතිචාර දැක්වීම හා ප්‍රතිසාධනය කිරීමයි. මෙම අවස්ථාවන්ට අදාළව උපායමාර්ග සකස් කිරීම, රෝගය පාලනය කිරීමට හේතුවන අතර එය සෞඛ්‍ය සේවයට පමණක් සීමා වන්නක් නොවේ. රාජ්‍ය, පෞද්ගලික, රාජ්‍ය

නොවන සංවිධාන හා සමස්ත ප්‍රජාවගේම දායකත්වය ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන බව මැන කාලීන නිදසුන්වලින් හඳුනාගත හැකි ය (ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය, 2021) (නිකෝලා සහ තවත් අය, 2020).

කොරෝනා රෝගය, වසංගත තත්ත්වයට පත්වීමත් සමග ම මුල් අවස්ථාවේ සිට වැළැක්වීම සඳහා නිරන්තර යාවත්කාලීන තොරතුරු වාර්තා කරමින් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර පුවත්පත් සුවිශාල කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. එවැනි තොරතුරු පුවත්පත් මගින් වාර්තා කිරීම තුළ වසංගතය පිළිබඳව සියලු පාර්ශවකරුවන්ගේ අදහස් එකම වේදිකාවක් මතට ගෙන ආ හැකි ය. පුවත්පත ජනතාවට වැදගත් තොරතුරු මූලාශ්‍රයක් වන අතර එමගින් මුළු සංසිද්ධියම ආවරණය කරමින් දේශීය තොරතුරු ධාරිතාව ඉහළ නැංවිය හැකි ය. එමගින් වාර්තාවන තේමාවන් හා අන්තර්ගතයන් සමාලෝචනය කිරීම හා විමර්ශනය කිරීම මගින් වසංගතය පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයින්ට හා පාර්ශවකරුවන්ට තොරතුරු ප්‍රවාහයේ විවිධත්වය අර්ථ නිරූපණය කළ හැකි ය. එමෙන් ම ඕනෑම අවස්ථාවක අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ප්‍රජාව පෙළඹවීම හා ඒ පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාදීමට හැකියාව ඇත.

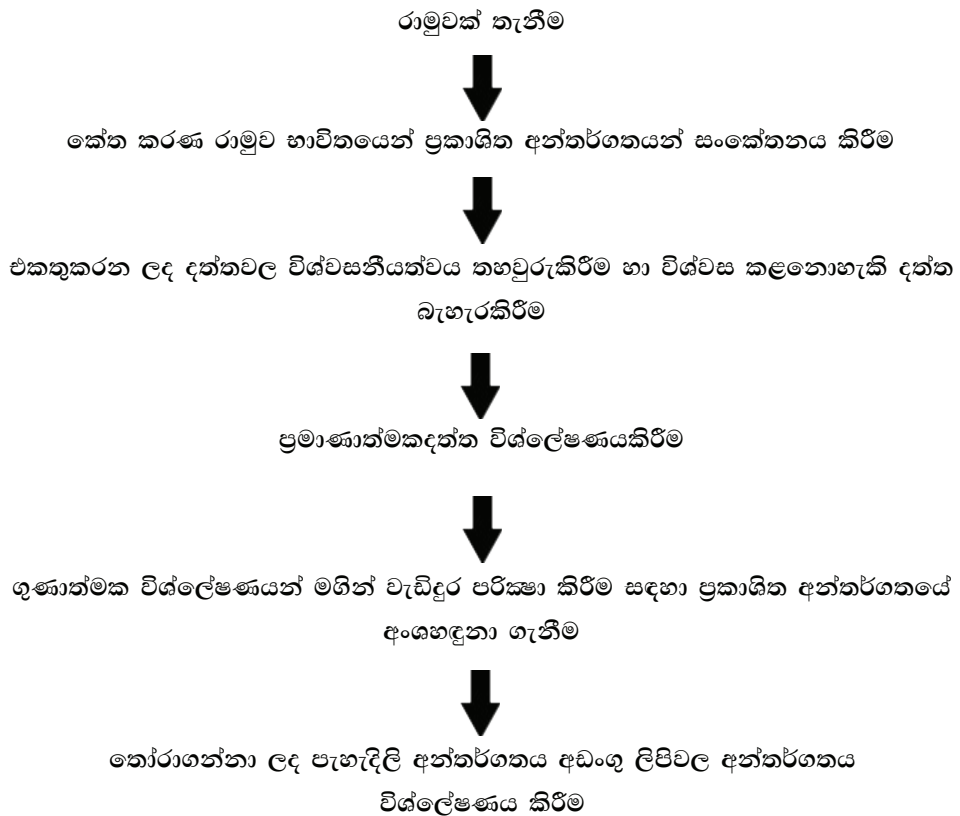
ක්‍රමවේදය

කොරෝනා රෝගය ආශ්‍රිතව පුවත්පත්වල මාධ්‍ය ආවරණය අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා පර්යේෂකයා අදාළ වාර්තාවන්වල අන්තර්ගත විශ්ලේෂණයක් ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක යන ද්විත්ව ප්‍රවේශයෙන් සිදු කොට ඇත. අධ්‍යයන කාල සීමාව ලෙස 2021 මැයි 24 සිට 2021 ජූනි 14 දක්වා කාල සීමාව තුළ ප්‍රකාශිත සිංහල පුවත්පත් 4ක් විමර්ශනය කරන ලදී (වගුව 01). මෙම කාල සීමාව තෝරාගැනීම සඳහා පදනම වන්නේ, ශ්‍රී ලංකා රජය මුළු ලංකාවටම සංවරණ සීමා පැනවූ කාල සීමාවක් වීමයි. අසම්භාවි නියැදීම මත දිවයින, දිනමිණ, සිළුමිණ හා මවුබ්ලි යන දිනපතා හා සති අන්ත පුවත්පත් තෝරාගත් අතර එහි දී ගෙවීමකින් තොර අන්තර්ජාලයෙන් බාගතහැකි පුවත්පත් පමණක් අධ්‍යයනයට හසු කරගෙන ඇත. අදාළ පුවත්පත්වල මුල් පිටුවෙහි ප්‍රවෘත්ති පිළිබඳව පමණක් අවධානය යොමු කර ඇති අතර එහි දී “කොරෝනා” හා “Covid 19” යන සෙවුම් පද උපයෝගී කරගනිමින් විශ්ලේෂණය සඳහා ප්‍රවෘත්ති උපුටා ගන්නා ලදී. පළමු පිටුවේ ප්‍රවෘත්ති ශීර්ෂය පමණක් පැවති නමුත් එහි ප්‍රවෘත්තිය පුවත්පතේ වෙනත් පිටුවක ප්‍රකාශිතනම්, එම ප්‍රවෘත්ති ද පළමු පිටුවේ ප්‍රවෘත්ති ලෙස ගණනය කර ඇත. මූලික සෙවීම මගින් ප්‍රවෘත්ති 788 ක් හඳුනා ගත් අතර එයින් 79 ක් පර්යේෂණ නිර්ණායක සපුරාලූ හෙයින්, සවිස්තරාත්මක කේතකරණය සහ විශ්ලේෂණය සඳහා තෝරා ගන්නා ලදී.

පුවත්පත	ප්‍රමාණය
දිවයින	17
දිනමිණ	16
සිළුමිණ	04
මවුබ්‍රිම	20

ප්‍රස්තාරය 02: ප්‍රවෘත්ති සිරස්තලයෙහි ප්‍රමාණය

මාධ්‍ය අන්තර්ගතය ක්‍රමාණුකූලව හා සවිස්තරාත්මකව සංකේත කිරීමට සහ විශ්ලේෂණය කිරීමට මිශ්‍ර ක්‍රම අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය භාවිත කරන ලදී. පළමුව, සමස්ත නියැදිය පුරාම ලිපිවල අන්තර්ගතයේ සංඛ්‍යාතය මැනීම සඳහා ප්‍රමාණාත්මක අන්තර්ගත විශ්ලේෂණය භාවිත කළ අතර දෙවනුව, ගැඹුරු ප්‍රත්‍යක්ෂතා විශ්ලේෂණයක් සඳහා උප නියැදියක අන්තර්ගතය ගුණාත්මක අන්තර්ගත විශ්ලේෂණයක් සිදු කරන ලදී. මෙම අධ්‍යයනයේ මිශ්‍ර ක්‍රම ප්‍රවේශය පියවර 6කින් සමන්විත වේ (වගුව 02).

වගුව 02: මිශ්‍ර ක්‍රම ප්‍රවේශයේ පියවර

කේතකරණ රාමුවක් තැනීමේදී පර්යේෂකයා විසින් නියැදියෙන් අභිලාෂී ලෙස තෝරාගත් ලිපි 19 ක් කියවා පර්යේෂණ මාතෘකාවට අදාළව විභව තේමාත්මක කාණ්ඩ සටහන් කර ගන්නා ලදී. කිසිදු නව කාණ්ඩයක් හමු නොවූ ලිපි කියවා ඇති අවස්ථාව වන විට කාණ්ඩ ලයිස්තුව දත්ත සංකෘතියට පැමිණ ඇතැයි සලකන ලදී. එකතු කරන ලද කාණ්ඩ පුළුල් තේමාත්මක කාණ්ඩ තුනකට කොටස් කර ඇත. කොරෝනා රෝගය විස්තර කරන්නේ කෙසේද? රෝගයෙන් ආරක්ෂා වන්නේ කෙසේද? රෝගයෙන් ආරක්ෂා වීම සඳහා ජනතාව හැසිරිය යුත්තේ කෙසේද? මෙම කාණ්ඩ තෝරා ගනු ලැබුවේ පර්යේෂණ මාතෘකාව පිළිබඳ ප්‍රාථමික දැනුම සහ ලිපි කියවීමෙන් මතු වූ නියැදියේ අන්තර්ගතය අවබෝධ කරගැනීමෙනි. මෙම කේතකරණ රාමු නැවත පුළුල් තේමාත්මක අනු කාණ්ඩ තුනකට හා ඒවායේ උප කාණ්ඩවලින් මෙන් ම ප්‍රකාශන, ලිපි ආකෘතිය සහ වචන ගණන් කිරීම වැනි ලිපිවල වඩාත් සාමාන්‍ය විස්තර ද සටහන් කර ගන්නා ලදී. ඊට අමතරව සෑම ලිපියකම අදාළ කාරණාව ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ඡායාරූප භාවිත කර ඇත්ද යන්න ද අධ්‍යයනය කරන ලදී.

අධ්‍යයනයේ සංරචකවල ගුණාත්මකඛව හා විශ්වසනීයත්වය තහවුරු කිරීමේ දී සියලු ම දත්ත එකතු කිරීමේ ක්‍රම, මෙවලම් සහ විශ්ලේෂණයන් සැලසුම් කරන ලද්දේ දැනට පිළිගත් මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුව ය. එමෙන් ම භාවිත කරන ලද සියලු ම පුවත්පත් වාර්තා ප්‍රකාශිත වාර්තාවන් වේ.

ප්‍රමාණාත්මක දත්ත රුස්කිරීමේ දී සංඛ්‍යාතමය ක්‍රියාදාමයකින් සමන්විත වන අතර එහි දී, විල්බර් විසින් හඳුන්වා දුන් සංයුක්ත ලකුණු ක්‍රමය භාවිතයෙන් පුවත්පත් ලිපි ඇගයීමට ලක් කර ඇත (විල්බර් සහ තවත් අය., 2017). ඒ ඒ පුවත්පත්වල අභිලාෂී නියැදීම අනුව තෝරාගත් ප්‍රවෘත්ති 05 බැගින් 19 ක් (දිනමිණ පුවත්පතේ පමණක් ප්‍රවෘත්ති 04 පැවති හේතුවෙන් එම ප්‍රවෘත්ති 04 ම) ගුණාත්මක විශ්ලේෂණය සඳහා තෝරා ගත් අතර මෙම ඇගයීම සඳහා ලිපි ප්‍රමුඛතාව සහ මතයක් සාදන්නෙකුගේ කිසියම් දායකත්වයක් පිළිබඳ සාක්ෂි ඇතුළත්ව පාඨකයින් ආකර්ෂණය කරගත හැකි ආකාරය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමට නිර්ණායක 5 ක් පදනම් කර ගෙන ඇත. එනම් ප්‍රධාන පුවත හා අනු පුවත්, මාතෘකාවේ ප්‍රමාණය, ප්‍රවෘත්තිය පිහිටා ඇති ස්ථානය, තීරුව සඳහා වෙන් කර ඇති ඉඩ ප්‍රමාණය හා ඡායාරූප භාවිතය යන සංරචකයන්ය (වගුව 03). අධ්‍යයනයේ පහසුව සඳහා තෝරාගත් ප්‍රවෘත්ති සඳහා අංකයක් ලබා දෙන ලදී.

සංරචක	ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය
ප්‍රධාන පුවත/ අනු පුවත්	ප්‍රධාන පුවත =3, අනු පුවතක් =2
මාතෘකාවේ ප්‍රමාණය (අකුරක)	කුඩා ($\leq 0.60\text{cm}=0$): මධ්‍යම (>0.60 to ≤ 1.3 cm=1): විශාල (> 1.3 to $\leq 2\text{cm}=2$): අති විශාල (> 2 inches=3)
ප්‍රවෘත්තිය පිහිටා ඇති ස්ථානය	වමට ඉහළින් = 3: දකුණට ඉහළින් = 2 : වමට පහළින් = 1: දකුණට පහළින් =0
තීරුවේ දිග සෙ.මී.	ලිපියේ සෑම තීරුවක්ම මනිනු ලැබේ. (දිග \times පළල, cm^2) සහ ලකුණු ($>36=3:12.7-36=2:\leq 12.7=1$)
ඡායාරූප	ප්‍රවෘත්තිය සමග ඡායාරූපයක් ඇතුළත් වේ නම්= 3 ද ඡායාරූපයක් ඇතුළත් නොවේ නම් = 2 ද ලබා දෙන ලදී.

වගුව 03: ප්‍රවෘත්ති තක්සේරු කරන ආකාරය

2021 අධ්‍යයන කාල සීමාව තුළ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද පුවත්පත් 57 ක මුල් පිටුව විශ්ලේෂණය කළ ද, එම කාල සීමාව තුළ පුවත්පත් 08 ක් (දිවයින හි දින 3ක පුවත්පත්, මව්බිම දිනයක පුවත්පතක් හා දිනමිණ දින 4ක පුවත්පත්) ප්‍රකාශයට පත් කර නොමැති බැවින් එය අධ්‍යයනයෙන් බැහැර කොට ඇත. එමෙන් ම අධ්‍යයන කාලසීමාව තුළ කොරෝනා හා බැඳී පුවත්පත් ප්‍රවෘත්ති දක්නට ලැබුණු නමුත් ඇතැම් ප්‍රවෘත්ති තුළ මාතෘකාවේ අදාළ මුඛ්‍ය සෙවුම් පද සඳහන් නොවන බැවින් එම ප්‍රවෘත්ති ද අධ්‍යයනයෙන් බැහැර කොට ඇත.

සාකච්ඡාව

අධ්‍යයන කාල සීමාව තුළ අදාළ පුවත්පත්වල පළමු පිටුවෙහි ප්‍රකාශිත සමස්ත ප්‍රවෘත්ති සංඛ්‍යාව 788 ක් වන අතර එයින් 79 ක් කොරෝනා හා සබැඳි අදාළ සෙවුම් පද හා ගැලපෙන ප්‍රවෘත්ති විය (වගුව 04). එය අදාළ පුවත්පත්වල මුල් පිටුවෙහි ප්‍රකාශිත සමස්ත ප්‍රවෘත්තිවලින් 10% කි.

පුවත්පත	මුල් පිටුවෙහි සමස්ත ප්‍රවෘත්ති සංඛ්‍යාව	කොරෝනා හා සබැඳි ප්‍රවෘත්ති
දිනමිණ	254	26
දිවයින	241	21
මව්බිම	265	28
සිළුමිණ	28	4
එකතුව	788	79

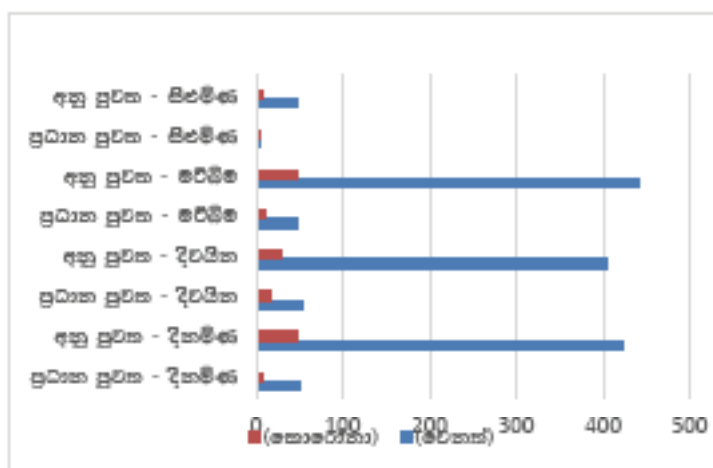
වගුව 04: මුල් පිටුවෙහි ප්‍රවෘත්ති සංඛ්‍යාව

එම ප්‍රවෘත්තිවලින් 13ක් ප්‍රමුඛ පුවත් වූ අතර ඉතිරි ප්‍රවෘත්ති 66ක් අනු ප්‍රවෘත්ති විය. අදාළ පුවත්පත්වල ප්‍රකාශිත ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්ති සමස්ත ප්‍රමාණය 65 ක් වේ. සංයුක්ත ලකුණු ක්‍රමය භාවිතයෙන් ප්‍රධාන ප්‍රවෘත්ති වගුව අංක 05 පරිදි ඇගයීමට ලක්කළ හැකි ය.

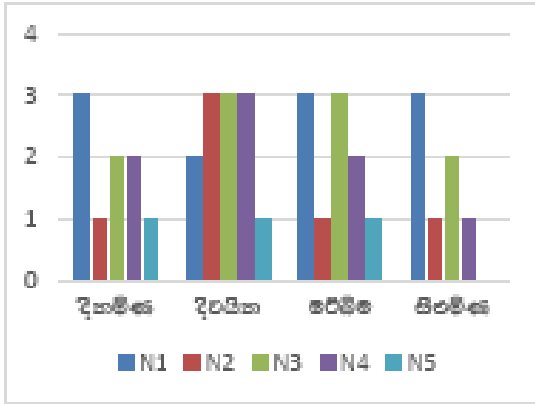
පුවත්පත	ප්‍රධාන පුවත (වෙනත්)	ලබාගත් ලකුණු ප්‍රමාණය	ප්‍රධාන පුවත (කොටේතා)	ලබාගත් ලකුණු ප්‍රමාණය	අනු පුවත් (වෙනත්)	ලබාගත් ලකුණු ප්‍රමාණය	අනු පුවත් (කොටේතා)	ලබාගත් ලකුණු ප්‍රමාණය
දිනමිණ	17	3×17=51	2	3×2=6	211	2×211=422	24	2×24=48
දිවයින	18	3×18=54	6	3×6=18	202	2×202=404	15	2×15=30
මව්බිම	16	3×16=48	4	3×4=12	221	2×221=442	24	2×24=48
සිළුමිණ	1	3×1=3	1	3×1=3	23	2×23=46	3	2×3=6

වගුව 05: ප්‍රධාන පුවත් හා අනු පුවත් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය

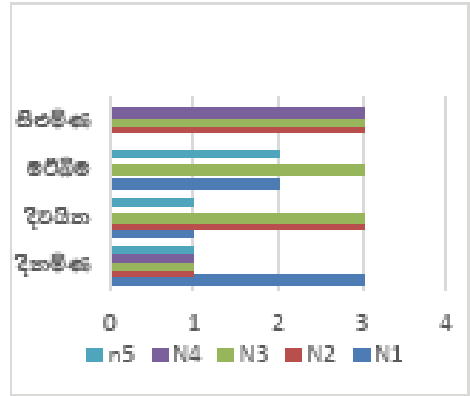
මෙම අධ්‍යයනයේ දී සිරස්තල කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලද අතර එහි දී එහි සිරස්තල මුද්‍රණය කර ඇති අක්ෂරවල විශාලත්වය අනුව ප්‍රධාන කාණ්ඩ 4කට බෙදිය හැකි ය. අධ්‍යයනයේ දී පරික්ෂාවට ලක් කරන ලද ප්‍රවෘත්තිවල සිරස්තල අනුව එහි ප්‍රමුඛතාව තීරණය කළ හැකි ය (ප්‍රස්තාරය 01).

ප්‍රස්තාරය 01: ප්‍රධාන පුවත් හා අනු පුවත් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය

ප්‍රස්තාරය 02: ප්‍රචාරණීය සිරස්කලයෙහි ප්‍රමාණය

ප්‍රස්තාරය 03: ප්‍රචාරණීය පිහිටා ඇති ස්ථානය අනුව එහි ප්‍රචාරණීය වටිනාකම

ප්‍රවර්ගය	ප්‍රචාරණීය	ඇතුළත් කර තිබූ ජායාරූප ප්‍රමාණය	ලබාගත් ලකුණු ප්‍රමාණය
දිනමිණ	N1	1	3x1=3
	N2	0	2x1=2
	N3	0	2x1=2
	N4	0	2x1=2
	N5	0	2x1=2
දිවයින	N1	1	3x1=3
	N2	1	3x1=3
	N3	0	2x1=2
	N4	1	3x1=3
	N5	0	2x1=2
මහලීල	N1	0	2x1=2
	N2	2	3x2=6
	N3	0	2x1=2
	N4	1	3x1=3
	N5	0	2x1=2
සිපමිණ	N1	0	2x1=2
	N2	11	3x11=33
	N3	24	3x24=72
	N4	8	3x8=24

වගුව 05: ප්‍රධාන පුවත් හා අනු පුවත් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය

තෝරාගන්නා ලද සියලු ම ප්‍රවෘත්තිවල ඉඩ ප්‍රමාණය පුවත්පත් 4 ම සමාන අගයක් ගන්නා ලදී. එහි දී සියල්ලෙහි ම වර්ගඵලයන් සැලකීමේ දී වැඩි ඉඩ ප්‍රමාණයක් කොරෝනා ප්‍රවෘත්තිය සඳහා ලබා දී තිබුණි. නමුත් ඡායාරූප භාවිතයේ දී වෙනසක් දැකගත හැකි විය (වගුව 05).

නිගමනය

සෑම පුවත්පතක්ම කොරෝනා වසංගතය පිළිබඳ වාර්තා කිරීමට උනන්දුවක් දක්වා තිබුණද එය ඒ ඒ පුවත්පතට සාපේක්ෂව වෙනස් අගයන් පෙන්වුම් කළේය. අදාළ සංරචකයන් සමඟ සංසන්දනාත්මකව අධ්‍යයනය කරන විට විශේෂයෙන් ඡායාරූප (වගුව 05) හා ප්‍රවෘත්තිය ස්ථානගත කිරීම (ප්‍රස්තාරය 03) හා වෙන් කර දී තිබුණු ඉඩ ප්‍රමාණය (ප්‍රස්තාරය 02) සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කළ හැකි ය. මුල් සංරචක දෙකෙහිදීම සිළුමණ පුවත්පත විශේෂත්වයක් දක්වයි. තෝරාගත් ප්‍රවෘත්තිවල දී භාවිත කරන ලද ඡායාරූප ප්‍රමාණය 43 ක් වන අතර සමස්ත පුවත්පත් 2 හි ම කේතකරණයෙන් තෝරා ගැනීමට පැවති කොරෝනා හා අදාළ ප්‍රවෘත්ති සංඛ්‍යාවද 4 ක් වේ (වගුව 05). එම ඡායාරූප අතර පරිගණක තාක්ෂණයෙන් නිර්මාණය කරන ලද රූප භාවිතය සුවිශේෂය. එමෙන් ම එම ප්‍රවෘත්ති සඳහා ලබා දී ඇති ඉඩකඩ ප්‍රමාණය ද විශාල ය. අනෙක් පුවත්පත් 3 ම එතරම් ඉඩ ප්‍රමාණයක් එම ප්‍රවෘත්ති සඳහා වෙන් කර නොමැත.

අනෙකුත් සංරචක දෙක අනුව ප්‍රවෘත්ති සිරස්තල සඳහා ප්‍රමුඛතාව ලබාදීමේ දී දිවයින පුවත්පත ප්‍රමුඛ වේ (ප්‍රස්තාරය 03). එහි දී අදාළ ප්‍රවෘත්ති සඳහා ලකුණු 12 ක් ලබා ගෙන ඇති අතර දිනමිණ =9, මව්බිම =10 ක් හා සිළුමණ =7 ක් ලෙස ලබා ගෙන ඇත. අදාළ ප්‍රවෘත්තිය ස්ථාන ගත කිරීමේ දී දිවයින පුවත්පත වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත. එහි දී 8 ක් ලබාගෙන ඇති අතර සෙසු පුවත්පත් පිළිවෙලින් 7,7 හා 6 ක් ලබා ගෙන ඇත (ප්‍රස්තාරය 02).

විශ්වාසදායක ප්‍රභවයන් ලෙස මාධ්‍ය තුළ සෞඛ්‍ය පණිවිඩ ඵලදායීව සන්නිවේදනය කිරීමට භාවිත කරන ලද ප්‍රවේශයන් පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීමේ දී ඒ ඒ පුවත්පතෙහි මාධ්‍ය වාර්තාකරණය තුළ සැලකිය යුතු වෙනසක් දැකිය හැකි ය. විශේෂයෙන් සිළුමණ පුවත්පත වෙන්කරන ලද ඉඩ ප්‍රමාණය, ඡායාරූප භාවිතය මෙන් ම මූලාශ්‍ර භාවිතයේ දී ගුණාත්මක බවක් දැකගත හැකි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ කොවිඩ් මරණ වැඩි වූ සංඛ්‍යා ලේඛන, ශ්‍රී ලංකාවේ එන්නත්කරණ වැඩසටහන, වර්තමාන කොවිඩ් රෝගීන් පිළිබඳ සංඛ්‍යාලේඛන, ශ්‍රී ලංකාවේ කොවිඩ් ව්‍යාප්තිය, වරින් වර ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වූ කොවිඩ් පොකුරු, කොවිඩ් මරණ සිදු වූ ස්ථානය අනුව සංඛ්‍යාලේඛන, වයස් මට්ටම් අනුව කොවිඩ් මරණ ව්‍යාප්තිය,

කොවිඩ් ආසාදිත මරණ ව්‍යාප්තිය (පළාත් මට්ටම් අනුව), පී.සී.ආර් කළ සංඛ්‍යාලේඛන, ආසන්න සතිය තුළ කොවිඩ් මරණ සංඛ්‍යාලේඛන මෙන් ම එන්නත්කරණය පිළිබඳ විවිධ පාර්ශවයන්ගේ මතවාදයන් කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කර ඇත. පුද්ගල මූලාශ්‍ර ලෙස සෞඛ්‍ය සේවා අමාත්‍යාංශයේ නියෝජ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ, යුධ හමුදාපති, පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාංශයේ මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය අංශයේ අධ්‍යක්ෂ, ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සංගමයේ සභාපති, ඖෂධ නිෂ්පාදන සැපයුම් හා නියාමන රාජ්‍ය අමාත්‍ය, වෛද්‍ය විශේෂඥයින්, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයේ වෛද්‍යපීඨයේ මහාචාර්යවරුන්, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල්, සෞඛ්‍ය සේවා වසංගත රෝග හා කොවිඩ් පාලන කටයුතු අමාත්‍ය මෙන් ම ආයතන මූලාශ්‍ර ලෙස රාජ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන්ගේ සංගමයේ කොවිඩ් සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ දත්ත, වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ජනාධිපති මාධ්‍ය ඒකකය ලෙස ප්‍රධාන වශයෙන් දැක්විය හැකි ය. සෞඛ්‍ය ප්‍රවෘත්තිවල අදාළ සිද්ධිය වාර්තා කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කොට ඇති නමුත් දිනමිණ පුවත්පතෙහි සෑම දිනකම කොවිඩ් ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ දෛනික සංඛ්‍යාලේඛන ප්‍රස්තාර මගින් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

අනෙක් අතට අපේක්ෂිත ග්‍රාහක අවධානය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් හෝ වර්ධනය කරගැනීමට හැකි වීම කෙරෙහි ද දිනමිණ හා සිළුමිණ පුවත්පත් දෙක විසින් භාවිත කරන ලද නිර්මිත වගු ප්‍රස්තාර හා සංඛ්‍යාලේඛන වාර්තා හේතු වී ඇති බව පෙන්වා දිය හැකි ය. කෙසේ වෙතත්, මාධ්‍ය දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාර තුළින් මහජන සෞඛ්‍ය පාලනය සහ යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණු ඇතිව, වර්තමාන අධ්‍යයනයෙන් හෙළි වූයේ සංවරණ කාල සීමාවේ දී කොරෝනා වසංගතය හමුවේ සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය කිරීමේදී සිංහල පුවත්පත්වල වාර්තාකරණය පෞද්ගලික අංශයේ පුවත්පත්වලට වඩා රාජ්‍ය අංශයේ පුවත්පත්වල ගුණාත්මක ප්‍රවණතාව වැඩි බවයි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

Council, I., & Nurses, O. F. (n.d.). *International Council of Nurses Core Competencies in Disaster Nursing*.

COVID-19 Response to Medical and Health | Authorities, Guidelines. (n.d.). Retrieved September 28, 2021, from <https://covid19.gov.lk/medical-and-health.html>

Nicola, M., Alsafi, Z., Sohrabi, C., Kerwan, A., & Al-jabir, A. (2020). *Since January 2020 Elsevier has created a COVID-19 resource centre with free information in English and Mandarin on the novel coronavirus COVID- 19. The COVID-19 resource centre is hosted on Elsevier Connect, the company's public news and information . January.*

Official Website for Sri Lanka 's Response to Covid-19 (Coronavirus). (n.d.). Retrieved September 2, 2021, from <https://covid19.gov.lk/>

Since January 2020 Elsevier has created a COVID-19 resource centre with free information in English and Mandarin on the novel coronavirus COVID- 19 . The COVID-19 resource centre is hosted on Elsevier Connect , the company 's public news and information . (2020). January.

Weekly operational update on COVID-19 - 20 July 2021. (n.d.). Retrieved September 28, 2021, from <https://www.who.int/publications/m/item/weekly-operational-update-on-covid-19---20-july-2021>

Wilbur, K., Berzou, S., & Meeds, R. (2017). *Framing diabetes public health information during Ramadan – a newspaper content analysis.* <https://doi.org/10.1177/0300060516650983>.

Zafri, N. M., Afroj, S., Nafi, I. M., & Hasan, M. M. U. (2021). A content analysis of newspaper coverage of COVID-19 developing a pandemic management framework. *Heliyon*, 7(3). Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2021.e06544>

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය, ලංකාවේ කම්කරු වැඩ වර්ජන ඉතිහාසයේ තීරණාත්මක සන්ධිස්ථානයක් ලෙස

ටී.එම්.පී.එස්.අයි. තෙන්නකෝන්

Abstract

In investigating the evolution of the history of labor strikes in Sri Lanka, the historical event related to the above topic (the July 1980 general strike) reflects the features that are structurally different from labor strikes and contemporary politics in Sri Lanka in the respectively fifties, sixties and seventies decades. By this article, the academicians who are researching and commoners who are having the reading interest in this subject possible to form some idea about, how the general strike in July 1980 and its left movement is positioned as a critical turning point in the social, political and economic structure of Sri Lanka since 1948.

Keywords: contemporary politics, labor movement, structural changes, 80's general strike,

Correspondence:

indikatmp@yahoo.com

Specialty Section:

History

Received:

15 February 2022

Revised:

09 August 2022

Accepted:

11 August 2022

Published:

02 January 2023

Citation:

තෙන්නකෝන්, ටී.එම්.පී.එස්.අයි.
(2020). 1980 ජූලි මහා වැඩ
වර්ජනය, ලංකාවේ කම්කරු වැඩ
වර්ජන ඉතිහාසයේ තීරණාත්මක
සන්ධිස්ථානයක් ලෙස.
මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය
සංග්‍රහය.

6(1), 12-31.

ISSN (Online): 2961-564X

ISSN (Print) : 2362 - 0706

හැඳින්වීම

අදාළ පර්යේෂණයට ප්‍රස්තුත වන සිදුවීම, 1980 ජූලි මාසයේ සිදු වූ සමස්ත මහා වැඩ වර්ජනය යි. ලංකාව නිදහස ලබා දුන් කුනකට පමණ පසුව අසුවේ ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය සිදු විය. ලංකාවේ කම්කරු වැඩ වර්ජන ඉතිහාසයේ, වාමාංශික ව්‍යාපාරයේ සහ දක්ෂිණාංශික දේශපාලනයේ එක්කරා ප්‍රධාන විපර්යාසයක් අසුව මහා වැඩ වර්ජනයෙන් පෙන්වුම් කරයි. අසුව ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය සිදුවන්නේ එවකට ලංකාවේ ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන¹ ප්‍රමුඛ එක්සත් ජාතික පක්ෂය ලංකාවේ දේශපාලන බලය හිමිකරගෙන සිටි අවස්ථාවක ය. අසුව මහා වැඩ වර්ජනය සංවිධානය කරන්නේ සාම්ප්‍රදායික වාමාංශික පක්ෂ විසින් ය. එහෙත් අසුව වැඩ වර්ජනයේ සමකාලීන දේශපාලන ආර්ථික සහ සමාජ පසුකලය පහත, හැට සහ හත්තැව දශකවලට වඩා වෙනස්ව පැවතුණි. එනම් අසුව මහා වැඩ වර්ජනය එක් ඓතිහාසික සිදුවීමක් සේ සලකා බැලීමේ දී එය මුල් කාලීන දශකවලට වඩා වෙනස් සමාජ සන්දර්භයක් (Social Context)² තුළ ඇති වූ දේශපාලන සිදුවීමක් ලෙස පෙනේ. මේ වෙනස ලංකාවේ හත්තැවේ දශකයේ මැද භාගයට පෙර සහ පසුව ලංකාවේ සමාජ, දේශපාලන සහ ආර්ථික විපර්යාසය හා බැඳී පවතී. මේ අනුව 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය, ලංකාවේ කම්කරු වැඩ වර්ජන ඉතිහාසයේ තීරණාත්මක සංධිස්ථානයක් සේ සලකා සාකච්ඡා කිරීමට හැකි ය.

ක්‍රමවේදය

ඉතිහාසය පිළිබඳ අධ්‍යයනයේ දී බහුලව දැකීමට ලැබෙන වර්ෂ ක්‍රමානුකූල (Chronology) පිළිවෙතින් බැහැරව ඓතිහාසික සිදුවීම් කීපයක් සංසන්ධනාත්මකව විමර්ශනය කරමින් ගුණාත්මක දත්ත (Qualitative) මත පදනම් ව පර්යේෂණ ලිපිය ඉදිරිපත් කරනු ලබයි. ගුණාත්මක ක්‍රමවේදයට අනුව ගොඩනැගීමට උත්සාහ කරනු ලබන අර්ථකථනය මෙරට දේශපාලන ඉතිහාසයේ දක්ෂිණාංශික සහ වාමාංශික ප්‍රවණතා න්‍යායාත්මකව ප්‍රශ්න කරනු ලබයි. 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය මගින් මෙරට රාජ්‍යය, දේශපාලන බලය, සමාජය මෙහෙය වූ දේශපාලන බලවේග සහ සංකල්ප, බලය හුවමාරු වූ ආකාරය, ආර්ථික සාධකයේ වෙනස්වීම් සහ සමාජ වින්තනයේ විපර්යාසය පෙන්වුම් කරන ආකාරය අර්ථකථනය කිරීම සඳහා ප්‍රාථමික මෙන් ම ද්විතියික මූලාශ්‍ර උපයෝගී කර ගැනේ.

1 1943 ජාතික ව්‍යවස්ථාදායකයට සම්බන්ධ වූ ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මෙරට දේශපාලනය තුළ දීර්ඝ කාලයක් රැඳී සිටියේය. එක්සත් ජාතික පක්ෂය නියෝජනය කරමින් දේශපාලන කටයුතුවල නියැලුන මොහු 1956 අප්‍රේල් මසයේදී පරාජය වී අවුරුදු හතරක් පමණ කාලයක් ගත කළ ද නැවත 1960 දී ව්‍යවස්ථාදායකයට තේරීපත් විය. 1960 සිට 1978 වනතුරු ව්‍යවස්ථාදායක සභිකයෙක් විය. 1977-78 කාලය තුළ විරුද්ධ පක්ෂ නායකත්වය දැරීය. 1977 විශාල ජයග්‍රහණයක් සමගින් 1978 දී ලංකාවේ ප්‍රථම විධායක ජනාධිපති පදවියට පත් විය. 1953 හර්තලය සිදුවන විට ආණ්ඩුවේ මුදල් ඇමතිවරයා වූ මොහු 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය සිදු වන විට රටේ ජනාධිපති විය.

2 **Social Context** - සමාජ සන්දර්භයක් යනු යම් නිශ්චිත සමාජ සිදුවීමක (**Event**) හෝ යම් සමාජ පසුකලයක (**Setting**) පරිධිය සහ න්‍යාය පැහැදිලිව අවබෝධ කරගැනීමයි.

ප්‍රාථමික මෙන් ම ද්විතියික මූලාශ්‍ර ඇසුරින් ලබාගන්නා දත්ත පදනම් කරගනිමින් ඓතිහාසික පර්යේෂණ විධික්‍රමයට අනුව පර්යේෂණ පත්‍රිකාව සකස් කර ඇත. කොළඹ ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, මහනුවර ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු ශාඛාව, බොරැල්ල ඇත්. ඇම්. පෙරේරා පුස්තකාලය, පක්ෂ සහ වෘත්තීය සමිති පුස්තකාල ආදී ආයතන මගින් සමකාලීන ලේඛන පරිශීලනය කිරීමෙන් පර්යේෂණයට අදාළ ප්‍රථමික දත්ත (මූලාශ්‍ර) ලබා ගෙන ඇත. එමෙන් ම ද්විතියික දත්ත හා තොරතුරු විශ්ලේෂණය සහ ප්‍රදේශීය පුස්තකාල ඇසුරින් හා මුද්‍රිත පුවත්පත් ලිපි ලේඛන පරිශීලනය කිරීමෙන් ලබා ගෙන ඇත.

1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය පැනනැගීමේ ඓතිහාසික පසුබිම සහ ආසන්න හේතු

මෙරට පැවති වාමාංශික පක්ෂ හැත්තෑව දශකයේ අවසාන භාගයේ දුර්වල වූ අතර ඒවා එක්සත් භාවයෙන් ද තොර විය. මීට අමතරව 1971 ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ විප්ලවකාරී ක්‍රියා සහ එහි පසුකාලීන අත්දැකීම් නිසා කම්කරු පංතිය වැඩ වර්ජන ඔස්සේ තම අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීම පිළිබඳ සැකයෙන් පසුවිය. සමාජය තුළ ඇතිවූ මේ අදේශපාලන සංකල්පනාව තව දුරටත් 1977 බලයට පත්වන එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ දේශපාලන ජයග්‍රහණය සහ 1978 නව ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් වර්ධනය කළේ ය.

1977 පමණ පසුව ආර්ථිකය වෙනස් මාර්ගයකට (විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය) අවතීර්ණ වීම නිසා යම් සමාජ විපර්යාසයක් සිදු විය. මෙතෙක් සමාජයේ පැවති පොදු අවශ්‍යතාවලට වඩා පුද්ගලික අවශ්‍යතා වර්ධනය වූ සමාජ පසුතලයක් මේ අවධියේ ක්‍රමයෙන් වර්ධනය විය.

පනහ දශකයේ සිට අසූව දශකය දක්වා ලංකාවේ ආර්ථික ඉතිහාසය ඉතා රේඛීය ලෙස විග්‍රහ කර ඇත. එහෙත් ආචාර්ය නිව්ටන් ගුණසිංහ ආර්ථිකය පිළිබඳ මේ රේඛීය අර්ථකථනයට මඳක් වෙනස් අර්ථකථනයක් ඉදිරිපත් කරයි. 1956 සිට 1965 දක්වාත්, 1965 සිට 1970 අතර සීමාව දක්වාත් නිර්ණ රේඛාවක් ඇදීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. මෙය එතරම් අර්ථවත් කාල පරිච්ඡේදයක් ද නොවේ. මන්දයත් 1965 - 1970 දක්වා පැවති එක්සත් ජාතික පක්ෂ රජය විසින් ද නොකඩවා ගෙන යන ලද්දේ 1956 -1965 අතර කාලයේ දී අරඹන ලද ප්‍රතිපත්ති මත බැවිනි. 1970 ගණන්වල මැද භාගය වන විට විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියේ අංගයන් ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය තුළම බිහිව පැවතිය ද විවිධාකාර දේශපාලන බලපෑම් නිසා ඒ කාලයේ දී ම එම ප්‍රතිපත්තිය සම්පූර්ණයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි විය (ගුණසිංහ, 1990 : 03). ලංකාවේ සමාජ විපර්යාසය 1970 ගණන්වල මැදභාගය වනවිට විවෘත ආර්ථිකයේ නොදැනුවත් බලවේග සහ ගැටගැසී පැවතුන බව ආචාර්ය ගුණසිංහගේ අදහස තුළ ගැබ් වී ඇත.

අසුව දශකය ආරම්භයේ ජනවාර්ගික ප්‍රශ්නය නව ආකාරයකින් ලංකා දේශපාලන සන්දර්භය තුළ වර්ධනය විය. පනහ දශකයේ මෙරට වෘත්තීය සමිතිවාදයට පැවති ශක්තිය හැත්තෑව දශකය අවසානයේ විශාල වශයෙන් අඩපන විය. වාමාංශික නායකත්වයේ වෙනස් වීම සමාජයට වෙනත් ස්වභාවයකින් බලපෑවේ ය. මුල් කාලීන වාමාංශික නායකත්වය තුළ පැවති පංතිමය ස්වරූපය හැත්තෑව දශකයේ වාමාංශික කණ්ඩායම්වලින් විද්‍යමාන නොවී ය. එබැවින් පනහ, හැට දශකයේ වාමාංශික නායකත්වයට ලැබුණු ජනප්‍රසාදය හැත්තෑව දශකයේ වාමාංශික නායකත්වයට අහිමි විය. මෙවැනි සමාජ දේශපාලන සන්දර්භයක් තුළ 1980 මහා වැඩවර්ජනය සිදු විය.

පශ්චාත් යටත් විජිත රාජ්‍යය (Post-Colonial State) යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ යටත් විජිත වී පැවත එම ආධිපත්‍යයෙන් නිදහස ලැබූ රාජ්‍යයන් ය. සමහර වින්තකයන්ට අනුව පශ්චාත් යටත් විජිතයක් යනු³ අධිරාජ්‍යය යටත් විජිතය හැර ගිය පසුව ඉතිරි වන්නාවූ නෂ්ටාවශේෂ පශ්චාත් යටත් විජිතයක ලක්ෂණ ලෙස හඳුනා ගැනීමයි (Albert, 1965 : 68). එමෙන් ම සංකල්පීය තලයක (Conceptual Level) පශ්චාත් යටත් විජිත රාජ්‍යය පිළිබඳ අධ්‍යයනය වර්ධනය වී ඇත. රාජ්‍යය, දේශපාලන බලය, සමාජය මෙහෙය වූ දේශපාලන බලවේග, සමාජ කණ්ඩායම් හි වලනය, බලය හුවමාරු වූ ආකාරය, ආර්ථික සාධකයේ ස්වභාවය, සමාජ වින්තනයේ විපර්යාසය ආදී ක්ෂේත්‍ර මේ අනුව අධ්‍යයනය කෙරේ. පශ්චාත් යටත් විජිත රාජ්‍යයක් ලෙස ලංකාව තුළත් දේශීය අන්‍යතාවකින් හෙබි සංකල්පීය ප්‍රවනතා ඇති විය. සඟ, වෙද, ගුරු, ගොවි, කම්කරු යනු එවැනි සංකල්පීය ප්‍රවනතාවකි. එය ප්‍රායෝගික දේශපාලන තලයේදී ද වැදගත් විය. මේ ස්වභාවය හැත්තෑව දශකය අවසන් වන තුරුම සමාජය මෙහෙයවිය හැකි ප්‍රබල දේශපාලන සාධකයක් ලෙස පැවතුණි. 1978 ව්‍යවස්ථාවෙන් පසුව මේ සමාජ දේශපාලන ව්‍යුහය වෙනස් වන බවත් ලංකා සමාජය තුළ තව දුරටත් නිර්මාණය කළ සංකල්පවලට අනුව (සඟ, වෙද, ගුරු, ගොවි, කම්කරු) දේශපාලනය කිරීම සහ සමාජය මෙහෙය වීම අපහසු වූ බව ත් පෙන්වුම් කරයි. මෙරට සාම්ප්‍රදායික වාමාංශික දේශපාලනයේ සහ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂයේ හැගීම් වලට අනුව (ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති, සමාජවාදී පංති හැගීම්, අධිරාජ්‍යවාදයට විරුද්ධව ස්වාධීනත්වය) පාලනය කිරීමේ අවසාන කාල පරිච්ඡේදය වූයේද 1970 - 1977 කාල පරිච්ඡේදය යි (සිල්වා සහ රිගින්ස්, 355). 1977 දී සභාග රජය පරාජයට පත්වීමෙන් එය අවසන් විය.

3 ඉතිරි වන්නා වූ නෂ්ටාවශේෂ ලෙස මෙහිදී සැලකෙන්නේ යටත් විජිත හිමියා විසින් යම් යටත් විජිතයක ඇති කරණු ලැබූ සමාජ, දේශපාලන, පරිපාලන, ආර්ථික, සංස්කෘතික ආදී මානව හා ආයතනික පද්ධතියයි.

මෙවැනි ඓතිහාසික හේතුවලට අමතරව 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනයට බලපෑ ආසන්න හේතු සමකාලීන පුවත්පත් මගින් ගෙනහැර දැක්වීමට හැකි ය. භූමිකෙල්, සීනි, පිටි කිරි, ආහාර ඇතුළු අත්‍යවශ්‍ය භාණ්ඩවල මිල වැඩි කිරීම, හාල් පොත් පැහැර ගැනීම, සේවා ගාස්තු වැඩි කිරීම, රැකියාවලින් නෙරපීම හා අසාධාරණ මාරු කිරීම් ඇතුළු යු.ඇන්.පී. ආණ්ඩුවේ පලිගැනීම්වලට විරුද්ධව ජනතාව සටනකට සූදානම් කිරීමේ එක්සත් මැයි දිනය අසාර්ථක කිරීම සඳහා යු.ඇන්.පී. විරෝධී ජනතා සංවිධනය සහ කම්කරු පංතිය මේ දිනවල දැඩි උද්යෝගයකින් යුක්තව කටයුතු කරගෙන යයි (ජනදින, 1980 අප්‍රේල් 25)

1980 ජූලි මහා වැඩවර්ජනයට බලපෑ ආසන්න හේතු පරීක්ෂා කර බලන විට මතුපිටින් දක්නට ලැබෙන්නේ මෙවැනි ලක්ෂණ කීපයකි.⁴ මේ කාලය තුළ බැංකු සේවක වැඩ වර්ජනය, වෛද්‍යවරුන්ගේ වැඩවර්ජනය, 1980 රජයේ සේවකයන්ගේ නිවාඩු කප්පාදු කිරීමට විරුද්ධව ගෙනගිය උද්යෝගය ආදිය ප්‍රමුඛ වේ. මේ වැඩවර්ජන අතර ප්‍රධාන එක් වර්ජනයක් වූයේ 1980 ජූනි 5 වෙනි දින වෘත්තීය සමිති විසින් දියත් කළ විරෝධතා ව්‍යාපාරය යි. මේ විරෝධතා ව්‍යාපාරය මැඩපැවැත්වීම සඳහා රජයේ මැදිහත්වීම ගැටුම්කාරී ස්වභාවයක් ගත්තේ ය. මෙහි දී සෝමපාල නැමති කම්කරුවාගේ මරණය සිදුවීම මෙරට වැඩ වර්ජන ඉතිහාසයේ එක් සන්ධිස්ථානයක් විය.

එමෙන් ම විමර්ශනයකින් තොරව වතු සංස්ථා රාජ්‍ය අංශවල ලක්ෂ 3 කට ආසන්න කම්කරු සංඛ්‍යාවක් මේ වනවිට රැකියාවලින් පිටමත් කර ඇති බවට වෘත්තීය සමිති පෙන්වා දුන්නේ ය (විමසුම, 1981 මැයි : 14). මීට අමතරව පෞද්ගලික අංශය ද ආණ්ඩුවේ මේ ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී ප්‍රතිපත්තිය පූර්ව ආදර්ශයක් කරගනිමින් තම සමාගම්වල කම්කරු ආරවුල් ඇතිවන අවස්ථාවල දී තම ව්‍යාපාර වසා දමා එම කර්මාන්තවල ප්‍රාග්ධනය වඩාත් ලාභ ගෙන දෙන වෙනත් ව්‍යාපාරවලට මාරු කර ආණ්ඩුවේ සහයෝගය ද ඇතිව කම්කරුවන් බුරුතු පිටින් රැකියාවලින් පිටමත් කරන බවට විවේචය ඉදිරිපත් විය (විමසුම, 1981 මැයි : 15).

රජයේ සේවකයන්ට තම වැටුප හා ජීවන වියදම අතර පැවති විෂමතාව වඩාත් ඉස්මතු කෙරිණි. ජල බදු ගෙවීම්, විදුලි බිල්පත් ගෙවීම්, පාසැල් ළමුන්ගේ වියදම්, ආහාර සහ ඇඳුම් පැලඳුම් වියදම්, ගමනා ගමන වියදම් වඩාත් අධික වීම නිසා දිනකට රුපියල් 10 ක වැටුප් වැඩි කිරීමේ ඉල්ලීම ප්‍රබලව ඉස්මතු කෙරිණි. එනම් මසකට රුපියල් 300 පොදු වැටුප් වැඩි කිරීමකි (සිල්වා සහ රිගින්ස්, 12).

4 ලංකාවේ දේශපාලන වෙනස්වීම්වලට හාල්, පිටි, සීනි ආදී ද්‍රව්‍යවල මිල ඉහළ යෑම පහත වැටීම මූලික ලෙස බලපෑ බවක් දක්නට ලැබේ. 1953 හර්තාලයට 52 දී ඇති වූ මේ තත්ත්වය ප්‍රධාන ලෙස බලපෑ අතර 1956 මැතිවරණයෙන් පසුව හාල් සේරුව ගත 38 දක්වා අඩු කළේ ය. 1960 මාර්තු මැතිවරණයේ දී එ.ජා.ප.ය හාල් සේරුව නොමිලේ දෙන බවට පොරොන්දු විය. 1960 ජූලි මහා මැතිවරණයේ දී හාල් සලාකයට ප්‍රමුඛත්වයක් ලැබුණි. 1970 සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක මැතිණිය හාල් හඳුන් හෝ ගෙනත් දෙන බවට පොරොන්දු වූහ. 1980 වැඩවර්ජනයේ දී මූලික ඉලක්කයක් ලෙස පෙන්වූ කරනුයේ හාල්, පිටි හා සීනි වැනි අත්‍යවශ්‍ය ද්‍රව්‍යවල සහන මිල කපා හැරීමයි.

ආණ්ඩු විරෝධී උද්ඝෝෂණයක් දියත් කිරීමේ සාධාරණීය හේතුවක් ලෙස පෙන්වා දුන් තවත් එක් කරුණක් නම් ලිබරල්වාදී ආර්ථික රටාවක් තුළ සමාජයේ වර්ධනය වූ අපවාරයන්ට විරුද්ධවයි. මෙම වැඩ වර්ජනයට මූලික හේතුවක් වූයේ හොර දැව ජාවාරම් කරුවන්, කැසිනෝ ජැක්පොට් කරුවන්, සුදු මුදලාලීන්, සංස්ථා ඉහළ නිලධාරීන්, රේන්ද මුදලාලීලා, කොමිස් කොන්ත්‍රාත් කරුවන් ආණ්ඩුවේ රැකවණය ලැබීමට විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කිරීමයි (වන්දසිරි, 1994 : 3). 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය සඳහා මෙම කරුණු කෙතෙක් දුරට ආසන්න හේතු සාධක ලෙස පෙන්වා දුන්න ද ආණ්ඩු විරෝධී ජනතා උද්ඝෝෂණයක් සඳහා අවශ්‍ය විෂය මූලික තත්ත්වයන් සමාජය තුළ කෙතෙක් දුරට මෝරා තිබුණේ දැයි යන්න පරීක්ෂා කළ යුතුවේ. අසුව වැඩ වර්ජනයේ ක්‍රියාකාරී ස්වරූපය හා එහි ප්‍රතිඵල විමර්ශනය කර බැලීමේ දී ඊට පිළිතුරු සම්පාදනය කළ හැකි වේ.

වර්ජනයේ සංවිධානය සහ ව්‍යාප්තිය

අසුව දශකයේ ආරම්භයේ සිටම වාමාංශික සමගියක් ඇති කර ගැනීමේ උත්සාහයක් පැවති බව දක්නට ලැබේ. සමසමාජ පක්ෂයේ අදහස පරිදි එක්සත් මැයි දිනයක් සංවිධානය කිරීම සඳහා සියලු වාමාංශික කොටස් එකතු විය යුතු බවත් එය එක්සත් ජාතික පක්ෂයට විරුද්ධව ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බවත් ප්‍රකාශයට පත් විය. “යු.ඇන්.පී. විරෝධී එක්සත් මැයි දිනයක්” යනුවෙන් සමසමාජය පත්‍රිකාවක් නිකුත් කළ අතර එහි මෙසේ සඳහන් විය. මෙවර යු.ඇන්.පී. යට විරුද්ධ එක්සත් මැයි දිනයක් පැවැත්වීම සඳහා ලංකා සමසමාජ පක්ෂය විසින් ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය, ශ්‍රී ලංකාවේ කොමියුනිස්ට් පක්ෂය, ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ, නව සමසමාජ පක්ෂය, විප්ලවකාරී සමසමාජ පක්ෂය, මහජන එක්සත් පෙරමුණ යන පක්ෂවලට ලංකා සමසමාජ පක්ෂය හා එක්වන ලෙස ආරාධනා කර ඇත (යු.ඇන්.පී. විරෝධී එක්සත් මැයි දිනයක් 1980. 02. 01 නිකුත් කළ අත් පත්‍රිකාව). ජනතාවගේ ජීවන බර ඉහළ යාමට විරුද්ධව මේ එක්සත්භාවයේ අවශ්‍යතාව පෙන්වීය. විරෝධය පෑමට හේතු වූ මූලික කරුණු කීපයක්ද එහි සඳහන් විය.⁵ එහෙත් ඉහත සඳහන් සියලු පක්ෂ ඒකරාශී කිරීමට සමසමාජයට නොහැකි විය.

1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනයට ප්‍රථමව දක්නට ලැබෙන තවත් සංවිධානාත්මක සාධකයක් වූයේ මාර්තු මස 8, 9 දිනයන්හි පැවති වාමාංශික සමුළුවයි. මේ සමුළුව මගින් විරෝධතා දිනයක් පිළිබඳ තීරණයක් ගැනීම ප්‍රධාන අරමුණ විය. එහෙත් මාර්තු සමුළුව ද සාර්ථක

5 හාල් සේරුවට නියමිත මිල ආණ්ඩුව විසින් නැවතත් මේ මාසයේ දී සහ 37 කින් ද, පිරි රාත්තල සහ 15 කින් ද, පාන් ගෙඩිය සහ දහයකින් ද, වැඩි කොට ඇත. සීනි රාත්තලක මිල රුපියල් එකයි පනහකින් වැඩි කොට රුපියල් 4.50 දක්වාද, ලකස්ප්‍රේ කිරිපිටි වින් එකක මිල රුපියල් 6 කින් වැඩිකර රුපියල් 14.50 දක්වා ද, ලාම්පු තෙල් ගැලුම රුපියල් 3 කින් වැඩිකර රුපියල් 13.68 දක්වා ද, විදුලි බලය ඒකකයක් සහ 70 කින් වැඩි කොට රුපියල් 1 වශයෙන්ද වැඩි කරන ලදී.

නොවීය. වාමාංශික කණ්ඩායම් විවිධ මතවාදී අදහස් දරමින් තම තර්ක විතර්ක සහ විවේචන ඉදිරිපත් කිරීම නිසා එය අසාර්ථක විය. මාර්තු සමුළුව පංතියේ සැබෑ නියෝජිත සමුළුවක් නොවීය (කරුණාරත්න, 80 මහා වැඩ වර්ජනයේ අත්දැකීම්, 12). මාර්තු මස 8, 9 වාමාංශික සමුළුව අසාර්ථක වීමෙන් පසු නැවත වාමාංශික පක්ෂ සහ වෘත්තීය සංගම්වල පොදු එකඟතාවක් ඇති කරගැනීමේ සිදුවීම් වූයේ ඉහත සඳහන් කළ සෝමපාල නම් වර්ජකයාගේ මරණයෙන් පසු ඇතිවූ තත්ත්වය යි. ඔහු මරණයට පත්වූ ආකාරය ඩී. එම්. සරත් වන්දසිරි විසින් ලොව දීර්ඝතම වැඩ වර්ජනයක් වූ 80 ජූලි මහා වැඩවර්ජනය නම් ඔහුගේ කුඩා කෘතියේ මේ ආකාරයෙන් සඳහන් කරයි. ජූනි 5 වෙනි දින කම්කරුවන් සියයකට වැඩි තරම් සමූහයක් පිකට් කරමින් සිටිය දී කොම්පක්ස්විදිය දෙසින් පැමිණ ඇති 31 ශ්‍රී 1111 දරන පීප් රථයේ සිටි පිරිස පිකට්කරුවන්ට පහර දෙන්නට වූහ. මෙයට යකඩ පොලු ගල් මුල් යොදා ගැනින. පිකට් කිරීමේ මූලික අයිතිය ඇතිව සාමකාමී ලෙස කටයුතු කරන අතරතුර සිදු වූ පිපිරීමකින් එක් අයෙක් මරණයට පත් විය. තවත් කීප දෙනෙක් තුවාල සහිතව රෝහල් ගත කරන ලදී. මිය ගිය පුද්ගලයා සෝමපාල සහෝදරයා විය (වන්දසිරි, 1994 : 01).

මෙම සිදුවීම් වෘත්තීය සම්බන්ධ කෝපයට හේතුවක් වූ අතර 1980 ජූලි මාසය වන විට සමස්ත මහා වැඩ වර්ජනයක් ඇති කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳ බලාපොරොත්තුවක් වාමාංශිකයන් තුළ වර්ධනය වූ බව නව සමසමාජ පක්ෂයේ, ආචාර්ය වික්‍රමබාහු කරුණාතිලකගේ කරුණු දැක්වීමක් මගින් උපුටා දැක්වීමට හැකි ය. විරෝධතා දිනය සෝමපාල සහෝදරයාගේ මරණය තුළින් තවත් පිම්මක් ඉදිරියට පැමිණියේ ය. සතුරාගේ ප්‍රහාරය සෑම පංතිකාමියෙකුගේම කෝපය ඇවිස්සීමට හේතු විය. එමෙන් ම අවමගුල් දිනය තවත් විරෝධතා දිනයක් විය (කරුණාරත්න, 80 මහා වැඩ වර්ජනයේ අත්දැකීම් : 09).

එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස දුම්රිය කම්කරුවන්ගේ වැඩ වර්ජනයක් ඔස්සේ සමස්ත මහා වැඩ වර්ජනයක් දියත් කිරීමට උත්සාහ ගැනින. දුම්රිය කම්කරුවන්ගේ වැඩ වර්ජනය සටන්කාමී ලක්ෂණ පෙන්නුම් කරන ලදී. ඇත්ත වශයෙන්ම ජූලි 5 වෙනි දාට වඩා ජූනි 9 වෙනි දා ක්‍රියාකාරී විරෝධය ප්‍රකාශ කළ දිනයක් විය (කරුණාරත්න, 80 මහා වැඩ වර්ජනයේ අත්දැකීම් : 09).

රත්මලාන දුම්රිය ස්ථානයෙන් ආරම්භ කළ වැඩ වර්ජනය තවත් දුම්රිය ස්ථාන කරා ව්‍යාප්ත විය. මෙහි විශේෂත්වය වූයේ වැඩ වර්ජනය පදනම් කරගනිමින් යම් සංවිධානාත්මක වැඩ පිළිවලකට අනුව සමස්ත මහා වැඩ වර්ජනයක් සංවිධානය කිරීමට හැකි වාතාවරණයක් ඇතිවේයැයි වාමාංශික කොටස් කල්පනා කිරීමයි. වැඩ වර්ජනය ක්‍රියාත්මක වූ ආකාරය පිළිබඳව ලක්සිරි ප්‍රනාන්දු විසින් *The state and class struggle in Sri Lanka. The General*

strike of July 1980 නම් සිය ලිපිය මගින් මෙවැනි අදහසක් ඉදිරිපත් කරයි. රත්මලාන දුම්රිය කම්කරුවන් විසින් ආරම්භ කරන ලද වැඩ වර්ජනය මරදාන සහ මාලිගාවත්ත දුම්රිය පොළොවල් ඔස්සේ ව්‍යාප්ත විය. දින දෙකක් පුරාවට සියලුම දුම්රිය සේවාවන් මේ ස්ථානයන්හි අඩපණ විය. මගී ප්‍රවාහන දුම්රිය මැදිරි සේවය නවතා දැමූ අතර සියලු ආපදා කළමනාකාරිත්වය අනන්‍ය දමන ලදී. ජූලි 10 වෙනි දින වන විට වැඩ වර්ජනය පළාත් දුම්රිය ස්ථාන දක්වා ව්‍යාප්ත විය. මාතර, නාවලපිටිය, ත්‍රිකුණාමලය සහ කන්කසන්තුරේ දක්වා මෙය වර්ධනය වූ අතර එය ජාතික මට්ටමේ දුම්රිය සේවා වැඩ වර්ජනයක් බවට පරිවර්තනය විය. රජයේ වාර්තාවලට අනුව දුම්රිය ක්‍රියා කරවන්නන් හැත්තෑවත්, අසූවත් අතර ප්‍රමාණයක් මේ වර්ජනයට සහභාගි විය. එහෙත් සත්‍යය නම් රත්මලාන දුම්රිය කම්කරුවන්ගේ වැඩ වර්ජනය ජූලි මහා වැඩ වර්ජනයේ ගාමක බලවේගය වූ බවයි. (Fernando, 1980 : 331).

මෙකී සිදුවීම් කෙසේ සංවිධානය වී කෙසේ වර්ධනය වූවත් අභ්‍යන්තර වශයෙන් එක් දින සාමූහික වැඩ වර්ජනයක් සංවිධානය කිරීමේ විෂය මූලික ගැටළු මතු වී තිබුණු බව පෙනේ. දුම්රිය කම්කරුවන්ගේ වැඩ වර්ජනය එම ආයතනයට පොදු වූ ප්‍රශ්න හා සම්බන්ධ විය. එබැවින් මේ වැඩ වර්ජනය පාදක කරගනිමින් සමස්ත මහා වැඩ වර්ජනයක් සංවිධානය කිරීම ගැටළු සහගත තත්ත්වයක් ඇති කරන ලදී.

එහෙත් වාමාංශික කොටස් සංවිධානය වී විරෝධතා දිනයක් යොදා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව මූල සිට පැවති බව පෙනේ. එය සාර්ථක නොවූයේ දේශපාලන පක්ෂ හා වෘත්තීය සමිතිවල ඉහළ පෙළේ නායකත්වය මතයි. මැයි මාසයේ සිට විරෝධතා දිනයක් සංවිධානය කිරීමේ අවශ්‍යතාව පැවතුණි. ජනදින සහ දිනකර පුවත්පත් ඊට සහයෝගය දුන් බව පෙනේ.⁶ “වෘත්තීය සමිති ක්‍රියාකාරී කමිටුවේ තීරණය ජූනි 5 විරෝධතා දිනයයි.” යනුවෙන් මේ පුවත්පත්වල සඳහන් විය (ජනදින, 1980 මැයි 08). තවදුරටත් ජනදින පුවත්පතේ සඳහන් වූ ආකාරයට. ලංකා කම්කරු සම්මේලනය, ලංකා වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය, ආණ්ඩුවේ කම්කරු සමිති සම්මේලනය, ලංකා වෙළඳ සේවක සම්මේලනය, ශ්‍රී ලංකා නිදහස් වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය, එක්සත් කම්කරු සම්මේලනය, ලංකා බැංකු සේවක සංගමය, ලංකා කම්කරු සමිති සම්මේලනය, රාජ්‍ය සේවා වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය, රජයේ ලිපිකරු සේවා සංගමය, ශ්‍රී ලංකා ජාතික ගුරු සංගමය, පළාත් පාලන වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය, ලංකා වතු සේවා සංගමය, කාර්මික සේවා වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය යන ලංකාවේ ප්‍රබලතම වෘත්තීය සමිති සම්මේලන මේ ක්‍රියාකාරී කමිටු රැස්වීමට සම්බන්ධ විය (ජනදින, 1980 මැයි 08).

6 මෙහි දී සමකාලීන පුවත්පත් පරීක්ෂා කිරීම වඩාත් ප්‍රයෝජනවත් වේ. එහෙත් එක් එක් පක්ෂ සහ වෘත්තීය සමිති විසින් තම කාර්යයන් අතිශයෝක්තියෙන් වර්ණනා කරනු ලබයි.

පෙර සඳහන් කර ඇති කරුණුවලට අනුව පැහැදිලිව ම පෙන්නුම් කරන්නේ 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය සඳහා මූලික තේමාවක් හෝ දිනයක් පිළිබඳ අදහස සාර්ථක නොවූ බව සහ තැනින් තැන හුදෙකලා වැඩ වර්ජන ඇති වීමය. මේ හුදෙකලා වැඩ වර්ජන සඳහා පොදු නායකත්වයක් සංවිධානාත්මක මුහුණුවරකින් ගොඩනගාගනිමින් පොදු එක් දින විරෝධතාවක් නිර්මාණය කිරීමේ අවශ්‍යතාව ඉදිරිපත් වූවද එය සංවිධානය නොවුණි. ඒ අනුව 1980 ජූලි මාසයේ ආරම්භයේ සිටම 25 වෙනි දින දක්වාම වෘත්තීය සමිති හා ඒවාට නායකත්ව දුන් දේශපාලන පක්ෂ සහ වෘත්තීය සමිති මගින් තැනින් තැන වැඩ වර්ජන සිදු කරන ලදී. එබැවින් 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය ලෙස හඳුනාගැනීමට සිදුවන්නේ ජූලි මාසය පුරාවට තැනින් තැන ඇතිවූ වැඩ වර්ජන මාලාවයි. මේ අනුව තැනින් තැන සංවිධානය වූ මේ වැඩ වර්ජන නොනවත්වා ජූලි මස 25 දක්වා පැවති බව ද පෙනේ.

වර්ජනයේ ස්වභාවය

1980 ජූලි වැඩ වර්ජනය සඳහා දීප ව්‍යාප්ත එක් දින වැඩ වර්ජනයක් පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් තීරණයක් ගැනීමට නොහැකි විය මෙහිසා ආරම්භයේ සිටම තැනින් තැන හුදෙකලා වැඩ වර්ජන සිදු විය. ආයතන මට්ටමින් සහ වෘත්තීය සමිති මාර්ගයෙන් සිදු වූ මේ වැඩ වර්ජන මගින් පොදු අපේක්ෂාවන් ප්‍රදර්ශනය වූයේ නැත. එවා හුදෙක් තමන්ට විශේෂ වූ අසාධාරණකම් හෝ දඩුවම්වලට විරුද්ධව සිදු වූ බව පෙනේ. මේ වර්ජන රැල්ලේ එක් විශේෂ සිදුවීමක් වූයේ 1980 ජූලි 7 වෙනි දින සිදු වූ රත්මලාන දුම්රිය කම්කරුවන්ගේ වැඩ වර්ජනය යි. මෙම වැඩ වර්ජනය සිදු වූයේ මාර්තු සමුළුවෙන් පෙන්වා දුන් ඉල්ලීම් 23 දිනගැනීම සඳහා නොව තමන්ට විශේෂිත වූ ගැටලු කීපයක් විසඳා ගැනීම සඳහා ය. එනම් රත්මලාන දුම්රිය සේවකයන් 12 දෙනාගේ වැඩ තහනම් කිරීමට හා ජීවන වියදම ප්‍රශ්නයට විරුද්ධව ය. මේ පිළිබඳ ලක්සිරි ප්‍රනාන්දු මෙවැනි අදහසක් ඉදිරිපත් කරයි. දින කීපයක් තුළදී මහා වැඩ වර්ජනයක් බවට වැඩී ගිය ජූලි මාසයේ මුල් භාගයේ ඇති වූ රත්මලාන දුම්රිය වැඩ වර්ජනයට හේතු වූයේ දඩුවම් සහ ජීවන වියදම ප්‍රශ්නයන් ය (ප්‍රනාන්දු, 15).

එහෙත් මේ වනවිටත් ඉහළ පෙළ වෘත්තීය සමිති සාමාජිකයන්ට සහ වාමාංශික දේශපාලන පක්ෂ නායකයන්ට වර්ජන ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ තීරණයක් ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි. වැඩ වර්ජන දුම්රියට පමණක් සීමා නොවී රජයේ මුද්‍රණාලයට, රජයේ කර්මාන්ත ශාලාවට, ලිපිකරු අංශවලට පැතිරී ගියේ ය. මේ වැඩ වර්ජන හුදෙක් රජයට බලපෑම් කරන උණුසුම් උද්ඝෝෂණ බවට පරිවර්තනය නොවුණි. වර්ජකයන් තම වැඩපළවලට නොයා වැඩ අතහැර දැමීම පමණක් සිදු විය. එබැවින් මේ වැඩවර්ජන සඳහා දේශපාලන නායකත්වය සම්පාදනය කරමින් සටන්කාමී ස්වරූපයක් ලබාදීම වාමාංශික කණ්ඩායම්වල අවශ්‍යතාව වූ බව පෙනේ. ජූලි 7 වෙනිදා සිදු වූ සටන පිළිබඳ සාකච්ඡාවක් 9 වෙනිදාට කැඳවන ලදී. එහෙත් මේ

සම්මේලනයේ දී කිසිදු තීරණයක් ගැනීමට වාමාංශිකයන් සමත් නොවීම නිසා 11 වෙනිදාට කල් දමන ලදී. 11 වෙනි දින පැවති වෘත්තීය සමිති එක්සත් ක්‍රියාකාරී කමිටුවෙන් බාලා තම්පෝ⁷ (ලංකා වෙළඳ සේවක සංගමය) ඉවත් විය. මේ අනුව සංවිධාන 12ක මැදිහත් වීමෙන් ජූලි 14 වෙනි දින නිවේදනයක් නිකුත් කරන ලදී. මේ නිවේදනයට අනුව එදා සිට (එනම් 14 වෙනි දින) 21 වෙනිදා දක්වා කාලය ඇතුළත සෑම සම්මේලනයක්ම තම සංවිධාන යටතට එක් කළ යුතු බව තීන්දු විය (කරුණාරත්න, 80 මහා වැඩ වර්ජනයේ අත්දැකීම්, 22).

අවසාන වශයෙන් මහා වැඩ වර්ජනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගොනු වූයේ ජූලි 14 වෙනිදා සිට 21 වෙනිදා දක්වා කාල පරාසයක් තුළ වැඩ වර්ජන මුදා හැරීමයි. එබැවින් අසූවේ ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය රත්මලාන දුම්රිය කම්කරු වැඩ වර්ජනයේ සිට (ජූලි 7 වෙනි දින සිට) ජූලි 21 වෙනි දින දක්වා කාල සීමාවකට ගොනුකළ හැකි ය. 1980 ජූලි 07 වෙනි දින රත්මලාන දුම්රිය ස්ථානයේ වැඩ වර්ජනය හුදෙක් කම්කරුවන් පමණක් නොව විවිධ අංශයන්හි සේවකයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් සිදු විය.

ජාතික විරෝධතා දිනයට සහභාගි වූ සේවකයන් 12 දෙනාගේ වැඩ තහනමට විරුද්ධව වැඩ වර්ජනය ක්‍රියාත්මක විය. එහෙත් එහි ඉල්ලීම් අතර ප්‍රධාන වූයේ වැඩ තහනම් කළ සේවකයන් වහාම සේවයේ පිහිටුවීම සහ රුපියල් 300 ක වැටුප් වැඩි කිරීමයි. 1980 ජූලි 7 වෙනි දින ආරම්භ කළ මේ වැඩ වර්ජනය කොළඹ හා සෙසු පළාත්වලද වර්ධනය වූ බවට සාක්ෂි ලැබේ. දිනකර පුවත්පත් වාර්තාවක් මෙහි දී උපුටා දැක්වීමට හැකි ය. ඊයේ දවල් 12 වන විට කොළඹ, දෙමටගොඩ සියලු ම වැඩ පොළවල හා මාලිගාවන්හි ප්‍රධාන ධාවනාගාර සේවකයෝ සටන් පාඨ කියමින් තම වැඩබිම්වලින් ඉවත් වී රත්මලාන දුම්රිය සේවකයන්ට සිය සහයෝගය පළ කරමින් වර්ජනයට එක් වූහ (දිනකර, 1980 ජූලි 10).

දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුවේ විවිධ වෘත්තීකයන් වර්ජනයට සහභාගි වූ අතර ලිපිකරුවන්, ගබඩා පාලකවරුන්, පාලම්, මාර්ග සංඥා, ධාවනාගාර නඩත්තු සේවා හා සියලුම කාර්මික ඒකකවල සේවකයෝ වර්ජනයට එක් වූහ (දිනකර, 1980 ජූලි 10). මේ ආකාරයෙන් දුම්රිය සේවාවට සම්බන්ධ විවිධ වෘත්තීකයන් වැඩ වර්ජනයට සම්බන්ධ වීම නිසා එය දුම්රිය ස්ථානයෙන් ස්ථානයට පැතිරිණි. ප්‍රමාණාත්මක අතින් කම්කරුවන් විශාල සංඛ්‍යාවක් මීට සහභාගි වීමද විශේෂ කරුණකි. මේ වැඩ වර්ජනයට එහි වෘත්තීය සමිතියේ සම්බන්ධයක් පැවති මුත් ඉහළ පෙළේ දේශපාලන නායකත්වයක් පැවති බව නොපෙනේ. එක්තරා අතකින් සංවිධානයෙන් තොර ක්‍රියාකාරී වැඩ වර්ජනයක ප්‍රසාරණයක් මේ තුළ දක්නට ලැබේ. මේ

7 අධි නීතිඥයෙක් වූ බාලා තම්පෝ වාමාංශික ව්‍යාපාරයේ ආරම්භක සාමාජිකයෙකි. 1947 ගුණසිංහගේ නායකත්වය අභිබවා ලංකා වෙළඳ සේවක සංගමයේ ප්‍රධාන ලේකම් බවට පත් විය. 1950 ලංකා සමසමාජ පක්ෂයේ මධ්‍යම කාරක සභාවටද 1956 දේශපාලන බල මණ්ඩලයටද ඇතුළුව 1964 පක්ෂයෙන් ඉල්ලා අස්විය.

අදහස පිළිගැනීමට සිදුවන විශේෂිත කරුණ නම් වැඩ වර්ජනය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වෘත්තීය සමිති අතර කලින් සාකච්ඡා කරගත් සම්මුතියක් දක්නට නොලැබීමයි. එහෙත් වර්ජනය ප්‍රසාරණය වීමත් සමඟ ඒ සඳහා දේශපාලන නායකත්වය ලබාදීමටත් වෙනත් වෘත්තීය සමිති ඒකාබද්ධ කරමින් වැඩ වර්ජනය සාර්ථක කිරීම සඳහා වෘත්තීය සමිති එක්සත් ක්‍රියාකාරී කමිටුවේ මැදිහත් වීම දක්නට ලැබේ. මේ පිළිබඳව දිනකර පුවත්පතේ “දුම්රිය සේවක වැඩ වර්ජනයට වෘත්තීය සමිති එක්සත් ක්‍රියාකාරී කමිටුවේ සම්පූර්ණ සහයෝගය දීමට ඊයේ උදේ තීරණය කළේ ය (දිනකර, 1980 ජූලි 11) යනුවෙන් වාර්තාවක් පළ විය. එහි සඳහන් අන්දමට ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය, ලංකා සමසමාජ පක්ෂය, ද්‍රවිඩ එක්සත් විමුක්ති පෙරමුණ, මහජන එක්සත් පෙරමුණ, ලංකා කොමියුනිස්ට් පක්ෂය පවත්වාගෙන යන දුම්රිය සේවක වැඩ වර්ජනයට හා වෙනත් කර්මාන්තශාලා වැඩ වර්ජනවලට පූර්ණ සහය දෙන බවට වෘත්තීය සමිති එක්සත් ක්‍රියාකාරී කමිටුව විසින් නිවේදනයක් නිකුත් කරන ලදී (දිනකර, 1980 ජූලි 11). ප්‍රධාන පෙළේ පක්ෂ නායකයෝ ඒ සඳහා අත්සන් තැබූහ.⁸

වැඩ වර්ජන සිදුවීම් ආරම්භ වී නැවත පොදු එකඟතාවන් පිළිබඳ දින නියම කරගැනීම මෙහි සිදු වූ දුර්වලතාවයකි. නැවත ජූලි 18 වෙනි දිනට වැඩ වර්ජන සංවිධානය කෙරිණි. මේ අතරතුර කාලයේ දී ආණ්ඩුව වැඩ වර්ජනය නතර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගත්තේ ය. වර්ජනයට විරුද්ධ රජයේ අණපනත් ආදිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ නිසා වැඩ වර්ජනය කරගෙන යෑම සංකීර්ණ ස්වරූපයක් ගත් අතර වැඩ වර්ජනය අභ්‍යන්තර වශයෙන් බිඳ වැටුණු බව පෙනේ.

එල්.ඩබ්.පණ්ඩිත මහතාගේ නායකත්වය යටතේ පැවති ලංකා වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය ජූලි මාසය තුළ කෙසේ හෝ වර්ජනය ශක්තිමත් කිරීමට උත්සාහ ගත් බව පෙනේ. ලිපි ලේඛනවල සඳහන් වන පරිදි ලංකා වෘත්තීය සමිති සම්මේලනය දිනකට රුපියල් 10 ක වැටුප් ඉල්ලීම ප්‍රධාන සටන් පාඨය කරගනිමින් වැඩ වර්ජනය නැවත සංවිධානය කළේ ය (දිසානායක සහ සෝමරත්න, 50). එහෙත් ජූලි 18 වෙනිදා වනතුරු ඔවුන් සතු වූ සමිති ශාඛාවලින් වැඩ වර්ජනය සඳහා එකතු වූයේ රත්මලානේ මෝල්ඩෙක්ස් ආයතනය පමණි. මේ ආකාරයෙන් එක් දින වැඩ වර්ජනයක් සඳහා ගත් උත්සාහයන් අසාර්ථක විය.

අසුව වර්ජනයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණයක් ලෙස දක්නට ලැබෙන්නේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ නංවාගැනීම සඳහා මාසික වේතනය වැඩි කරගැනීම පිළිබඳ සාමාන්‍ය ඉල්ලීම් පිට රජයේ විවිධ ක්‍ෂේත්‍රවලින් වර්ජනයට කැමැත්ත ප්‍රකාශ වීමයි. ක්‍රියාකාරීව ඔවුන් වර්ජනයට එකතු වීමද සිදු විය. විශේෂයෙන් ම එක්සත් කම්කරු සම්මේලනයට සම්බන්ධ වී තිබූ ශාඛා

8 නිවේදනයට අත්සන් කරන ලද්දේ, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව (ශ්‍රී.ල.නි.ප), බර්නාඩ් සොයිසා (ල.ස.ස.ප), වි.ධර්මලිංගම් (ද.ස.වි.පෙ), දිනේෂ් ගුණවර්ධන (ම.ස.පෙ) සහ ඇන්. සන්මුගදාසන්

වැඩ වර්ජනයට එකතු විය. ශාඛා සමිති මාර්ගයෙන් වැඩ වර්ජනය සාර්ථක කරගැනීමේ හැකියාව පෙන්වුම් කළ ද ඒවා අතර ඒකාබද්ධ ක්‍රියාකාරීත්වයක් ඇති වූයේ නැත. මේ වනවිට වැඩ වර්ජනයේ යෙදී සිටි දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතන ලෙස වඩාත් විශේෂ වූයේ දුම්රිය සේවය, වැලිසර කිරිපිටි කම්හල, වරායේ නැව් තටාංගනය, ලිප්ටන් සමාගම, ඒකල වොන්ටා ගාමන්ටිස් සමාගම ආදියයි (දිනකර, 1980 ජූලි 11).

පෙර සඳහන් කළ පරිදි 1980 ජූලි 14 වෙනි දින සහයෝගිතා රැලියක් පැවැත්වීමට වෘත්තීය සමිති එක්සත් ක්‍රියාකාරී කමිටුව තීරණය කළේ ය. මේ අනුව ජූලි 18 වෙනි දින ඒ සඳහා යෝග්‍ය දිනය වශයෙන් තීරණය කෙරිණ. කෙසේ වෙතත් මේ වර්ජනය සඳහා අනුබද්ධ වෘත්තීය සමිති අදාළ දිනය තම සාමාජිකයන්ට දන්වා සිටිය යුතු විය. මේ අතරතුර වර්ජනය පිළිබඳව විවිධ අදහස් එක් එක් වෘත්තීය සමිති මගින් ඉදිරිපත් කළ බව පෙනේ. වෘත්තීය සංගම්වල අදහස් එකින් එකට විවාදාත්මක මෙන් ම ව්‍යාකූල ස්වරූපයක් ගනු ලැබීය (Fernando, 1980). රජයේ ලිපිකරු සේවක සංගමයේ අදහස වූයේ 19 සහ 20 ප්‍රසිද්ධ නිවාඩු දින වර්ජනය කළ හැකි බවයි. එහෙත් නිවාඩු දින වැඩ වර්ජනය කිරීම එතරම් ඵලදායී නොවන බව අන් අයගේ අදහස විය.

ජූලි මහා වැඩ වර්ජනයේ එක් ප්‍රධාන ඉල්ලීමක් වූයේ තම වෘත්තීන්ට අනුව පඩිනඩි වැඩි කරගැනීමයි. මේ නිසා විවිධ ක්ෂේත්‍රවල වෘත්තීකයන් වර්ජනයට ක්‍රියාකාරීව සහභාගි විය. උදාහරණයක් ලෙස ඇතැම් විශ්වවිද්‍යාල කටිකාචාර්යවරුන් තම පඩි වැඩි කර ගැනීම සහ වෘත්තීය දීමනා ලබා ගැනීම වෙනුවෙන් වර්ජනයට සහය දීම දැක්විය හැකි ය. එමෙන් ම රජයේ රෝහල්වල හෙදියෝ තම මාසික වේතනය වැඩි කර ගැනීම සඳහා වර්ජනයට එකතු වූහ (Ceylon Daily News 16 July 1980). මෙවැනි කරුණු මගින් පැහැදිලි වන්නේ වැඩ වර්ජනය සංවිධානය කිරීමට පැවති පංති අවශ්‍යතාවයට වඩා ඉහළින් වර්ධනය වූ වෘත්තීමය අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය ඉදිරියට පැමිණි බවයි. එනම් අසුව වර්ජනය පොදුවේ ආණ්ඩු විරෝධී අරගලයක් ලෙස සංවිධානය කිරීමට තරම් පොදු සමාජයට බලපෑ දේශපාලන අරමුණුවලින් වියුක්ත වී පැවති බවයි. ජූලි වැඩ වර්ජනයේ වඩාත් ප්‍රබල ක්‍රියාකාරී දිනය වූයේ ජූලි 18 වෙනිදා ය. මෙදින රජයේ සහ පුද්ගලික ආයතන කීපයක කම්කරුවෝ වැඩ වර්ජනය සඳහා සහභාගි වූහ. මේ නිසාම ජූලි 18 වෙනි දිනය සම්බන්ධව රජයේ විශේෂ අවධානයට යොමු වූ අතර වැඩ වර්ජනයට විරුද්ධව රජය විසින් සෘජු තීරණ ගැනීම සිදු විය. ඒදිනෙද පුවත්පත්වල ජූලි 18 වෙනි දින රාජකාරියට නොපැමිණෙන පුද්ගලයන් සඳහා නිත්‍යානුකූල පියවර ගන්නා බවට වාර්තා පළ කරන ලදී. එම වාර්තා සමහරක් පළවූයේ "ඊයේ වැඩට නොපැමිණි අයට රැකියා අහිමි වීම ස්ථිරයි (Ceylon Daily News 16 July 1980). යන හිසින් ය. කෙසේවෙතත් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් ජූලි 18 වෙනි දින වර්ජනයට එකතු වූ බව පෙනේ. රජයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ කම්කරුවෝ මීට එකතු වූහ.

පළල් වැඩ වර්ජනයක් සඳහා මූලික යොදා ගත් පරිදි ජූලි 18 වෙනි දින බොහෝ ප්‍රමාණයක් මීට සම්බන්ධ වූ අතර වැඩ වර්ජන මොනසම් ආකාරයෙන් ඉදිරියට ගමන්ගත්තාද යන්න නිශ්චිතව කීමට අපහසුය. එක්තරා ආකාරයකින් නායකත්වයේ දුර්වලතා නිසා සමහර කම්කරු සමිති සතුව පැවති වෘත්තීය සංගම් එක් එක් අවස්ථාවලදී නැවත රාජකාරිය සඳහා වාර්තා කළ අතර සමහර හිමිකරුවන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් වැඩපළට යාමට නොදී වැළැක්වීම (Lockout)⁹ නිසා වර්ජනය පැවැති අතර සමහර කම්කරුවෝ අසරණ වූහ. වැඩ වර්ජනයේ අසංවිධානාත්මක රටාව වර්ජනයට නායකත්වය දුන්නවුන් ද පෙන්වා දී ඇත. වික්‍රමබාහු කරුණාරත්නගේ අදහසක් මෙහිදී උපුටා දික්විය හැකි ය. සටන දිගින් දිගට පවත්වාගෙන යාම අසීරු විය. සටනට අවතිර්ණ වූ ශාඛා පවා සටන තුළ තබාගත හැකි වූයේ හාමිපුතුවගේ ලොකවුට් සැලැස්ම නිසාය. එසේ නොමැතිනම් 21 වෙනිදා ඇරඹුණු සටන 25 වෙනිදා වනවිට මුළුමනින්ම අවසන් වන්නට ඉඩ තිබුණි (කරුණාරත්න, 80 මහා වැඩ වර්ජනයේ අත්දැකීම්, 27).

ඉහත සඳහන් ප්‍රකාශයට අනුව පැහැදිලි වන්නේ වැඩ වර්ජනය දියත් කළ මුත් වර්ජනය තුළ කම්කරුවන් හෝ වෘත්තීය සමිති රඳවා ගැනීමට අපහසු වූ බවයි. විශේෂයෙන්ම වරාය වෘත්තීය සමිති ඉතිහාසයේ ඉතා වැදගත් සාධකයයි. එහෙත් ඔවුන් 80 වර්ජනයේ කැපී පෙනෙන සාධකයක් නොවුණි. මේ ආකාරයෙන් එක් එක් වෘත්තීය සමිති වර්ජනය අතහැර යෑම හෝ සහභාගි නොවීම හෝ නිසා වැඩ වර්ජනය හුදෙක් වාමාංශික දේශපාලන වුවමනාවක් බවට පරිවර්තනය විය. මෙහිසා පසුකාලීනව ද අසුව වැඩ වර්ජනය සම්බන්ධයෙන් විවිධ විවේචන ඇති විය. වෘත්තීය සමිති වර්ජනයට සම්බන්ධ නොවීම පිළිබඳ වෘත්තීය සමිති නායකයෙක් වූ බාලා තම්පෝ පුවත්පත් සම්මුඛසාකච්ඡාවකට සහභාගි වෙමින් මෙසේ ප්‍රකාශකර ඇත. රටේ වැදගත් කොටසක් වන වතු අංශයේ කවුරුත් බැස්සේ නැත. වරාය කවුරුත් නෑ. බනිප් තෙල් කවුරුත් නෑ. විදුලි සංදේශ තැපැල් - විදුලි බල කවුරුත් බැස්සේ නෑ. මේක මුල් දවස්වල දුම්රිය වැඩ පොළේ ලිපිකරු අංශයේ වර්ජනයක් පමණක් වුනා (අර්බුද කලාප අංක, 1 1980 නොවැම්බර්, 4).

ඉහත සඳහන් වන්නේ ලංකාවේ ප්‍රබල වෘත්තීය සමිති කීපයකි. බාලා තම්පෝ ප්‍රකාශ කරන්නේ මේ වෘත්තීය සමිතිවල බලපෑම නොමැතිව වර්ජනය සාර්ථක කිරීමට අපහසු වූ බවයි. ඔහුගේ නායකත්වයෙන් යුත් ලංකා වෙළඳ සේවක සංගමය ද වර්ජනයට එක්වූයේ නැත. කෙසේ හෝ 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනයේ ක්‍රියාකාරී ස්වරූපය පිළිබඳව කරුණු විග්‍රහකර බැලීමේ දී පෙන්නුම් කරන්නේ අවසාන භාගයේ දී වර්ජනය අසංවිධානාත්මක ස්වරූපයක් ගත් බවයි. එමෙන් ම එහි ඇල්මැරුණු ස්වභාවයක් පෙන්නුම් කළේ ය. රජය

9 Lockout, employer's exclusion of from the work place until Certain terms are agreed to.

සමග ගැටෙනවාට වඩා රජයේ නීති අණපණත්වලට යටත් වීමක් පෙන්නුම් කරයි. ජුලි මාසයේ අවසානය වන විට වර්ජනයේ බලපෑම අඩු වී ගියේය. රජය තම අරමුණු ප්‍රසිද්ධ රැස්වීම් තබා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. කැබිනට් තීරණයට අනුව වර්ජකයන් නැවත රාජකාරියට වාර්තා කිරීමට අවසර ගැනීමට සිදු විය. රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය මගින් කැබිනට් තීරණය දැනුම් දුන්නේ ය. ආයතන ප්‍රධානීන් මාර්ගයෙන් ඔවුන් නැවත සේවයේ පිහිටුවීම සඳහා අදාළ කැබිනට් ඇමතිවරයාගේ නිර්දේශය අනුව කටයුතු කිරීමට සිදු විය. මේ ආකාරයෙන් වැඩ වර්ජකයන්ට තම වැඩ බිම්වලට ඇතුළුවීම වලක්වන ලදී. වැඩ වර්ජනය අසාර්ථක වීම නිසා පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයෝ ජුලි මස නිමාවීමට පෙරම තම රාජකාරි කටයුතු සඳහා වාර්තා කළ හ (Public Administration Circular No.173 1980 July 31).

කෙටි සහ දීර්ඝ කාලීන බලපෑම්

1980 ජුලි මහා වැඩ වර්ජනයට රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන් 70 දහසේ සිට 75න් දහස දක්වා පිරිසක් ද පුද්ගලික අංශයේ 15 දහසක් පමණ ද සහභාගි වූ බවට ගණන් බලා තිබේ. මේ අනුව සලකා බලනවිට ලක්ෂයක් පමණ කම්කරු පිරිසක් වැඩ වර්ජනයට සහභාගි වූ බව පෙන්නුම් කෙරේ. එහෙත් වර්ජනය සඳහා ක්‍රමානුකූල වැඩපිළිවලක් නොතිබීම නිසා රජයේ ක්‍රියාමාර්ග ප්‍රබල විය. මේ අතර රජයේ ක්ෂණික පියවර වූයේ වර්ජනයට සහභාගිවුවන්ගේ රැකියා අහිමි කිරීම, වෘත්තීය සමිති සතුව පැවති බැංකු ගිණුම් තහනම් කිරීම සහ සමිති කාර්යාලවලට සිල් තැබීමයි. ලංකාවේ වැඩවර්ජන ඉතිහාසයේ රාජ්‍ය මැදිහත්වීමකින් කම්කරු හා වෘත්තීය සමිති ක්‍රියාමාර්ග දුර්වල කිරීම සඳහා ගත් පියවර අතර වඩාත් දැඩි සහ ප්‍රබලම සිදුවීම ලෙස දක්නට ලැබෙන්නේ මෙය යි. අසූවේ ජුලි මස වැඩ වර්ජනය පැවති අතරතුර ජුලි 17 වෙනි දින රජය මේ තීරණය ගත් බව පෙනේ. එවකට ජනාධිපති වූ ජේ. ආර්. ජයවර්ධන පුවත්පත් ප්‍රකාශ නිකුත් කරමින් ඒ බව දැනුම් දුන්නේ ය. "ඊයේ වැඩට නොපැමිණි අයට රැකියා අහිමි වීම ස්ථිරයි. ඔවුන්ගේ දරුවන් ගැන මට දුකයි. එහෙත් මහජන සුබ සෙත සඳහා වෙන කළ යුතු දෙයක් නෑ" (ලංකාදීප, 1980 ජුලි 19).

ජුලි 18 වෙනි දින රැකියාවට නොපැමිණි අය සේවයෙන් පහ කිරීමට රජය ගත් තීරණය ක්‍රියාවට නගමින් වර්ජනයන් හතලිස් දහසක් පමණ සේවයෙන් පහ කළ බවට දන්වා සිටියේ ය. රජය තම අරමුණ ක්‍රියාත්මක කරණු ලැබුවේ අත්‍යවශ්‍ය සේවා නියෝග කඩ කිරීම රාජ්‍ය ද්‍රෝහී ක්‍රියාවක් ලෙස හඳුන්වා දෙමින් ය. අත්‍යවශ්‍ය සේවා පනත සකස් වූයේ අසූව වර්ජනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නොවේ. එය ජේ. ආර්. ජයවර්ධන ආණ්ඩුව විසින් කල්යාණ බලා කලින් ගත් තීරණයක් විය. 1978 සිදු වූ වැඩ වර්ජන හේතුවෙන් එවැනි පනතක අවශ්‍යතාව රජය විසින් 1979 සැප්තැම්බර් මස පෙන්වා දී තිබුණි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක්

ලෙස අත්‍යාවශ්‍ය සේවා පනත ඔක්තෝබර් 3 වෙනි දින පාර්ලිමේන්තුවේ දී සම්මත කරගත්තේ ය. මේ පනතට විරුද්ධව එක්සත් වෘත්තීය සමිති ක්‍රියාකාරී කමිටුව සහ වාමාංශික දේශපාලන පක්ෂ කීපයක් පිකටින් ව්‍යාපාර පැවැත් වූ අතර ජනතා විමුක්ති පෙරමුණ ද මේ පනතට විරුද්ධ විය (Fernando, 1980). විශේෂයෙන්ම රජයේ හා සංස්ථාවල සේවකයන් වැඩ වර්ජනවලට සහභාගිවීම වලක්වාලීම සඳහා මේ පනත ක්‍රියාත්මක කෙරෙන බවට රජය දැනුම් දී තිබුණි. පුරප්පාඩු සඳහා බඳවාගැනීම් සිදු වූයේ රැකියා බැංකු ක්‍රමයක් මගින් ය. මේ රැකියා අවස්ථා ලබාදීම සඳහා දේශපාලනය සෘජුවම බලපෑවේය. රැකියා බැංකුව මගින් පුරප්පාඩු සඳහා කෙරෙන බඳවාගැනීම් පිළිබඳ ලංකාදීප පුවත්පත් වාර්තාවකින් ගත් උපුටා දැක්වීමක් ඉදිරිපත් කිරීමට හැකි ය. අත්‍යාවශ්‍ය සේවා නියෝග කඩකළ රාජ්‍ය හා සංස්ථා සේවකයන් නිසා ඇතිවන පුරප්පාඩු පිරවීමේ කාර්යයට සහය වන රැකියා බැංකුව ඊයේ දහවල් වන විට පුරප්පාඩු අට දහසක් පිරවූ අතර දොළොස් දහසක් පුරප්පාඩු පිරවීමට සූදානමින් සිටියේ ය (ලංකාදීප, 1980 ජූලි 23).

කෙසේ වෙතත් මේ ආකාරයෙන් රැකියා අවශ්‍යතා සම්පාදනය කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය අවිධිමත් ස්වරූපයක් දැරී ය. එමෙන් ම සමාජ හේදබින්නතා වර්ධනය වීමට ද මෙය හේතුවක් විය. අත්‍යාවශ්‍ය සේවා පනත යටතේ සිදුකරනු ලබන මේ බඳවා ගැනීම් පිළිබඳව පුවත්පත් වාර්තා මගින් ජනතාවට දැනුම් දී තිබුණි. හදිසි හා අත්‍යාවශ්‍ය බඳවා ගැනීම් සඳහා පමණක් ඒ ඒ සේවකයන් සෘජුවම අදාළ සේවා ස්ථානවලට යවනු ලබන අතර එසේ නොවන හැම අවස්ථාවක දී ම රැකියා බැංකු අයදුම් කරුවන්ගේ නාම ලේඛන පමණක් එම ආයතන ප්‍රධානීන් වෙත යවනු ලැබේ. මෙම සියලුම බඳවා ගැනීම් පැය 24 ක් තුළ දී සිදු කිරීම මෙම වැඩ පිළිවෙලේ විශේෂ ලක්ෂණය විය (ලංකාදීප, 1980 ජූලි 23). වැඩ වර්ජනයේ අසාර්ථක බවක් සමගින් ක්ෂණික ඇතිවූ මේ තත්ත්වය වඩාත් දීර්ඝ කාලීන ප්‍රශ්නයක් විය. එමෙන් ම වැඩ වර්ජනයේ පරාජය සනිටුහන් කිරීමේ ප්‍රබල ම සාධකය වූයේ ද මේ කරුණයි. කම්කරු වැඩ වර්ජන මගින් රජයට කරනු ලබන බලපෑම් අභිබවා කම්කරුවන් රජය ඉදිරියේ තම රැකියා ඉල්ලා බැගෑපත් කිරීමට මෙය හේතුවක් වූ බව කම්කරු වැඩ වර්ජනයන්හි මුල් පෙළේ සාමාජිකයෙක් වූ පැලිස් සේරසිංහගේ අදහසකින් පෙනෙන්නුම් කෙරේ. වරින් වර වර්ජකයින් වෙනුවෙන් විවිධ සංවිධාන හා වෘත්තීය සමිති එක්සත් කිරීමේ කමිටුව විසින් ආණ්ඩුවට කරන ලද බැගෑපත් ආයාචනා නිසා ජූලි 21 වෙනි දින වැඩට නොපැමිණීමට හේතු, පුද්ගලිකව ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාවක් සැලසුනි. එම අවස්ථාව ප්‍රයෝජනයට ගෙන විශාල කම්කරුවන් සංඛ්‍යාවකට නැවත තම රැකියාවන් ලබාගැනීමට හැකි විය. තවත් විශාල සංඛ්‍යාවක් අදවනතුරුත් රැකියාවක් නොමැතිව අසරණ ජීවිත ගතකරති. වර්ජකයින් 28 දෙනෙක් සිය දිවි හානි කරගෙන ඇත (සේරසිංහ, 28).

මේ අනුව බලන කළ අසූව ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය අසාර්ථක වූ අතර එය අසාර්ථකත්වයේ ප්‍රතිඵල පෙන්වුම් කළේ ය. වැඩ වර්ජනයකින් අනතුරුව කම්කරුවන් හෝ වෙනත්

සේවකයන් තම වෘතියෙන් පහකිරීම පරාජයේ ප්‍රබල සාධක පෙන්නුම් කරන්නේය යනුවෙන් ලක්සිරි ප්‍රනාන්දු පෙන්වා දී ඇත. 40,000 පමණ සේවකයන් අස්කර දැමීමට මඟ පැදු මෙම වැඩ වර්ජනය අසාර්ථකත්වයෙන් නිම වූ බව පවසන්නට සිදු වේ. 1980 සමස්ත මහා වැඩ වර්ජනයේ පරාජය රට තුළ වෘත්තීය සමිති ක්‍රියාකාරීත්වයෙහි ද පංති අරගලයෙහි ද දීර්ඝ කාලීන පසුබෑමක් සටහන් කරයි (ප්‍රනාන්දු, 15).

වැඩ වර්ජනයෙන් ලද පරාජය නිසා ඊට සහභාගි වූ කම්කරුවෝ විශාල වශයෙන් දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දුන්හ. දේශපාලන වශයෙන් කම්කරු ව්‍යාපාරයේ බේදනීය අවස්ථාව වූයේ ද මෙය යි. වර්ජනයෙන් ලද පරාජයන් හමුවේ සම්ප්‍රදායික වාමාංශික පක්ෂවලට හෝ වෘත්තීය සමිතිවලට ඒ සම්බන්ධව කිසිදු පියවරක් නොමැති වීම මීට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑවේ ය. වෘත්තීය සමිති එක්සත් ක්‍රියාකාරී කමිටුවේ ක්‍රියාමාර්ග බිඳවැටීමත් සමසමාජ හෝ කොමියුනිස්ට් පක්ෂ නිසි ආකාරයෙන් නායකත්වය නොගැනීමත් නිසා කම්කරු හා වෙනත් වෘත්තීකයන් යොමු වූයේ ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය දෙසටයි. රැකියා අභිමි කිරීම, ජීවන ප්‍රශ්නය හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතිවාසිකම් ප්‍රශ්නය සමඟ බරපතල ජන බලවේගයක් ගොනු වීමෙන් යම් අභියෝගයක් ඇති වන්නේ ය යන අදහස නිසා මහජනයා ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය පිළිබඳ විශ්වාසය තැබීය (කරුණාරත්න, 67). අගෝස්තු 08 වෙනි දින සත්‍යග්‍රහණ සංවිධානය වන්නේ මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසයි. රජයේ දඩුවම්වලට මුහුණ දුන් පුද්ගලයන් හා එම පවුල්වල සාමාජිකයන් මේ සඳහා සහභාගි විය. මෙයට බණ්ඩාරනායක මැතිනිය, ආචාර්ය කොල්වින් ආර් ද සිල්වා වැනි විපක්ෂ නායකයන් සහභාගිවන බව පැවසුණි. ජේ.ආර්.ජයවර්ධන චරිතාපදානය 1977-1984 ග්‍රන්ථයේ මේ පිළිබඳ සඳහන් වේ. විසිපන්දහසක්, තිස්දහසක් පමණ ජනයා මීට සහභාගිවන බව ද ප්‍රචාරය කෙරුණි. සත්‍යග්‍රහණ සමඟ බණ්ඩාරනායක මැතිනිය ද ගමන් කිරීමට නියමිතව තිබූ නමුත් ඒ සඳහා සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ඉඩ නොදුන්නෙන් ඇ ජීප් රථයක ගමන් කළා ය (සිල්වා සහ රිගින්ස්, 428).

බණ්ඩාරනායක මැතිනියගේ ප්‍රජා අයිතිවාසිකම් අහෝසිකිරීමේ යෝජනාව සම්මත වූයේ ඔක්තෝම්බර් 16 වෙනි දින යි. කථානායක බාකීර් මාකර් මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රැස්වූ පාර්ලිමේන්තුවේ රණසිංහ ප්‍රේමදාස මහතාගේ යෝජනාවකට අනුව මෙය සම්මත විය. ප්‍රජා අයිතිය වසර හතකට අහෝසි කොට පාර්ලිමේන්තුවෙන් ඉවත් කිරීම මෙහි අරමුණ විය. 1980 නොවැම්බර් අර්බුද නම් සඟරාවේ ප්‍රජා අයිතිය අහෝසි කිරීම සම්බන්ධව සාකච්ඡාවක් විය. එහි සඳහන් වූ ආකාරයට. ඔක්තෝම්බර් මස 16 වෙනි දා පැය පහකට පමණ සීමා වූ අතිශයින්ම නොගැඹුරු වූ පාර්ලිමේන්තු විවාදයකින් පසුව ලංකා දේශපාලන ඉතිහාසයේ නව පිටුවක් විවෘත කළ මේ යෝජනා දෙක අති විශාල වැඩි ඡන්දයකින් සම්මත කරනු ලැබිණ. මන්ත්‍රීවරුන් 168 ක් සිටින පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරුන් 149 ක්ම බලයේ සිටින

එක්සත් ජාතික පක්ෂිකයන් නිසා මේ යෝජනාව මෙසේ සම්මත වීම පුද්ගලයක් නොවේ (අර්බුද කලාපය, 1, 1980 නොවැම්බර්, 6).

මේ සියලු කරුණු මගින් පැහැදිලි වන්නේ වර්ජනය අවසානයේ ඉල්ලීම් දිනාගැනීම හෝ දේශපාලන අරමුණු මුදුන්පත් කර ගැනීමට හාත්පසින් විරුද්ධ පරාජිත වටපිටාවක් නිර්මාණය වීම යි. එබැවින් තව දුරටත් කම්කරුවන්ට සහ වෘත්තිකයන්ට සිදුවූයේ තමන්ට අහිමි වූ රැකියාව වෙනුවෙන් අසරණ වීම සහ රජයේ රැකවරණය පැතීමයි. එමෙන් ම වාමාංශික කොටස්වලට සිදුවූයේ වර්ජනයෙන් රැකියා අහිමි වූවන් වෙනුවෙන් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග තේරීමයි. වෘත්තීය සංගම්වලට සිදුවූයේ රැකියා අහිමි වූවන් වෙනුවෙන් සුබසාධන ක්‍රම සකස් කිරීමයි. අර්බුද සඟරාව මගින් කළ සංවාදයට සහභාගී වෙමින් වික්‍රමබාහු කරුණාරත්න රැකියා අහිමි වූවන්ට සුබසාධන ක්‍රමයක් සකස් කළ යුතු බව පෙන්වා දී තිබුණි. වර්ජනය තනි ප්‍රශ්නයක් ලෙස නොවෙයි රැකියා අහිමිවීම, බඩුමිල, ප්‍රජා අයිතිය යන ප්‍රශ්න එක්ක පහළ මට්ටමේ එක්සත් කම අනුව සංවිධාන ගොඩනැගිය යුතු යි. මාස 10-12 සැලැස්මකට අනුව සටනට සූදානම් වන ජනතාවගේ සමුළුවක් තුළින් ආණ්ඩුවත් සමඟ ගැටෙන තීන්දුවක් ගතයුතුයි. ඒ සමගම වැඩ වර්ජකයන්ට සහන සැලසීම මීටම බැඳිලා තියෙනවා. වැඩ වර්ජකයන්ගේ කොඩි දිනයක්, සෑම සතියක ම කැරොල් කණ්ඩායම්, සල්පිල්, පොලවල් සංවිධානය කරන්න වෙනවා. ඉතාම අවම මට්ටමින් වර්ජකයන් එකතු කරලා අනෙක් ජනතාව සටනට ඇද ගැනීම සඳහා මෙය කළ යුතු වෙනවා (අර්බුද කලාපය 2, 1980 නොවැම්බර්, 5-6).

ඉහත සඳහන් කරුණුවලට අනුව 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනයෙන් අනතුරුව ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට සිදුවූයේ වර්ජකයන්ට අහිමි වූ රැකියා නැවත ලබාගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීමයි. මේ පිළිබඳව සඳහන් වන ලිපි ලේඛනවල දක්නට ලැබෙන්නේ තවදුරටත් කෙරෙන දීර්ඝකාලීන සටන් ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙසයි. එහෙත් අසූව වර්ජනයෙන් අනතුරුව අහිමි වූ අයිතිවාසිකම් නැවත ලබාගැනීමත්, වැඩ වර්ජනය පිළිබඳ ඉවිභාංගගත්වයන් ප්‍රධාන සාධකය වූ බව පෙනේ. එහි මුල් ම ප්‍රයත්නය වශයෙන් 1980 අගෝස්තු 08 වෙනි දින සත්‍යාග්‍රහ ව්‍යාපාරයක් අරඹමින් ජූලි වර්ජකයන්ට රැකියා ලබාගැනීමේ ප්‍රයත්නයක නිරත විය. මේ සත්‍යාග්‍රහයට සහභාගී වූ වික්‍රමබාහු කරුණාරත්න, ජී. ඩී. අයි. ධර්මසේකර, අලවි මවුලානා යන වෘත්තීය සමිති නායකයින් අත්අඩංගුවට ගැනිණ (වන්දසිරි, 1994 : 46).

1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය සම්බන්ධව කරුණු දක්වා ඇති ලක්සිරි ප්‍රනාන්දු විසින් පෙන්වා දෙන්නේ අසූව වර්ජනයේ දුර්වලතා පදනම් කරගනිමින් රජය විසින් ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ග කීපයක් ගත් බවයි. එනම් වෘත්තීය සමිති අයිතිවාසිකම්වලට විරුද්ධව නිත්‍යානුකූල බාධක හඳුන්වාදී ම (අත්‍යාවශ්‍ය සේවා පනත), වෘත්තීය සමිති උද්ඝෝෂණවලට විරුද්ධව ප්‍රවණ්ඩත්වය සහ මැරවැරකම් කිරීම (ජූනි 05 සිදුවීම), විරුද්ධ වෘත්තීය සමිති සමඟ කිසිදු

සාකච්ඡාවකට සහ විසඳුමකට පැමිණීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම (එක්සත් චාන්තිය සමිති ක්‍රියාකාරී කමිටුව ඉදිරිපත්කළ යෝජනා), අත්‍යාවශ්‍ය සේවා පනත විසින් වැඩ වර්ජනය කිරීමේ අයිතිය පූර්ණ වශයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම. යනාදී කම්කරු පංතියට ඉතා අවාසිසහගත යෝජනාවන් ගණනාවක් රජය විසින් වැඩ වර්ජනයෙන් අනතුරුව සම්මත කරගත් බවයි (Fernando 1980). මෙහිදී පෙන්වා දියයුතු කරුණක් වන්නේ රජයට මෙවැනි තීරණ ගැනීමට හැකියාව ලැබෙන්නේ වර්ජනයේ දුර්වලතා පමණක් පදනම් කරගෙන නොව හුදෙක් 1977 මහා මැතිවරණයෙන් එක්සත් ජාතික පක්ෂය ලැබූ විශාල ජයග්‍රහණය සහ අනතුරුව ඇති වූ නව සමාජ හා ආර්ථික ක්‍රියාවලිය ද පදනම් කරගනිමින් බවයි. 1978 ව්‍යවස්ථාව විසින් පැවති සමාජ සම්මුතිවාදී න්‍යායන් සියල්ල එකින් එකට වෙනස් කරන ලදී. එමෙන් ම විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය විසින් සමාජය පොදු එකඟතාවන්ට ඒකරාශී නොකර පෞද්ගලික අපේක්ෂාවන් මගින් සංකීර්ණ කරණු ලැබීය. එබැවින් 1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය දියත් කිරීමට අවශ්‍ය මතුපිටින් දක්නට ලැබෙන සමාජ, දේශපාලන සහ ආර්ථික පසුබිමක් පෙන්වා දීමට හැකි වූ මුත් සමාජය තුළින් හෝ සමාජ පංතියක් තුළින් හෝ වැඩ වර්ජනය පැන නැගීමට අවශ්‍ය විෂය මූලික සාධක සකස් වී පැවති බව දක්නට නොලැබේ.

හිඟමනය

පනහ දශකයේ දී ලංකාවේ දේශපාලනය භූමිකාව හැසිර වූ සංකල්පීය ප්‍රවණතාවල බලපෑම හැත්තෑව දශකයේ මැද භාගයෙන් පසුව ක්‍රමයෙන් වෙනස් විය. හැත්තෑව දශකයේ මැද භාගයේ සිට ජාත්‍යන්තර දේශපාලන සහ ආර්ථික තත්ත්වය වෙනස්විය. ජාත්‍යන්තර වශයෙන් බිහි වූ කර්මාන්තශාලා සහ තාක්ෂණික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවණතා මගින් ඇතිවූ නව ජගත්කරණය විසින් ජාතික රාජ්‍යයන් හි සමාජ දේශපාලන ආර්ථික සීමාවන්ට බලපෑම් කරණු ලැබීය. සියලු සීමාවන් බිඳ දමන ධනෝච්චර ආර්ථික ක්‍රියාවලිය රටක සංවර්ධනයේ මාවත ලෙස පිළිගැනීමට හැකි බොහෝ සිදුවීම් ලෝක ඉතිහාසය මත සනිටුහන් විය. මහා සමාජවාදී රජය ලෙස සැලකූ රුසියාව අභ්‍යන්තර වශයෙන් බිඳවැටීම නිසා දක්ෂිණාංශික දේශපාලන බලවේගවල සාර්ථක භාවය පෙන්වා දීමට එය හේතුවක් සේ සලකන ලදී. මෙම දේශපාලන ආර්ථික වෙනස දකුණු ආසියාතික කලාපීය රටවල් තුළ ද දැක ගැනීමට හැකි වේ. 1960 ගණන්වල පැවති දළ දේශීය නිෂ්පාදනවල ඉහළ වර්ධනයක් 1980 උදාව වනවිට දැකගන්නට ලැබේ. මේ අනුව ජගත්කරණය විසින් ජාතික රාජ්‍යයන්ගේ දේශීය පදනම් ඉක්මවා ගිය සමාජ, ආර්ථික පරිසරයක් සකස් කිරීමත් පැවතුණි. එබැවින් පනහ දශකය වනවිට පැවති දේශපාලන සහ සමාජ සංකල්පනා වෙනස් විය. දේශපාලනයේ සහ සමාජය තුළ පැවති ආචාර ධර්ම වෙනස් විය. මෙම ස්වභාවය විසින් ජාත්‍යන්තර වශයෙන් සහ ජාතික වශයෙන් කම්කරු පංති දේශපාලනය බැහැර කරන අවධියක් කරා ඵලඹුණි.

1980 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනයෙන් පෙන්නුම් කළේ එකී වෙනස් වූ සමාජ සන්දර්භයෙහි ප්‍රතිඵලය යි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

වික්‍රමබාහු, කරුණාරත්න. 80 මහා වැඩ වර්ජනයේ අන්දැකීම්.

නිව්වන. ගුණසිංහ, (1990). "ශ්‍රී ලංකාවේ ධනවාදී සංවර්ධන අදියරයෙන්". ආර්ථික විමසුම. 16 වෙළුම. කලාපය 08. නොවැම්බර්.

කේ.එම්. හවඩ් රිගින්ස්. ද සිල්වා, ජේ.ආර්.ජයවර්ධන වර්තමාන චරිතාපදානය 1977-1984. තෙවෙනි වෙළුම. දිසානායක, කරුණාතිලක, සෝමරත්න, දිසානායක, සියවසක පියසටහන් 1893-1993.

ලක්සිරි. ප්‍රනාන්දු, (1980). "ප්‍රජා අයිතිය අහෝසි කිරීමේ දේශපාලනය" අර්බුද. කලාපය 1. නොවැම්බර්.

ලක්සිරි. ප්‍රනාන්දු, විවෘත ආර්ථිකයේ අභියෝග සහ කම්කරු පංතිය.

පෙරේරා. ඇන්.ආම්. (1980). යු.ඇන්.පී. විරෝධී එක්සත් මැයි දිනයක්. ලංකා සමසමාජ පක්ෂය. 02. 01. පුස්තකාලය. බොරැල්ල.

වන්දසිරි. සරත්, ඩී.එම්. (1994). ලොව දීර්ඝතම වැඩ වර්ජනයක් වූ 80 ජූලි මහා වැඩවර්ජනය.

වන්දසිරි. සරත්, ඩී. බී. (1994). 80 ජූලි මහා වැඩ වර්ජනය.

කේ, එම්. සිල්වා ද, සහ රිගින්ස් හවඩ්. (1956-1977). ජේ.ආර්. ජයවර්ධන වර්තමාන චරිතාපදානය. වෙළුම II.

පැලිස්. සේරසිංහ, (1940-1980). ආණ්ඩුවේ කම්කරුවන්ගේ සහලිය වසරක ඉතිහාසයෙන්.

පුවත්පත්

ජනදින, 1980 අප්‍රේල් 25.

ජනදින, 1980 මැයි 08.

දිනකර, 1980 ජූලි 10.

දිනකර, 1980 ජූලි 11.

අර්බුද, 1980, කලාප අංක 1, නොවැම්බර්.

ලංකාදීප, 1980 ජූලි 19.

ලංකාදීප, 1980 ජූලි 23.

අර්බුද, 1980, කලාපය අංක 2, දෙසැම්බර්.

විමසුම, 1981, කලාපය අංක 4. මැයි.

Laksiri, Fernando. *The State and the Class Struggle in Sri Lanka: The General Strike of July 1980.*

Seminar for Asian studies. Discussion paper No: 10, Ceylon Room (331.88). University of Peradeniya.

Public Administration Circular. (1980). No.173, July 31.

Memmi, Albert. (1965). *The Colonizer and the Colonized.*

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

A Review of Recent Prehistoric and Proto-historic Research in Sri Lanka

D. Thusitha Mendis

සංක්ෂිප්තය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික පර්යේෂණ ආරම්භ වන්නේ යටත්විජිත යුගයේ සිට ය. එසේ ඇරඹෙන ප්‍රාග් ඓතිහාසික පර්යේෂණ සඳහා දේශීය විද්වතුන්ගේ නැඹුරුව 1950 දශකයෙන් පසු ව දක්නට ලැබේ. විශේෂයෙන් පී. ඊ. පී දැරණියගල විසින් මේ සඳහා ප්‍රශස්ත දායකත්වයක් සපයන අතර ඔහු විසින් මධ්‍ය කඳුකරය හා අන්තර් මධ්‍යම කලාපය තුළ පර්යේෂණ රාශියක් සිදු කරනු ලැබේ. ඉන් අනතුරුව 1960 දශකයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික පර්යේෂණ පමණක් නොව පූර්ව ඓතිහාසික පර්යේෂණ සඳහා සිරාන් උපේන්ද්‍ර දැරණියගල යොමු වන අතර එතැන් සිට ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික පර්යේෂණ හා පූර්ව ඓතිහාසික පර්යේෂණ තුළින් එම යුගයේ මානව ජනාවාස, ජීවනෝපාය ක්‍රමය, සම්පත් පරිහණය හා තාක්ෂණය යන කරුණු පිළිබඳව අධ්‍යයන ආරම්භ විය. ඒ ඔස්සේ 1970 - 1990 දශක දෙක වන විට ප්‍රාග් ඓතිහාසික පර්යේෂණ සඳහා සිරාන් උපේන්ද්‍ර දැරණියගල, ඩබ්. එච්. විජයපාල නිමල් පෙරේරා, ගාමිණී අදිකාරී වැනි අය ද පූර්ව ඓතිහාසික පර්යේෂණ සුදුර්ගත් සෙනවිරත්න රාජා ද සිල්වා, එස්. කේ සිත්තපුරම් හා කේ. ඉන්ද්‍රපාල හා රොබින්

Correspondence:
thus.mendis@gmail.com

Specialty Section:
Archaeology

Received:
22 July 2021

Revised:
10 August 2022

Accepted:
12 August 2022

Published:
02 January 2023

Citation:
Mendis, Thusitha. (2020).
A Review of Recent Prehistoric
and Proto-historic Research in
Sri Lanka.
The Journal of Studies in Humanities.
6(1), 32-50.
ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

කනිංගුම්, රාජී සෝමදේව වැනි විද්වතුන් සිය දායකත්වය ලබා දී තිබේ. මේ යුගය තුළ ලංකාවේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික පර්යේෂණ සඳහා සිරාන් උපේන්ද්‍ර දැරණියගල දැක් වූ දායකත්වය කැපී පෙනෙන අතර ඔහු විසින් මධ්‍යම කඳුකරය අන්තර් මධ්‍යම පලාත වියලි කලාපය මෙන් ම මුහුදු වෙරළ කලාප ඇතුළු සියළුම ප්‍රදේශ ආවරණය වන ලෙස පුළුල් පර්යේෂණ සිදු කර තිබේ. එම පර්යේෂණවල දී ශිලා මෙවලම් නිෂ්පාදන තාක්ෂණය මෙන් ම ඒවා වර්ගීකරණයට ලක් කිරීම ද කැපී පෙනේ. එසේම පූර්ව ඓතිහාසික පර්යේෂණවල දී එම අධ්‍යයනවල නියැළුණ විද්වත්හු විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ පූර්ව ඓතිහාසික අවධියේ සුසාන ආශ්‍රිත ආකෘති මෙන් ම සුසාන තැන්පතු පිළිබඳව අධ්‍යයන කර ඇත. මෙම පර්යේෂණවල ඉදිරි සංවර්ධනයන් 2000 මුල් දශක දෙක තුළ නව විද්වතුන්ගේ දායකත්වය යටතේ සිදු වී ඇති අතර එහි දී පූර්ව ඓතිහාසික පර්යේෂණ සඳහා රංජිත් බංඩාර, තුසිත මැන්දිස්, මංගල කටුගම්පොළ හා ගල්වැවේ විමලක්ඛන්ති හිමි ඇතුළු පර්යේෂකයින් දායකත්වය ලබා දී ඇති ආකාරය මෙම රචනය තුළින් සාකච්ඡාවට බඳුන් කර තිබේ.

මුද්‍රාපද: පූර්ව ඓතිහාසික යුගය, ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගය, සුසාන තැන්පතු, ශිලා මෙවලම්

Introduction

The researches done in relation to the prehistoric and protohistoric eras in Sri Lanka are immense in number. From this research, many new discoveries have been made in the history of Sri Lanka and it has been able to uncover the latest information that has not been revealed before from the sources and to present modern convictions of the history of our country. This article briefs new discoveries which have been presented during the past 70 years and it is being done through prehistoric and protohistoric researches. Accordingly, in conducting a review of recent prehistoric and protohistoric research in Sri Lanka, the research contribution made by scholars such as P.E.P.Deraniyagala, Siran Upendra Deraniyagala, Raja De Silva, Wimala Begley, Sudharshan Senaviratne, S.K Sithrampalum, W.H. Wijepala, R. Ragupathy, Johan Caswel, Marthapriket, Rbin Conninham, Krisnaraja, Nimal Perera, Raj Somadeva, Gamini Adikari, Priyantha Karunarathne, D.K Jayarathna, Ranjeth Dissanayake, Melathy Saldeen, D.Thusitha Mendis, Mangala Katugampola, Rev. Galwewa Wimalakanthy are considered very important. In their reserches, it has been pointed out the importance of studying the theoretical elements, chronology, technology, life, settlements, arts and decorations, practices, social organization, physical anthropology, archeology, etc., in accordance with the prehistoric and Protohistory of Sri Lanka.

Methodology

The research methodology is employed to achieve the research's main objectives; Primary and secondary data collection methods were used as the basic methods for data collection for this study. Interviews were conducted under the Preliminary Data Collection Methodology, with the main focus on identifying data uncovered from prehistoric and protohistoric research. As the secondary data sources, books, magazines, research papers were used. Primary data were collected from some field surveys and excavations.

Discussion

Prehistory Period in Sri Lanka

Simultaneously, in global examination of the prehistoric period, researchers have divided the aeon into three epochs and this has taken place in relation to the evolution over a long period of time through which the technological transformations took place. The three epochs are Paleolithic Period (Lower Paleolithic, Middle Paleolithic, and Upper Paleolithic), Mesolithic Period, and Neolithic Period. Lower Paleolithic age is the oldest Paleolithic age in Paleolithic period. Though the factors in relation to the Lower Paleolithic period in Sri Lanka are not very clear, some information about the Middle Paleolithic period can be identified. Also, information on the Upper Paleolithic period has not yet been clearly reported. However, some amount of evidence assuming that Sri Lanka belongs to the Lower Paleolithic period has been reported from the Northern part of the island and as such, three limestone stone tools were found by Krishnaraja of the Department of History, Jaffna University, Mayakkai, Point Pedro, Jaffna in 1983. Experts in stone tools Nimal Perera and Peter Hiscock believe that they might belong to about 90% of the Achulian stone tools tradition in terms of their shape. (Press. Com. with Nimal Perera, 2019) Depending on the technology of production of those tools, they assume that they are likely to date between 0.5-1.6 million years from today.

The author of this article also conducted a preliminary investigation in and around the Mayakkai Limestone Cave in Point Pedro in the year 2017 and found that Jaffna native limestone deposits were found in the vicinity of the cave and it was created from the rock near the cave. It was also identified that there are 03 stone tools and a large number of removable flakes in the process of designing the stone tools. The

stone tools are currently on display at the Rajarata University Museum. The stone tools which were identified in front of the Mayakkai Limestone Cave were similar to the Achulian hand axe. Archaeological excavations at the time and technology of these stone tools are likely to confirm the Mayakkai area in Point Pedro is an important place to establish credible evidence of the Lower Paleolithic period in Sri Lanka. Geologists have pointed out that India and Ceylon had been on the same land for at least eight hundred thousand years out of one million years and especially India and Ceylon began to separate exactly 10,000 years ago and completely separated 7000 years ago. (Bossuyt et. al, 2004)

**Fig.01, 02 – Limestone Cave in Mayakkai and
Mayakkai Stone Tool**

Mendis, 2017

Iranamadu soil complex in the Northern region of the island is another place where the oldest archeological evidence of Sri Lanka can be uncovered. Siran Deraniyagala has pointed out that these can be dated to a relative period of 500,000 years. Also, from the Minihagalkanda sand deposits in Southeast Sri Lanka, prehistoric human settlements can be dated back to 250,000 years. (Deraniyagala,1992). The Iranamadu soil complex spreads from the Northwestern to Northern coastal areas of Sri Lanka (from Pallama to Pulumaduwa) and from the Southeastern to Southern region (from Ambalantota to Pottuvil-Komari). In 1972, Siran Deraniyagala began to research and determines the age of the Iranamadu soil complex, where 50 sites were explored. There, stone tools found at Boondala, Pathirajawela and Wellegangoda confirmed that medlle Paleolithic settlements in Sri Lanka had existed about 125,000 years ago (*ibid*). Siran Deraniyagala has further pointed out that tropical climatic conditions might have affected to the destruction of fators in relation to the human beings.

P.E.P. Deraniyagala has pointed out that a liquid soil deposit of the fourth period with archeological evidence belonging to the Middle Paleolithic period of Sri Lanka has been found in Ratnapura (Deraniyagala, 1958). Some scholars argue that hand axes and threshing instruments of the Achulian tradition that have been found are not of great archaeological importance. The main reason why they bear this conviction is the turbulent nature of the Ratnapura gravel bed. In addition to stone tools, a number of extinct animal fossils have been found in this molten soil. Among these fossils, there are a large number of other fossils of rhinoceroses, hippopotamuses, guavas, and other species (Deraniyagala, 1963). Scholars point out that this soil deposit, which belongs to the Pleistocene, is closely related to the fauna of Shivalik and Narmada in India and they are believed to be deposited from melting glaciers which came via India (Deraniyagala, 1958; Deraniyagala, 1992). Most of these fossils have been reported from Avissawella, Kuruwita, Pelmadulla, Ratnapura, Kalawana, Lunugala and Adawatta areas (Manamendrarachchi et. 2005). These fossils found in Ratnapura are important in the study of the ancient environment of Sri Lanka during the Paleolithic period. Accordingly, it is possible to assume from the above facts that humans migrated to this country from the Indian subcontinent with the help of land bridges connecting the two countries at different stages and even animals came from there.

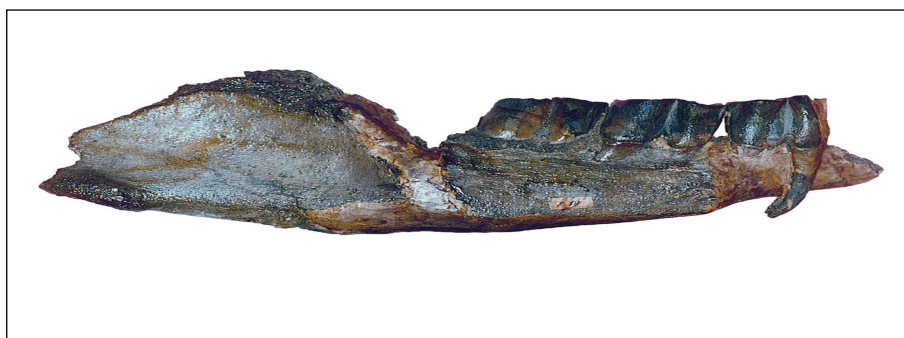

Photo by Kalum Manamendraarachchi

Fig. 03 – Rhinoceroses fossil- Rathnapura bed

Mesolithic Period in Sri Lanka

Among the prehistoric eras of Sri Lanka, the most recent discoveries have been made on the Mesolithic Period or the Balangoda Cultural. The Iranamadu soil complex as well as cave deposits in the wet and dry zone are important sites of evidence of

the Mesolithic period. Among these caves, Kuruwita Batadombalena, Kitulgala Belihena, Bulathsinhala Fahiean Lena Dorawakandalena, Attanagoda Alulena, Belilena - Aligala, Attanagalla Pothgullena, Diyawinna Udupian Galge, Ayagama Manelilena, Alupola Beligallena, Kukelgala Neravana Gallena, and Inner city of Anurafhpura, Kabaragala Gallena, and Kuragala LunuGalge etc can be put forward. Bulathsinhala Fahienlena is considered the oldest according to the age calculation and it is between 34,000-5,400 years (Deraniyagala, 1992). According to Nimal Perera's new research 47,000 years for today. Batadomba Lena at Kuruwita 28500 -1200 years (According to modern reserches it is 37000 – 11500) , Kitulgala Belilena 27,200-4000 years, Kegalle Alulena 10,350 years, Belilena Athula 8,200 years, Batatota Dahaiyalena today 7,700-4,800 years, Bellanbendipelessa 6,500 years (According to Nimal Perera's new research it is 13,000 years) (Perera, 2010,2011). The burial site is 6000 years old today, Anuradhapura is 5900 years old and Mannar is 3850 years old. The Mesolithic Period has provided a large number of physical evidences for a complete study of the Mesolithic Period in Sri Lanka. In the meanwhile, human skeleton factors are extremely important and they have led to the study of physical anthropology related to the Mesolithic Period. P.E.P Deraniyagala nominated this man as the Balangoda Man because of the information about the Mesolithic Man which was firstly reported from Balangoda area. As a scholar who studied the anatomical features of the Balangoda man P.E.P Deraniyagala, K.A.R. Kennedy, Diana Hockey,S.U Deraniyagala are important and they have pointed out that the anatomical features of the Balangoda man are as follows. According to Kennedy, the physical anthropological features of the Balangoda man can be identified as follows (Kennedy at.al, 1965, 1986, 1987, 1989).

1. The characteristics of the Balangoda man belong to the people who live in Sri Lanka and these characteristics are mostly apparent among the Vedda people.
2. It is said that there is a connection between the Balangoda man and some of the tribal people of India but is not as strong as the ones with the Vedda people.
3. The Vedda people certainly represent a biological generation and the Vedda people descend from the Balangoda man.

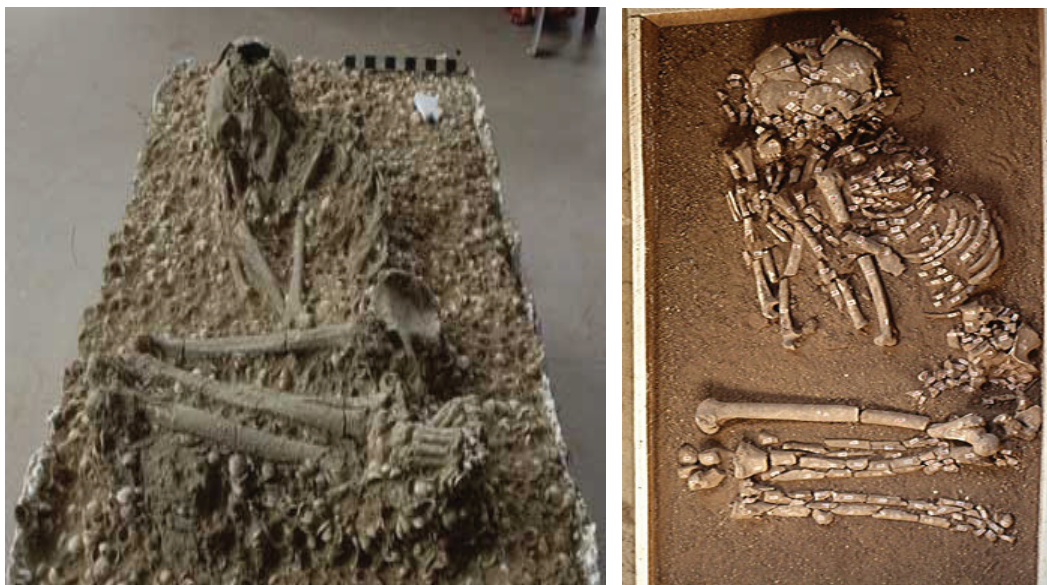
4. The Balangoda Man along with the Batadombalena Man shows the oldest evidence with the modern man in South Asia and they further show Austroloid Vedda features. (Kennady, 1965)
5. Also, according to the anthropological studies conducted by Diana Hockey on the Balangoda man, the following conclusions have been drawn.
6. Balangoda Man shows the ancient features of modern man in terms of physical features of South Asia. His teeth show that there were common lineages in Southeast Asia and Southeastern Europe.
7. Physiological features of the modern man might have probably originated in South or Southeast Asia. This view (through the evidence of Balangoda Man) challenges the currently accepted view of modern man's origin in Africa.
8. Balangoda Man has close ties with modern-day Melanesians but a lesser extent is reported with Indigenous people of Australia. This shows that the Balangoda man could be the ancestor of both these human beings.
9. The dental features of the Balangoda man show older traces than the Middle Stone humans of India.
10. The Balangoda man is most similar to the Veddas than to any other human group such as Sinhala, Tamil or Asian. The Veddas show more similarities with the Sinhalese and the Tamils than the Balangoda man (*ibid*).

According to the studies conducted by P. E. P. Deraniyagala on the Balangoda Man, the following conclusions have been reached.

1. Physically anthropologically, the Balangoda man is tall and has a pointed forehead. The molars of the jaw are always blunt and this feature is shown because their diet contained large amounts of sand (*ibid*).
2. Bottom lower jaw broadly abbreviated and the hip is abnormally small
3. The average height of males is 174 cm and that of females is 166 cm and the spine is unusually short in height. The axillary spine of the neck is short - the

skull is variable in volume - the groove is thick - oblong, it has a short hole and a protruding forehead - the posterior arch is obvious-

4. The jawbones are thick and broad - the eyebrows are sometimes heavy - the nasal bones are posterior to the upper and first annular - the distance from the base of the nostrils to the tip of the upper teeth is very large - the jaws are large and the broad jaws are stiff - The teeth are usually large - the grinding teeth are large - the claws are hard(ibid).

Photos by Thusitha Mendis

Fig. 04 ,05 – Human skeleton Miniatyliya and Pothana

Balangoda Man's Witchcraft, Cemetery Rituals and Food

Researches have confirmed some information about the occult and burial rituals of the Balangoda man. Meanwhile, his burial is important and it has been confirmed that he was bent over and buried when a man died at Bellanbedi Pelessa, Batadomba lena, Minithiliya and Pothana Cave near Sigiriya. Also, the identification of the remains of about 38 persons buried at Kuruwita Batadolena and the discovery of the remains of 33 persons at Bellanbedipelessa and the remains of 10 persons at Pallamelana bear witness how burial rites were performed as masses. (Deraniyagala, 1958; Deraniyagala, 1992). Among the occult practices of this human being, information on the application of gurugal to the bones after death is found at Batadombalana,

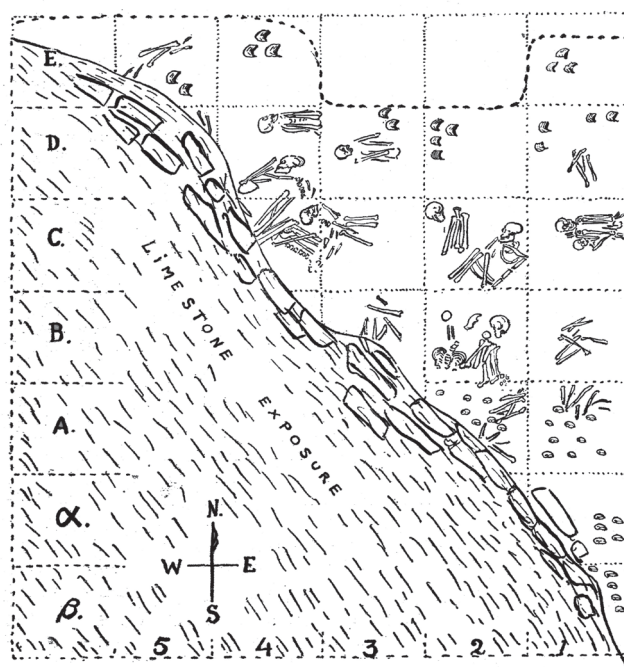
Bulathsinhala Fahieanlena, and Bellanbedipelessa and even from the Potgul Cave in Alawala. It is also clear that they had practiced some form of witchcraft after the death of a human being in an attempt to exhume the human skulls found at Ravanaella (Deraniyagala, 1958).

Archaeological excavations have revealed that the food file of the Balangoda man who lived in this country during the Middle Stone Age had ranged from small animals to elephants. The star tortoise, the black freshwater tortoise, the soft tortoise, the elephant, the cow, the giraffe, the sloth bear, the gona, the lanka, the dot, the tortoise, the lalena, the lapangolin, the monkey, the macaque, and the snail are very famous. According to anthropological studies of the Vedda and forest Sinhalese, the study of the file, the plant foods are sweet potatoes such as sweet potatoes, *Atamba*, *Sulu*, *Bulu* food file consisted Madhu, fruits such as Palu, Weera and Mora and flowers such as *Mee*. *Kekuna* seeds had been found in many places in the Middle Stone Age and it is assumed that *Waldel* and *Val-kesel* were also among them. Researchers have also shown that people in Balangoda might have eaten plant foods such as wild banana (Deraniyagala, 1992)

Photos by I. S. Madanayake

Fig. 06,07 Human Skull Rvanaella and Pallemalla

(Deraniyagala, 1958)

Plan No. 01- Prehistory Cemetry Bellanbadipalassa

Mesolithic Man-Made Tools and Artwork

Stone tools and skeleton tools were the main tools in the archeology of the Mesolithic Man who lived in Sri Lanka. Among the stone tools, Microlithic geometrically shaped tools are the most prominent tools of this era. Among these tools there were blade, scraper and chopping tools (Deraniyagala, 1992; Perera, 2010; Perera et.al, 2011). It is noteworthy that the materials used to make these tools were made from Quartz and Chertz, and the tools used to light the fire bear witness that this man burned and ate food. Bone tools used by the Balangoda man can be seen in the stone weapon file. Many of these tools had been designed by using animal horns, teeth, and bones, and it can be assumed that the tools were often used to dig up potatoes and further used for hunting (Deraniyagala, 1992; Perera at.al, 2011).

There is also information that the Balangoda man who lived in this country during the Mesolithic Period had done various works of art. It is obvious that the shells of fish teeth, sea oysters and freshwater oysters had been used to create beads and other costumes. Beads made of shark teeth had been found from Kuruwita Batadombalena

(*ibid*), Alawala Potgul Caves and Pothana Caves near Sigiriya. The oyster shells that were used to make beads found in the Batadomba Cave fall between 37,000 to 32,000 years due to the time determination. Accordingly, his art work is clear (Deraniyagala, 1992; Perera, 2010). Some scholars believe that some of the primary controversial cave paintings were painted by Balangoda man.

(Manamendraarachchi, 2014).

Fig.08,09 – Microlithic and Bone tools

(Perera, 2010).

Fig.10, 11, 12, 13– Shell bead and Fish teeth beads

Neolithic Period

Strong definite evidence of the Neolithic period has not yet been found in Sri Lanka. Wayland (1919), who categorized stone tools into two parts during the colonial period, classified the tools as mountainous belonging to the Neolithic Age. Although P.E.P. Deraniyagala later stated that a limited number of Neolithic tools was found at Bambaragala, Lunugal and Udupiyangal, no definite evidence is obvious (Deraniyagala, 1992). From the recent studies by TR Premathilake on the Horton

Plains, it was stated that the Barley and wheat cultivation started 18000 years ago and, the prosperous period was 13000 years ago (Premathilaka, 2003). After 4000 years the deterioration of the Chena cultivation took place and the features of the Neolithic age have been put forward in relation to all these periods (Premathilaka; Risberg 2003). In addition, the area near the port of Mathota and Dorawaka Mountain Cave in Kegalla District can be introduced as two other sites that reveal the Neolithic age of Sri Lanka. During the excavation of the cave, the carbon 14 chronological system showed that its bottom layer belonged to the (7250 BP) period (Premathilaka, 2007). From the evidence of Millet type grain in the cave, H.W. Wijepala proved that there were signs of using the iron tools and pottery as early as 5250 BC ((Wijepala, 1997). Deraniyagala stressed that excavations at Dorawaka Kanda had the potential to resolve the problems of the Neolithic or New Stone Age as pointed out by H. Wijepala (Deraniyagala, 2000). Though John Kassawel stated that he had found lead from the excavation of the vicinity of Manthai beach, the metal is believed to have come to the deeper layer of soil because of the animal activities (Carswell, & Prickett 1984). However, specific polished stone axes, pottery and tamed animals in relation to the Neolithic Age of India Peninsular have not yet been found in Sri Lanka. From the excavations at Dorawaka Kanda Cave in 1991, primary stone tools, earthen ware which was produced on the potter's wheel, grain and iron tools have highly been found. This is the first time that such a huge collection of Neolithic artifacts had been found in Sri Lanka and further researches should have been done. (Wijepala, 1997). Though the recent researches have uncovered some important information about Neolithic age in Sri Lanka, no clear and formal factors on prehistoric epoch have been found yet as it were in India.

Proto Historic Period in Sri Lanka

Although researches started to study the prehistoric culture in Sri Lanka during 1960s, extensive researches on them began to happen from 1980. According to the research done by those researchers, the chronology of the prehistoric period has been obtained as follows. Beragala Kalupahana Estate (Badulla) 2300-2400BC, Haldummulla (Diyatalawa) 1750 BC (Somadeva, 2018), Ranchamadama 1359 BC (Somadeva et.al, 2006), Aligala near Sigiriya BC. 1000 (Karunarathna and Adikari, 1996), Anuradhapura 1000 BC (Deraniyagala, 1992). Pomparippu 1000-800 BC (Begly, V. 1981 in Senaviratne, 2007). Kok - Ebe 790 BC (Mendis, 2017), Ibbankatuwa

700 - 400 BC (Bandaranayake at. al, 1987), Ihala Kalawellaulpatha (Sigiriya) 520 BC (Jayaratne, 2018) Polpithigama 520 BC (Press com. with Ranjith Dissanayake 2017), Kantharodaya: Jaffna 500BC (Ragupathy, 1987) in new research 620 BC (Press.com with Nimal Perera), Galgamuwa Andarawewa 491 BC (Mendis, 2019), Thammannagodella 490 BC (Dissanayake, 2018) Tissamaharama BC. 360-290 (Wissar at.al, 2003) Nikawalamulla 400 BC (Press com. With Nimal Perera 2018), Mantai 200 BC (Caswell et.al, 1984), Pinwewa 130 BC. 520 BC ,Wahalkada. 400-200 (Wagalawattala, 2017 Unpublished Excavation Report) Chilawe (Dummalasuriya) 100-350 AD (Press com. With Nimal Perera, 2018) .The culture of the proto historic period differs from the pre-existing culture due to its many features. Among these features, first rural colonies in Sri Lanka, fauna and flora domestication, Introducing BRW,BW,RW pottery making method, finished bead production, irrigation technology, residual metal use including iron and burial rituals.

The prehistoric people who transformed from stone technology to metal technology are the cultural group that created a new cultural look in Sri Lanka. These cultural groups, who have established habitats in every ecological region of Sri Lanka, are confirmed to have lived in almost all the areas and it is shown from the cemeteries and colonies they established in each area. The oldest evidences of the time determination have been found from these man-made cemeteries and they included in the Clay Cists known as Clay Canoes. These cemeteries were firstly reported during 1950s when road development was being done at Bandattara area in Matara. Although these graves were reported by PEP Deraniyagala, he did not identify them as cemeteries. (Wanninayake, 2016:fig17) Nimal Perera also stated that a similar grave was found during the excavations at Ibbankatuwa Megalithic Cemetery in the 1980s and this was identified as a burning site but not as a cemetery (Press.com with Nimal Perera 2017). Such graves were excavated by Raj Somadeva in the Ranchamadama area in Embilipitiya in 2006 and time determination was 1359 BC (Somadeva at.al, 2006). And another excavation was done at Bergala Kalupahana estate in the Badulla District being the time 2400 B.C. (Somadeva, 2018). Gamini Adikari also excavated such tombs in the Ruwanwella area and dated them to 250 BC. In 2013, Nimal Perera excavated such a cemetery in the Dummalasuriya area in Chilaw and dated it to 100-350 AD (Press com. with Nimal Perera 2017). An Indian prehistoric expert, K.S. Rajan acknowledged that these cemeteries were unique to Sri Lanka. Accordingly, this burial model, which is unique to Sri Lanka had come from very ancient times to the historical era.

The study of its architecture reveals that a number of burial models have spread throughout Sri Lanka since the culture of prehistory was established in the country. Among these burials, stone burials are referred to as megalithic burials. This burial model includes Cist Burial, Cairn Cercle, Stone Allinment, Cairn Mound or Heap, Delmenoid, Menhir and Double Aotthestat .As megalithic burials, Urn pots and Clay Cits can be identified. (Seneviratne, 1984; Somadeva, 2006; Mendis, 2016; Dissanayake, 2018; Mendis, 2020). Of these, only megalithic burials from Sri Lanka are recorded from Kok - abe area and a new two- new burial pattern has been reported from Palipbothana.

Although the Cist Burial model is more common in Sri Lanka, other burial models can also be seen in some extent. Also, most of the non-megalithic burial models are located in the wet zone and inter-mediate zone in Sri Lanka and most of the megalithic cemeteries are located in the dry zone. The uniqueness of this cemetery's interior is its association with burial deposit. Beads, necklaces, metal utensils, and pottery used by the deceased are buried here. It can be expressed that special burial rituals and witchcraft practices were active at that time. Investigations of these burial deposits found in cemeteries also reveal various aspects of the technology available at the time. In particular, the production of advanced pottery, beads made of minerals and glass as well as different tools made of metals such as iron, lead and gold can be identified as the defining aspects of this culture. It is obvious from these data that this culture had taken steps towards a technology-perfect culture that was active in the country thousands of years before the time of the Buddha.

It is also important to find Brahmi inscriptions used in the particular period from the recent researches on the early history of Sri Lanka. Brahmi inscriptions in relation to 600 BC. – 500 BC. have been found from the innercity of Anuradhapura (Deraniyagala, 1990; Connigham and Batt, 1999). Deraniyagala pointed out a pen made from animal bones which was used to write Brahmi scripts at that time (Deraniyagala, Fig.66). In late 2017, the Department of Archeology and Heritage Management of the Rajarata University of Sri Lanka conducted excavations at the Andarawewa Megalithic Cemetery near Galgamuwa in the Anamaduwa Divisional Secretariat. There, Brahmi script "Ta" and two other non-letter symbols have been identified from a pot shard that had been deposited in the tomb (Mendis, 2019). Excavations at megalithic cemeteries in proto historic Sri Lanka have so far uncovered

numerous non-Brahmin symbols on their lithic stones (Senanayake, 2002). Among them, several symbols have been found from the in the vicinity of the Megalithic burial site at Ibbankattuwa and more than 40 symbols were uncovered from the burial site at Yapahuwa, Pinwewa. (Seneviratne,1997). In addition, non-Brahmin symbols and Brahmi script are reported from Anuradhapura Gedige, Kantarodaya, Pomparippuwa, Anaikodda and Ridiyagama and Tissamaharama (Bandara, 2001, 2002). Various symbols and sometimes letters inscribed on a clay pot inside a tomb are found in Megalithic tombs and settlements but Brahmi inscriptions do not date back to 500 BC. Accordingly, the discovery in connection with the Andarawewa Megalithic Cemetery can be presented as a very important discovery in relation to Brahmi inscription of Sri Lanka.

In addition to this, the trophy marks on the lid stones of the Palipbothana Cemetery near Kahatagasdigiliya excavated by the University of Rajarata in late 2020 psented important evidence of the burial rites of that period. In the review of Archaeological excavations, they have uncovered a large amount of prehistoric and protohistoric data that have not yet been identified in the written history and these finding pave the history of Sri Lanka along a new avenue.

Conclusion

The prehistoric researches conducted within past 70 years in Sri Lanka have revealed information on Paleolithic, Mesolithic and Neolithic periods of Sri Lanka. These studies had focused on the subsistence pattern, settlements, environment, art and technology of the prehistoric man. Further, many scholars and researchers have contributed at national and international levels for these diverse researches about the prehistory of Sri Lanka.

In addition, the researches about the proto-history of Sri Lanka yielded valuable information on the sedentism, burial and burial rituals, technology, utilization of multi-resources, art, subsistence pattern, environmental factors, agriculture and irrigation system of the time period. These factors are helpful when bridging the cultural significances of the proto-history in Sri Lanka.

Fig.14– Clay Canoi Burial - Ruwanwell

Fig.15– Cist Burial - Kokebe

Fig.16– Delmenoid Burial - Rambukkana

Fig.17– Stone Allingment Kokebe

Fig.18– Cairn Mound Kokebe

**Fig.19– Double Orthostat Burial
-Palipothana**

(Mendis, 2019).

Reference

- Bandara, T. (2001/2002). Historical Archaeology in Hambantota, *Welipila Archaeology Magazine Vol.5*, (In Sinhala) Archaeology Graduate Union. Central Cultural Fund. 55-65.
- Bandaranayake, S.M. Mogren & S. Epitawatta (Eds). (1990). *the Settlement Archaeology of the Sigiriya Dambulla Region*. Postgraduate Institute of Archaeology. Colombo.
- Carswell, J. & M.E. Prickett. (1984). A Preliminary Investigation. *Ancient Ceylon* 5, 3-80.
- Coningham, R.A.E., C. Batt. (1999). Dating Sequence, Anuradhapura, *The British-Sri Lanka excavations at Anuradhapura Salgaha Watta* 2.vol. 01125-132. Oxford Archaeo Press. Publishers of British Archaeological Report.
- Deraniyagala, S.U. (1972). The Citadel of Anuradhapura: Excavation in the Gedige Area. *Ancient Ceylon no.02*, 48-165, Archaeological Survey Department. Colombo.
- Deraniyagala, S.U. (1990). Radiocarbon Dating of Early Historic Radio Carbon Chronology of Sri Lanka. *Ancient Ceylon*. No 12, 251-292.
- Deraniyagala, S. (1992). *The Prehistory of Sri Lanka: An Ecological Perspective*. Archaeological Survey Department. Colombo.
- Deraniyagala, S. (2007). *The Pre History and Proto History of Sri Lanka*. The Art and Archaeology of Sri Lanka. Central Cultural fund. Ministry of Cultural Affairs.
- Deraniyagala, P.E.P. (1958). *The Pleistocene of Ceylon*. Sri Lanka. National Museums. Colombo.
- Deraniyagala, P.E.P. (1963). An Open - air Habitation Site of Homo Sapiance Balangodensis *Spolia Zeylanica*, 30(1)
- Dissanayake, R. B. (2018). *Traversing the Megalithic Funerary Landscapes: The Yan oya middle basin Archaeological Survey*. Postgraduate Institute of Archaeology. Colombo.
- Jayaratne, D.K. (2018). Geoarchaeological Approach to the Ihala Kalawella Ulpatha Cist Burial Site and It's Adjoining Cultural Landscape at Anuradhapura District of Sri Lanka. *Ancient Ceylon No.25* Department of Archaeology. Sri Lanka, 25-42
- Karunaratne, P. (1994). Ibbankatuwa Proto-historic Settlement Excavation. *In Settlement Archaeology of the Sigiriya – Dambulla Region*. Postgraduate Institute of Archaeology. Colombo.
- Kennedy, K.A.R. (1965). *Human Skelton Material from Ceylon, Withan Analysis of the Island's Pre historic and Contemporary Populations*. Bulletin of British Musium. Geology

- Kennady, K.A.R., Deraniyagala, S.U., Roertjen W.J., Chiment J. and Sherry, J. (1986). Biological Anthropology of Upper Pleistocene Hominids from Sri Lanka: Batadombalena and Beli-Lena Caves. *Ancient Ceylon* 6, 67-168
- Kennady, K.A.R., S.U Deraniyagala., W.J Roertjen., J.Chiment and T. Disotell. (1987). Upper Pleistocene Hominids from Sri Lanka. *American Journal of Physical Anthropology*, 72, 441-61
- Kennady, K.A.R., S.U, Deraniyagala. (1989). Fossil Remains of 28,000 Years Old Hominids from Sri Lanka. *Current Anthropology*, 30(3), 394-399.
- Manamendraarchchi, K.N., Adikari, G. (2014). *Ancient and Present Bio Diversity of Anuradhapura*. Bio Diversity Secretary Office. Colombo.
- Mendis, D.T. (2016). Buraial Architecture in Yan Oya Basing (In Sinhala). *The Proceeding of Second Archaeology Research Symposium*. Department of Archaeology and Heritage Management. Rajarata University of Sri Lanka. Mihinthale. 151-153.
- Mendis, D.T. (2017). *The Settlement Archaeology of Middle Yan-Oya Basin* (In Sinhala). Department of Archaeology and Heritage Management. Rajarata University of Sri Lanka.
- Mendis, D.T. (2019). *The Settlement Archaeology of Middle Deduru-Oya Basin and Mee-Oya Basin* (In Sinhala). Department of Archaeology and Heritage Management. Rajarata University of Sri Lanka.
- Mendis, D.T. (2020). *Archaeological Excavations of Palippotāna Megalithic Burials, Cultural Lanscape of Palippothana*. Department of Archaeology and Heritage management. Rajarata university of Sri Lanka, 151-207
- Perera, H.N. (2010). Prehistoric Sri Lanka: Late Pleistocene Rock shelters and an Open Air Site. *BAR International Series*. Archaeopress. Oxford.
- Perera Nimal., Nikos Kourampa., Simpson, Ian A., Siran U. Deraniyagala., David Bulbeck., Johan Kamminga., Jude Perera., Dorian Q. Fuller., Katherine Szabó., Nuno V. Oliveira. (2011). People of the Ancient Rainforest: Late Pleistocene Foragers at the Batadombalena Rock shelter, Sri Lanka. *Journal of Human Evolution*, 1-16.
- Premathilake, T.R. (2007). The Emergence and Development of Prehistoric Agriculture in the Horton Plains Central Sri Lanka. *The Art and Archaeology of Sri Lanka*. Central Cultural Fund. 121-131.
- Premathilake, T.R., J. Risberg. (2003). Late Quaternary Climate History of the Hoton Plains. Central Sri Lanka, Quaternary Science Rewove, 22, 1525- 1541.

- Premathilake, T.R. (2003). Late Quaternary Palioecological Sri Lanka. Published Doctoral Thesis. Thesis in Quaternary Geology No.2, Stockholm University 66.
- Senanayake, P. (2002). Ancient Script of Sri Lanka and It's Beginning (in Sinhala), *Induvara* (eds). Daya Amarasekara & Rohitha Dissanayake. Ariya Printers. Warakapola. 35-70.
- Seneviratne, S. (1984). The Archaeology of the Megalithic - Black and Red Ware Complex in Sri Lanka. *Ancient Ceylon No.5*: 237-305. Archaeological Survey Department. Colombo.
- Senaviratne, S. (2007). The Archaeology of the Megalithic - Black and Red Ware Complex in Sri Lanka. *The Art and Archaeology of Sri Lanka*, 135-202. Central Cultural Fund. Ministry of Cultural Affairs. Colombo.
- Senaviratne, S. (1997). *Pinwewa Galsohon Kanaththa Excavation Report*. Department of Archaeology. University of Peradeniya.
- Ragupathy, P. (1987). *Early Settlements in Jaffna: An Archaeological Survey*. Madras.
- Somadeva, R. (2006). (n.d.) *Urban Origins in Southern Sri Lanka*. Postgraduate Institute of Archaeology. Department of African and Comparative Archaeology. Department of Archaeology and Ancient History, Uppsala University.
- Somadeva, R., Disanayake, R., Fernando, R. (2006). *The Galpaya Survey Report of the first Field Season 2006* (eds). N.Silva, R.Somadeva, Postgraduate Institute of Archaeology. Colombo.
- Somadeva, R. (2018). (n.d.) An Ancient Earthenware Burial Culture in Sri Lanka. *Conference on Values Embedded in Burial Archaeological Context and Integrated Microscopy Approaches in Archaeology*, postgraduate Institute of Archaeology. University of Kelaniya.
- Wanninayake, A. (2016). A proto Historic Burial Tradition in Sri Lanka. *Ancient Ceylon No. 25*. Department of Archaeology. Sri Lanka.
- Weisshaar, H.J., Roth, H., Wijayapala, W. (eds). (2001). *Ancient Ruhuna*, Sri Lankan German Archeological Project in Southern Province vol. I (Materialien Zur Allgemeinen und vergleichenden Archaeologies 58) Mainz.
- Wijepala, W.H. (1997). *New light on the Prehistory in Sri Lanka in the Context of Resent Excavation at Cave Site*. University of Peradeniya. PhD dissertation.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

හික්ෂු සංස්ථාවෙහි අවශ්‍යතා පූරණය සඳහා
විහාරස්ථ කුඹුරු ඉඩමිහි ආදායම් යොදාගත් ආකාරය
පිළිබඳ වේතිහාසික අධ්‍යයනයක්
(රජරට සභ්‍යත්ව අවධියට විශේෂිත අධ්‍යයනයකි)

එම්.ඒ. ප්‍රසාද් කුමාර

Correspondence:
prasadmallaawaarachchi85@gmail.com

Specialty Section:
History

Received:
15 February 2021

Revised:
11 August 2021

Accepted:
11 August 2022

Published:
02 January 2023

Citation:
කුමාර, ප්‍රසාද්, එම්.ඒ. (2020).
හික්ෂු සංස්ථාවෙහි අවශ්‍යතා පූරණය
සඳහා විහාරස්ථ කුඹුරු ඉඩමිහි
ආදායම් යොදාගත් ආකාරය පිළිබඳ
විමසුමක් (රජරට සභ්‍යත්ව අවධියට
විශේෂිත අධ්‍යයනයකි).
මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය
සංග්‍රහය.
6(1), 51-65.
ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

Abstract

Investigative research is done in this study to determine how the Bhikshu Corporation's demands were met using the proceeds from the temple paddy lands. Many people have stepped forward to donate land for the temples since it was crucial to have a steady source of income as the monk organization grew in order to support the intricate needs of the temples. The most prevalent sort of land provided for temples by royals, nobility, and regular people is paddy land. The common people were given lands by the temple to cultivate, and their incomes were used in an organized way to meet residents' necessities, carry out the religious duties, and complete the temple's renovation projects. While conducting this study, primary and secondary sources that have already been published and are relevant to the project were studied, with a secondary focus on

libraries. Numerous deposit records and reports at the Colombo and Kandy state archives were studied, together with epigraphic sources, under the archeological source. On the basis of all of that information, the data is critically evaluated, and conclusions are made. This article looks into the grants of paddy land to temples, their income levels, the security of those lands in the future, and how to provide for temple needs using documentary proof.

Keywords: land, management, paddy land, temple

හැඳින්වීම

පුරාතන ලංකාවේ හික්ෂු සංස්ථාවෙහි ඒකායන පරමාර්ථය වූයේ ලෞකික බැඳීම් වලින් සම්පූර්ණයෙන් ඇත්ව ලෝකෝත්තර දියුණුව පිණිස ආගමික කාර්යයන්ගේ නිමග්න වීමයි. ධනය, ධනෝපායන මාර්ග ආදී සියලු ම ආර්ථික කටයුතුවලින් ව්‍යුක්තව මනස නිදහස් ජීවිතයක් ගත කිරීම එහි මූලික අවශ්‍යතාව විය. ගිහියන් සිය කැමැත්තෙන් ලබා දෙන ඕනෑම දෙයක් භුක්ති විඳිමින් ඉතා සරල ජීවිතයක් ගත කළද කාලානුරූපීව මෙම තත්ත්වය ක්‍රමයෙන් වෙනස් වී යනු හඳුනා ගත හැකි ය. හික්ෂු ගහණය වැඩිවත්ම ආරාම ප්‍රමාණයද ඊට සාපේක්ෂව වැඩි වූ අතර මෙහි අවසාන ප්‍රතිඵලය වූයේ හික්ෂු අවශ්‍යතා සංකීර්ණ වීමයි. නේවාසිකයන්ගේ ප්‍රත්‍ය හා වෙනත් අවශ්‍යතා සපුරා ලීමත්, ආගමික අවශ්‍යතා පිරිමසාලීමත් සඳහා විහාරයට ස්ථාවර ආදායම් මාර්ගයක් අත්‍යවශ්‍ය විය. මේ හේතුව නිසාම රාජකීයයන්, වංශවතුන් සහ සාමාන්‍ය ජනතාව විසින් විහාරවලට ඉඩම් පරිත්‍යාගයන් සිදු කළ අතර කුඹුරු ඉඩම් වැදගත් ධනෝපායන මාර්ගයක් බවට පත් වී තිබේ. අභිලේඛන මූලාශ්‍රයවලින් හෙළිවන විහාරස්ථ කුඹුරු ඉඩම්, ඒවායේ ආදායම් ප්‍රමාණ හා හික්ෂුන් සහ විහාර අවශ්‍යතා පිරිමසාගත් ආකාරය පිළිබඳව විමසා බැලීමක් මෙම අධ්‍යයනය තුළින් සිදු කෙරේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙම අධ්‍යයනය සිදු කිරීමේ දී මූලික වශයෙන් ප්‍රස්තකාල අධ්‍යයනය කරන ලද අතර ඒ යටතේ ප්‍රස්තුතයට අදාළ ව මෙතෙක් පළ වී ඇති ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනයට ලක් කෙරිණි. පුරාවිද්‍යාත්මක මූලාශ්‍රය යටතේ ගිරි ලිපි, පුවරු ලිපි, ටැම් ලිපි, ආදී අභිලේඛන මූලාශ්‍රය අධ්‍යයනය කළ අතර කොළඹ සහ මහනුවර රාජ්‍ය ලේඛනාගාරයන්හි තැන්පතු ලේඛන හා වාර්තා, රැසක් අධ්‍යයනයට ලක් කෙරිණි. සෞන්දර්ය පරණවිතාන, ඉන්ද්‍රකීර්ති සිරිවීර වැනි විද්වතුන් ඉදිරිපත් කළ පර්යේෂණ හා නිරීක්ෂණ වාර්තා ද දෙවන මූලාශ්‍රය වශයෙන් පරිශීලනය කෙරිණි. එම සියලු දත්ත පදනම් කොටගෙන ප්‍රස්තුතය විචාරාත්මක ප්‍රවේශයකින් සාකච්ඡාවට බඳුන් කර නිගමනවලට එළඹීම මෙහි ක්‍රමවේදය වෙයි.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

ආදායම් උපදින මාර්ග වශයෙන් විහාරවලට කුඹුරු ප්‍රදානය කිරීමේ ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූයේ ක්‍රි.පූ. දෙවන සියවසේ අවසාන භාගය තරම් පැරණි කාල වකවානුවේ දී ය. විහාරාරාමවලට පූජා කරන ලද කුඹුරු ඉඩම් මගින් සමකාලීන යුගයේ ඉඩම් භුක්තියේ ස්වරූපය පිළිබඳව අදහසක් ගොඩනගා ගත හැකි ය. ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂයට අනුව කුඹුරු යනු ‘ගොයම් වැවෙන දිය සහිත කෙත’ ය (ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය, 1999:282). කෙත හෙවත් බෙත්ත යන්න ද ‘කුඹුර’ යන අරුත දීමට යෙදෙන්නකි. ත්‍රිපිටක අර්ථ කෝෂයට අනුව ‘සාරබෙත්ත’ යනු සරසාරවත් කුඹුර යන අර්ථ දෙන්නකි (ත්‍රිපිටක අර්ථකෝෂය, 2550:100). කුඹුර, කුබර, කෙත, විය ආදී නම්වලින් ද ශිලාලේඛනවල දැක්වේ. පූජාවක් පිළිබඳ සඳහන් කරන රිටිගල ශිලා ලිපියේ ද කුබර හා කෙත යනුවෙන් සඳහන් (Paranavithana, 1983:09) දැකිය හැකි ය. ‘උච්චරා’ යන්නෙන් ද, ‘කෙදාර’ යන්නෙන් ද ‘කුඹුර’ යන්න නිෂ්පන්න වූ බවට මත දෙකක් පවතී. විශේෂයෙන් වංශකතාවල ‘කුඹුරු’ වැනි නොපැහැදිලි ගණයේ වචන භාවිත කිරීම නිසා විහාරවලට දුන් දේපළවල විශාලත්වය පිළිබඳ ව පැහැදිලි අදහසක් ගොඩනගා ගැනීම අසීරු වී ඇත. රසවාහිනියේ කර්ස 400 ක (අක්කර, 1400) කුඹුරු යායක් රෝහණයේ වූ බව සඳහන් කර ඇත (රසවාහිනිය, 1928ථ 37). බිල්ලැවේගල ශිලා ලිපියෙහි ස්ථූපයක් සඳහා අඩකිරියක කුඹුරු වෙන්කිරීමක් පිළිබඳ ව සඳහන් කර තිබේ (Paranavithana, 1983 : 88). මෙහි එන ‘අඩකිරිය’ යන වචනය කුඹුරු ප්‍රදාන පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක සාධකයක් වේ. ‘කිරියක්’ යනු අමුණු හතරකි. ඒ අනුව විහාරය සඳහා වෙන් කර දී ඇත්තේ අඩකිරියක් හෙවත් අමුණු 02 ක් බව පැහැදිලි ය. අඩකිරියක කුඹුරු වෙන් කළා යැයි දැක්වීම මගින් කුඹුරෙන් අඩකිරියක භුක්තිය හික්ෂුන්ට පැවරූ බවක් අදහස් වේ. මෙහි ‘නියතෙ’ යැයි එන සඳහන මගින් අඩ කිරියක කුඹුරු භුක්තිය හික්ෂුන් විෂයෙහි නිශ්චය කොට ලබාදුන් බවක් ද අදහස් වේ.

විහාරස්ථ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රදාන සහ ආදායම් සහිත මධ්‍යස්ථාන බවට පත්වීම

විහාරස්ථ නේවාසිකයන්ගේ සංකීර්ණ අවශ්‍යතා පූර්ණය කර ගැනීම සඳහා ස්ථාවර ආදායම් මාර්ගයක් ලෙස කුඹුරු ඉඩම් විහාර සන්නක කිරීමේ ක්‍රියාවලියෙහි රාජකීයයන්ගේ ප්‍රදාන කැපී පෙනේ. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් දුනුමඩලාකන්ද ශිලා ලිපිය² (Paranavithana, 1983:09-10) චෛත්‍යයකට පූජා කරන ලද කුඹුරු පිළිබඳ ව විස්තරයක් ඉදිරිපත් කරයි.

1 බිල්ලැවේගල ශිලා ලිපිය, “උපසක නිසහ විහර - කුබ කරිති බතර - පිත වෙනිය අධිය අඩකරිති දිනෙ ඉත උපසකහ පුතහ උපසක - කඩිය ලෙණෙ අගත - අතගත වතු - දිසික සගය නියතෙ.
 2 දුනුමඩලාකන්ද ශිලා ලිපිය,
 “සි කුටකන - ගමිණි අබයහ පුත
 බාතිය - මහරජහ දිගති
 (ගම) මජෙක - වපික- කෙතහි වෙන - කුබර කිරිහකි වටම කෙතහි තිනිපති
 ඒකල ගමක - කෙතහි වෙන කුබර තරිහකි මරොජ - කෙතහි වෙන - කුබ
 ර කරහිකි තිසයවිල - කෙතහි වෙන කුබර කරිහති
 තබර - කෙතහි වෙන - කුබරි කරිහකි පතවිකොදිය- කෙතහි අමෙතම
 ලිතය වෙනහට කුබර දිනි කරහක පනහගමක දතහ වෙන - කුබරි
 කරහකි මලවිය - කෙතහි වෙන- කුබර - කරි හකි පනහගමක
 තෙතහි වෙන - කුබර කරිහකි තලතරවිය - කෙතහි වෙන - කුබර
 කරිහකි කදාත ගම - කෙතහි වෙන - කුබර කරිහකි”

පෙළෙහි සඳහන් ආකාරයට භාතිකාභය රජු විසින් වෛත්‍යයකට පූජා කරන ලද කුඹුරු කරිස ප්‍රමාණ පිළිබඳ එකින් එක සඳහන් කිරීමක් දැකිය හැකි වේ. ලිපියේ සඳහන් ආකාරයට පිළිවෙළින් මජ්ඣිම නිකාය කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, වටම කතෙතන් කොටස් තුනක් ද, විතල ගමක කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, මරොජ කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, තිසසවිල කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, තඹර කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, පතවි කොදිය කතෙතන් අමාත්‍ය මලිත විසින් කුඹුරු කරිසයක් ද, පනහ ගමක දන්තා විසින් කුඹුරු කරිසයක් ද, මුලවිය කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, පනහගමක කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, තලතරවිය කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, කදානගම කතෙතන් කුඹුරු කරිසයක් ද, වගයෙන් වෛත්‍යයකට පූජා කිරීමක් පිළිබඳව දක්වා තිබේ (Paranavithana, 1983:10). සම්මතයට අනුව කරිසයක් යනු අමුණු හතරකි. අමුණකට අක්කර දෙකක් හෝ දෙක හමාරක් අයත් වේ. ඒ අනුව 'කරිසයක්' යනු දළ වගයෙන් අක්කර 08 ක් හෝ 10 ක් අතර ප්‍රමාණයකි. දුනුමණ්ඩලකන්ද ලිපියට අනුව වෛත්‍යයට පූජා කොට ඇති සම්පූර්ණ කුඹුරු ප්‍රමාණය කරිස එකොළහකි. එනම් අමුණු දළ වගයෙන් 90 ක්, 110 ක් අතර ප්‍රමාණයක් බව උපකල්පනය කළ හැකි ය. මේ සියලු කුඹුරු ඉඩම් භාතිකතිස්ස රජුගේ භුක්තියෙහි පැවති ඉඩම් ය. කරිස දෙකක් පමණක් අමාත්‍ය මලිත හා දන්තා විසින් පරිත්‍යාග කිරීමක් පිළිබඳව සඳහන් ව තිබේ. මෙම ශිලා ලිපියට අනුව විහාරයට පූජා කර ඇත්තේ විශාල කුඹුරු ප්‍රමාණයක් බව සිතාගත හැකි ය. මෙපමණ විශාල කුඹුරු ප්‍රමාණයක් එක් වෛත්‍යයකට පූජාවීම තුළින් එම වෛත්‍ය නඩත්තුව සඳහා විශාල මුදල් ප්‍රමාණයක් වැය කිරීමට සිදුවී ඇති බව පැහැදිලි වේ. සෑම කුඹුරකින්ම කරිස බැගින් භුක්තිය උදෙසා ලබා දෙන්නේ විහාරයේ දෛනික අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීම උදෙසා ය.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් ගනේකන්ද ලිපියෙහි (Paranavithana, 1983 :111-112) භාතික රජු විසින් විහාරයකට දුන් කුඹුරු පිළිබඳව දීර්ඝ විස්තරයක් ඇතුළත් වේ. ලිපියේ සඳහන් ආකාරයට රජු විසින් තුලතර තිස කතෙතන් මහරජක කුඹුරෙන් කරිසයක් ද විහාරයට ලබාදී තිබේ. එසේම තනගමෙහි කතෙතකතෙතන් විහාරයට ලබාදුන් කුඹුරු ප්‍රමාණයක් පිළිබඳව සඳහන් කර ඇතත් එම කුඹුරු ප්‍රමාණය කුමක් ද යන්න පැහැදිලි නැත. එසේම කුඹුඩ කඩරක කතෙත ද, හා කතෙතන් කරිස භාගයක් ද, ගැටහාන කතෙතන් කරිස භාගයක් ද, කහවන කතෙතන් අතලසන කුඹුර ද කුලදක කතෙතන් කරිස භාගයක් ද, විහාරයට පූජා කළ බව සඳහන් වේ. මීට අමතරව සුධම්ම නම් පුද්ගලයා විසින් සුධම්ම වෛත්‍යයට පූජා කරන ලද මාසක 200 ක පරිත්‍යාගයක් පිළිබඳව ද අභිලේඛනයෙහි දක්වා තිබේ. රජු විසින් කරන ලද කුඹුරු පරිත්‍යාග එමගින් නිසි ගණනයක් සිදු කළ නොහැකි මුත් විශාල කුඹුරු ප්‍රමාණයක භුක්තිය විහාරයට පැවරී ඇති බවක් පැහැදිලි ය. මෙම ශිලා ලිපියේ එන 'පුත' යන සඳහනට අනුව එක් කුඹුරු ප්‍රදානයකින් නොනැවතී විටින් විට සිදු කරන ලද කුඹුරු පරිත්‍යාග කිරීමක් පිළිබඳව තොරතුරු අනාවරණය වේ. එමගින් පැහැදිලි වන්නේ විහාරය ආශ්‍රිත දේපළ පරිහරණයේ දී කාලානුරූපීව අවශ්‍යතා සංකීර්ණ වන විට වැඩි වගයෙන්

ඉඩම් පරිත්‍යාග කරන්නට පාලකයන්ට සිදුවී ඇති බවයි. එම නිසා තම භුක්තියේ පැවති කුඹුරු ඉඩම් එකින් එක විහාරයට ලබාදීමක් රජු විසින් සිදුකර ඇත. වැවක මත්ස්‍ය භාගය ද, කුඹුරක අඩ කිරිසය ද හික්ෂු සංඝයා වෙත පූජා කරනු කනටගස්දිගිලියේ ගිරි ලිපියෙහි (ශිලා ලිපි සංග්‍රහය වර්ෂය සඳහන්ව නැත: 21-24) සටහන් කොට තිබේ. මත්ස්‍ය භාගය පූජා කොට ඇත්තේ මගම විහාරවාසී සංඝයා වෙත වූ අතර අඩ කිරිසය පොදුවේ සංඝයා වෙත පිදීමක් සිදුකර ඇත. “මත වියෙහි කළවිට කුඹුර අඩකරිහි මහ බිකුසගහටය දිනි.... මතවියෙහි කළවිට කුඹුරෙන් අඩකරිසයක් මහ හික්ෂු සංඝයාට දෙන ලදී” යන්න මෙහි සරල අර්ථයයි. මෙහි එන අඩ කිරිසයක් පිදීම පෙර සිට පැවත එන සම්මත ප්‍රමාණයකැයි සිතිය හැකි ය. ගල්ලෙන විහාර ලිපියෙහි “අඩ කරිහ බුම් දිනෙ” යනුවෙන් සඳහන් වන්නේ ද මේ කියන ලද ආකාරයේම අඩකරිස ප්‍රදානයක් පිළිබඳවයි. ‘අඩ’ යන්නෙහි ‘අර්ධ’ යන අරුත ඇත. අඩ කිරිසයක් යනු දෑ අමුණකි. කරිස, කරිහ, කරිහි යනු කුඹුරු පිදීමේ සිරිත ඇතිවීමෙන් පසුව ලියැවුණ ලිපිවල නිතර මුණගැසෙන වචනයකි. කරිසයක් අමුණු හතරක් යැයි ද කරිසයක හතරෙන් පංගුවක් පයක් යැයි ද සම්මතයයි (Wickramasinghe, 1933: 189-190). ඒ අනුව ප්‍රදාන වී ඇත්තේ අඩ කිරිසයක් හෙවත් අමුණු දෙකකි. මෙම මිනුම් ක්‍රමවේදය එකොළොස් වන සියවසෙන් පසුව අභාවයට ගිය බවක් ද දක්නට ලැබේ.

හොරොච්චෝකාන ප්‍රදේශයට අයත් ගල්කිරිකන්ද පර්වත ලිපියෙහි (Wickramasinghe, 1994: 117-118) භාතිය රජු විසින් වෛත්‍යයකට පූජා කරන ලද කුඹුරු පිළිබඳව සඳහන් කර ඇත. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් පහළ තම්මැන්නාව පර්වත ලිපියෙහි (Paranavithana, 1970 : 121-122) ආරාමයකට හා වෛත්‍යයකට පූජා කරන ලද කුඹුරු පිළිබඳ ව සඳහන් වෙයි. එහි පෙළෙහි සඳහන් ආකාරයට මජ්ඣම කෙතේ අබල කුඹුරෙන් කරිස්සක් ද, රජුගේ කාලයේ දී ම උලාර නම් පුද්ගලයා විසින් පාදුවිය කෙතෙහි වන කුඹුරෙන් කරිස්සක් ද පූජා කර ඇත. පකරවඩක කෙතේ දුබල කුඹුරෙන් කරිස්සක් ද, අතර කඩක කෙතෙහි පහන කුඹුරෙන් කරිස්සක් ද, රවිත විනිය කෙතේ ජබු කුඹුරෙන් කරිස්සක් ද, වෛත්‍යයට අයිති ය. මීට අමතරව අකලාහි නම් කාන්තාව විසින් මන අවණි වැවේ මත්ස්‍ය භාගය ද වෛත්‍යයට පූජා කොට තිබේ. මෙහි එන ‘මතෙර මජ්ඣක’ යන්න විමර්ශනය කළ යුතු ව ඇත. ‘මතෙර මජ්ඣක’ යනුවෙන් පුරාණයේ පැවති බද්දක් පිළිබඳව සඳහන් වන බව පරණවිතානගේ මතයයි (Codrington & Paranavithana, 1994: 228). මතරමජ්ඣක, මතරමජ්ඣක, මතිරමජ්ඣක, මතෙරමජ්ඣක, මතෙරමජ්ඣක හා මතෙර මජ්ඣකපති යනුවෙන් මෙය අභිලේඛනයන්හි දැකිය හැකි ය. ගෝඨාභය රජතුමාගේ තිඹිරිවැව ලිපියේ (Paranavithana, 1983 : 107-108) එන මෙම පාඨයට අනුව එය බදු විශේෂයක් බව පැහැදිලි ය. එහෙත් මහරත්මලේ ලිපියෙහි එන ‘මජ්ඣක’ යන්නට අරුත් සපයන වික්‍රමසිංහ හා මධුලර් එමගින් ‘මජ්ඣක’ නම් තෙරුන් කෙනෙකු පිළිබඳ ව සඳහන් වන බව දක්වයි. මේ පිළිබඳ ව අදහස් දක්වන විමලකිත්ති හිමියෝ ‘හික්ඛු’ ශබ්දයට බිකු, බුක, බික යන රූපයන් ගැනීමට හැකි වුවත් එය නොගැළපෙන බවත් බිකු, බුක, බික ශබ්දයන්ගේ මුල්

රූපය 'බක' වන අතර එය 'භාග' ශබ්දයෙන් යෙදීමට හැකි බව දක්වා තිබේ. 'මතෙර' ශබ්දය මාතෘ, මාතෘකා යන ශබ්දයන්ට සමාන වන හෙයින් මෙය 'ඇල' යන අර්ථය ගෙන ඇති නිසා 'මතෙර මජ්ඣක' යනු ජලය සම්බන්ධයෙන් අයකල බද්දක් බව පැහැදිලි ය. ඒ අනුව මෙය වැව, අමුණ, ඇළ යනාදියෙන් අයකරන ලද මව්වච්ඡාග නම් වූ විශේෂ බද්දකි. ක්‍රි.ව. පස්වන සියවසේ බුද්ධඝෝෂ හිමියන් ලියූ අටුවා කතාවක් වූ පපංවසුදනියේ 'මව්වභාග' යනුවෙන් සඳහන් බද්ද මෙය විය හැකි ය. (පපංවසුදනිය, II කාණ්ඩය, 349) කුඹුර හා වැව අතර බැඳි අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාවන්, එකී වැව හා කුඹුරුවල භුක්තියෙන් කොටසක් විභාරයකට පැවරීමත් පිළිබඳව සඳහන් වන නිසා මෙම අභිලේඛනය මෙරට සාම්ප්‍රදායික ඉඩම් භුක්තිය සම්බන්ධයෙන් විශේෂිත වූවක් වේ.

ක්‍රි.ව. 6 වන සියවසට ගැනෙන මහකුමරකස රජුගේ නාගිරිකන්ද ලිපියෙහි³ (Codrington & Paranavitana, 1994: 115-128) බමණගිරි විභාරයට සිදු කරන ලද කුඹුරු හා වැව් පිදීමක් පිළිබඳ ව සඳහන් කර ඇත. . මහගිරිය වැව හා වෑසර ද, වුගරිය වැව හා වෑසර ද, කබුබෙ වැව සහ වෑසර ද, කටවනක වැව හා වෑසර ද යන මේ වැව් සතර සහ වෑසර මහකුමරකස රජු විසින් බමණගිරිය විභාරයට සිව්පසය සඳහා ප්‍රදානය කොට තිබේ. මෙහි එන 'වැව සර' යන්න නිර්වචනය කරන පරණවිතානයන් 'වැව ද මඩ ඉඩම් ද' (Codrington & Paranavitana, 1994: 115-128) ලෙස දක්වා තිබේ. ශ්‍රී සුමංගල ශබ්ද කෝෂයෙහි 'වෙව සර' යන්න නිර්වචනය කරමින් 'වැවට සමීප ඉඩම්, වැවෙන් වතුර ගෙන වපුරන ඉඩම්, වඩා යෝග්‍යය ලෙස දක්වා තිබේ. ඒ අනුව මේ ලිපියේ ද වැව් සතරක් හා ඒවායින් වතුර ගෙන කරන කුඹුරු බමණගිරිය විභාරයට පරිත්‍යාග කොට ඇත. මිහින්තලේ කන්දට යාව තිබෙන ඇත්වෙහෙර නමින් හැඳින්වෙන ස්ථානයෙන් සොයාගත් අංක 1 දරණ ඇත්වෙහෙර පර්වත ලිපිය⁴ (Paranavithana, 1983 : 37-38) පරිභණ්ඩ වෛත්‍යය සඳහා පූජා කරන ලද කුඹුරු කරිස තිස් එකක් පිළිබඳ ව සඳහන් කරයි. පෙළෙහි සඳහන් ආකාරයට නාග මහරජු විසින් වලදහ ගමේ ආදායම් දෙක ද උපලව වැවේ වපසරියට අයත් වන කුඹුරු කරිස තිස් එක ද පරිභණ්ඩ වෛත්‍යයේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පරිත්‍යාග කළ බවක් දක්වා තිබේ. ඒ අනුව පර්වත ලිපියේ මූලික අරමුණ වන්නේ මිහින්තලේ පරිභණ්ඩ නම් ස්තූපයට 'වලදහ' නමැති ගමෙන් රජයට ගෙවිය යුතු ආදායම් දෙකක් සහ 'උපලව' නම් වැව යටතේ තිබුණු කුඹුරු කරිස තිස් එකක් පූජා කළ බව ලියාපදිංචි කර තැබීමයි. මෙහි එන නාග මහරජු 'මහාදායීක මහානාග රජු බව පරණවිතානයන් පෙන්වා දී තිබේ. (Paranavithana, 1983 : 37-38) මෙහි සඳහන් 'පරිභණ්ඩ' වෛත්‍යය යනු කුමන ස්තූපයක්

3 "මහගරිය වෙවසර (ඉ)වද වුගරිය වෙවසර (ඉ)ව කටවනක - පුල සර වෙ (ඉ)වව (ඉ)ව ම වතර වෙවසර දක පෙන කඩය බෙජ්පෙන බමණගිරිය වහෙරෙ බික සගහට වර පවයට දිනෙ"
4 අංක 1 දරණ ඇත්වෙහෙර පර්වත ලිපිය,
"සි නක - මහරජ වලදහ - ගම
(දො) - පතිය උපලව දහ - විරෙහි
එක (ති) ස - කරගක කුබර (පො) රි (බඩ)
වෙන හමය දිනෙ"

ද යන්න පිළිබඳව ද පරණවිතානයන් සිය අදහස දක්වා තිබේ. 'පරිබණ්ඩ' යන වචනයේ එකතුව හෝ පරිවාර යන අදහස තිබෙන බැවින් මෙය මිහින්තලේ පරිවාර කන්දක පිහිටි ස්තූපයකැයි පරණවිතානයන් පෙන්වා දෙයි. (Paranavithana, 1983 : 37-38) එහෙයින් වර්තමානයේ 'ඇත් වෙහෙර' නමින් ව්‍යවහාර වන පැරණි නටබුන් ස්තූපය පැරණි යුගයේ 'පරිබණ්ඩ වේනිය' වන්නට ඇති බව එතුමා මත පළකර ඇත. මෙහි එන 'උපලව වැව' උපලවී ගමේ පිහිටි වැවක් විය හැකි ය. රාජගිරි ලෙන කන්දේ ලෙන් ලිපියක 'උපලවී වසික තිස තෙරහ-' යනුවෙන් සඳහන් වීම නිසා 'උපලවී' යනු ගමක් බවට සැකයක් නැත (Paranavithana, 1983 : 37-38). එනිසා ඇත්වෙහෙර ලිපියේ එන උපලව වැව එම ගමේ පිහිටි වැවක් විය හැකි ය. රජු විසින් පරිත්‍යාග කරන ලද කුඹුරු කර්ම 31 උපලව වැවේ වපසරියට අයත් ඒවා ය. එනම් උපලව වැවෙන් දිය ගෙන අස්වද්දන කුඹුරු තිස් එකකි. කර්ම 31 ක් යනු අමුණු එකසිය විසි හතරකි. දළ වශයෙන් මෙය අක්කර 240 ක් හෝ 310 ක් අතර ප්‍රමාණයකි. මෙපමණ විශාල කුඹුරු ප්‍රමාණයක් රජු විසින් වෛත්‍ය භුක්තියට පැවරෙන්නේ එහි ප්‍රයෝජනය උදෙසා ය. ඒ අනුව වෛත්‍ය නඩත්තුව උදෙසා විශාල මුදලක් වැයවන්නට ඇති බව පැහැදිලි වේ.

රාජකීයයන් පමණක් නොව වංශවතුන් සහ සාමාන්‍ය ජනතාව විසින් ද ලෝකෝත්තර නිර්වාන සුවය අපේක්ෂාවෙන් විහාරස්ථ අවශ්‍යතා පූරණය කරනු පිණිස කුඹුරු ඉඩම් පරිත්‍යාග කර තිබේ. කාසිමෝට්ටේ පර්වත ලිපියෙහි (Paranavithana, 1983 : 73-74) වසහ රජුගේ ඇමතියෙක් ස්තූපයකට කුඹුරු කර්ම 22 ක් පරිත්‍යාග කළ බව දක්වා තිබේ. එහි දැක්වෙන ආකාරයට දේවනාග නම් ඇමතියා විසින් කර්ම 22 ක් දෙකක් ද, බමනවිල කෙතෙන් කර්ම 2 ක් ද, මහවපහනිය කෙතෙන් කර්ම 2 ක් ද, කිරිදිවට කෙතෙන් කර්ම 2 ක් ද, පහනවිලට කෙතෙන් කර්ම 2 ක් ද, ආදී වශයෙන් කුඹුරු කර්ම 22 ක් පරිත්‍යාග කිරීම පිළිබඳව දක්වා ඇත. ලිපියෙහි තැනින් තැන අකුරු මැකී ගොස් තිබෙන නිසා සම්පූර්ණ කර්ම ප්‍රමාණ පූජා කළ ස්ථාන පිළිබඳව අනාවරණය කර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. එහෙත් කර්ම 22 ක්, කර්ම 2 ක්, කර්ම 2 ක්, කර්ම 2 ක් ආදී වශයෙන් ප්‍රමාණ සඳහන් වී තිබීම නිසා සම්පූර්ණ කර්ම ප්‍රමාණය 22 ක් බව ගණනය කිරීමට හැකි වී තිබේ. එනම් අමුණු 88 කි. මෙතරම් විශාල අමුණු ප්‍රමාණයක් ස්තූපය උදෙසා වෙන්වූයේ එහි නඩත්තුව වියදම් අධික වූ නිසා වෙන්වන පුළුවන. කෙසේ වෙතත් මෙම භුක්ති ප්‍රදානය සිදුකරන්නේ රජුගේ ඇමතියෙක් විසිනි. ඒ අනුව කුඹුරු ඉඩම්හි භුක්තිය රජවරුන් සතුව පමණක් නොව ප්‍රභූන් හා සාමාන්‍ය ජනතාවගේ අයිතියේ ද පැවති බව පැහැදිලි වේ. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් බිම්පොකුණු ශිලා ලිපියෙන් ද (Paranavithana, 2001 : 293) වදුල නක ඇමති විසින් වෛත්‍යයකට පූජා කරන ලද දෙකිරියක් කුඹුරු පිළිබඳව සඳහන් කර ඇත.

කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් දෙවැනි සේනගේ හෝ සිව්වැනි දස්පුලගේ පාලන කාලයට ගැනෙන ගොන්නෑව දේවාල ටැම් ලිපියෙහි (Codrington & Paranavithana, 1994: 186-

191) පමුණු භුක්තියට යටත් වූ කුඹුරු ප්‍රදානයක් පිළිබඳ ව සඳහන් කරයි. අභිලේඛනයෙහි මුඛ්‍යාර්ථය වන්නේ මහමේණිලැබිමිහි ඉඩම් යායක් පමුණු භුක්තියට යටත්ව අග්බෝ මුගයින් වරදාන නැමැත්තාට පවරාදීමක් පිළිබඳ ව සඳහන් කිරීම ය. සාමාන්‍යයෙන් පමුණු වශයෙන් ඉඩමක් ප්‍රදානය කිරීමේදී ඉඩම ලබන්නාට ඉඩම් භුක්ති ක්‍රමය තුළ අත්විය හැකි ඉතාම සම්පූර්ණ හිමිකම පැවරෙන බව එල්.එස්. පෙරේරා විසින් සඳහන් කොට තිබේ. ඒ අනුව එම ගනුදෙනුව ඉඩම මුළුමනින්ම විකිණීමකට සමානබැව් සිතිය හැකි ය. ලිපියේ පෙළෙහි සඳහන් ආකාරයට හැම කුඹුරු කිරියක් සඳහා වී අමුණක් බැගින් වූ පංගුවක් හැම කන්නයේම මහාවිහාරයේ ඇතුල් විහාරයට ගෙවිය යුතු බව සඳහන් කර ඇත. “කිරියක් සඳහා වී අමුණක් බැගින් වූ පංගුවක්” වශයෙන් එන සඳහන ද විමර්ශනය කළ යුතු ය. පංගුව යන අස්වැන්නෙන් එතරම් විශාල කොටසක් නොවූ බව ද පෙනේ. සද්ධර්මාලංකාරය දක්වන ආකාරයට හොඳ කුඹුරකින් වපුරන සෑම පැලකටම වී යාලක එනම් අමුණු 20 ක අස්වැන්නක් බලාපොරොත්තු විය හැකි ය (සද්ධර්මාලංකාරය, 1934: 10). මේ නයින් බලන විට කුඹුරු කරස්සකින් අමුණු 320ක අස්වැන්නක් ලැබේ. කුඹුරේ එලදාව මෙයින් අඩක් ලෙස සිතුවත් විහාරයට ලැබෙන පංගුව ඒ තරම් විශාල කොටසක් නොවන බව පෙනී යයි. එනිසා වැඩි වරප්‍රසාද ඉඩම් හිමියාට ලැබෙන බව තහවුරු කර ගත හැකි ය.

විහාරාරාම අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කර ගැනීම සඳහා ස්ථාවර ආදායම් ක්‍රම සපයා දීමේ දී කාන්තාවන් විසින් කළ කුඹුරු ඉඩම් පරිත්‍යාග පිළිබඳ අභිලේඛනගත සාක්ෂ්‍යය ද අතිශය වැදගත් වේ. සිතුල්පව්ව පර්වත ලිපියට (Paranavithana, 2001 : 261-262) අනුව තිස්සා උපාසක හා සමත උපාසිකාව විසින් අවශ්‍යතා දෙකක් උදෙසා හික්ෂුන්ට ප්‍රදානය කරන ලද කුඹුරු කිහිපයක් පිළිබඳ ව සඳහන් කර තිබේ. පෙළෙහි සඳහන් ආකාරයට රකිතවිල වාසය කරන උපාසක තිස්සා විසින් ශ්‍රමණ වෘත්තියට අයත් ආශ්‍රමයකට ලවජකත කුඹුරෙන් කරස්සක් ප්‍රදානය කර තිබේ. එසේ ම සමතා උපාසිකාව විසින් කුඹුරු කරස්සක් ජනපටිසතරිය හෙවත් දිරාගිය පිළි ඇතුළුකොට මසන ලද මෙට්ට ඇතිරීම සඳහා පූජා කර තිබේ. උපාසක විසින් කුඹුරු ප්‍රදානය කරන්නේ නියත කොට ය. එනම් නිශ්චය කොට ය. මෙම ශිලාලිපියෙන් පැනනැගෙන විශේෂම කාරණය නම් සාමාන්‍ය ජනතාව සතුව ද කුඹුරු ඉඩම් අයිතිය පැවති බවයි. ඒ අතරින් කාන්තාවන් සතුව පැවති කුඹුරු අයිතියක් පිළිබඳ ව හෙළිදරව් වේ. අතීත ශ්‍රී ලාංකේය සමාජයේ පුරුෂයන්ට මෙන් ම කාන්තාවන්ට ද ඉඩම් අයිතිවාසිකම් සමඟ තිබූ බවට ස්ථිර සාධක මේ තුළින් නිරූපිත වේ. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් කොක්ඇඹේ ශිලාලිපියෙහි ද (Paranavithana, 1983 : 118-119) සංසඟේ දියණිය වූ තලතා ලව් විසින් සිදු කරන ලද කුඹුරු ප්‍රදානයක් පිළිබඳ ව සඳහන් කර තිබේ.

5 හොඳ කුඹුරකින් වපුරන සෑම පැලකටම වී යාලක නැතහොත් අමුණු විස්සක අස්වනු බලාපොරොත්තුවිය හැකි බව සද්ධර්මාලංකාරය දක්වයි. මේ අනුව කුඹුරු කිරිය එකකින් වී අමුණු 320 ක අස්වැන්නක් ලැබේ. කුඹුරේ එලදාව මෙයින් අඩක් ලෙස ගන්නන් විහාරයට ලැබෙන පංගුව විශාල එකක් නොවේ.

කුසල් තකා කුඹුරු ඉඩම්

සංකීර්ණ විහාර අවශ්‍යතා පූරණය කර ගැනීම සඳහා කුඹුරු ඉඩම් පරිත්‍යාග කිරීමේ දී කුසලයක් අත්පත් කර ගනිමින් නිර්වාණාවබෝධයට මංපෙත් විවර කර ගැනීම ඒකායන පරමාර්ථය වී තිබේ. ක්‍රි.ව. 12 වන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව. 15 වන සියවස දක්වා ඉඩම් භුක්තිය දෙස අධ්‍යයනය කරන විට මේ යුගය පුරාවටම 'කුසලාන්' යන යෙදුම නිතර දක්නට ලැබේ. I වන විජයබාහු රජුගේ කාලයට අයත් පොළොන්නරුව ටැම් ලිපියෙහි (Wickramasinghe, 1994: 311), 'සපුගම්වත් වැ සර' නම් ප්‍රදේශය මහ වෙහෙර බද වතුකුරු පිරිවෙනට කුසලාන් කොට පුදා තිබේ. පළමුවන විජයබාහු රජුගේ අඹගමුව ශිලා ලිපියේ 'මෙකුවාක් තැන් කුසලාන් කොට' යනුවෙන් දක්වා තිබේ (Wickramasinghe, 1994: 212). පොළොන්නරු යුගයේදී ම මාණාභරණ රජු විසින් තලාමුහුන්දුගිරි නම් විහාරයට කුසලාන් කොට දෙන ලද අමුණු 13ක ඉඩම් ප්‍රදානයක් පිළිබඳ ව කටගමුව පුවරු ලිපියෙහි (Wickramasinghe, 1994: 145) සඳහන් වී තිබේ. චූලවංසය දක්වන්නේ මුදල් හිඟකම නිසාවෙන් ඔහු දළදා සිද්ධස්ථානයට පවරා තිබූ ධනය ද, හික්ෂුන්ට අයත්ව තිබූ ගම්බිම් ද, සියල්ල පැහැරගත් බවකි. චූලවංශ පුවත කෙසේ වෙතත් ඔහුගේ පාලන සමය ත්‍යාගශීලී භාවයෙන් මුළුමනින්ම තොර නොවූ බව කටගමුව ශිලා ලිපියේ දක්වෙන කුසලාන් ප්‍රදානයෙන් පැහැදිලි වේ. එහි සඳහන් ආකාරයට මතිරදෙණියෙන් දසාමුණක් ද, කොසොබුරෙන් අමුණු තුනක් ද, තවත් අමුණු තිහක් ද, තලාමුහුන්දුගිරි විහාරයට කුසලාන් කොට දී තිබේ. කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයට අයත් බතලගොඩ විහාර ශිලාලිපියේ (Codrington & Paranavitana, 1994:78) ද ක්‍රි.ව. 1202 දී පමණ සෙනෙවිරද් පිරිවෙන් විහාරයට බිජුවට සතර අමුණක් කුසලාන් කොට දුන් බව සඳහන් වේ. ගලපාත විහාරයට කුසලාන් කොට දුන් සියඹලාපය නම් ඉඩමක් ද, ඊට යාබද සුමුල්පත් ඇල්ල ඇතුළු වූ තැන කුඹුරු හා පොල් පුවක් ඇතුළු කොළ වෙල් අය ද ප්‍රදානය කිරීමක් පිළිබඳ ව ගලපාත ලිපියේ විස්තරාත්මකව දක්වා තිබේ. මෙම ලිපිය දෙවන පරාක්‍රමබාහු කාලයට ගැනෙන බැවින් දඹදෙනි යුගය වන විට ප්‍රත්‍ය සඳහා ද කුසලාන් දී තිබෙන බව පැහැදිලි ය. මෙසේ විවිධ ලේඛනවල එන 'කුසලාන්' යන්නට අර්ථ නිරූපන සපයන පරණවිතානයන් 'ආගමික ප්‍රදාන' යනුවෙන් දක්වා තිබේ (Wickramasinghe, 1994:95). එච්.සී.පී. බෙල් ජලවාචී 'කුස' ශබ්දය හා දානවාචී 'ලාන්' යන ශබ්දය එක්වී 'කුසලාන්' යන්න සැකසී ඇතැයි දක්වා ඇත. (ගුණවර්ධන, 1993 :78) ඔහුට අනුව 'පැන් වත් කිරීමෙන් දෙන හා ලබන පරිත්‍යාගය' කුසලාන් වේ. 'කුසල ශ්‍රාවන' යන පදයෙහි සම්භවය පිළිබඳ අදහස් දක්වන ඩබ්.එස්. කරුණාරත්න මහතා 'පුණ්‍යමය පරිත්‍යාගයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම' වශයෙන් 'කුසලාන්' යන්න නිර්වචනය කොට තිබේ (Paranavitana, 1955:143-144). 'කුසලාන් කළ' යන්නෙන් බිඳී ආ 'කොහොළන් කළ' යන්න සංඝයාට පිරිනමන ලද දේපළ' හැඳින්වීම සඳහා භාවිත කරන ලද බව ඔහු වැඩි දුරටත් දක්වා තිබේ. පුණ්‍යවාචී 'කුසල්' හා ස්ථානවාචී 'ආන' ශබ්දය එකතු වීමෙන් සැදුණු 'කුසලාන්' යන්නෙන් 'කුසල් පිණිස යෙදූ ගම්' අර්ථවත් වන බව වැලිවිටියේ සෝරත හිමිගේ අදහසයි. (දළදා සිරිත, 1955 :102;

ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය, 1928: 266) ඩී.ඇම්. ඉසෙඩ් වික්‍රමසිංහයන් 'පාන පත්‍ර' හෙවත් 'බොන භාජනය' යනුවෙන් වෙනස්ම අදහසක් ප්‍රකාශ කර තිබේ (Wickramasinghe, 1994:100). එහෙත් බොහෝ විසතුවන්ගේ මතය 'කුසල් තකා පිදු ඉඩම්' යන අර්ථයයි. මෙසේ හඳුනාගත නු ලබන කුසලාන් වර්ග දෙකක් පිළිබඳ ව පොළොන්නරු යුගයේදී අසන්නට ලැබේ. 'දරු කුසලාන්' හා 'මහ කුසලාන්' වශයෙනි. නිශ්ශංකමල්ලයන්ගේ ගල්පොත ශිලා ලේඛනයෙහි (Wickramasinghe, 1994:144). යනුවෙන් 'දරු කුසලාන්, මහ කුසලාන්' පිදු බවත් දක්වා තිබේ. දළදා සිරිතේ ද 'දරු කුසලාන්, මහ කුසලාන්' පිළිබඳව දක්නට ලැබේ. එච්.සී.පී. බෙල් මහතාගේ මතයට අනුව 'පින්තකා පුදන ලද ලොකු කුඩා ඉඩම් දරු කුසලාන්, මහ කුසලාන් යන්නෙන් අදහස් වේ (රෝහණධීර, 2001:03). ඩී.ඇම් ද ඉසෙඩ් වික්‍රමසිංහයන්ගේ අදහස 'පූජ්‍ය හෝ රාජකීය' යන අරුත් දෙන බව ය (E.Z. 1912:199).

විහාර උදෙසා පූජා කළ කුඹුරු ඉඩමිනි මූල්‍ය වටිනාකම්

සමකාලීන යුගයෙහි කුඹුරු ඉඩම් භුක්තිය විෂයෙහි දක්නට ලැබෙන වැදගත්ම කාරණයක් නම් කුඹුරු ඉඩම් මිලයට ගත් ඒවා බව සඳහන් වීම ය. "කෙණවි" යනුවෙන් ලිපියේ එන සඳහන 'මිලදී ගෙන' යන අර්ථයෙන් යෙදුණකි. මෙය 'කිණිත්වා' යන්නට සමාන පූර්ව ක්‍රියා රූපයකි. විහාරවර්ග ලිපියෙහි 'කිණිය' යනුවෙන් මිලදී ගැනීම සඳහන් කොට ඇත. කිණාපෙත්වා (බණාපෙත්වා), කෙණවය, කෙණවිය, කෙණෙවි වශයෙන් මෙම වචනය සකස් වන්නට ඇත. නාගිරිකන්ද ලිපියේ කුඹුරු මිලදී ගැනීමක් පිළිබඳ ව සඳහන් වීම නිසා සමකාලීන සමය වන විට කුඹුරුවල අයිතිය මිලදී ගැනීමෙන් තමා සතු කරගත් බව පැහැදිලි වේ. මෙම මිලදී ගැනීම රජතුමා විසින් සිදු කර ඇති නිසා රජුගේ ඉඩම් භුක්තිය පිළිබඳ සංකල්පය තරමක් ගැටලු සහගත වී තිබේ. රජතුමා වුව මිලදී ගැනීමෙන් අයිතිය තහවුරු කර ගැනීමට සිදු වූයේ රාජ්‍ය නිලධාරීන් මෙන් ම සාමාන්‍ය ජනතාව සතුව ද ඉඩම් අයිතිය පැවති නිසා බව මෙතැන් උපකල්පනය කළ හැකි ය. දඹුලුගල මුදුනේ පිහිටි ලිපියෙන් (Paranavithana, 2001:278-280) මෙවැනිම කුඹුරු මිල දී ගැනීමක් පිළිබඳ ව සඳහන් කොට තිබේ.

ක්‍රි.පූ. 02 වන ශතවර්ෂයට අයත් තෝරවමයිලෑව ලිපියේ (අමරවංශ, 1969: 86) තිසපවත සෑයට හා හික්ෂු විෂයෙහි පුදන ලද කුඹුරු ප්‍රමාණ පිළිබඳ ව දක්වා තිබේ. එහි සඳහන් වන පරිදි මහ අතුල නම් ඇමතියා විසින් තිසවිය, රතවිය, දමවිය, මතුක යන කුඹුරුවලින් කොටස බැගින් තිසපවත සෑයට හා හික්ෂුන්ට පූජා කර ඇත. ලිපියෙහි දක්වන විශේෂිත කාරණය නම් මහ අතුල ඇමතියා මෙම කුඹුරු සියල්ල දහසක් දී මිලදී ගැනීමක් පිළිබඳ ව සඳහන් කර තිබීමයි. ඒ අනුව සමකාලීන යුගයේදී ඕනෑම අයෙකුට ඉඩම් මිලදී ගැනීමටත්, විකිණීමටත්, පරිත්‍යාග කිරීමටත් හැකියාවක් පැවති බව පැහැදිලි වේ. මහ අතුල යනු ඇමතියෙකි. රජුට පමණක් නොව විවිධ තනතුරු දරන ලද පුද්ගලයන්ට පවා කුඹුරු ඉඩම් මිලදී ගැනීමේ හැකියාව පැවති ඇති බව තහවුරු කරගත හැකි ය. ඔහු විසින් මිල දී

ගත් කුඹුරු වලින් කොටස බැගින් විහාර භුක්තිය උදෙසා පැවරීමක් සිදු කර ඇත. සෑම කුඹුරකම ක භුක්තිය තමා යටතේ තබාගෙන ක භුක්තිය වශයෙන් ප්‍රදානය කළ බවක් පැහැදිලි වේ.

ක්‍රි.ව. 10 වන ශතවර්ෂයට අයත් එප්පාවල ලිපිය⁶ (Wickramasinghe & Codrington, 1994: 188, විමලකීර්ති, 2500: 99-100) කුඹුරු ප්‍රදාන සම්බන්ධයෙන් වූ ඉඩම් භුක්තියෙහි නව ප්‍රවණතා නිරූපිත අභිලේඛනයකි. උකුණු හසකෝට්ටා නම් තැනැත්තකු විසින් පමගලු වෙහෙරට හා එහි බෝධියටත් මධුප්‍රකාරාදිය සමග නොකැඩුණු හාලේ දෙපතක බත් ප්‍රදානය පිණිස රන් කලන් 08 ක් දී මිලදී ගත් 'ගලම්බුරු කරය' නම් කුඹුරක ක් ද, පොලී වශයෙන් වී ලැබෙන සේ දුන් රන් කලන් 2 ක් ද, යන රන් කලන් 10 ක් පිදු බවක්, ඒ විහාරයේ පූජාසනයේ වියන සඳහා වී පොලියට දුන් තවත් රන් කලන් දෙකක් පිදු බවක්, මතු වට ඒවා සුරක්ෂිත කළ යුතු බවක්, දැක්වීම ලිපියේ අරමුණ වේ. මෙහි සඳහන් ආකාරයට උකුණු හස කොට්ටා, ගලම්බුරු කරය' කුඹුරෙන් පයක් මිලදී ගන්නේ කලං අටකට ය. ඒ වෙලාවේම මිහිදු නැමැත්තාගෙනි. මෙහි එන 'වෙලාවේම' යනු ග්‍රාම නාමයක් විය හැකි ය. එකී ග්‍රාමයේ සිටි මිහිදුගෙන් මිලදී ගන්නා යැයි කීමෙන් සමකාලීන සමය වන විට කුඹුරු ඉඩම් මිලදී ගැනීමටත්, විකිණීමටත් සාමාන්‍ය ජනයා සතුව පැවති අයිතිය පිළිබඳව තොරතුරු ලැබේ. රන් කලන් අටකට මිලදී ගන්නේ හලඹුරු කරයෙහි කුඹුරෙන් එක් පාදයකි. පය + අක් = පයක් වන අතර බොහෝ දේවල්වල හතරෙන් කොටස පාදයකි (Wickramasinghe & Codrington, 1994: 188). පාද සහ පය යන මේවා සමානාර්ථ වේ. පය යනු අමුණකින් හතරෙන් පංගුවකි. නැතහොත් කිරියකින් දහසයෙන් පංගුවකි. ලිපියෙහි සඳහන් පරිදි අමුණු කාලක වපසරිය කහවණු අටක් වන විට අමුණක වපසරිය කහවණු තිස් දෙකකි. කහවණුව ඉංග්‍රීසි ග්‍රේන් 79-82 ප්‍රමාණයක් බව කොච්චිංග්ගේ ගණන් බැලීමයි. කෙසේ වෙතත් තත්කාලීන කුඹුරු ඉඩම්වල මිල සාධකය නිශ්චය කිරීමට එප්පාවල ශිලා ලිපි මගින් පිටිවහලක් ලැබෙන බව කිව යුතු ය. වී තැන්පත් කර පොලිය ලබා ගන්නා බැංකු ක්‍රමයක් ද ලිපියෙන් පැන නැගේ. දෙපතක හෙවත් කාලක මුල් සාලේ බතින් බුද්ධ පූජා පැවැත්වීමට (දෙදෙනිකව) කහවණු දහසක් වටිනා දේ ප්‍රමාණවත් ද යන්න සැකයට තුඩුදුන්නත් සමකාලීන ආර්ථික පරිසරය දෙස බලන විට එය එතරම් දුෂ්කර වෘතයක් නොවන්නට ඇති බව ද පැහැදිලි ය.

කුඹුරු ඉඩම්වල ආදායම් කොටස් විහාර සංවර්ධනය සඳහා යෙදවූ ආකාරය

විහාරයකට කුඹුරු ඉඩමක් පරිත්‍යාග වන විට එකී කුඹුරු ඉඩමහි ආදායම් කොටස් විනිවිද භාවයකින් යුතුව විහාර අවශ්‍යතා සඳහා පමණක් යොදවා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වූ බව පෙනේ. සෑම ආදායම් කොටසක්ම යෙදවිය යුතු විහාර කාර්යභාරය පිළිබඳව ස්ථාවරව දක්වා තිබුණි. එකී ආදායම් ඉන් මෙපිට වෙනත් කිසිඳු කාර්යයක් සඳහා යෙදවීම කළ නොහැකි විය.

6 "උකුණුහස කොට්ටාමි වෙලත්ම මිහින්දු අට කලන්දකට මට විකුණූ තිබූ ගලම්බුරු කරයෙහි එක් පයක්.."

ක්‍රි.ව. පස්වන සියවසට ගැනෙන කතරගම පුවරු ලිපියෙහි ද⁷(ශිලා ලිපි සංග්‍රහය වර්ෂය සඳහන් නැත, 37-42) අවශ්‍යතා කිහිපයක් උදෙසා සිදු කරන ලද කුඹුරු ප්‍රදානයක් පිළිබඳ ව සඳහන් වේ. සරතර නම් කුමාරයාගේ පුත් වූ මහදළ මහන රජු විසින් කතරගම රජමහ විහාරයේ මංගල මහ වෛත්‍යයෙහි ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතුවලට ද, තෙල්, සිවුපසය, ආදිය සැපයීම සඳහා ද නමින් දක්වා ඇති ස්ථූපය පවත්වාගෙන යාම සඳහා ද කුඹුරක් පුදන ලද බව මේ ලිපියේ සඳහන් වේ. ලිපියේ පෙළෙහි සඳහන් ආකාරයට කුඹුරු අමුණු පරිත්‍යාග කරන්නේ මහදළ මහන විසිනි. ඔහු රජතු බව ලිපියෙහිම දක්වා තිබේ. මේ රජු විසින් කුඹුරු පරිත්‍යාගය සිදු කරන්නේ අවශ්‍යතා කිහිපයක් ඉටු කර ගැනීම උදෙසා ය.

මෙහි ප්‍රථම අවශ්‍යතාව කතරගම රජමහ විහාරයෙහි මංගල මහාවෛත්‍ය සීමායෙහි ජිනපටිසතරිය පැවැත්වීම ය. මෙම ලිපිය කිරිවෙහෙරේ සලපතල මළුව මත තිබී හමුවූවක් නිසා මෙහි එන මංගල මහාවෛත්‍ය කිරිවෙහෙර විය හැකි ය. ජිනපටිසතරිය යන්න ක්‍රි.ව. 2-5 සියවසේ ලේඛනයන්හි යෙදේ. බොහෝ විට ‘ජිනපටිසතරි’ යන පාඨයට පසුව ‘කොටු’ හෝ ‘කරණ කොටු’ හෝ දක්නට ලැබීම නිසා දිරාගිය ගොඩනැගිලි කටුකොහොල් ඇරීම මින් අදහස් කෙරෙන බව වික්‍රමසිංහයන්ගේ අදහසයි (ලංකා ශිලා ලිපි සංග්‍රහය, වෙළුම, III, 215). එහෙත් මේ අදහස ප්‍රතික්ෂේප කරන පරණවිතානයන් ‘ජිනපටිසතරි’ යනුවෙන් මුළුමනම යොදා සකස් කළ ඇතිරිලි ඇතිරීම අදහස් කෙරෙන බව දක්වා තිබේ. දිරාගිය පිළි (ජිනන පටි) ඇතුළු කොට මසන ලද මෙට්ට ඇතිරීම මින් අදහස් කෙරේ (ශිලා ලිපි සංග්‍රහය වර්ෂය සඳහන් නැත, 39). යැයි පරණවිතාන ශූරීන් දක්වති. කුඹුර ප්‍රදානයේ දෙවන අවශ්‍යතාව පැන් පාදෙතියක් සැලසීම ය. ලිපියේ ‘අමපදනි’ යනුවෙන් දක්වෙන්නේ මේ අවශ්‍යතාවයි. ජල + පාදෝනි යන අරුත එහි ඇත. පුරාණ විහාරයන්හි විශේෂයෙන්ම වෛත්‍ය ඉදිරිපස මෙවැනි පාදෙතී තිබුණු බවට සාධක ලැබී තිබේ. රුවන්වැලිසැයට පිවිසෙන දොරටුවේ පටිපෙළ අසළින් ද මෙවැනි පාදෙතියක් හමුවී ඇත (ශිලා ලිපි සංග්‍රහය වර්ෂය සඳහන් නැත, 40). ලිපියේ එන ‘හය තෙල මිල කොටු ඉඩ’ යනු තෙවන අවශ්‍යතාවයි. ‘හය’ යනු ලිපිවල දක්නට නොලැබෙතත් ‘තෙල’ හා ‘මිල’ සමග ‘හුත’ හෝ ‘හුති’ යනුවෙන් යොදා තිබෙනු දැකිය හැකි ය. මලුතිසගේ ජේතවනාරාම ලිපියෙහි ද ‘තෙල ව හුතිව මුල කොටු’ යනුවෙන් දක්වා තිබේ. ‘හය’ යන්නෙහි ‘ගිතෙල්’ යන අදහස ද ගත හැකි ය. ඒ අනුව ගිතෙල් පූජාව සිදු කිරීම එක් අවශ්‍යතාවක් කොට ගනිමින් කුඹුර අමුණු විහාර භුක්තියට පැවරෙන්නට ඇත. විශේෂයෙන් විහාරයන්හි පහන් දැල්වීම පවත්වාගෙන යාම සඳහා මුදල් හෝ කුඹුරු හෝ සැදුහැත්තන් පූජා කර ඇති බව පැරණි ලේඛනයන්හි ද සඳහන් වේ. හතරවන අවශ්‍යතාව විහාර මුළුතැන්ගෙය පවත්වා ගැනීම ය. මහ පවටෙහි යන විහාරයට අයත් මුළුතැන්ගෙයයි. දායෝපතිස්සගේ ලිපියෙහි ‘මහ පවට’ යනුවෙනුත් මිහින්තලේ

7 කතරගම පුවරු ලිපිය “සිද්ධම් සරතරයන පුත මහදළ මහ න රජෙම් (ක) ජගෙම ර ජ මහ වහෙරෙහි මගල මහ වෙයෙ (සි) මෙ ජිනපටිසතරි නව අමපදනි කොටු ඉව හය තෙල මිල කොටු ඉව මෙ වහරෙහිම හ පවටෙහි වතර පවයද පයුතු කරහි කො (ටු) ඉඩ පලිතොටුගමෙ අදහසිපුර පුවයෙ හකලසයිතෙ (හි) මළමජ්න තුබෙ වටිනනි අම(ණ) කුබි දිතිමි”

සිව්වන මිහිඳුගේ පුවරු ලිපිවල 'මහපාවටි' යනුවෙන් ද 'මුළුතැන්ගෙය' දක්වා තිබේ. පස්වන අවශ්‍යතාව වන්නායේ පව්වයෝ (වතරපවය) හෙවත් සිවුපසය පවත්වා ගැනීම ය. සයවැන්න ලිපියේ නමින් දක්වා ඇති ස්ථූපය නඩත්තු කිරීම ය. මෙහි එන ස්ථූපය පලිතොටුග මේ අටදහසිපුරේ හකසලයිතෙහි මළමජ්ඣික ස්ථූපයයි. තිස්සමහාරාම ලිපියේ එන 'පලි කොටුගම' මේ ලිපියේ දැක්වෙන 'පලිතොටුගම' එකම ස්ථානයක් විය යුතු ය. පලිතොටුග මේ කුඹුරු මහගම රජමහ වෙහෙර වෙත පූජා කිරීමක් එහි සඳහන්. මෙම සියලු අවශ්‍යතා උදෙසාවෙහි මහදළු මහන රජ කුඹුරු අමුණක් වෙන් කරන්නේ. ලිපියෙහි කුඹුර 'කුබ්' ලෙස දක්වා තිබේ. බොහෝ විට ශිලා ලිපිවල යෙදෙන්නේ කුබර, කුබරි, කුබුර, කුහර ආදී වශයෙනි. ඒ අනුව 'කුබ්' යනුවෙන් දැක්වීම 'කුබර' යන අදහසින් ම යෙදුනක් බව පැහැදිලි ය. කාර්යයන් හයක් සාධනය උදෙසා පූජා කරන්නේ කුඹුරු අමුණකි. මෙය දළ වශයෙන් අක්කර දෙකක් හෝ දෙක හමාරකි. මෙම ශිලා ලිපිය අනුව කුඹුරු ප්‍රදානයේ දී පවා ඒවා පාවිච්චි කරන අන්දම විශේෂිත ලෙස නියම කරමින් භුක්තියට පවරා ඇති බවක් පිළිබඳ පැහැදිලි අදහසක් ගොඩනගා ගත හැකි ය. මේ කාර්යයන්ගෙන් පිටස්තර කාර්යයන් සඳහා අදාළ කුඹුරු ඉඩමේ භුක්තිය යොදා ගැනීම වරදක් ලෙස සිතන්නට ඇත.

විහාරස්ථ කුඹුරු ඉඩම් සහ ආදායම්හි නිරුපද්‍රිත පැවැත්ම

විහාරස්ථ අවශ්‍යතා පූරණය කර ගැනීම සඳහා පවරා දෙන ඉඩකඩමිහි නිරුපද්‍රිත පැවැත්ම ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා ද අතීත සම්ප්‍රදාය තුළ විධිවිධාන සලසා තිබේ. නේවාසකයන්ගේ කුඳු මහත් අවශ්‍යතා ගැටලුවකින් තොරව අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වන්නේ එම ඉඩකඩමිහි ආදායම් නිරුපද්‍රිතව හා ගැටලුවකින් තොරව විහාර සන්නක වනවිට ය. දෙවන සේන රජ සමයට අයත් ගැරඬිගල ශිලා ලිපියේ (විමලකිත්ති, 2500: 110-111) ශාසන මාමකයින් විසින් හික්ෂු විෂයෙහි පරිත්‍යාග කරන ලද කුඹුරු ඉඩම් කිහිපයක් පිළිබඳව දක්වා තිබේ. මෙහි එන සිරිසගබෝ මපුර්මුකා යනු දෙවන සේන රජු ය. මහින්ද මාහාදිපාදයන් විසින් ගොම්බිය නම් ගමෙන් සීමා ගල් පිහිටුවා දෙන ලද කිරියක කුඹුරු ද, බුද්ධ මහාමල්ලයන් විසින් මහබෝදෙනිය නම් ගමෙන් සීමා ගල් පිහිටුවා දෙන ලද දෙපැළක් කුඹුරු ද, මහාමල්ලයන් විසින් මින්නේරියෙන් සීමා ගල් පිහිටුවා දෙන ලද දෙපැළක් කුඹුරු ද ලෙන් සේනාසනයට අයත් කොට දී තිබේ. මේ අනුව තිදෙනෙකු විසින් සේනාසනයට අයත් කොට දී ඇති සම්පූර්ණ කුඹුරු ප්‍රමාණය පැල් හතරක් හා එක් කරසයකි. පැළ යනු අමුණකින් හතරෙන් පංගුවකි. කිරිස්ස යනු අමුණු හතරකි. සම්පූර්ණ ආදායම් ප්‍රදානය අමුණු 05 ක් බව පැහැදිලි ය. මෙහි 'පහණ' හින්ද්වා දුන්' යන යෙදුම ද විමර්ශනය කළ යුතු ව ඇත. එනම් කුඹුරක්ම පරිත්‍යාග කරන්නේ සීමා ගල් පිහිටුවීමෙනි. ඒ අනුව පරිත්‍යාග කරන කුඹුරෙහි ප්‍රමාණය නිශ්චය කරදීමක් සිදු කොට ඇත. කිරියක කුඹුර, දෙපසක කුඹුර යනුවෙන් වෙන් කර දීමෙන් භුක්තියේදී ඇති විය හැකි නෛතික ගැටලු මගහැරවීම අපේක්ෂා කරන්නට ඇත.

නිගමනය

ඉහත සඳහන් කළ තොරතුරුවලට අනුව පුරාතන ලංකාවේ ආදායම් උපදින ප්‍රධාන මාර්ගයක් ලෙස ආර්ථික ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රධාන ස්ථානයක රඳවා සිටි කුඹුරු ඉඩම් ආගමික සංස්ථාව විෂයෙහි පරිත්‍යාග වන විට ඒවායේ ආදායම් නිසි කළමනාකරණයකින් යුක්තව නේවාසික අවශ්‍යතා පූරණය සඳහා යොදා ගත් ආකාරය පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් ලබා ගත හැකි වේ. හික්ෂුන්ගේ ප්‍රත්‍ය පහසුව, විහාරාරාම කැඩුම් බිඳුම් ප්‍රතිසංස්කෘත කටයුතු, විහාරස්ථ පුද පූජා කටයුතු සහ සේවකයන්ගේ වේතන ආදී විහාරාරාම හා සබැඳි ඕනෑම අවශ්‍යතාවක් විෂයෙහි එම ආදායම් යොදවා ගැනීමට හැකියාව පැවති අතර එම ආදායම් නිසි කළමනාකාරිත්වයකින් යුතුව යොදවා ලත් බවද අවසාන වශයෙන් නිගමනය කළ හැකි ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- වැලිවිටියේ, ශ්‍රී සෝරත ස්ථවිර. (1995). දළඳ සිරිත, (සංස්.). කොළඹ: ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
- සුරවීර, ඒ.වී. (1961) පූජාවලිය. (සංස්.). ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම. කොළඹ.
- සරණතිස්ස හිමි. (1939). රසවාහිනිය. (සංස්.). ජිනාලංකාර මුද්‍රණාලය. කොළඹ.
- පපංචසූදනිය. II කාණ්ඩය.
- ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂය. ප්‍රථම භාගය. (1999). සෝරත හිමි, වැලිවිටියේ (සංස්.). ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ.
- අමරවංශ හිමි, කොත්මලේ. (1995). ලකදිව සෙල්ලිපි. ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම. කොළඹ.
- ගුණවර්ධන, රණවීර. (1993). සිවුර සහ නගුල. සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ සංගමය. කොළඹ.
- රෝහණධීර, මැන්දිස්. (2001). සාංඝික දේපළ. තරංජි ප්‍රින්ටිස්, මහරගම.
- විජිතනන්ද, සරත්චන්ද්‍ර. (බු.ව. 2550). ත්‍රිපිටක අර්ථකෝෂය (සංස්.). බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය. දෙහිවල.
- විමලකීර්ති, මැදළයන්ගොඩ. (1954). ශිලා ලේඛන සංග්‍රහය. 3 වන කොටස. ඩී.පී. දොඩන්ගොඩ සහ සමාගම. මොරටුව.
- විමලකීර්ති හිමි, මැදළයන්ගොඩ. (බු.ව. 2550). ශිලා ලේඛන සංග්‍රහය. 04 වන කොටස. ඩී.පී. දොඩන්ගොඩ සහ සමාගම. මොරටුව.
- ශිලා ලිපි සංග්‍රහය. (වර්ෂය සඳහන් නැත). පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව. කොළඹ.
- ශිලා ලිපි සංග්‍රහය. දෙවන කලාපය. (වර්ෂය සඳහන් නැත). පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව. කොළඹ.

- Codrington, H.W., & Paranavitana, S. (1994). *Epigraphia Zeylanica, vol. IV*. ed. New Delhi: Asian Educational Services.
- Paranavitana, S. (1955). *Epigraphia Zeylanica, vol. V, Part I*. Ceylon: Printed At the Government Press.
- Paranavithana, S. (1970). *Inscriptions of Ceylon, vol. I*, Colombo: Published by the Department of Archaeology.
- Paranavithana, S. (1983). *Inscriptions of Ceylon, vol. II, Part I*. Colombo: Published by the Department of Archaeology. Sri Lanka.
- Paranavithana, S. (2001). *Inscriptions of Ceylon, vol. II, Part II*. ed. Malani Dias. Colombo: Published by the Department of Archaeology. Sri Lanka.
- Wickramasinghe, Don Martino de Silva. (1994). *Epigraphia Zeylanica, vol. I*, ed. New Delhi: Asian Educational Services.
- Wickramasinghe, Don Martino de Silva. (1994). *Epigraphia Zeylanica, vol. II*, ed. New Delhi: Asian Educational Services.
- Wickramasinghe, Don Martino de Silva. (1994). *Epigraphia Zeylanica, vol. III*, ed. New Delhi: Asian Educational Services.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

Perception of Teacher Trainees on the Implementation of Continuous Assessment in National Colleges of Education in Sri Lanka

W.A.M.G.P.K. Wanasinghe

Correspondence:

pkwanasinghe@gmail.com

Specialty Section:

Education

Received:

22 July 2021

Revised:

09 August 2022

Accepted:

12 August 2022

Published:

02 January 2023

Citation:

Wanasinghe, W.A.M.G.P.K.
(2020). Perception of Teacher
Trainees on the Implementation
of Continuous Assessment in
National Colleges of Education
in Sri Lanka.

The Journal of Studies in Humanities.
6(1), 66-78.

ISSN (Online): 2961-564X

ISSN (Print) : 2362 - 0706

සංක්ෂිප්තය

ශිෂ්‍යයකුගේ කාර්ය සාධනය පිළිබඳ විනිශ්චය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ලෙස තක්සේරුව සැලකේ. සිසුන්ගේ කාර්ය සාධනය සහ ජයග්‍රහණ ඇගයීමට විධිමත් පරීක්ෂණ, අවිධිමත් පරීක්ෂණ, ලිඛිත පරීක්ෂණ, වාචික පරීක්ෂණ, ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ මෙන් ම පන්ති කාමර පාදක වැනි විවිධ ඇගයීම් ක්‍රම භාවිත කෙරේ. මෙම අධ්‍යයනයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨයන්හි ක්‍රියාත්මක අඛණ්ඩ ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ගුරු අභ්‍යාසලාභීන්ගේ සංජානනය විමසා බැලීමට සිදු කරන ලදී. අධ්‍යයන ජනගහනය ලෙස 2018/2020 අධ්‍යයන වර්ෂයේ ගුරු අභ්‍යාසලාභීන් තෝරා ගත් අතර නියැදිය සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨ පහකින් ගුරු අභ්‍යාසලාභීන් 200 (දෙසියය) ක් අහඹු ලෙස තෝරා ගන්නා ලදී. දත්ත රැස් කිරීමට ප්‍රශ්නාවලිය සහ සම්මුඛ සාකච්ඡා නියමාවලිය භාවිත කරන ලදී. ප්‍රමාණාත්මක දත්ත, සංඛ්‍යාත සහ ප්‍රතිශත ඇසුරින් විශ්ලේෂණය කළ අතර ගුණාත්මක දත්ත ගුණාත්මක විශ්ලේෂණ ක්‍රම ඇසුරින් විශ්ලේෂණය කරන ලදී. අඛණ්ඩ ඇගයීම සම්බන්ධයෙන් ගුරු අභ්‍යාසලාභීන් තුළ දැනුම, ආකල්ප සහ කුසලතා

පවතින බැවින් අඛණ්ඩ ඇගයීම පිළිබඳ මනා සංජානනයක් පවතින බව අනාවරණය විය. විද්‍යාපීඨ කථිකාචාර්යවරුන් එක් එක් ගුරු අභ්‍යාසලාභියා වෙනුවෙන් සුවිශේෂී ව අඛණ්ඩ ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක පුහුණුවක් ක්‍රමානුකූල ව ලබා දෙන්නේදැයි නියාමනය කළ යුතු වේ. සතියේ දිනවල ප්‍රමාණවත් කාලයක් පුස්තකාල විවෘත නොකරන නිසා සති අන්තයේ පුස්තකාලය විවෘත ව තැබීමට ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු අතර නව දැනුම අධ්‍යයනය සඳහා ගුරු පුහුණුවට අවශ්‍ය පර්යේෂණ, නව පොත්පත් සහ සඟරා වැනි මූලාශ්‍ර සැපයිය යුතු ය.

මුඛ්‍ය පද: අඛණ්ඩ ඇගයීම, සංජානනය, ගුරු අභ්‍යාසලාභියා, ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨ

Introduction

The National Diploma Teaching course is one of the most popular and highly demanding professional courses conducted by the National Colleges of Education in Sri Lanka for teacher trainees with the aim of developing their professional skills and competencies. Annually about 8000 teacher trainees are recruited to 19 National Colleges of Education, in all three media; namely Sinhala, Tamil, and English by the Ministry of Education. According to the New Education policy reforms continuous assessments play a vital role in the process of evaluation. This shows that considerable attention is given to the implementation of Continuous assessments in the education process. Continuous assessments are used in National Teaching Diploma and paid much attention to the practice of it.

Continuous assessment was introduced to the Sri Lankan education system in 1998 (National Institute of Education, 2017). The introduction of continuous assessment occurred with the revision of school curricula from grade 1 - 11. The goal of this concept is to assess a broad range of educational objectives, including affective objectives which are to be assessed through assessments and group work. Continuous assessments were introduced to National Colleges of Education in parallel with schools. Following are some of the activities introduced for this purpose.

1. Assignments
2. Open book tests
3. Surveys

4. Listening tests
5. Observations
6. Speeches
7. Field trips
8. Group activities
9. Structured essays
10. Double entry journal
11. Creative work
12. Wall papers
13. Practical work
14. Quizzes
15. Compendium of creations
16. Question and answer books
17. Concept maps
18. Debates
19. Projects
20. Panel Discussion
21. Explorations
22. Seminars
23. Exhibitions/Presentations
24. Prompt speeches
25. Short written tests
26. Role-plays

According to the assessment procedure (Evaluation Procedure-2001) which has been in operation since 2007 (National Institute of Education,2007), the number of continuous assessments varies according to the number of hours covered by subjects in the internal period. The maximum number of assessments per subject should be implemented by the respective lecturer who takes up the subject during the period 25 hours of teaching. All continuous assessment marks are very important for teacher trainees to sit the final examination. Accordingly, 60% of the overall Continuous Assessment Mark is considered for the calculation of the final evaluation marks.

The process of assessing teacher trainees' performances continuously and maintaining the progression of learning level is a difficult task. Lecturers have to continuously assess their students to identify whether they have mastered the required skills of the respective course. Smith & Malec (1995) noted that student achievement assessment is subjected to several challenging and emerging socio-economic factors around the world and that these challenges strongly affect the quality of assessment practice. This study wishes to identify the perception of the teacher trainees' in the implementation of the continuous assessment component.

Literature Review

Educational institutions have implemented continuous assessments to evaluate learners. According to Arends (1997), assessment is the full range of information gathered and synthesized by teachers for making decisions about their students. Anderson (2003) also says assessment is the process of gathering information to make informed decisions. According to Earl (1996), an assessment must satisfy many goals such as providing feedback to students, offering diagnostic information for the teacher to use, providing summary information for record-keeping, proffering evidence for reports, and directing efforts in curriculum and instructional adaptations. Therefore assessment can be explained as a process of gathering measurements individually and in groups for the purpose of decision-making .

A tendency of assessment is the recognition of knowledge and skills at the same time. Knowledge and skills should be assessed together rather than assessed separately. Alause (2006) states that teachers should be able to measure the learners effective and psychomotor attributes such as attitudes, motives, interests, values etc. Continuous assessment is the process of paying close attention to students, observing how

students are engaged in learning activities, how they are relevant to the material and to understand what they have understood. Faleyalo (1986) pointed out that a Continuous Assessment of learners' progress could also be explained as a mechanism whereby the final grading of learners in the cognitive; affective and psychomotor domains of learning systematically takes account of all the performances during the given period of learning.

Studies have been found the problems faced by teachers and students in implementing continuous assessments. According to Quansah (2005), the current continuous assessment system includes class tests, exercises, and homework, and the problems with implementing continuous assessment includes lacking of the focus on projects, one of the the most important learning strategies available for students in the active part of their learning. A study by Kapambwe (2010) found that large class size, shortage of funds to fulfil essential resources, teachers' attitude that the continuous assessments take a lot of time with a lack of adequate training teachers are the factors that challenge continuous assessment implementation process. A study conducted by Abera et. al. (2017) also revealed that the most challenging of continuous assessment was plagiarism, lack of feedback, large class size, lack of time and, and facilities. The study conducted by Jayathilake (1997) to identify the strengths and weaknesses of the Continuous Assessment System of the Post Graduate Diploma in Education program of Open University of Sri Lanka, recommended the needs of the redefining the objectives of using Continuous Assessment as a method of evaluating students' achievements and restructuring the format of assignments. Also, Navaratne and Silva (2013) conducted A Study on The Effectiveness of Continuous Assessment as a Learning Tool. They recommended that it is necessary to educate students on how to use Continuous Assessment effectively as a learning tool, especially at the commencement of the program.

Objectives of the Study

The main objective of the study was to examine the perception of teacher trainees regarding the continuous assessment that is being implemented in the National Colleges of Education. Its specific objectives were :

1. to find teacher trainees' perception of Continuous Assessment methods used in the National Diploma Teaching course.

2. to identify the challenges faced by teacher trainees to complete the Continuous Assessment components of the National Diploma Teaching course.

Methodology

A descriptive survey design has been adopted in this study. The population of the study consisted of all teacher trainees of the National Colleges of Education in Sri Lanka. The sample consisted of two hundred (200) teacher trainees randomly selected from five (5) National College of Education in Sri Lanka. A questionnaire was used to collect information from teacher trainees and mainly contained close-ended items. Depending on the types of questions, choices and rating scales were used in the questionnaire. The interview was one of the tools employed in this study to acquire qualitative data. Then the next step was analyzing the collected data qualitatively and quantitatively. The close-ended questions and answers obtained from teacher trainees were analyzed quantitatively and interviews were analyzed qualitatively, finally, the major findings of the study were reported and realistic and feasible recommendations were forwarded.

Results and Discussion

This part presents analyzed and interpreted data and major findings of the study.

Teacher Trainees' Perception of Continuous Assessment Methods

Table 1 shows the responses of teacher trainees to the questionnaire provided to reveal teacher trainees' perceptions regarding continuous assessment.

According to table1, the Majority of teacher trainees (158, 79%) mentioned that continuous assessment encourages them to read books related to the relevant subject. There is a perception of continuous assessment by reading books to explore information related to continuous assessment. 186, 93% acknowledge that continuous assessment motivates them to explore new and updated knowledge. 7% of teacher trainees had not decided that continuous assessment motivates to explore their knowledge. Most of the teacher trainees (140, 70%) responded that continuous assessments enhance their presentation and leadership skills. It was revealed that the Majority of teacher trainees are engaged in continuous assessment and that there was a good understanding of continuous assessment. It was also revealed that teacher

trainees are accepted as a tool for sharing knowledge by everyone (200, 100%) acknowledging that continuous assessment helps to share knowledge with others.

Table 1: Teacher trainees' perception regarding Continuous Assessment methods

Item	Agree		Undecided		Disagree	
	F	%	F	%	F	%
Continuous assessment encourages reading books related to the subject.	158	79	26	13	16	08
Continuous assessment motivates to explore new and updated knowledge.	186	93	14	07	00	00
Continuous assessment Increases our presentation and leadership skills.	140	70	48	24	12	06
Continuous assessment helps to share our knowledge with others.	200	100	00	00	00	00
Continuous assessment helps to do collaborative learning.	135	67.5	65	32.5	00	00
Continuous assessment provides a practical approach to the theory we learned and opportunities to apply theory into practice.	171	85.5	10	05	19	9.5

While the majority of teacher trainees (135, 67.5) acknowledge that continuous assessment helps in collaborative learning and that not a single student disagrees with the above statement, continuous assessment tests revealed that there is an understanding that continuous assessments help to create a collaborative learning environment among teacher trainees. The table below shows that many teacher trainees have recognized that continuous assessments give them a practical approach to the theory they have learned and there are opportunity to put the theory into practice. It is revealed that teacher trainees have a perception that continuous assessment can be used in practical situations when they use theoretical facts which have been learned before, which means the theory comes to practice.

In addition to the questionnaire, an interview was conducted to get the perception of the trainee teachers of the continuous assessments. A summary of the responses given by the teacher trainees is included in Table 2.

Table 2: Responses of teacher trainees on continuous assessment

Responses of teacher trainees
<ul style="list-style-type: none">• Continuous assessment extends learning• Continuous assessment means continuous testing• The amount of continuous assessment tests to be done varies according to the time allotted to each subject• Continuous assessment tests should be conducted for each subject.• Tools of continuous assessment include assignments, presentations, short written tests, group activities, projects, Field trips, Wall Papers and observations

The above findings revealed from the questionnaire and interview confirmed that teacher trainees have a positive perception of continuous assessment. The continuous assessment methods used by the lecturers were given for teacher trainees to choose from the list provided and the responses received are given in Table 3.

According to Table 3, all teacher trainees (200, 100%) have selected to carry out continuous assessment methods such as assignments, group activities, field trips, projects, and wallpapers, revealing that these methods are frequently used by lecturers. In addition, more than 50% of respondents said they do creative work (193, 96.5), short written tests (186, 93%), presentations (181, 90.5), structured essays (167, 83.5), role-playing (158, 79%), practical work (149, 74.5%), observations (125, 62.5%), Listening tests (104, 52%) and exploration tests (101, 50.5%). Compendium of creations (98, 49%), concept maps (85, 42.5%), Speeches (72, 36%), panel discussions (70, 35%), Question and answer books (45, 22.5%), debates (19, 9.5%) Were also found to be functional to some extent. However, on responses of teacher trainees Open book tests, Prompt speeches, quizzes, surveys, Double-entry journals, and Seminars do not implement by lecturers and it's revealed that lecturers do not provide teacher trainees with training on all continuous assessment methods.

Table 3: Continuous assessment methods used by Lecturers

Continuous Assessment methods	Agree		Disagree	
	F	%	F	%
Assignments	200	100	00	00
Group activities	200	100	00	00
Field trips	200	100	00	00
Projects	200	100	00	00
Wallpapers	200	100	00	00
Creative work	193	96.5	07	03.5
Short written tests	186	93	14	07
Exhibitions/Presentations	181	90.5	19	09.5
Structured essays	167	83.5	33	16.5
Roleplays	158	79	42	21
Practical work	149	74.5	51	25.5
Observations	125	62.5	75	37.5
Listening tests	104	52	96	48
Explorations	101	50.5	99	49.5
Compendium of creations	98	49	102	51
Concept maps	85	42.5	115	57.5
Speeches	72	36	128	64
Panel Discussion	70	35	130	65
Question and answer books	45	22.5	155	77.5
Debates	19	9.5	181	90.5
Open book tests	00	00	200	100
Prompt speeches	00	00	200	100
Quizzes	00	00	200	100
Surveys	00	00	200	100
Double-entry journal	00	00	200	100
Seminars	00	00	200	100

The challenges faced by teacher trainees when completing the Continuous Assessment Component

Table 4 shows the challenges faced by the teacher trainees in completing the continuous assessment from the questionnaire.

Table 4: Responses of teacher trainees' regarding the challenges in completing the continuous assessment

Item	Agree		Undecided		Disagree	
	F	%	F	%	F	%
Time management is not difficult due to the continuous assessment tests provided for each subject.	18	09	44	22	138	69
Library facilities are sufficient to search for information for continuous assessment tests.	82	41	43	21.5	75	37.5
The time allotted for using the library to search for information for continuous assessment tests is sufficient.	11	5.5	49	24.5	140	70
Permission is granted to use the computer lab to perform continuous assessment tests.	00	00	00	00	200	100
There is free internet access to search information for continuous assessment tests.	00	00	00	00	200	100
National College of Education has the facilities to print and bind written assignments.	20	10	00	00	180	90

Table 4 revealed that the majority of teacher trainees (138, 69%) do not agree with the statement that time management is not difficult due to the continuous assessment tests that must be completed for each subject. The National Diploma in teaching course is a residential vocational training course which runs from 5 am to 6 pm. The above statement may not be consistent with the amount of activity that needs to be done during that time. 41% agrees with the statement that library facilities are sufficient to search for information for continuous assessment while 37.5% disagrees. Also, 21.5% gave a moderate response to the above statement. According to those responses, the teacher trainees may have responded in such a way as they have adequate library facilities in their national college of education. The majority of teacher trainees (140, 70%) responded that the time allocated for using the library to search for information for continuous assessment tests was insufficient. Library facilities are available to some extent, but due to the daily schedule, the time allocated for its use may not be sufficient. The response of the entire sample (200, 100%) to the fact that it does not permit the use of the computer lab for continuous assessment testing reveals that it does not permit the use of computer laboratories for purposes other than teaching and learning and outside of the specific teaching and learning period. Also, the entire

sample (200, 100%) has responded that there is no free internet facility in the national college of education to search for information for continuous assessment tests. It is revealed that free internet facilities are not provided for the use of teacher trainees in the learning and teaching process and this is a problem encountered in completing continuous assessment tests. Assignments and a Compendium of creations given by lecturers should be submitted creatively. The necessary facilities for that should be available at the national college of education. The vast majority of teacher trainees (180, 90%) disagreed with the statement made in this regard, revealing that such facilities do not exist in colleges.

In addition to the questionnaire, information was also collected from the interview. The responses received are shown in Table 5.

Table 5: Challenges faced by teacher trainees when Completing the continuous assessment Component

Challenges mentioned by teacher trainees
<ul style="list-style-type: none">• Assignments to be completed by studying various sources should be completed and submitted within a short period• Failure to provide clear guidelines on how to complete continuous assessment tests• Lack of adequate books and new publications in the library• Lack of facilities to type, print out, photocopy and bind assignments given• Some lecturers conduct personal evaluations• some lecturers take a long time to give marks to teacher trainees or do not give marks.• Lack of adequate time for continuous activity assessment trials• Not everyone has the opportunity to do some presentations• Some members of the team did not contribute

The responses from the interview sample summarized above confirmed the findings of the questionnaire and also revealed that teacher trainees face other problems.

Conclusion and Recommendations

In general, it can be concluded that the overall implementation of continuous assessment in the National College of Education was successful. Also, it can be concluded that there is a good perception of continuous assessments as they have an understanding that they develop the knowledge, attitude, and skills of the teacher trainees. Moreover, it can be concluded that the lecturers of the National Colleges of Education do not implement all the continuous assessment methods and provide complete training to the teacher trainees in this regard. Furthermore, it can be concluded that teacher trainees face problems due to a lack of adequate facilities in the National Colleges of Education in completing continuous assessment components.

Based on the findings of this study, the following recommendations were made:

1. Academic section of National College of Education should systematically regulate whether lecturers implement proper training on continuous assessment methods for teacher trainees in each subject.
2. Other facilities such as library facilities and internet facilities required to complete the continuous assessment examinations should be increased in the National Colleges of Education.
3. Sources such as books, magazines, and researches should be provided to study the information needed to write assignments, and the library should be kept open on weekends as there isn't enough time on weekdays to use it.
4. Lecturers should inform about the marks (grades) obtained by the teacher trainees for each continuous assessment test.

References

- Abera, G., Kedir, M., & Beyabeyin, M. (2017). *The Implementations and Challenges of Continuous Assessment in Public Universities of Eastern Ethiopia*. *International Journal of Instruction*, 10(4), 109-128, <https://doi.org/10.12973/iji.2017.1047a>.
- Alausa, A.Y. (2006). *Continuous assessment in our schools: advantages and problems*. <http://www.nied.edu.na/journals/journal9/Journal%209%20Article%202.pdf>.

- Anderson, L.W. (2003). *Enhancing the quality of teacher decision making*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Inc.
- Earl, L.M. (2003). *Classroom Instruction and Management*. New York: McGraw- Hill inc. *Assessment as learning*. Thousand Oaks. CA: Corwin Press, Inc.
- Faleyalo, A. (1986). *Classroom-based evaluation in second language education*. Cambridge University Press.
- Jayathilake, S.I.A. (1997). *A critical study on the continuous assessment system done by written assignments in the Postgraduate Diploma in Education Programme of the Open University of Sri Lanka*. A thesis submitted for the Master of Philosophy in Education. University of Colombo.
- Kapambwe, M. W. (2010). *The implementation of school-based continuous assessment (CA) in Zambia*. *Educational Research and Reviews*, 5(3), 099-107. Retrieved from <http://www.academicjournals.org/ERR>.
- National Institute of Education. (2007). *Evaluation Procedure, National Colleges of Education*. Maharagama. Department of Institutional Development.
- National Institute of Education. (2017). *Quality of Teaching-Learning process related to National College of Education in Sri Lanka*, National Colleges of Education. Maharagama. Department of Research & Development.
- Navaratna, W.C.W. & De Silva, M.A.P. (2013). *A Study on The Effectiveness of Continuous Assessment as a Learning Tool*. Retrieved from <http://www.ou.ac.lk/ours/wpcontent/uploads/2017/05/NSC-57-Formatted-checked.pdf>.
- Njabili, A.F. (1999). *A practical guide for classroom measurement and testing. The essentials*. 3rd edition. Dar es Salaam. Mature Publishers.
- Quansah, K.B. (2005). *Continuous assessment handbook (pp.2-3)*. Ghana Education Service Publication. (BECAS project document).
- Smith, R., & Malec, F. (1995). *Higher Education and Initial Teacher Training*. London: Kogan Page.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

පුරාතන ලංකාවේ ගැටුම් කළමනාකරණයෙහිලා
පාලකයන් විසින් අනුගමනිත උපායමාර්ග
(රෝහණ පාලක පරම්පරාව ඇසුරින්)

එන්.පී.අයි.එම්. වික්‍රමසිංහ
එම්.කේ.එල්. අයිරාංගනී මලවරගේ

Correspondence:
iranganimkl@yahoo.com

Specialty Section:
History

Received:
10 September 2021

Revised:
14 August 2022

Accepted:
20 August 2022

Citation:
වික්‍රමසිංහ, එන්.පී.අයි.එම්.,
මලවරගේ, අයිරාංගනී එම්.කේ.එල්.
(2020). පුරාතන ලංකාවේ ගැටුම්
කළමනාකරණයෙහිලා පාලකයන්
විසින් අනුගමනිත උපායමාර්ග
(රෝහණ පාලක පරම්පරාව
ඇසුරින්).
මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය
සංග්‍රහය.
6(1), 79-90.
ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

Abstract

Since the ancient time of Sri Lanka, conflict management has been recognized as the main task of the state as it closely associates with the governance of the state and, thereby development process, administration, economy and culture of the state. This study attempted to investigate the conflict management strategies adopted by the local rulers of Rohana. In this connection, the study specifically focused on three points – 1) identify the conflicts and their nature faced by the local rulers, 2) explore the adopted strategies to manage the conflicts and 3) study the outcomes of the adopted conflict management strategies. Ancient literary sources such as Mahavamsa, Sinhala Bodhivamsa, and Dhatuvamsa, as well as the inscriptions in the southern region of Kusalanakanda, Kirinda, and Akurugoda, and the research works carried out by later scholars, were analyzed comparatively. The study revealed that the

local rulers of Rohana have adopted various conflict management strategies for gaining, consolidating, retaining, and expanding power and, in cases where conflicts have arisen, efforts have been made to prevent the spread of those conflicts. By building religious monuments, following the policy of Dharmavijaya, and winning the loyalty of religious leaders, these local rulers have tried to gain the respectability of the rulers of Anuradhapura. Local rulers have also used the marital relationship among the rulers as a strategy to conflict management. Moreover, the powerful rulers of Anuradhapura have deployed their representatives to prevent Rohana kingdom from rising powerfully, maintaining its security. Thus, the study concluded that the conflict management strategies adopted by the rulers of the Rohana have led to improve the survivability of the local Kingdom as well as improving its unity.

Keywords: conflict management, governance, strategy, regional kingdoms.

හැඳින්වීම

නිශ්චිත භූමි ප්‍රදේශයක් වාසභූමිය කොටගත් මිනිස් සමූහයකින් සමන්විත සංවිධානාත්මක පරිපාලනයක් සහිත ස්වාධීන පාලන ඒකකය රාජ්‍යය යනුවෙන් අර්ථ දැක්වේ. විවිධ මතධාරීන් සමූහයක් සමාජය තුළ ඒකරාශී වීම හේතුවෙන් රාජ්‍යයෙහි භෞතික, ආර්ථික, දේශපාලනික සහ සමාජීය වශයෙන් ගැටුම් ඇති වීම ස්වභාවික ක්‍රියාවලියකි. නොගැළපෙන අදහස් සහිත දෙදෙනෙකු හෝ සමූහයක් අතර ඇති පරස්පර විරෝධතාවන් හේතුවෙන් ඇතිවන විවාදයන් හෝ ප්‍රවණ්ඩකාරී තත්ත්වයන් මෙසේ 'ගැටුම්' යනුවෙන් සරලව හඳුන්වයි. "තරඟ කාරී අභිලාෂයන්, විවිධ වූ අන්‍යෝන්‍යතාවන් හා ආකල්පීය වෙනස්කම් මත පුද්ගලයින් හෝ කණ්ඩායම් අතර ඇතිවන ප්‍රතිවිරෝධතාවන් ගැටුමක් ලෙස වඩාත් පුළුල් ලෙස අර්ථ ගැන්විය හැකි ය (Schellenberg, 1996: 5-9) රාජ්‍යයක් තුළ ගැටුම් ඇති වීම පාලනය කෙරෙහි බාධාවක් වේ. එහෙයින්ම රාජ්‍ය පාලකයින් විසින් ගැටුම් ඇති වීම වළක්වා ගැනීම උදෙසාත්, ඇති වූ ගැටුම් නිරාකරණය කර ගැනීම උදෙසාත්, ගැටුම් ව්‍යාප්ත වීම හෝ වර්ධනය වීම වළක්වා ගැනීම උදෙසාත්, ගැටුම් සාර්ථකව මැඩපැවැත්වීම උදෙසාත්, එවැනි ගැටුම් නැවත නැවත ඇති වීම වළක්වාගැනීම උදෙසාත් විවිධ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කරති.

ශ්‍රී ලාංකේය ඉතිහාසය වෙත අවධානය යොමු කිරීමේ දී දේශීය රාජාණ්ඩු පාලකයින් විසින් ද සාර්ථකව ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන් අනුගමනය කළ අවස්ථාවන් රාශියක් හඳුනාගත හැකි අතර ඊට අසමත් වූ පාලකයින්ගේ පැවැත්ම කෙටි කාලසීමාවකට ලක් වී තිබේ. ආගම උපයෝගී කරගැනීම, දේශීය සහ විදේශීය රාජ තාන්ත්‍රික සබඳතා ගොඩනගා ගැනීම, රාජ්‍ය පරිපාලන කාර්යයන් විධිමත් කිරීම මෙන් ම සමාජ සංස්කෘතික

අන්‍යෝන්‍යයෙන් සියුම්ව හැසිරවීම ඔස්සේ පුරාතන පාලකයින් විසින් ගැටුම් කළමනාකරණය කරගෙන තිබේ. අනුරාධපුර පොළොන්නරු ආදී ප්‍රධාන රාජධානි මූලික කරගනිමින් රට එක්සේසත් කිරීමෙහිලා වෙහෙසුණු පාලකයින් බොහෝමයක් මෙසේ ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන් භාවිත කර ඇති අතර ඒ පිළිබඳ විවිධ පර්යේෂකයින්ගේ අවධානය යොමු වීම ද සුලභ කරුණකි. නමුත් අනුරාධපුරයේ වර්ධනයට සමකාලීනව නැගී ආ ප්‍රාදේශීය පරිපාලන ඒකක ගණනාවකින් සැදුම්ලත් රෝහණයේ ප්‍රාදේශීය පාලකයින්ගේ ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන් කෙරෙහි එතරම් අවධානයක් යොමු වී නැත. කුඩා පාලන ඒකක ගණනාවක් රෝහණය තුළ පැවතීමත්, එම එක් එක් ප්‍රාදේශීය පාලකයින් අනෙකා අහිබවා නැගී සිටීමට උත්සහ කිරීමත්, වරින් වර අනුරාධපුර පාලකයින් විසින් රෝහණයේ පාලනයට අතපෙවීමත් හේතුවෙන් රෝහණය ගැටුම් බහුල ස්ථානයක් වශයෙන් හඳුනාගත හැකි ය. එහෙයින්ම පුරාතන පාලකයින්ගේ ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන් අධ්‍යයනය කිරීමෙහිලා සුදුසුම ක්ෂේත්‍රයක් වශයෙන් රෝහණය පවතින අතර පූර්ව පර්යේෂකයන්ගේ අවධානය ප්‍රධාන රාජධානිය කෙරෙහි කේන්ද්‍රගත වීම තුළ රෝහණය කෙරෙහි ඇති වූ ඊක්තකය පූරණය කිරීමට ද එමගින් හැකිවනු ඇත.

පර්යේෂණ ගැටළුව සහ අරමුණ

පුරාතන රාජ්‍ය පාලකයින් තම පාලන ඒකකයන් තුළ සහ එයින් පරිබාහිරව ඇති වූ විවිධ ගැටුම් කළමනාකරණය කර ගැනීමටත්, ඒවා නිරාකරණය කරගැනීමටත් විවිධ උපායමාර්ග යන් භාවිත කර ඇති අතර බොහෝ විද්වතුන්ගේ අවධානයට ලක් වී ඇත්තේ දේශයේ ප්‍රධාන රාජධානිය වූ අනුරාධපුරය කෙරෙහි පමණි. අතලොස්සක් වූ අවස්ථාවල පමණක් ප්‍රාදේශීය රාජධානියක් වූ රෝහණය වෙත පර්යේෂකයින් අවධානය යොමුකර ඇතත් ඔවුන්ගේ විෂයපථය ගැටුම් කළමනාකරණය නොවේ. ඒ අනුව රෝහණ රාජ්‍යය පසුබිම් කරගත් එම පර්යේෂණ ඊක්තකය පූරණය කරනු වස් පුරාතන රෝහණයේ ප්‍රාදේශීය පාලකයින්ගේ ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන් කවරේ ද යන ගැටළුව පාදක කරගනිමින් මෙම පර්යේෂණය දියත් වේ.

ගැටුම් කළමනාකරණය යනු කුමක් ද යන්න හඳුනාගැනීමත්, පුරාතන රාජ්‍ය පාලකයින් එහිදී අනුගමනය කළ උපායමාර්ග කවරේ ද යන්නත් අධ්‍යයනය කරන මෙම පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ වන්නේ රෝහණ පාලකයින්ගේ ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන් හඳුනාගැනීමයි. එම උපායමාර්ගයන් ක්‍රියාත්මක කළ ආකාරය, එහි සාඵලයතාවය, පසුකාලීන බලපෑම් ආදිය අධ්‍යයනය කරන අතර ගැටුම් කළමනාකරණය සාර්ථකව සිදුකිරීම ඔස්සේ ඉස්මතු වූ පාලකයින් ද හඳුනාගනී. එමෙන් ම ගැටුම් කළමනාකරණයෙහිලා අසාර්ථක වූ පාලකයින් මුහුණ දුන් විවිධ ගැටළු හඳුනාගනිමින් නූතන පරිපාලන රටාවට එයින් ගත හැකි ආදර්ශයන් සහ ආභාසයන් උකහා ගැනීම ද උප අරමුණු අතර වේ.

ක්‍රමවේදය

රෝහණ පාලක පරම්පරාව පදනම් කරගනිමින් ගැටුම් කළමනාකරණ විෂය වෙත අවධානය යොමු කිරීමේ දී මහාවංශය, දීපවංශය, බෝධිවංශය, ධාතු වංශය සහ වංසත්ථප්පකාසිනිය ආදී වූ පුරාතන සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රයන් ප්‍රමුඛ දායකත්වයක් දක්වන අතර එම සාධකයන් තහවුරු කරගැනීමෙහිලා බෝවත්තේගල, කුසලාන්කන්ද, මොට්ටයකල්ලු, කොට්ටාදූමුහෙල, අකුරුගොඩ ආදී ප්‍රදේශයන්හි හමුවන සෙල්ලිපි උපයෝගී කරගත හැකි වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ දක්ෂිණ කලාපයට වන්නට පිහිටා ඇති මැණික් ගඟ, කුඹුක්කන් ඔය ආදී ගංගා ද්‍රෝණීන්ගේ සිට ගල් ඔය දක්වා පවතින්නා වූ භූමි කලාපයෙහි භූගෝලීය පිහිටීම කෙරෙහි ද මෙහිදී අවධානය යොමු කළ යුතු වේ. සෙනරත් පරණවිතාන, සිරිමල් රණවැල්ල, හඟුරන්කෙත ධීරානන්ද හිමි, සුමනසිරි වාච්චගේ, ගණනාථ ඔබේසේකර සහ ඉෂංක මල්සිරි වැනි විද්වතුන්ගේ පර්යේෂණ ග්‍රන්ථයන් ද මෙහිලා මහඟු දායකත්වයක් දක්වන අතර එම සියළුම දත්තයන් ඓතිහාසික සංසන්දනාත්ම ක්‍රමවේදය ඔස්සේ විශ්ලේෂණය කරමින්, විස්තරාත්මක ක්‍රමවේදය ඔස්සේ විග්‍රහ කල හැකි වේ.

ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානව සාධකවලින් සමන්විත ඉරණමඩු තැන්පතුවට අයත් අර්ධ ශුෂ්ක සහ පහතරට වියළි කලාපීය දේශගුණික ලක්ෂණවලින් යුතු ප්‍රදේශයක් පදනම් කරගනිමින් රෝහණය හෙවත් රුහුණ යනුවෙන් ප්‍රකට දක්ෂිණ ලංකාවේ පැරණිතම ජනාවාස පද්ධතියක් ව්‍යාප්ත වී ඇත. එම ජනාවාස මුල් ඓතිහාසික යුගය තුළ ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වෙමින් දියුණු සංස්කෘතික ලක්ෂණවලින් යුතු ප්‍රාදේශීය පාලන ඒකක බවට පත්ව ඇති අතර මැණික් ගඟ, කුඹුක්කන් ඔය, කිරිඳි ඔය, ගල් ඔය සහ මුන්දෙණි ආරු යන ගංගා ද්‍රෝණි පදනම් කරගනිමින් එම කුඩා පාලන ඒකක බොහෝමයක් විසිර තිබේ. (වාච්චගේ, 2005:55) රෝහණ රාජධානි ප්‍රදේශය ප්‍රාග් ඓතිහාසික අවධියේ පටන්ම ජනාවාසව පැවති බව බුන්දල, උඩමළල, අළුගල්ගේ සහ මිනිහාගල්කන්ද වැනි ස්ථානයන්හි හමුවන සාධක මගින් තහවුරු වන අතර පසුකාලීනව මෙම ජනාවාස ප්‍රාදේශීය පාලන ඒකක වශයෙන් වර්ධනය වී තිබේ. දේවානම්පියතිස්ස රජු විසින් ශ්‍රී මහා බෝධි රෝපණ මංගල්‍යය පවත්වන අවස්ථාවට රෝහණ ප්‍රාදේශීය පාලකයින් ද සහභාගී වී ඇති අතර බෝධි අංකුරයන් වූ දෙතිස්ඵලරුහ බෝධි වෘක්ෂයන් මාගම, කතරගම, සඳුන්ගම, විල්වල, මධ්‍යංගණය, සේරුවිල, විල්ගම්වෙහෙර සහ සිතුල්පව්ව ආදී ප්‍රාදේශීය පාලන ඒකකයන් හි ද රෝපණය කර තිබේ. (මහාවංශය, 2007:19:52-53.83) (සිංහල බෝධිවංශය, 2018:245) මේ අනුව මහින්දාගමනය සිදුවන විටත් රෝහණය ප්‍රාදේශීය වශයෙන් සංවිධානය වූ ජනාවාස පද්ධතියකින් සමන්විතව පැවති බව තහවුරු වන අතර මහාවංශය ආදී මූලාශ්‍රයන්හි එම

ප්‍රාදේශීය පාලකයින් ද “රජ” යන විරුදයෙන් හඳුන්වා ඇති හෙයින් දියුණු පාලන පද්ධතියක් ද පැවති බව තහවුරු හැකි වේ. මේ ආශ්‍රිතව හමුවන සෙල්ලිපිවල ද “රක්‍ෂ සහ උපරක්‍ෂ” ලෙසින් භාවිත කර ඇති හෙයින් මොවුන් ප්‍රාදේශීයව සංවිධානය වී සිටි බව තහවුරු වේ. (Paranavithna, 197:39-53) මහාවංශය සහ වංසත්ප්පකාසිනිය ආදී මූලාශ්‍රයන්ට අනුව අනුරාධපුරයේ බලයට පත් මුටසිව රජුගේ පුත්‍රයෙකු වූ මහානාග කුමරු දේවානම්පියතිස්ස රාජ්‍ය සමයේ දී රාජකීයත් අතර ඇති වූ කුමන්ත්‍රණයක් හේතුවෙන් රෝහණයට පලා ගොස් මාගම රාජධානිය පිහිටුවාගෙන ඇත. (මහාවංශය, 2007:22:1-9:91) මහානාගගෙන් අනතුරුව යටාලතිස්ස, ගෝඨාභය, කාවන්තිස්ස සහ දුටුගැමුණු යන පාලකයන් මාගම රාජත්වයට පත්වන අතර කතරගම දස බෑ රජවරුන්, ගිරි නුවර අභය රජු, ලෝන නුවර මහානාග රජු සහ සේරු නුවර සිව රජු ආදී ප්‍රාදේශීය පාලකයින් පිළිබඳව ද වාර්තා වේ. අනුරාධපුර රාජධානිය බලවත්වන අවස්ථාවන්හි දී අනුරාධපුරයට අවනත වෙමින් පාලනය මෙහෙයවූ රෝහණ පාලකයින්, අනුරාධපුරයට ආක්‍රමණ එල්ල වූ විට ආරක්ෂක මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස සංවිධානය වී ආක්‍රමණිකයන්ගෙන් අනුරාධපුරය බේරා ගැනීම උදෙසා කටයුතු කරමින් සියවස් ගණනාවක් පුරා ප්‍රාදේශීය පරිපාලන ඒකකයක් වශයෙන් පැවතුනි.

රෝහණ පාලක පරම්පරාව කේන්ද්‍ර කරගනිමින් පුරාතන පාලකයින්ගේ ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන් පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමේ දී ගැටුම් කළමනාකරණය යනු කුමක් ද යන්න විග්‍රහ කරගත යුතුව ඇත. පරස්පරවිරෝධී තත්ත්වයන් හේතුවෙන් උද්ගත වන බොහෝ ගැටුම්හි අවසාන ප්‍රතිඵලය විනාශකාරී තත්ත්වයකට යොමු වීම නිරායාසයෙන් සිදුවන්නක් හෙයින් ගැටුමක් ඇති වීමට පෙර ඒ පිළිබඳ හඳුනාගැනීමට පුරාතන පාලකයන් උත්සුක වී තිබේ. තම රාජ්‍ය පසුබිමෙහි පවත්නා කාලීන තත්ත්වයන් අනුව එල්ල විය හැකි අභියෝගයන් පිළිබඳව පාලකයා නිරන්තර අවධියෙන් සිටිය යුතු අතර ගැටුමක් ඇති වීමේ අවකාශයක් නිර්මාණය වී ඇත්නම් වහා ඊට පිළියම් යෙදීමත්, ගැටුමක් ඇති වී පවත්නේ නම් එය ව්‍යාප්ත වීම හෝ වර්ධනය වීම වළක්වා ගැනීමත්, එම ගැටුම මැඩපවත්වා යළිත් එවන් ගැටුමක් ඇති වීම වළක්වා ගැනීමත්, ගැටුම් සඳහා හේතු වූ සාධක හඳුනාගනිමින් විශ්ලේෂණය කිරීමත් ගැටුම් කළමනාකරණය වශයෙන් පෙන්වා දිය හැකි ය. මෙසේ ගැටුම් කළමනාකරණය කිරීම දේශපාලනික වශයෙන් බල වර්ධනයට හේතු වනවා පමණක් නොව සමාජ, ආර්ථික සංවර්ධනයට ද හේතු වේ.

පුරාතන රාජ්‍ය පාලකයින් විසින් ගැටුම් කළමනාකරණය කරගැන්මෙහිලා විවිධ උපායමාර්ග අනුගමනය කර ඇති අතර ආගම භාවිත කරමින් ගැටුම් කළමනාකරණය කිරීම ඒ අතරින් ප්‍රධාන වේ. රාජත්වය ලබා ගැනීමේ දී මෙන් ම බලය ව්‍යාප්ත කිරීමේ දී ද, බලය අහිමි වූ අවස්ථාවල බලය නැවත ලබා ගැනීමට ද, ජන බලය තුළනය කර ගැනීමට ද පාලකයින්

විසින් ආගම උපයෝගී කරගෙන ඇති අතර රාජ තාන්ත්‍රික සබඳතා කළමනාකරණය කිරීම, නිලධාරීන් අතර ගැටුම් වළක්වා ගැනීම, විරුද්ධ රාජ්‍යයන් බිහි වීම වළක්වා ගැනීම ආදී කාර්යයන්හි දී ද ආගම මූලික කරගෙන තිබේ.

රෝහණයේ මුල් කාලීන ජනපදිකයන් වූ කතරගම දසබානික පාලකයින් ගාමණී නම් පාලකයාගේ දරුවන් (ධීරානන්ද හිමි:2004:248) වශයෙන් ප්‍රාදේශීය පාලනයෙහි නිරත වී ඇති අතර ඔවුන්ට සමකාලීනව අනුරාධපුරයේ දේවානම්පියතිස්ස රාජ්‍ය පාලනයට පත්ව තිබේ. වියළි කළාපයේ පැවති පරමකවරුන්ගේ පාලනයෙන් යුතු ප්‍රාදේශීය පාලන ඒකක අතරින් අනුරාධපුරයෙහි රාජත්වයට පත් දේවානම්පියතිස්ස රජු බලයට පත්වීමට පෙර පටන්ම ඉන්දියාවේ අශෝක අධිරාජ්‍යයා සමග සබඳතා පවත්වමින් තම බලය වර්ධනය කරගැනීමට සමත් වී ඇත. (සිංහල සමන්තපාසාදිකා, 1996:78) එහෙයින්ම දිවයිනේ ප්‍රධාන රාජධානිය වශයෙන් වර්ධනය වන අනුරාධපුරය රෝහණයේ ප්‍රාදේශීය පාලකයින්ට ද අභියෝගයක් වී තිබේ. ක්‍රමයෙන් බලවත් වූ අනුරාධපුරය සමග ආගම ප්‍රමුඛ කොටගත් සබඳතා ඇරඹීමට මෙම පාලක දෙපාර්ශවයම උත්සහ දරා ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දේවානම්පියතිස්ස රජු විසින් පැවැත්වූ බෝධි රෝපණ මංගල්‍යයට කතරගම සහ සඳුන්ගම පාලකයින් සහභාගී වන අතර ඔවුන්ට බෝධි අංකුර ද හිමි වී තිබේ. (සිංහල බෝධිවංශය, 2018:245) ඊට අමතරව මාගම, විල්වල, මධ්‍යංගණය, සේරුවිල, විල්ගම්වෙහෙර, සිතුල්පව්ව යනාදී ස්ථානයන්හි ද දෙතිස්ඵලරූහ බෝධි අංකුරයන් රෝපණය කර තිබේ. මේ අනුව අනුරාධපුරය ක්‍රමයෙන් බලවත්ව නැගී සිටිනවිට එම බලවත් පාලකයාගෙන් ඵල්ලවන අභියෝගයක් ජය ගැනීම තමන්ට අපහසු බව වටහාගත් රෝහණ ප්‍රාදේශීය පාලකයින් ඔවුන් හා සාමකාමී වීම සඳහා ආගම උපයෝගී කරගත් බව තහවුරු කරගත හැකි වේ.

අනුරාධපුරයේ සිට පැමිණෙන මහානාග යුව රජු රෝහණයට ආගන්තුකයෙකු වන හෙයින් එහි මහජන බලය දිනා ගැන්ම උදෙසා භාවිත කර ඇත්තේ ද බුදු දහමයි. මාගම ප්‍රදේශයෙහි තම පාලන මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවා ගන්නා මහානාග රජු විසින් මහානාග විහාරය සහ උඩකඳුර විහාරය කරවන අතර තමන් බෞද්ධයෙකු බවත්, ධාර්මික වන බවත් මහජනතාව වෙත ප්‍රකාශ කිරීම පිණිස අශෝක රජුගේ සෙල්ලිපිවල ආභාසය ලබමින් සෙල්ලිපිකරණයෙහි නිතර වී තිබේ. ඔහුගේ අකුරුගොඩ සහ කිරිින්ද සෙල්ලිපි ඊට උදාහරණ වේ.

“ගිජුබව බියට කාරණා වේ. සංඝය වැඩි වීම ද මිසදිටුවක් නොවේ ද. ජනයා ඇල්මෙන් හා ආශාවෙන් වෙන් කල නොහැකි ද. මෙසේ සිතා රාජකීය ග්‍රාමයේ රජ තෙමේ මිසදිටු අදහස් බිඳ දැමීමේ අදහසින් නාග නම් බුද්ධිමත් යුවරජ වන මම යුවරජ කාලයෙහි බුදුන් සරණ ගියෙමි.” (සෙනෙවිරුවන්, 2014:43)

යනාදී වශයෙන් තමන් උතුම් වූ බුදුන් සරණ ගිය පුද්ගලයෙකු බව ජනතාවට ඒත්තු ගන්වන මහානාර රජු තමන් එසේ බුදුන් සරණ ගියේ යුව රජෙකුට සිටියදී බව දක්වමින් තම රාජකීය උරුමය ද ඉස්මතුකර තිබේ. ඒ අනුව අනුරාධපුර බෞද්ධ පාලකයාගේ සහෝදරයා ද ධාර්මික පාලකයෙකු වශයෙන් පිළිගැනීමට රෝහණ ජනතාවට හැකි වන්නට ඇත. කිරින්ද විහාර සෙල්ලිපියේ ද උපරාජ නාග කිරින්ද මේගල් විහාරයේ දී බුදුන් සරණ ගිය බව දක්වා ඇත. තම පරම්පරාවේ බලය රෝහණය තුළ තහවුරු කරනු වස් මහානාග රජු විසින් ගත් තවත් එක් ක්‍රියාමාර්ගයක් වන්නේ ලලාට ධාතුන් වහන්සේ තමන් සතුකර ගැනීමයි. ඒ වනවිටත් අනුරාධපුර පාලකයා සතුව ශ්‍රී මහා බෝධිය සහ ථූපාරාමය යන පූජනීය වස්තූන් හිමිව පැවති අතර එසේ පූජනීය වස්තුවක් රජු සතු වීම නිසා මහජන ආකර්ශනය දිනා ගැනීමට හැකි වී තිබේ. ඒ අනුව රෝහණ පාලකයන් සතු වූ වටිනාම වස්තුව වශයෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේගේ ලලාට ධාතුව පෙන්වාදිය හැකි ය. ඒ වනවිටත් හත්තොට්ඨ දනව්වේ මහාකාල නම් කෙළෙඹි පුත්‍රයා සතුව පැවති ලලාට ධාතුව තමන් වෙත ලබාගත් මහානාග රජු තමන්ගේ මුණුපුරෙකු විසින් ඊට ස්තූපයක් ඉදිකරවනු ඇති බවට නිමිති සපයමින් ඊට ආරක්ෂාව සලසා ඇත. (ධාතුවංශය, 2011:77-79) මෙහෙයින්ම ලලාට ධාතුව මාගම පාලයන්ගේ රාජකීය උරුමයක් බවට නිතැතින්ම පත්ව ඇති අතර රෝහණයේ සියළු ප්‍රදේශයන්හි වාසය කළ බෞද්ධයන් එය ගෞරවණීය ලෙස සලකා තිබේ. මේ අනුව තම බෞද්ධ ප්‍රතිපත්තිය පෙරටු කරගනිමින් මාගම බලයට පත් මහානාග රජුට එම බලය පාරම්පරික උරුමයක් වශයෙන් තහවුරුකර ගැනීමට ලලාට ධාතුව හිමිකර ගැනීම ඔස්සේ හැකි වූ බව තහවුරු වේ. මෙහෙයින්ම මහානාග රජු රෝහණයට ආගන්තුකයෙකු වූවත්, ප්‍රදේශීය පාලකයන් ඔහුට විරුද්ධව නැගී සිටීමට අපොහොසත් වී තිබේ.

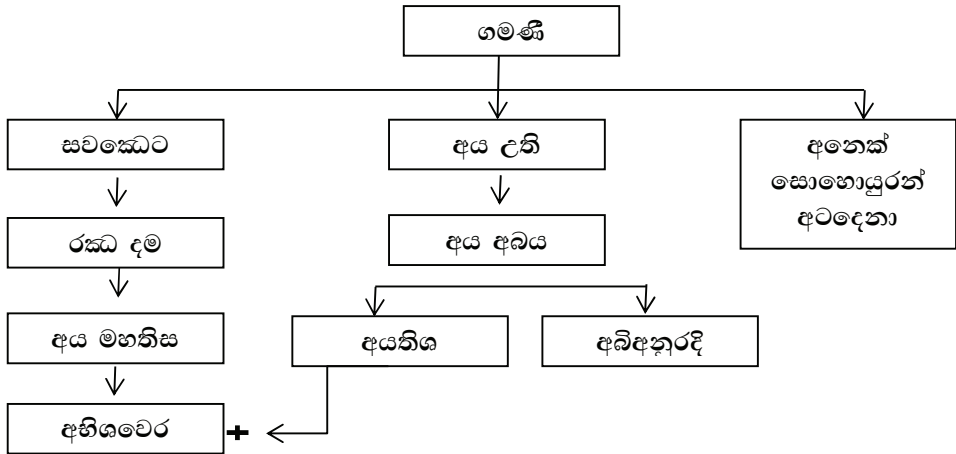
මහානාග රජුගෙන් අනතුරුව බලයට පත්වන ඔහු පුත් යටාලතිස්සයන් ද බුදු දහම පෙරටු කොටගනිමින් තම බල ව්‍යාප්තිය සිදුකර තිබේ. යටාල ස්තූපය සහ තිස්සමහාරාමය යන විහාර යටාලතිස්ස රජු විසින් කරවන ලද බව පූජාවලියෙහි සඳහන් වේ. (පූජාවලිය, 1953:771) මෙතෙක් සාමකාමීව ධර්මවිජය ප්‍රතිපත්තියට අනුගතව සිදුකළ මාගම බල වර්ධනය වෙනත් ගැටුම්කාරී මානයකට රැගෙන ගොස් ඇත්තේ යටාලතිස්සයන්ගේ පුත් ගෝඨාභය රජු විසිනි. හෙතෙම කතරගම දසබාතිකයන් ඝාතනය කළ බවත් එයින් සිදු වූ පාපය පිළිබඳ පසුතැවෙමින් මහවැලි ගඟ දෙපස විහාර පන්සියයක් කරවූ බවත් ධාතුවංශයෙහි දක්වා ඇත. ගෝඨාභය විහාරය, චේතිය පබ්බත විහාරය, මත්තිකාලෙන විහාරය, බීරසාල විහාරය, නාග පබ්බත විහාරය, කුම්බසේල විහාරය, චේතිය පබ්බත විහාරය, අම්බසේල විහාරය, ගෝඨපබ්බත විහාරය සහ වාලුකාතිත්ථ විහාරය ආදිය ඒ අතර වේ. (ධාතුවංශය, 2011:82-83) මේ පිළිබඳ ගැඹුරින් විමර්ශනය කිරීමේ දී එතෙක් රෝහණයේ පාරම්පරික නායකයින් ඝාතනය කිරීමට ගෝඨාභය රජු පෙළඹී ඇති බව හඳුනාගත හැකි ය. රෝහණයට මැතක දී

පැමිණි මාගම පාලකයෙකු විසින්, පාරම්පරික පාලකයින් වූ දසබාතිකයන් මරා දැමීම හමුවේ මහජනතාව නිහඬව සිටියේ යැයි අනුමාන කළ නොහැකි ය. තම නායකයින්ගේ මරණය හමුවේ ඔවුන් මාගම කෙරෙහි පවත්වාගෙන ගිය විශ්වාසය බිඳී යන්නට ඇති අතර නැවත එම මහජන බලය ලබා ගැනීම ගෝඨාභය රජුට අභියෝගයක් වන්නට ඇත. එහෙයින් තමන් අතින් සිදු වූ අපරාධයට පසුතැවෙන බව ප්‍රකට කරමින් මහවැලි ගඟ දෙපස විහාර පන්සියයක් කරවීමට හෙතෙම පෙළඹී තිබේ. මෙහි දී අවධානය යොමු කළ යුතු තවත් කරුණක් නම් එසේ විහාර පන්සියයක් කරවීම තුළ එම එක් එක් විහාරය පිහිටි ගම්මානයෙහි තම බලය පිහිටුවීමට ද ඔහු සමත් වීම්ය. දසබාතිකයන් සතුව පැවති එක් එක් ගම වෙත යමින් විහාරයක් කරවීම ඔස්සේ තමන්ගේ බලය පෙන්වීම උදෙසා ආගමික ස්මාරකයක් කරවීමත්, ආගමික හක්තිය හේතුවෙන්ම මහජනතාව ගෝඨාභය රජුට ආකර්ශනය වීමත් නිතැතින්ම සිදුවන්නට ඇත. එහෙයින් උද්ගත වීමට නියමිතව පැවති ගැටුමක් වළක්වාගෙන තම බලය තහවුරු කිරීමට ගෝඨාභය රජු සමත්ව තිබේ.

කාවන්තිස්ස රජු මාගම බලයට පත්වන විට දසබාතිකයින්ගේ පාලන ප්‍රදේශ මාගමට යටත්ව පැවති අතර සේරු නුවර සිව් රජු, ලෝන නුවර මහානාග රජු සහ ගිරි නුවර අභය රජු යන පාලකයන් ස්වාධීන සිට ඇත. කාවන්තිස්ස රජු ද ආගම පෙරටු කොටගනිමින් තම පාලනය ආරම්භ කරයි. ඔහුගේ දියණියන් දෙදෙනෙකුම භික්ෂුණීන් වශයෙන් සසුන්ගත වීම ඊට උදාහරණයකි. (දීපවංශය, 1970:239) ගිරිපා දනව්වේ සිදු වූ භික්ෂුවකගේ අභාවයකට සහභාගි වන කාවන්තිස්ස රජු එහි කොන්තරට්ඨක නම් විහාරයෙහි ස්තූපයක් කරවීම තුළින් එම ප්‍රදේශයෙහි තම බලය ස්ථාපිත කිරීමට සමත් වී තිබේ. (ධාතුවංශය, 2011:93) තව ද තම මුත්තණුවන් වූ මහානාග රජුගේ පූර්ව ප්‍රකාශය අනුව යමින් ලලාට ධාතුව තැන්පත් කරමින් ස්තූපයක් කරවීමට ද හෙතෙම උත්සුක වී ඇත. මෙහිදී ස්තූපය නිර්මාණය කරන ස්ථානය පිළිබඳ තීරණයකට එළඹීමේ දී හෙතෙම තෝරාගෙන ඇත්තේ තම පාලන ප්‍රදේශයෙන් බාහිරව පැවති, සේරු නුවරට අයත් ස්ථානයකි. එම ස්ථානය තෝරා ගැනීම පිණිස උපදෙස් ලබා දී ඇත්තේ ද විහාරමහා දේවියගේ සහෝදරයෙකු වූ වුල්ලපිණ්ඩපාතික තිස්ස භික්ෂුව ය. (පීනකාලමාලී, 153) මේ අනුව රජු තමාට අභියෝගයක්ව පවතින වෙනත් රාජ්‍යයක ස්තූප කර්මාන්තය කිරීමට තීරණය කරන අතර ඊට රජ පවුල තුළින් පවා අනුබලය ලැබී ඇති බව ඉහත නම් සඳහන් භික්ෂුවගේ උපදේශයෙන් හඳුනාගත හැකි වේ. සේරු නුවර සේරුවාවිල ස්තූපය ඉදි කිරීම හේතුවෙන් සිව් රජු කාවන්තිස්සයන්ට අවනත වන අතර, වක්‍රාකාරව ලෝන නුවර මහානාග රජු සහ ගිරි නුවර අභය රජු ද ඔහුට අවනත වී තිබේ. ස්තූප කර්මාන්තය අවසානයේ දී ඒ අවට ගම් දහසයක් ස්තූපයට පූජා කරන කාවන්තිස්ස රජු, ස්තූපයේ ආරක්ෂාව පෙර කී රජවරුන් වෙත පවරා තිබේ (ධාතුවංශය, 2011:93). ගිරි නුවර අතහැර සෝම නුවර තම බලය පිහිටුවාගන්නා අභය රජු ද, තම බලය

එම ප්‍රදේශයෙහි තහවුරු කරගනුවස් සොමාවතී වෛතාස ඉදිකර ඇත්තේ පෙර දී ආගමික භාවිතාවේම ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි (ධාතුචංශය, 2011:93-95).

කාවන්තිස්ස රජුගේ අනුප්‍රාප්තිකයා වූ දුටුගැමුණු කුමරු අභිබවා පියාගේ මරණයත් සමග සද්ධාතිස්ස කුමරු රාජ්‍ය බලය ලබා ගැනීමට උත්සහ කිරීම තුළින් උත්සන්න වූ ගැටුම නිරාකරණය උදෙසා ක්‍රියාත්මක වී ඇත්තේ ද බුදු දහම ප්‍රමුඛ කොටගත් හික්ෂුණ් ය (ධාතුචංශය, 2011:93-95.) එපමණක් නොව එළාර රජු පරාජය කිරීමේ අරමුණැතිව සටන් ආරම්භ කරන දුටුගැමුණු රජු එම සටන් සඳහා හික්ෂුණ්ගේ ආශිර්වාදය ලබා ගැනීමට ද, මුල්ම සටන සිදුකළ මහියංගනයෙහි පැවති ස්තූපයට නවකම් කරවීම ද මෙහිදී වැදගත් වේ (පිනකාලමාලී, 153). ධාර්මික පාලකයෙකු වශයෙන් ප්‍රකටව සිටි එළාර රජුට එරෙහිව සටන් කිරීමේ දී බෞද්ධයින්ගේ පක්ෂපාතීත්වය තමන් සතුකරගැනීමට දුටුගැමුණු රජු එවැනි ක්‍රියාමාර්ගයන්ට එළඹී තිබේ. මේ අනුව රෝහණයේ පාලකයින් බලයට පත්වීමේ දී, බලය තහවුරුකර ගැනීමේ දී, බලය ව්‍යාප්ත කිරීමේ දී මෙන් ම මහජන සහය අහිමි වූ අවස්ථාවන්හි දී ඇති වූ හෝ ඇති වීමට නියමිතව තිබූ ගැටුම් කළමනාකරණය කරගැනීම උදෙසා ආගම භාවිත කර ඇති ආකාරය අධ්‍යයනය කළ හැකි විය.

ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයක් වශයෙන් පුරාතන පාලකයින් විවාහ සම්බන්ධතා ද භාවිත කර තිබේ. රෝහණයෙන් හමුවන සෙල්ලිපි පාදක කරගනිමින් අධ්‍යයනයක නිරතවන හඟුරන්කෙත ධීරානන්ද හිමියන් එම සෙල්ලිපිවල සඳහන් පුද්ගලයින්ගේ ඥාතීත්වය පහත ආකාරයට පෙළගස්වා තිබේ (ධීරානන්ද හිමි, 2004:248).

මෙහි ගමණි යනු දසබෑ රජුන්ගේ පියා බවත් අහිඟවෙර හා අයතිශ යනු විහාරමහා දේවියන්, කාවන්තිස්ස රජු බවත් සෙනරත් පරණවිතානගේ විසින් පෙන්වා දී තිබේ. නමුත් එම

මතය බණ්ඩනය කරන සිරිමල් රණවැල්ලයන් අදහස් කරනුයේ මොවුන් කාවන්තිස්ස හෝ විහාරමහා දේවිය නොවන බවත්, දසබාහික පරපුරෙන් පැවත එන්නන් බවත් ය (රණවැල්ල, 2003:59). ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ මාගම බලය ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වන විට දසබාහිකයින් තම බලය රඳවාගනු වස් ඥාතීන් අතරම විවාහ සබඳතා පවත්වාගෙන ගොස් ඇති බවයි. කාවන්තිස්ස රජු විසින් ද, කැලණියේ රජ කුමරිය වූ විහාරමහා දේවිය විවාහ කරගන්නා අතර මහාවංශයෙහි මොවුන්ගේ විවාහය මුහුදු ගොඩගැලීමක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සිදු වූ බවට දිගු කතාන්දරයක ස්වරූපයෙන් ගෙනහැර දක්වයි. නමුත් සීහලවත්ථුප්පකරණයේ සඳහන් වනුයේ මෙම යුවල එකට වැඩෙමින් තරුණ වියට පත් වූ බව ය (සීහලවත්ථුවේ සිංහල අනුවාදය: ඉතා පැරණි සිංහල බණ කතා, 2014:113). මේ අනුව මොවුන්ගේ විවාහය ද රාජ්‍යයන් දෙකෙහි බල වර්ධනයට හේතු වූ බව විග්‍රහ කළ හැකි වේ. කාවන්තිස්ස රජු තම නැගණිය වූ සෝමා දේවිය ගිරි නුවර අභය රජුට විවාහ කරදීමෙන් ද රාජ්‍යයන් දෙක අතර ඥාති සම්බන්ධතාවක් නිර්මාණය කර ගනිමින් ගැටුම් කළමනාකරණයට ක්‍රියාකර ඇත (ධාතුචංඝය, 2011:91). මේ අනුව රෝහණයේ බලවත්ම රාජ්‍යය වශයෙන් නැගී සිටින මාගම, දුටුගැමුණු රජු යටතේ එක්සත් වී තිබේ.

අනුරාධපුරය ක්‍රමයෙන් බලවත් වී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධානතම රාජ්‍යය බවට පත් වූ පසුව ද රෝහණය වරින්වර ඉස්මතු වූ අතර එය ප්‍රාදේශීය රාජ්‍යයක් වශයෙන් අනුරාධපුර පාලකයන් යටතේ පාලනය වී තිබේ. බොහෝ විට අනුරාධපුර පාලකයාගේ පුත්‍රයෙකු හෝ සහෝදරයෙකු විසින් රෝහණය පාලනය කර ඇත. නැතිනම් රජුට පක්ෂපාතී වූ නිලධාරියෙකු රෝහණයේ පාලකයා වශයෙන් නම්කර ඇත. "රෝහණ බොජක" ලෙසින් මෙම රෝහණයේ පාලකයා හඳුන්වා ඇති අතර පසුකාලීනව "ඇපා" යනුවෙන් පත්කර ඇත්තේ රෝහණයේ පාලකයායි. කාසිමොට්ටෙයි සෙල්ලිපියෙහි "මහරජිය හොනය" නම් ඇමති රෝහණ බොජක තනතුරෙහි සිටි බවට (රණවැල්ල, 2003:137-138) සාධක සපයන අතර අනුරාධපුර අවධිය මුළුල්ලේම අනුරාධපුරයේ සහයට රෝහණය ඉදිරිපත් වී ඇත. මේ අනුව අනුරාධපුර පාලකයන් රෝහණය බලවත් වීමට ඉඩ නොතැබූ බවත්, නිරතුරුවම එය ඉතා වැදගත් ප්‍රාදේශීය ඒකකයක් වශයෙන් තම හිතෙහියෙකු යටතේ පාලනය කළ බවත් හඳුනාගත හැකි ය. එහිදී ඔවුන්ගේ අරමුණ වූයේ රෝහණයේ නැගී සිටීමකින් ගැටුම් ඇති වීම වළක්වා ගනිමින් පරිපාලනය සාමකාමීව පවත්වා ගැනීමයි.

හිගමනය

රාජ්‍ය පාලනයේ දී රටේ දේශපාලන, ආර්ථික සහ සමාජීය තත්ත්වයන් සමබරව පවත්වා ගනිමින් සාර්ථක පාලනයක් ගෙනයෑමේ දී ගැටුම් කළමනාකරණය කරගැනීම අනිවාර්ය වූ අතර රෝහණ ප්‍රාදේශීය රාජ්‍යයන්හි පාලකයින් ද විවිධාකාර වූ ගැටුම් කළමනාකරණ උපායමාර්ගයන් අනුගමනය කර තිබේ. තම අසල්වැසි රාජධානීන් සමග ආගමික සබඳතා

ඇතිකර ගැනීම, ආගම ප්‍රචාරය කරමින් මහජන ආකර්ශනය දිනා ගැනීම, ධර්මවිජය ප්‍රතිපත්තිය, ආගමික ස්මාරක ඉදි කිරීම ආදී වශයෙන් ආගම කේන්ද්‍ර කරගත් ගැටුම් කළමනාකරණ උපායන් මොවුන් වැඩි වශයෙන් භාවිතකර තිබේ. ඊට අමතරව අසල්වැසි රාජ්‍යයන් සමගින් විවාහ සබඳතා ඇතිකර ගැනීම තුළින් එකිනෙකා අතර විශ්වාසයක් ගොඩනගා ගැනීමටත්, එකිනෙකා වෙනුවෙන් ආරක්ෂාව සැපයීමටත් ඔවුන්ට හැකියාව ලැබී ඇත. ප්‍රධාන රාජධානිය වූ අනුරාධපුර රාජධානියේ ඉහළම තනතුරක් වශයෙන් රෝහණ පාලකයා නමිකර ඇති අතර, රාජ්‍ය පාලනයට පෙර අත්දැකීම් ලබා ගැනීම උදෙසා අධ්‍යයන ප්‍රදේශයක් වශයෙන් ද රෝහණය පාලනය කිරීමට ඔවුන් යොමු වී ඇත. මේ අනුව කුඩා ප්‍රාදේශීය රාජධානි ගණනාවක සමුච්ඡයක් වූ රෝහණය තුළ රාජ්‍ය බලයට පත් වීම, බලය රඳවා තබා ගැනීම, බලය ව්‍යාප්ත කිරීම යන අවස්ථාවන්හි ගැටුම් ඇති වීම වළක්වා ගැනීමටත්, ගැටුම් නිරාකරණය කර ගැනීමටත් එම පාලකයින් විසින් ආගමික සබඳතා, ශාකි සබඳතා සහ ප්‍රාදේශීය පාලනය වැනි උපායමාර්ගයන් යොදාගෙන ඇති බව තහවුරු කළ හැකි වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

දීපවංශය. (1970). සංස්: කිරිඇල්ලේ ඤාණවිමල හිමි, ඇම්.ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම. කොළඹ.
ධාතුවංශය. (2011). සංස්:නෝමන් සිරිපාල, සමයවර්ධන පොත්හල, කොළඹ.
පූජාවලිය. (1953). සංස්: වේරගොඩ අමරමෝලී හිමි, ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ.
මහාවංශය. (2004). සංස්: හික්කඩුවේ සුමංගල හිමි සහ වෙනත්. බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය. දෙහිවල.
වංසන්ඵප්පකාසිනී. (2001). සංස්: අකුරටියේ අමරවංශ හිමි සහ හේමවන්ද්‍ර දිසානායක. ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ.
සිංහල බෝධිවංශය. (2018). සංස්: නෝමන් සිරිපාල, කොළඹ: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ.
සිංහල සමන්තපාසාදිකා. (1996). සංස්:සුවරිත ගම්ලත් සහ ඊ.ඒ.වික්‍රමගේ. ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ.
ඉතා පැරණි සිංහල බණ කථා. (2014). සංස්.පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත හිමි. බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය. දෙහිවල.
ධීරානන්ද හිමි, හඟුරන්කෙත. (2004). රාජත්වය, රාජ්‍යය සහ ආගම. ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ. වරකාපොළ.
රණවැල්ල, සිරිමල්. (2003). රෝහණ රාජ්‍යයේ ඉතිහාසය. රුහුණු විශ්වවිද්‍යාලය. මාතර

- රාජපක්ෂ, දයා ශ්‍රී නරේන්ද්‍ර. (2018). ජූලි 15. "ගැටුම් නැතිකර සාමය බලගන්වන සාම සන්නිවේදනය".
දිනමිණ. ශ්‍රී ලංකා පුවත්පත් මණ්ඩලය.
- චාච්චගේ, සුමනසිරි. (2005). *දුට්ඨගාමණී අභය මහරජ. කර්තෘ ප්‍රකාශන.*
- සෙනෙවිරුවන්, මතුගම. (2014). *සිංහල බෞද්ධ රාජ්‍ය සම්ප්‍රදාය. සාහිත්‍ය පොත් පියස. මහරගම.*
- Inscriptions of Ceylon, Volume I.* (1970). S. Paranavithna, Arcaeological survey Department
- James A. Schellenberg, (1996). *Conflict Resolution: Theory, Research and Practice*, State
University of New York Press, Albany.

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

ප්‍රතිසන්ධිය පිළිබඳ ජීව මනෝවිද්‍යාත්මක හා බෞද්ධ
ඉගැන්වීම පිළිබඳ සාමාන්‍ය විමසා බැලීමක්

එච්.පී.සී. සමපත්

Abstract

Correspondence:
cshgamage@gmail.com

Specialty Section:
Buddhist Psychology

Received:
11 August 2021

Revised:
29 July 2022

Accepted:
01 August 2022

Published:
02 January 2023

Citation:
සමපත්, එච්.පී.සී. (2020).
ප්‍රතිසන්ධිය පිළිබඳ ජීව
මනෝවිද්‍යාත්මක හා බෞද්ධ
ඉගැන්වීම පිළිබඳ සාමාන්‍ය විමසා
බැලීමක්.
මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය
සංග්‍රහය.

6(1), 91-104.
ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

This research article has been conducted with the theme of examining the similarities between Buddhist and modern teachings on conception. The main purpose of this is to focus on how the contrast between the ancient philosophical thought of Buddhism and the modern science of has been recognized and what are the similarities between those teachings. Birth and death are a pair of normal phenomena associated with the organism. The uniqueness of the phenomena of birth and death is that no one has the space to explain the nature of that experience to another. That is, the experience of birth and death is completely subjective. The juxtaposition between birth and death on this nature is a unique theme. In the commentary on the survival of the living being, the two teachings of the mother's fertilization and the mother-father sexual combination (Copulation) have expressed equality, but the Buddha's

time has highlighted the influence of Kammic Energy on the subject of the living being's conception.

Keywords: perception, Bio-psychology, Buddhist teaching, living being, similarities

හැඳින්වීම

ලෝකයේ පහළ වූ සෑම දාර්ශනිකයෙකු ම පාහේ ස්වකීය අධ්‍යයනය මිනිසාගේ ආරම්භය, ක්‍රියාකාරීත්වය, සංවර්ධනය හා අවසානය අන්තර්ගත මිනිසා පිළිබඳ අඛණ්ඩ ගවේෂණය කේන්ද්‍ර කරගත් බව නො රහසකි. මානව ශිෂ්ටාචාරයේ ඉතිහාසය අනෙකක් නොව මිනිසා කෙබඳු ස්වරූපයක ජීවියෙක් ද නැතහොත් සත්ත්වයෙක් ද යන්න විමසීමට වැයම් කළ බව ය (වීරසිංහ, 1992 : 19). මානවයා පිළිබඳ අර්ථකථනයක් දේවවාදී හා ආත්මවාදී පදනමක් සහිත ආගම් කෙරෙන් ප්‍රකට වූ බව මානව ශිෂ්ටාචාරය අධ්‍යයනය කරන්නෙකුට වැටහෙන කරුණක් වේ. බුදුසමය පහළ වූයේ ද මානව ජීවියා පිළිබඳ පෘථුල විමර්ශනයක ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බව සතර පෙරනිමිති දෑ සත්‍ය ගවේෂණයට සිදුහත් බෝසතුන් ප්‍රවේශ වීමෙන් තහවුරු වේ. මෙමගින් අනාවරණය වන කරුණ නම්, අතීතයේ බුදුරජාණන් වහන්සේන් නූතනයේ විවිධ දාර්ශනිකයෝත් මිනිසා කේන්ද්‍ර කරගනිමින් සිය අධ්‍යයන කාර්යයන් සිදු කොට ඇති බව යි.

බුදු සමය වූ කලී වසර දෙදහස් පන්සියය ඉක්ම වූ ඉතිහාසයකට උරුමකම් කියන ඉපැරණි දාර්ශනික වින්තාවකි. විද්‍යාත්මක ක්‍රමය පදනම් කොට ගනිමින් දැනුම නිපදවන නූතන විද්‍යාව ඉන්ද්‍රියානුභූතිය (Sense Experience) හා තර්කනය (Reasoning) පමණක් පිළිගනී යි. ලෝකික ඉන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යක්ෂයට අමතරව අතීන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යක්ෂය ද දැනුම් මාර්ගයක් සේ පිළිගන්නා බුදු සමය ලෝකෝත්තර කරුණු ද අනාවරණය කර යි. මානවයාගේ ප්‍රතිසන්ධිය සම්බන්ධ නූතන ජීව මනෝවිද්‍යාත්මක අනාවරණයන් හා බෞද්ධ ඉගැන්වීම් ඇසුරින් සංසන්ධනාත්මක විවරණයක් සිදු කිරීම මගින් තත් විෂය ක්‍ෂේත්‍රයට ප්‍රභාවක් එක් කළ හැකි වේ.

අධ්‍යයන ක්‍රමවේදය

පර්යේෂණ ක්‍රම විද්‍යාවට අනුව ගුණාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවේශය යටතේ එන පැරණි ග්‍රන්ථ පරිශීලිත පර්යේෂණ ක්‍රමය (Archival Research) භාවිත කරන ලදී. දත්ත රැස් කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ලද මූලාශ්‍ර දෙකකි. බෞද්ධ දාර්ශනික වින්තාවන් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී සූත්‍ර, විනය, අභිධර්මය යන පාලි ත්‍රිපිටකය ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ර වශයෙන් ප්‍රමුඛව යොදා ගත් අතර ද්විතීයික මූලාශ්‍ර ලෙස ප්‍රාමාණික වියත්හු ප්‍රකාශයට පත් කළ ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ, ලිපිලේඛන, සඟරා ආදිය අධ්‍යයන කාර්යය පෝෂණය විෂයෙහි යොදා ගන්නා ලදී. බටහිර නූතන මනෝවිද්‍යා න්‍යායන්හි අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී එකී ඉගැන්වීම් ඉදිරිපත් කළ දාර්ශනිකයින්ගේ

ඉගැන්වීම් ඇතුළත් ද්විතීයික මූලාශ්‍ර, ප්‍රාමාණික වියතුන් ඉදිරිපත් කළ කෘති, ලිපිලේඛන, හා අන්තර්ජාලය ද යොදා ගැනුණි. විස්තරාත්මක විශ්ලේෂණය මගින් දත්ත විශ්ලේෂණය සිදු කොට තිබේ.

සාකච්ඡාව

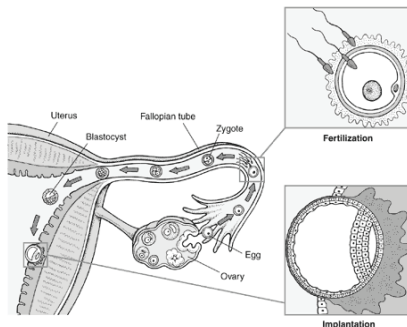
මිනිසාගේ ප්‍රභවය පිළිබඳ ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණය විමසා බැලීම වැදගත් වනුයේ පිළිසිඳ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය හා ඉන් ඉදිරියට ඇති සියලු ම ක්‍රියාකාරිත්වය අර්ථවත් කිරීමට සහ අවශ්‍ය අයුරට හැඩගැස්වීමට හැකියාව විද්‍යාව ලබා ඇති බැවිනි (අතුකෝරාල, 2003 : 28). මින් ප්‍රකට වන කරුණ නම් නූතන විද්‍යාව නිර්මාණවාදය (මිනිසා ඇතුළු විශ්වය දෙවියන් හෝ මහා බ්‍රහ්මයා විසින් මවන ලදැයි පිළිගැනීම) සපුරා බැහැර කරන බව යි. බුදුසමය ද නිර්මාණවාදය සපුරා බැහැර කරන දර්ශනයකි. මිනිස් සත්ත්වයා හෝ ලොව කිසිවක් දෙවියෙකු හෝ වෙනත් අදෘශ්‍යමාන බලවේගයකින් ආකස්මිකව (අහසින් කඩා වැටුණා සේ / ඉබේ) පහළ කළේ ය යන්න බැහැර කරන අතර ම එය කිසියම් හේතුප්‍රත්‍ය සන්නතියක අන්‍යෝන්‍ය සබඳතාවට යටත් ව හටගත් බව පිළිගනියි. (හේතුං පටිච්ච සම්භූතං - හේතු භංගා නිරුප්ප්ඤ්ඤාති) හේතු ප්‍රත්‍ය නිසා හටගෙන, පැවතී, විනාශයට පත්වන (උප්පාදා, ධීති, භංග) මිනිසාගේ අවිච්ඡින්න ක්‍රියාවලිය සංසාර සංකල්පයෙන් බුදු දහම පෙන්වා දෙයි. සංසාරයේ කෙළවර “නිවන” තෙක් යන ගමනේ දී මානව ප්‍රභවය හෙවත් උපත ජීව විද්‍යාත්මක පදනමක් මත බුදුසමය විධාරණය කරයි. මානවයාගේ සම්භවය ජීව විද්‍යාත්මකව ඇති වන බව ප්‍රකට කරන මුල් බුදුසමය එක් අතෙකින් බලන කළ ඇතැම් නවීන විද්‍යාත්මක තොරතුරු හා මැනවින් සැසඳෙයි. නිශ්චිත සාධක පාදකව ප්‍රතිසන්ධියෙන් ආරම්භව අනුපිළිවෙළින් වර්ධනය වන මානවයාගේ සම්භවය පිළිබඳ ව විද්‍යාවට නො පෙනෙන අබිරහස් රාශියක් බුදුසමය මතුකරන ආකාරය අපූරු ය (වීරසිංහ, 1993 : 62). මේ අනුව පුද්ගල ප්‍රතිසන්ධිය සම්බන්ධ නූතන ජීව මනෝවිද්‍යාත්මක අනාවරණය හා බෞද්ධ අනාවරණය ගලපාලීමේ හැකියාවක් පවතින බව හඳුනාගත හැකි ය.

ප්‍රතිසන්ධිය

පුද්ගල ප්‍රතිසන්ධිය ජීව විද්‍යාත්මකව සිදු වනුයේ ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙදෙනෙකුගේ සංවාස ක්‍රියාවලියෙන් පසු පිරිමි ජන්මානුව වන ශුක්‍රාණුවක් (Sperm) ස්ත්‍රී ජන්මානුවක් වන ඩිම්බයක් (Ovum) සමඟ සංයෝග වීමෙන් ගොඩනැගෙන යුක්තානුවක් (Zygote) ස්ත්‍රී ගර්භාෂයෙහි වැඩීමෙනි.

වැඩිවියට පත් ස්ත්‍රීයකගේ ඩිම්බ කෝෂයෙන් (ධඩමරහ) නිකුත්වන ඩිම්බය (සෑම දින 28 කට පමණ වරක්) පැලෝපිය නාලය හරහා (Fallopian Tube) ගමන් කොට ගර්භාෂයට (Uterus) ඇතුළු වේ. දින 14ක පමණ කාලයක් එම ඩිම්බය ගර්භාෂය තුළ පැවතුණ ද පිළිසිඳ ගැනීම විෂයෙහි පැය 48ක තරම් සුළු කාලයක් පමණක් ශක්තිමත් ව පවතියි. එම

කාලය තුළ ඩිම්බය ශුක්‍රාණුවක් හා සංශ්‍යවනය වීමෙන් පිළිසිඳින බව ජීව විද්‍යාත්මක මතය යි. එසේ නො වුණහොත් ඩිම්බය ඵල දැරිය නොහැකි තත්ත්වයට පත් වී සිරුරින් බැහැර වීම හෙවත් ඔසප් ක්‍රියාවලිය (මාස් ශුද්ධිය) සිදු වේ.

සංශ්‍යවන ක්‍රියාවලිය

[http://www.daviddarling.info\(2011\)/encyclopedia/fallopian-tube.htm](http://www.daviddarling.info(2011)/encyclopedia/fallopian-tube.htm)

මේ අනුව ජීව විද්‍යාත්මකව ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි බලපාන ප්‍රධාන කාරණා 02 කි.

01. මව සෘතු වීම
02. මව පියා සංවාසය යනුවෙනි.

එහෙත් බෞද්ධ අනාවරණය ජීව විද්‍යාත්මකව අනාවරණයට වෙනස් වේ. ඒ ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි කාරණා ත්‍රිත්වයක බලපෑම උගන්වන බැවිනි. මානව ප්‍රතිසන්ධියෙහි අපූර්වත්වය පිළිබඳ ව බෞද්ධ අනාවරණය මජ්ඣිම නිකායේ මහා තණ්හාසංඛය සූත්‍රය විවරණය කරයි. මිනිස් කලලයක් ඇති වීම විෂයෙහි බලපාන සාධකයන් කවරේදැයි යන්න සූත්‍රානුගතව මෙසේ ය. මහණෙනි, සාධක ත්‍රිත්වයක ඒකරාශී වීම හේතු කොටගෙන දරු ගැබක් පිහිටයි. මව හා පියා සමවායෙන් හෙවත් සන්තිපතිත වීමක් සිදු වුව ද මව දරුවකු පිළිසිඳ ගැනීමට සුදුසු අවස්ථාවේ (ඔසප් වීම හෙවත් සෘතු වීම) නො සිටියහොත් හා පිළිසිඳ ගැනීමට අපේක්ෂාවෙන් සිටින ජීවයක් හෙවත් ගන්ධබ්බයෙකුගේ (කර්මවේගයක) නො එළඹීමෙන් ද ප්‍රතිසන්ධියක් හෙවත් ගැබ පිහිටීමක් සිදු නො වේ. එසේ ම මව හා පියා අතර ලිංගික අන්තර් සබඳතාවක් සිදු වීමත් මව පිළිසිඳීමට සුදුසු තත්ත්වයක සිටීමත් පිළිසිඳීමට අපේක්ෂිත අභෞතික සාධකය හෙවත් ගන්ධබ්බයෙක් නොමැත්තේ නම් එහිදී ද පිළිසිඳීමක් සිදු නො වේ. එහෙත් මව සහ පියා අතර ලිංගික සබඳතාවත්, මව දරුවකු පිළිසිඳීමට උචිත අවස්ථාවක සිටීමත් හා පිළිසිඳීමට සුදුසු වූ කර්ම වේගයක (Kammic energy) පැමිණීමත් යන කාරණා තුන ම ඒකරාශී වූ කල්හි පමණක් ප්‍රතිසන්ධියක් හට ගනී. (මහා තණ්හාසංඛය සූත්‍රය, 2005 : 622 පිට) බෞද්ධ අනාවරණයට අනුව ජීවියෙකුගේ ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි කාරණා තුනක් සහේතුක වේ.

01. මව සෘතු වීම
02. මව පියා සංවාසය
03. කර්ම වේගයක එළඹීම වේ.

බිලිදෙකු බිහි වීම සඳහා මව සහ පියාගේ ලිංගික සබඳතාව සහ මව ජීවියෙකු පිළිසිඳ ගැනීමට සුදුසු අවස්ථාවක සිටීම යන සාධක දෙක පමණක් ප්‍රමාණවත් වේ යන්න ජීව විද්‍යාත්මක නූතන අනාවරණය යි. මහා තණ්හාසංඛය සූත්‍රය ද එලෙසින් ම එය සනාථ කළ ද එතෙකින් මෙම සංසිද්ධිය පරිපූර්ණත්වයට පත් වෙතැයි බුදුසමය නො පිළිගනියි. බුදු දහමට අනුව සත්ත්වයෙකු ඇතිවීම සිදු වන්නේ හුදෙක් භෞතික පදාර්ථවල සංයුතියෙන් පමණකැයි පිළිගනු නො ලබයි (මෙහිමුරුති හිමි, 2002). මේ අනුව නූතන ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණය හා බෞද්ධ අනාවරණය ජීවියෙකුගේ ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි බලපාන මූලික සාධක සම්බන්ධයෙන් දක්වන සාමාන්‍යත්වය හා විෂමත්වය හඳුනාගත හැකි ය. කරුණු දෙකක් සම්බන්ධයෙන් සපුරා සාමාන්‍යත්වයක් ප්‍රකට වුව ද බුදුසමය උගන්වන අතින්දීය ප්‍රත්‍යක්ෂ තුන්වැනි කරුණ වන කර්ම වේගයක එළඹීම විශේෂිත වේ.

ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණයන්ගෙන් ප්‍රකට නොවන එහෙත් බුදුසමය ජීවියකුගේ පිළිසිඳීමට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස සලකන තෙවැනි සාධකය, ගන්ධබ්බයාගේ එළඹීම හෙවත් කර්ම වේගයේ බලපෑම විමසා බැලීම සිදු කළ යුතු ය.

ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි කර්ම වේගය නැමැති තෙවැනි සාධකයේ බලපෑම

මානව ජීව ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණය ඉක්මවා යමින් බුදුසමය ඉදිරිපත් කරන කර්ම වේගය විමසා බැලීමේ දී වූති සිත හා ප්‍රතිසන්ධි සිත පිළිබඳව හඳුනා ගැනීම ද අවශ්‍ය වේ. වූති සිත වූ කලී අතීත භවයෙහි පැවති සිත් පෙළෙහි අවසන් සිත වේ. එය මරණාසන්න අවස්ථාවෙහි පහළ වන්නකි. අනතුරුව පහළ වන සිත වෙනත් භවයක් හා සම්බන්ධ වන්නක් බැවින් එය “ප්‍රතිසන්ධි චිත්තය” හෙවත් “පිළිසිඳින සිත” නම් වේ. මෙම වූති සිත හා ප්‍රතිසන්ධි චිත්තය ජීවියාගේ උපත පැවැත්ම හා අවසානය විෂයෙහි සුවිශේෂී වේ. මන්ද යත් ප්‍රතිසන්ධි චිත්තය අතීත භවයෙන් මෙම භවය කරා පැමිණීමක් නො වුව ද අතීත කර්මයන්හි බලපෑම මත පහළ නො වූවක් ද නො වේ. ප්‍රතිසන්ධි චිත්තය අතීතයෙන් වර්තමානයට නො පැමිණී බවට මෙන් ම අතීත කර්මයන්ගේ බලපෑමකින් තොරව නූපදින බවට විශුද්ධි මාර්ගය පහත නිදසුනක් ලෙස ගෙන පැහැදිලි කරයි. එක් වැටියක පහන් දැල්ල අනෙක් වැටියට ගෙන යයි. එහෙත් දෙවෙනි පහන් දැල්ල ඇතිවීමට මුල් පහන් දැල්ල හේතු නොවන්නේ නො වේ (විශුද්ධි මාර්ගය, 454). එමෙන් ම ජීවියකුගේ ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි මව සෘතු වීම සහ මව් පිය දෙදෙනාගේ සංවාස ක්‍රියාවලියට අමතරව කර්ම වේගයක බල පැවැත්ම ද සිදු වේ (රතනජෝති හිමි, 1989 : 93). අද්‍රව්‍යමය වූත් අද්‍රව්‍යමාන වූත් කර්ම වේගය, මානසික ශක්තිය, චිත්ත ශක්තිය, විඤ්ඤාණ ශක්තිය ආදී විවිධ

නම්වලින් හැඳින්වෙන්නේ ද මේ ශක්ති විශේෂය යි (මෙෙත්‍රී මූර්ති, 2002 : 102). මේ අනුව කර්ම වේගය, ඉපදෙමින් මැරෙමින් සසර පුරා රැගෙන ආ සහ නැවත රැගෙන යන ශක්ති විශේෂය ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. මෙම ශක්තිය හෙවත් කර්ම වේගය යහපත් හා අයහපත් වශයෙන් උභය ගුණී ය. අයහපත් කර්ම වේගය ගැල බැඳී ගොනා පසු පස එන කරත්ත රෝදය මෙන් ජීවියා පසු පස ලුහු බඳියි. එය ජීවියාට දුක් විපාක ගෙන දෙයි. (ධම්ම පදය, 2002 : ගාථාව 1) යහපත් කර්ම වේගය සෙවණැල්ලක් මෙන් සැහැල්ලුවෙන් ජීවියා පසුපස පැමිණ සැප විපාක ගෙන දෙයි. (ධම්මපදය, 2002 : ගාථාව 2) මෙසේ සසර පුරාවට ගෙන එන යහපත් හෝ අයහපත් කර්ම වේගයට අනුගතව ප්‍රතිසන්ධි චිත්තයක් පහළ වේ. කර්ම වේගය, අතීතය හා වර්තමානයත් වර්තමානය හා අනාගතයත් එකිනෙකට ඓතිහාසිකව සම්බන්ධ කරයි (විශුද්ධි මාර්ගය, පිටුව 436). ඉපදෙමින් මැරෙමින් අවිච්ඡින්න (නො නවතින) ගමනක යෙදෙන සත්ත්වයාට මරණාසන්න අවස්ථාවෙහි කුසල් අරමුණක් හමුව සිත පැහැදීමට ඉඩ සැලසුනේ නම් ඒ යහපත් සිතිවිල්ල හේතුවෙන් හෙතෙම යහපත් උපතක් ලබන්නේ ය. අකුසල් අරමුණක් දැක සිත කෙලෙසීමට මග සැලැසුණේ නම් ඒ අයහපත් සිතිවිල්ල නිසා සත්ත්වයා අයහපත් උපතක් ලබන්නේ ය (ඉතිවුත්තක පාලිය, බුද්දක නිකාය, බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.). ජීවියාගේ ප්‍රතිසන්ධිය හෙවත් උපත ඇති වීම කෙරෙහි අතීත භවයන්හි ගොනු කරගත් කර්ම වේගයන් බලපවත්වන බව මේ අනුව පෙන්වා දිය හැකි ය. බුදු සමයෙහි දැක්වෙන පුනර්භවය හෙවත් සත්ත්වයා මරණින් පසු ඊළඟ භවයක උපත ලැබීම පිළිබඳ අදහස බුදු සමයෙහි ඉගැන්වෙන කර්ම සංකල්පය හා සෘජුව බැඳී පවතින්නෙකැ'යි පැවසිය හැකි ය. කෙසේ නමුදු බුදුසමය ප්‍රතිසන්ධිය කෙරෙහි බලපවත්වන්නේ යැයි අවධාරණය කරන කර්ම වේගයේ බලපෑම නූතන ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණ වලින් ප්‍රකට නොවන සුවිශේෂී ඉගැන්වීමක් ලෙස මෙහිදී සඳහන් කළ යුතු ය.

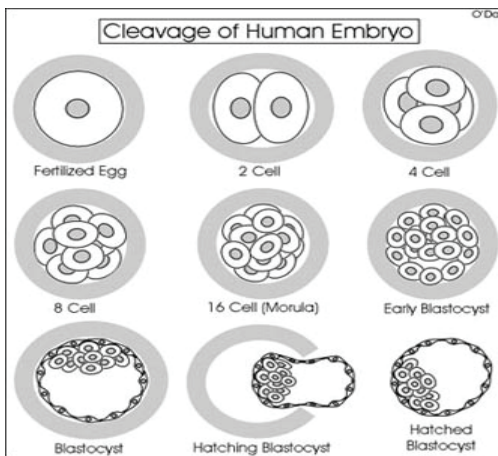
සත්ත්වයා හෙවත් ජීවියා

මානව ජීවියා නිර්මාණය වීමේ ක්‍රියාවලිය සහ එම ජීවියාගේ භෞතික අභෞතික තත්ත්ව විග්‍රහ කිරීමේ දී නූතන බටහිර ඉගැන්වීම හා බෞද්ධ ඉගැන්වීම අතර විශේෂතා හඳුනා ගත හැකි ය. නූතන ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණ තුළ බිලිදාගේ රූපකාය වෙසෙස් කොට දැක්වූව ද බුදුසමය එම රූපකාය පමණක් නොව ඉන් ඔබ්බට විහිද ගිය පුළුල් සංකල්පයන් ද ඉදිරිපත් කරයි. පළමුව නූතන ඉගැන්වීම විමසා බලමු.

ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණයට අනුව සංසර්ග ක්‍රියාවලියෙහි දී පුරුෂයකු නිකුත් කරන ශුක්‍ර තරලයෙහි ශුක්‍රාණු විශාල ප්‍රමාණයක් පවතී. එම එක් ශුක්‍රාණුවකට ඩිම්බ කෝෂය මඟින් නිකුත් කළ ඩිම්බයක් පැලෝපිය නාළය තුළ දී මුණ ගැසුණහොත් ඩිම්බයේ බාහිර පටකය සිදුරු කර ගනිමින් ඩිම්බයට ප්‍රවිෂ්ට වේ. එසේ සංසේචිත ඩිම්බය හෙවත් යුක්තානුව (Zygote) ඒක සෛලික වේ. එම යුක්තානුවෙහි පුරුෂ ශුක්‍රාණු මඟින් පැමිණි වර්ණ දේහ

23ක් හා ස්ත්‍රී ඩීඑන්ඒ මඟින් පැමිණි වර්ණ දේහ 23ක් අන්තර්ගත වේ. මෙම වර්ණ දේහ 46 (Chromosomes) එක් වීමෙන් ගොඩනැගෙන වර්ණ දේහ යුගල 23ක් මඟින් නවජ ජීවියාගේ හැඩරුව වර්ධනය කිරීමේ කාරක ලබයි. මවගේ හා පියාගේ අභ්‍යන්තර ලක්ෂණ හා බාහිර ස්වරූපයන් දැරුවන් වෙත පිහිටනුයේ මෙම වර්ණ දේහයන්ගේ බලපෑම මත බව ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණය යි.

බිලිදා ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාවලියේ දී ඉහත සඳහන් කළ වර්ණ දේහ අන්තර්ගත සෛල විභජනය වීමේ ක්‍රියාවලියක් සිදු වේ. එය පිලිසිඳ ගැනීමෙන් පැය 24ක් 36ක් අතර කාලය තුළ දී ඇරඹේ. මෙම සෛල විභජනය වීම සිදු වනුයේ ගුණිතාකාරයෙන් හෙවත් නැවත නැවත දෙගුණ වීමෙනි. එනම් 2, 4, 8, 16, 32 යනාදී අනුක්‍රමයට ය. මාස 09 ක දී පමණ දස ලක්ෂ දෙසියක් තරම් වූ අධික ප්‍රමාණයකට සෛල වර්ධනය සිදු වන අතර දින 26ක ඇවෑමෙන් ඉන්ද්‍රිය වර්ධිත ක්‍රියාකාරී ජීවියෙකු බවට පත් වේ. සෛල විභජනය වීම කොතරම් ශීඝ්‍රයෙන් සිදු වුව ද මුල් සෛල අනන්‍ය වීම මෙහි පවතින සුවිශේෂත්වය වේ.

සෛල විභජනය වීමේ ක්‍රියාවලිය

මූලාශ්‍රය: [http://departments.weber.edu\(2011\)/chfam/prenatal/blastocyst.htm](http://departments.weber.edu(2011)/chfam/prenatal/blastocyst.htm)

ජීව විද්‍යාත්මකව බිලිදා හෙවත් ජීවියා ගොඩනැගෙනුයේ මෙලෙසිනි. බිලිදාගේ හැඩරුව, ගති ලක්ෂණ මව හා පියාට සාපේක්ෂව නිර්මාණය වන අයුරු ජීව විද්‍යාත්මකව මෙසේ අනාවරණය කරද්දී ප්‍රමුඛතාව බිලිදාගේ භෞතික රූපකායට ලැබේ. බුදුසමය ද භෞතික රූපකායේ නිර්මාණය ජීව විද්‍යාත්මකව පිළිගනියි. එහෙත් භෞතික පදාර්ථයන්ගේ සංයුක්ත වීමකින් පමණක් ජීවියකු ගොඩනැගෙන්නේ ය යන ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණය අතික්‍රමණය කළ ඉගැන්වීමක් ලෙස බුදුසමය හඳුන්වා දිය හැකි ය.

බුදුසමයට අනුව ලොව පවතිනුයේ ධාතු සමූහයකි. ජීවියා ද ධාතු ගොඩකි. ඇළ දොළ, ගස්වැල්, පර්වත ද ධාතු සමූහයකි. “බන්ධ” යන වචනය එම රාශිය යන අරුත් ජනිත

කරයි. බුදුසමය උගන්වන එම සත්ත්වයා එවැනි මොහොතක් පාසා වෙනස් වන සුළු බන්ධ හෙවත් ස්කන්ධ නමින් හැඳින්වෙන එකමුතුවකි (සමිද්ධි සූත්‍රය, සංයුක්ත නිකාය, බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.). මෙය නූතන ජීව විද්‍යාවේ උගන්වන ගුණිතාකාරයෙන් විභජනය වෙමින් එකතු වූ සෛල රාශියකට සම කළ හැකි ය. මේ අනුව ජීව විද්‍යාවේ උගන්වන සෛල රාශියේ එකමුතුව බුදු දහමේ උගන්වන ස්කන්ධ රාශියට සම වේ.

බුදුසමයට අනුව බිලිඳා ද ධාතු රැසකි. එනම් නාම රූප සන්තතියක එකමුතුවකි. සත්ත්වයාගේ භෞතික ශරීරය රූප ධාතු සමූහයකින් සෑදුණකි. එම රූප ධාතු රාශිය මරණාසන්න මොහොතේ දී සිඳී යයි. එවිට නාම රූප ධාතු සන්තති එක් වන්නේ කර්ම වේගයේ බලපෑමෙනි (ප්‍රඥාකීර්ති හිමි, 2000 : 86). මේ අනුව බුදු දහමේ උගන්වන රූප කොටස ජීව විද්‍යාවේ උගන්වන සෛල රාශියේ එකමුතුවට සමාන වේ. නූතන ජීව විද්‍යාත්මක මතයට අනුව සත්ත්වයා හෙවත් බිලිඳා ලෙස අර්ථ ගන්වනුයේ එම රූප කොටස පමණි. එහෙත් බුදුසමය එම රූප කොටසට අමතරව තවත් ස්කන්ධ හතරක එකමුතුවක් බිලිඳා ලෙස විග්‍රහ කරයි. කර්ම වේගයට අනුව එක්වන නාම රූප සන්තතියේ ස්කන්ධ පඤ්චකය විමසා බැලීම බුදුසමය උගන්වන සත්ත්වයාත් නූතන ජීව විද්‍යාව උගන්වන සත්ත්වයාත් මනාව හඳුනා ගැනීමට ඉවහල් වේ. රූපස්කන්ධය (Forms) වේදනාස්කන්ධය (Feelings) සංඥාස්කන්ධය (Perceptions) සංඛාරස්කන්ධය (Formations) විඤ්ඳණස්කන්ධය (Consciousness) එම ස්කන්ධ පහ වේ.

නූතන ජීව විද්‍යාඥයන් මෙන් ම බුදුසමය ද රූපස්කන්ධය ජීවියෙකු ඇති විම විෂයෙහි හේතුවන භෞතික පදාර්ථය ලෙස පිළිගනියි. රූපස්කන්ධයට අයත් වන්නේ නාම ගණයට නො වැටෙන පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ යන සතර මහාභූත රූපයන් ය. ශීත උෂ්ණ ආදී හේතූන් නිසා වෙනස් වීමට හෙවත් විනාශ ස්වභාවයට පත්වන බැවින් රූප යනුවෙන් හැඳින් වේ. බුදුසමය රූපස්කන්ධය විග්‍රහ කරනුයේ මෙලෙසිනි.

අතීත, අනාගත ආදී කාලත්‍රයට අයත් වූ හෝ ආධ්‍යාත්මික හෝ බාහිර වූ හෝ රළු සියුම් වූ හෝ හීන හෝ ප්‍රණීත වූ හෝ රූප සියල්ල සමස්තයක් කොට රූපස්කන්ධ යැයි මජ්ඣිම නිකාය මෙලෙස දක්වයි. (උපරිපණ්ණාසකය, 2005 : මජ්ඣිම නිකාය, බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.) මේ අනුව රූපය, අතීත, අනාගත හා වර්තමාන වශයෙන් කාල තුනකට බෙදා දක්වයි. එපමණක් නොව ලොව සියලු ම භෞතික වස්තූන් ගැනෙන පරිදි යුගල පද හතරකින් ද විස්තර කොට තිබේ. ඒ අනුව අභ්‍යන්තර රූප වශයෙන් දැක්වෙන්නේ තම ශරීරය හා සම්බන්ධ රූප යි. ශරීරයට අසම්බන්ධ සියලු ම රූප බාහිර රූප වශයෙන් දැක්වේ. දෙවනුව පංච ඉන්ද්‍රියයන්ට ගෝචර වන රූප ඕලාරික රූප වශයෙන් ද ඉන්ද්‍රිය ගෝචර නොවන සියුම් රූප සුබුම රූප වශයෙන් ද දක්වා තිබේ. තෙවනුව උප්පත්ති ලෝකවල උසස් පහත් බව අනුව හීන ප්‍රණීත රූප වශයෙන් දැක්වෙයි. සිව්වනුව බෙදා දක්වනුයේ දුර ඇති රූප හා ළඟ ඇති රූප වශයෙනි.

නූතන ජීව විද්‍යාඥයෙකු මෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේ ද මානව ජීවියාගේ භෞතික තත්ත්වය කුඩා අනුකුඩා කොටස්වලට විභජනය කොට විග්‍රහ කර තිබේ. බුදු දහම හා බටහිර ඉගැන්වීම්හි සාමාන්‍ය ප්‍රකට වන තවත් ලක්ෂණයකි එය. ඒ අනුව බුදුසමය ජීවියාගේ රූපස්කන්ධය කොටස් 04ට බෙදයි. ඒවා මහා භූත රූප (Elements) යනුවෙන් හඳුන්වයි. එම මහා භූත රූපයෝ නම් පඨවි (තද ගතිය), ආපෝ (වැගිරෙන ගතිය), තේජෝ (උණුසුම් ගතිය), වායෝ (වායුමය ගතිය) යනුවෙනි. පඨවි ධාතුව ගලකින් ද අපෝ ධාතුව ගංගාවක දිය දහරින් ද තේජෝ ධාතුව ගින්තකින් ද වායෝ ධාතුව සුළඟකින් ද නිදසුන් කොට දැක්විය හැකි ය. මේ අනුව පඨවි ධාතුව නම් මෘදු බව, තද බව, රළු බව ලක්ෂණ කොට පවතින මානව ජීවියාගේ ශරීරය හා පවත්නා කෙස්, ලොම්, නිය, දත්, සම්, මස්, නහර, ඇට ආදී තද ඝන ස්වභාවයෙන් යුත් සියල්ල වේ. ආපෝ ධාතුව වැගිරීම ලක්ෂණ කොට පවතී. මානව ජීව ශරීරය හා සම්බන්ධ ලේ, සෙම, පිත, කෙළ, මුත්‍ර, මේද, දහදිය, සැරව ආදිය මෙහි ලා සැලකිය හැකි ය. උණුසුම් ස්වභාවය, දැවෙන ගතිය, සිහිලස් බව තේජෝ ධාතුව ලක්ෂණ කොට පවතියි. ජීවියා ගන්නා ආහාර දැවීමට, දිරවීමට, පැසවීමට පත්වනුයේ ජීවියාගේ ශරීරයේ පවතින තේජෝ ධාතුවේ ක්‍රියාකාරිත්වය හේතුවෙනි. මානව ජීව ශරීරයේ කවර ස්ථානයක හෝ පවතින පිපීම, සැලෙන ගතිය, වායෝ ධාතුව ලක්ෂණ කොට පවතියි. ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කරන වාතය, උදරයේ පවතින වාතය, වායෝ ධාතුවේ ක්‍රියාකාරිත්වය ප්‍රකට කරයි. මානව බිලිදා යනු මේ සියල්ලේ සමවයක් හෙවත් එකතුවක් බව බුදුසමය මෙන් ම නූතන ජීව විද්‍යාඥයෝ ද පිළිගනිති.

භෞතික ලොව ජීව අජීවි සියල්ල නිර්මිත වනුයේ යටෝක්ත භූත රූප සතර මුල් කොටගෙන ය. මේවායෙහි සංයුතිය අන්‍යෝන්‍ය සාපේක්ෂ සම්බන්ධයකින් ගොඩනැගී ඇත. මෙහි ඇති සුවිශේෂී වැදගත්කම වනුයේ ප්‍රධාන භූත රූපය සෙසු භූත රූප අභිබවා පෙනී සිටීම යි. නිදසුන් ලෙස පඨවි ධාතුවෙන් (තද ගතියෙන්) යුත් රූපයක් තුළ ආපෝ, තේජෝ, වායෝ යන භූත රූප යම් ප්‍රමාණයකට තිබුණ ද එහි පඨවි ගතිය ප්‍රමුඛව පැවතීම යි.

මේ සතර මහා භූතයෝ හේතුවෙන් උපදින තවත් රූප කොටස් හතරක් වන්නේ, ගන්ධ, රස, ඕජා යනුවෙන් වේ. මේවා ප්‍රධාන රූප කොටස් හා අන්‍යෝන්‍යව සම්බන්ධව පවතියි. මෙම රූප කොටස්වල එකතුවෙන් සෑදෙන රූප කලාපවලිනි, ද්‍රව්‍යයන් (ඒඑඒර) සෑදෙනුයේ (මෙක්‍රිමුර්නි, 2002 : 159). ක්ෂණභංගුර වූ (මොහොතක් පසා වෙනස් වීමට ලක්වන) මේවා ඒකත්වයෙන් නො පවතියි. විශ්වයෙහි දැකිය හැකි ගස්, ගල්, පර්වත ඇතුළු කොට ගත් ජීවි අජීවි සියලු භෞතික වස්තූන් නිර්මාණය වී ඇත්තේ යටෝක්ත අණු (Molecules) හෙවත් ද්‍රව්‍යයන් ගිණිය නො හැකි ප්‍රමාණයක එකමුතුවෙනි. මානව ජීවියාගේ හටගැනීමට ද වර්ධනයට ද මෙය පොදු වූ සාධාරණ ධර්මතාවකි. මව හා පියා එක් වීමෙන් ගොඩනැගෙන යුක්තාණුව (Zygote) හෙවත් මූලික අණුව යටෝක්ත රූප කලාපයන්ගේ එකතුවෙන් නිර්මිත අතිශය විශ්මිත වූත් සුක්ෂ්ම වූත් අසිරිමත් වූත් වස්තුවකි. මේ අනුව බුදුසමයත්

නූතන ජීව විද්‍යාවක් බිලිදාගේ භෞතිකමය ස්වරූපය පිළිබඳ සාමාන්‍යවයක් දක්වන අයුරු පුදුම ඵලවන සුලු ය.

එමතු ද නොව ජීවියාගේ භෞතික ශරීරය විපුලිත විග්‍රහයකට නතු කරන බුදුසමය රූපස්කන්ධයට අයත් රූප ප්‍රභේද දෙකකට ගොනු කරයි. ඒ,

01. භූත රූප 04 ක්
02. උපාදාය රූප 24 ක් වශයෙනි.

බුදුසමයට අනුව යථෝක්ත භූත රූප හතර ඇසුරු කොට ගෙන උපාදාය රූප 24ක් පැවතීම ස්වභාවය යි. ලොව පවත්නා ජීව අජීව වස්තූන්හි විශේෂත්වයන් හඳුනා ගත හැක්කේ මෙම උපාදාය රූපයන්ගෙනි. බුදුසමය උගන්වන මානව ජීවියාගේ මෙම වෙසෙස් බව නූතන ජීව විද්‍යාව හා කෙතරම් ගැලපේ ද යන්න උපාදාය රූප 24 විමසීමෙන් හඳුනාගත හැකිය. ඒවා නම් වක්ඛු (වක්ඛුප්පසාද රූපය) ඇසේ තිබෙන රූපය, සෝත (සෝතප්පසාද රූපය) කන් තිබෙන ඔපය, ඝාණ (ඝාණප්පසාද රූපය) නාසයේ තිබෙන ඔපය, ජීවිභා (ජීවිභාප්පසාද රූපය) දිවේ තිබෙන ඔපය, කාය (කායප්පසාද රූපය) කයේ තිබෙන ඔපය, රූප (ඇසට ගෝචර වන වර්ණය), සද්ද (කන් සංවේදනය), ගන්ධ (නාසයේ සංවේදනය), රස (දිවෙහි සංවේදනය), ඉත්ථිභාව (ස්ත්‍රී ස්වභාවය දැක්වෙන රූපය), පුරිසභාව (පුරුෂ ස්වභාවය දැක්වෙන රූපය), ජීවිත රූපය (රූපය ජීවත් කරවීමේ ශක්තිය), හදයවත්ථු (හෘදය වස්තුවේ ස්වභාවය හෙවත් රූපය), කාය විඤ්ඤත්ති (ශරීරය හසුරුවන බලවේගය), වචි විඤ්ඤත්ති (වචනය හසුරුවන බලවේගය), ආකාශ ධාතු (ඉඩ ප්‍රමාණය හෙවත් අවකාශය), රූපස්ස ලහුතා (රූපයේ සැහැල්ලු බව), රූපස්ස මුදුතා (රූපයේ මොළොක් බව), රූපස්ස කම්මඤ්ඤතා (රූපයේ පවත්නා කාර්යයේ යෝග්‍යතාව), රූපස්ස උපවය (රූපයේ මුල්හට ගැනීම හෙවත් ප්‍රභවය), රූපස්ස සන්තති (නැතිවන රූපය වෙනුවට රූපය හට ගන්නා අවස්ථාව), රූපස්ස ජරතා (රූපයේ දිරිමේ ස්වභාවය), රූපස්ස අනිච්චතා (රූපයේ නිත්‍ය නොවන ස්වභාවය), කබලිංකාර ආහාර (අනුභව කරන ආහාරයේ සාරය) වේ.

ජීවින්ට පමණක් සීමා වන මෙම උපාදාය රූපයන් දෙස විමසීමේ දී බුදුසමයේ ඉගැන්වීම් නූතන ජීව විද්‍යාත්මක අනාවරණයන් හා මනාව සැසෙදෙන බව ප්‍රකට වේ. ඉහත උපාදාය රූපයන් ප්‍රකට කරන ලක්ෂණ සෑම මානව ජීවියකු තුළින් ම දැකිය හැකි බව නො රහසකි.

ඉහතින් විග්‍රහ කළේ සත්ත්වයා හෙවත් බිලිදා නිර්මිත රූප කොටස් පමණි. ජීව විද්‍යාත්මකව ද තහවුරු වන රූප කොටසට අමතරව මානව ජීවියා තුළ දිස්වන නාම ගණයට අයත් ලක්ෂණ හතරක් බුදුසමය පෙන්වා දෙයි. මෙම ලක්ෂණ හතර නූතන ජීව විද්‍යාත්මක ඉගැන්වීම් අතික්‍රමණය කරන බෞද්ධ අනාවරණයක් ලෙස දැක්විය හැකි ය. මේ අනුව පිළිසිඳ ගැනීමත් සමඟ සත්ත්වයා හෙවත් ජීවියා ගොඩනැගීමට කාරක වන ඊළඟ අංගය

වනුයේ වේදනාස්කන්ධය යි. විභංගප්පකරණය මානව ජීවියා බැඳී පවතින වේදනාස්කන්ධය විචරණය කරනුයේ මෙලෙසිනි.

ස්කන්ධ පඤ්චකයේ දෙවැන්න වේදනාස්කන්ධය යි. මේ අනුව වින්දනය හෙවත් විදීමේ ස්වභාවය ලක්ෂණය කොට ඇති සියලු මානසික අවස්ථා (විභංගප්පකරණය, 2005 : බු. ජ. ක්‍රි. ග්‍ර. මා.) වේදනාස්කන්ධයට අයත් වේ. වේදනා හෙවත් විදීම යනු අරමුණුවල රස විදීම වේ. පිළිසිඳින ජීවියා මෙම ශක්තිය ලබන්නෙකි. කායික, මානසික ඉන්ද්‍රියයන් බාහිර ලෝකය හා ස්පර්ශයට පැමිණීමෙන් ඇතිවන සුඛ වේදනා, දුක්ඛ වේදනා හා අදුක්ඛමසුඛ වේදනා සියල්ල මෙහිලා ගැනෙයි. එබඳු වේදනා ඇති වනුයේ ඉන්ද්‍රියයන් බාහිර ලෝකය සමඟ සයාකාර ක්‍රමයකින් ගැටීමට හෙවත් ස්පර්ශයට පැමිණීමෙනි (විභංගප්පකරණය, 2005 : බු. ජ. ක්‍රි. ග්‍ර. මා.). ඇස රූපය සමඟ ද කන ශබ්දය සමඟ ද නහය ගඳ සුවඳ සමඟ ද දිව රසය සමඟ ද කය පහස සමඟ ද මනස සිතුවිලි සමඟ ද ආදී වශයෙනි. මෙලෙස හටගන්නා කායික මානසික සියලු වේදනා වේදනාස්කන්ධයට අයත් වේ. මෙය රූපය මෙන් ද්‍රව්‍යාත්මක නො වේ. හුදෙක් එක් සැටියකින් ද නො පවතී. වෙනස් වන සුලු ධර්මයක් නැතහොත් ශක්ති විශේෂයක් ලෙස තේරුම්ගත යුතු ය. මෙලෙස බිලිඳා සංගෘහිත වන දෙවන ලක්ෂණය ලෙස බුදුසමය විචරණය කරන වේදනාස්කන්ධය මනෝවිද්‍යාඥයින්ගේ විෂය පථයට හසු වී ඇති සංකල්පයක් ලෙස මෙහිලා සඳහන් කළ යුතු ය.

බුදුසමයට අනුව බිලිඳා සංගෘහිත තෙවන ලක්ෂණය නැතහොත් නාම කොටසට ගැනෙන දෙවන ලක්ෂණය සංඥාස්කන්ධය යි. සංඥා යනු හැඳිනීම යි. හැඳිනීම් සමූහය සංඥා ස්කන්ධය යි (විභංගප්පකරණය, 2005 : බු. ජ. ක්‍රි. ග්‍ර. මා.). බුදුසමය මෙන් ම නූතන මනෝවිද්‍යාඥයන් ද බිලිඳා මව් කුස තුළ සිට ම හැඳිනීම් සහිතව වැඩෙන බව පෙන්වා දී තිබේ. වේදනාව මෙන් ම සංඥාව ද ඇස, කන, නාසය ආදී පස්විධ ඉන්ද්‍රියයන්ට ගෝචර වන රූප, ශබ්ද, ගන්ධා දී අරමුණු සය අනුව සවදැරුම් වේ. නිදසුනක් ලෙස ඇස රූපය සමඟ ගැටීමෙන් මේ අසවල් රූපය යැයි හැඳිනීම ඇති කර ගනියි. මෙය හොඳ ය, මෙය නරක ය, මේ මිනිස් රූපයකි, මේ ගැහැනු රූපයකි, එය මිහිරි කුජනයකි, මෙය පැණි රසයකි ආදී වශයෙන් විනිශ්චයක් ලබා දෙනුයේ ද සංඥාව මඟිනි. මේ අනුව සංඥාව ද අද්‍රව්‍යමය ශක්ති විශේෂයක් ලෙස දත යුතු ය. පියාපේ වැනි නූතන මනෝවිද්‍යාඥයින් ළමයාගේ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ බුද්ධිමය සංවර්ධනයේ දී සංඥාව (Perception) පිළිබඳ කරුණු ඉදිරිපත් කළ ද එය බුදුසමයේ මෙන් බිලිඳා ගොඩනැගෙන ප්‍රධාන සාධකයක් ලෙස විග්‍රහ නො කරයි.

බිලිඳා ගොඩනැගෙන තවත් ලක්ෂණයකි, සංඛාරස්කන්ධය. “සංස්කාර” යන්න විවිධාර්ථ දැනවන පදයකි. මෙහි දී අදහස් වන්නේ සාංසාරික පැවැත්මට ආධාර වන යන අරුත යි. මෙතයින් මානව ජීවියාගේ සිත තුළ ගොඩනැගෙන වෛතසික ධර්මයන්ගේ අභිසංස්කරණය සංස්කාර නම් වේ (විභංගප්පකරණය, 2005 : බු. ජ. ක්‍රි. ග්‍ර. මා.). බුදු දහමට අනුව සාංසාරික පැවැත්මට ආධාර වන මෙම සංස්කාර නම් කුසලාකුසලයෝ වෙති. මේවා පුද්ගලයාට

සාංසාරිකව සුඛ, දුක්ඛ විපාක ලබා දීමට රැඳී සිටිය යුතු ශක්ති වේගයක් වේ. එකී ශක්ති වේගය සංස්කාර වේ. මානව ජීවියා රූප කොටසකින් පමණක් නිර්මිත නොවන්නක් බව මින් තහවුරු වේ. මන්ද කර්ම වේගයෙහි රඳා පවත්නා ශක්ති විශේෂයක් ලෙස සංස්කාර පවතින බැවිනි. එමෙන් ම බුදුසමය පුද්ගල ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස සලකන එහෙත් ජීව විද්‍යාඥයින්ගේ මූලික අනාවරණයන්ට හසු නොවූ කර්ම වේගයේ බලපෑම මෙම සංස්කාරයන් බව මැනවින් ප්‍රකට වේ.

බ්ලිඳා ගොඩනැගෙන අවසන් ලක්ෂණය විඤ්ඤානස්කන්ධය යි. දැන ගැනීම, විජානනය, විඤ්ඤාණය නම් වේ. (විභංගප්පකරණය, 2005 : බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.) මෙම විඤ්ඤාණය නූතන මනෝවිද්‍යාඥයින් වන සිග්මන් ට්‍රොයිඩ්, ඇනා ට්‍රොයිඩ් වැනි මනෝවිද්‍යාඥයින්ගේ ඉගැන්වීම්වලට ද පාදක වූවකි. එහෙත් ඔවුහු ජීවියා සංගෘහිත වන ප්‍රබල එක් සාධකයක් ලෙස විචරණය නො කරති. නමුත් බුදුසමය විඤ්ඤාණය අතිශය ප්‍රබල අද්‍රව්‍යාත්මකව පවතින සාධකයක් ලෙස පෙන්වා දී තිබේ.

රූප, ශබ්ද, ගන්ධ ආදී අරමුණක් ඇති බව දැන ගැනීම විඤ්ඤාණයේ දී සිදු වේ. නමුත් එම අරමුණ කිනම් අරමුණක් දැයි ප්‍රත්‍යක්ෂ කරවීමක් විඤ්ඤාණයෙන් සිදු නො වේ. එය යථෝක්ත සංඥාව ඇසුරින් සිදු වේ. ඇස වර්ණයක් හා ගැටීමේ දී පහළ වන වක්ඛු විඤ්ඤාණය එය වර්ණයක් බවට සංජානනය කළ ද එය අසවල් වර්ණය යැයි හඳුනාගත්තේ සංඥාවෙනි. කෙසේ වුව ද මෙම විඤ්ඤාණස්කන්ධය සත්ත්වයාගේ පුනර්භවය හා පසු ක්‍රියාකාරිත්වය සමග සෘජු ව බැඳී පවතින ශක්ති විශේෂයකි.

නාම රූප හා විඤ්ඤාණය යන අංගයන්ගෙන් සමන්විත ජීවියාගේ ඒ නාම රූප දෙකින් දැකීම, ඇසීම, ගඳ සුවඳ දැනීම, රස විඳීම, ස්පර්ශ කිරීම යන හැකියාවන් සඳහා අවශ්‍ය ආයතන වන ඇස්, කන්, නාසය, දිව, ශරීරය හා මනස ඇති වෙයි. මේවා සලායතන නමින් හැඳින්වෙයි. එම සලායතනවලට රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ හා ධම්ම සමග සම්බන්ධ වීමට හෙවත් ස්පර්ශ කිරීමට හැකියාව වර්ධනය වෙයි. මේ නිසා ජීවියාත් පරිසරයත් අතර සම්බන්ධය ඇති වෙයි. එය ජීවියාගේ පැවැත්ම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ය. සලායතන හා රූප, ශබ්ද, ගන්ධ, රස, ස්පර්ශ, ධම්ම මුණගැසීමෙන් ඇතිවන ස්පර්ශය නිසා වින්දනය ඇති වෙයි. වින්දන ඇති වීමට පසු ඒවා ගැන ආසාව ඇති වෙයි. ඊළඟට ආසා කරන දේ අල්ලා ගැනීමට හැකියාව ඇති වෙයි. එම හැකියාව ඇති වූ විට ජීවියා මව් ගැබ තුළ සම්පූර්ණයෙන් වැඩි අවසාන ය. අනතුරුව උපත සිදු වෙයි. මෙය පිළිවෙළින් විස්තර කරන බුද්ධ දේශනාව පටිච්චසමුප්පාදය නම් වේ.

නිගමන

බුදු දහම හා නූතන ජීව මනෝවිද්‍යාව “ප්‍රතිසන්ධිය” සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කරන කරුණු අතර සාමාන්‍ය විමසා බැලීමේ දී ප්‍රකට වන වැදගත් කරුණක් වේ. ඒ, බුදුසමය මානව ජීව

උපත සඳහා කර්මවේගයක බලපෑම දැක්වීමයි. මවගේ සෘතු වීම හා මව පියා දෙදෙනාගේ සංසර්ග ක්‍රියාවලිය ඉගැන්වීම් දෙක ම අවධාරණය කළ ද බුදුසමය අතීන්ද්‍රිය ප්‍රත්‍යක්ෂ කර්මවේගයක බලපෑම පෙන්වා දීම සුවිශේෂී වේ. "බෞද්ධ කලල විද්‍යාව තරම් විධිමත් හා අංග සම්පූර්ණ කලල විද්‍යාවක් නැති වෛද්‍ය විද්‍යාවේ හෝ ආයුර්වේදයේ හෝ වෙනත් ආගමක හෝ දක්නට නො ලැබේ. නැති වෛද්‍ය විද්‍යාවේ විශ්ලේෂණය පිළිබඳව දැනුමක් නැත. නාම රූප දෙකින් නාම ගැන දැනුමක් ද විධිමත්ව එහි නැත. නමුත් මවකුස සිටින ජීවියාට වින්දන ඇතිවන බවත් ඒවාට ප්‍රතික්‍රියා දැක්වීමේ හැකියාව ඇති බවත් කියනු ලැබේ. මනස ඇතිවන විදිය ද විස්තර කිරීමට එයට තවම හැකියාවක් නොමැත. නමුත් විසිවැනි සියවසේ දෙවන භාගයේ ක්වන්ටම්පිසික්ස් පර්යේෂකයන් විශ්ලේෂණය ගැන කරුණු අනාවරණය කරගෙන තිබේ. එනිසා අනාගතයේ දී බෞද්ධ කලල විද්‍යාවේ විශ්ලේෂණය ගැන ද විද්‍යාඥයින්ට කරුණු ඉදිරිපත් කළ හැකි වේයැයි සිතමි" (වික්‍රමගමගේ, 2010 : 45). මේ අනුව ප්‍රතිසන්ධිය සම්බන්ධයෙන් ඉගැන්වීම් දෙකෙහි සාමාන්‍යතාවක් කරුණු දෙකක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකටවන අතර බුදු දහම ඉදිරිපත් කරන එක් කරුණක් සුවිශේෂී වන අයුරු හඳුනා ගත හැකි වේ. බුදුසමය පුද්ගල ප්‍රතිසන්ධිය විෂයෙහි අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස සලකන එහෙත් ජීව විද්‍යාඥයින්ගේ මූලික අනාවරණයන්ට හසු නොවූ කර්ම වේගයේ බලපෑම මෙම සංස්කාරයන් බව ද මේ අනුව මැනවින් ප්‍රකට වේ.

මව පියා දෙදෙනාගේ වර්ණ දේහ ඇසුරින් ගොඩනැගෙන සෛල අසංඛ්‍ය ප්‍රමාණයක එකතුව බිලිදා හෙවත් සත්ත්වයා බවත් එහි වර්ධනයත්, විකාශයත් ජීව විද්‍යාඥයෝ පෙන්වා දෙති. බුදුසමය ද එවන් භෞතික විග්‍රහයක් පඤ්චස්කන්ධයෙහි රූප කොටසින් පෙන්වා දුන්න ද ඊට වඩා ප්‍රබල නාම කොටසක් හෙවත් මනෝමය සාධකයන් හතරක එකමුතුවක් රූපය නමැති භෞතික සාධකය සමඟ ද එක්ව පවතින බව පෙන්වා දෙයි. නූතන ජීව විද්‍යාඥයෙකු මෙන් බුදු රජාණන් වහන්සේ ද මානව ජීවියාගේ භෞතික තත්ත්වය කුඩා අනුකුඩා කොටස්වලට විභජනය කොට විග්‍රහ කර තිබේ. නමුත් භෞතික පදාරථයන්ගේ සංයුක්ත වීමකින් පමණක් ජීවියෙක් නිර්මාණය වන්නේ යැයි බුදු සමය නොපිළිගනියි.

එමෙන් ම නූතන බටහිර න්‍යායන් තුළින් අනාවරණය නො කළ එහෙත් බුදුසමය අවධාරිත කරුණක් වනුයේ ඉහත බිලිදා සංගෘහිත ශක්ති විශේෂ පහ ම (පඤ්චස්කන්ධය) නිත්‍ය නොවන ක්ෂණයක් පාසා වෙනස් වන අස්ථිර තත්ත්වයන් සේ දැක්වීම යි. භෞතික රූපකාය පෙණ පිඩක් වැනි ය. එබැවින් නිසරු ය. වේදනාස්කන්ධය දිය බුබුළක් වැනි ය. එබැවින් බිඳෙන සුලු ය. සංඥාස්කන්ධය මිරිඟුවක් වැනි ය. එබැවින් රවටන සුලු ය. සංඛාරස්කන්ධය කෙසෙල් කඳක් වැනි ය. එබැවින් අරටුවක් හෙවත් හරයක් නොමැති ය. විශ්ලේෂණස්කන්ධය මායාවක් වැනි ය. නැති දෙය ඇති සැටියෙන් දක්වන්නේ එබැවිනි. (සංයුක්ත නිකාය, 2005 : බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.) එහෙත් ජීව විද්‍යාඥයෝ මූලික ව පෙන්වා දෙන්නේ රූප කොටසේ ඇති වීම, පැවතීම හා නැති වීම පමණි.

බුදු දහමට අනුව මානව ජීවියා ද ක්ෂණයක් පාසා විපරිණාමයට (වෙනස්වීමට) පත්වන ශක්ති එකතුවකි. නාම රූප එකතුවෙන් ගොඩනැගෙන ශක්ති පුඤ්ජය හෙවත් බිලිදා යථාභූතික (සදාකල් පවතින) නොවූවෙකි. ඇත්තේ සම්මුති වශයෙන් දක්වන (ව්‍යවහාරයේ පහසුව පිණිස) ජීවියෙක් පමණි. මෙම සම්මුති සත්ත්වයාගේ නො නවතින ක්‍රියාවලිය සංසාරය නම් වේ. "බන්ධානං පටිපාටි ධාත්වායතනා අබිගොච්ඡන්තං වත්තමානං සංසාරෝති පච්චවති" (අත්පසාලිනී අට්ඨකථා) ඉපදීම හා මරණය ස්වභාවය කොට පවතින සංසාරය අසීමිත දුකින් පිරි මනෝමය (නාම) සහ භෞතික (රූප) ලක්ෂණ ඒකරාශියකි (වීරසිංහ, 1993 : 79).

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

ප්‍රාථමික මූලාශ්‍ර

- දීප නිකාය. (2005). බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.
- උපරිපණ්ණාසකය. (2005). බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.
- සංයුක්ත නිකාය. (2005). බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.
- අංගුත්තර නිකාය. (2005). බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.
- බුද්දක නිකාය. (2005). බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.
- මහා තණ්හාසංඛය සූත්‍රය. (2005). බු.ජ.ත්‍රි.ග්‍ර. මා.
- විභංගප්පකරණය. (2005). බු. ජ. ත්‍රි. ග්‍ර. මා.

ද්විතීයික මූලාශ්‍ර

- බුද්ධත්ත මහා ථේරෝ. (2018). විශුද්ධි මාර්ගය. (<https://archive.org/details/VishuddhiMargaya>)
- රතනජෝති හිමි. (1989). පපඤ්ච සූදනී. ප්‍රථමභාගය.
- ධම්මපදය, (2006). ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රකාශන. කෝට්ටේ.
- අතුකෝරාල, ඩී. ආර්. සහ අතුකෝරාල, එච්. එන්. (2003). ළමා මනෝවිද්‍යාව හා ළමා සංවර්ධනය. සංවර්ධන මනෝවිද්‍යා වින්තන අධ්‍යයන ආයතන ප්‍රකාශන. කොළඹ.
- මෙත්‍රිමුර්ති හිමි, කේ. යූ. (2002). මනස පිළිබඳ බෞද්ධ විග්‍රහය. සමයවර්ධන ප්‍රකාශන. කොළඹ.
- වීරසිංහ, එච්. (1992). බෞද්ධ හා ග්‍රීක අධ්‍යාපන දර්ශන. අධ්‍යාපන වින්තන. කර්තෘ ප්‍රකාශන.
- වීරසිංහ, එච්. (1993). අධ්‍යාපන දාර්ශනික ගැටලු. කර්තෘ ප්‍රකාශන.
- වික්‍රමගමගේ, සී. (2010). බෞද්ධ කලල විද්‍යාව. අනුස්සනි. මහාචාර්ය ඩබ්. එස්. කරුණාරත්න අනුස්මරණ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය. ධර්මවිජයාලෝක මහා විහාර ප්‍රකාශන.

Retrieved from: [http://www.daviddarling.info\(2011\)/encyclopedia/fallopian-tube.htm](http://www.daviddarling.info(2011)/encyclopedia/fallopian-tube.htm)

Retrieved from: [http://departments.weber.edu\(2011\)/chfam/prenatal/blastocyst.htm](http://departments.weber.edu(2011)/chfam/prenatal/blastocyst.htm)

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

**11 ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය
විෂයේ සාධනය මැනීමට වසර අවසානයේ පළාත්
මට්ටමින් පවත්වනු ලබන සාධන පරීක්ෂණවල
යෝග්‍යතාව විමසා බැලීම**

Correspondence:
sahhadsan@gmail.com

එස්.ඒ.එච්. සමරසිංහ

Specialty Section:
Education

Received:
07 August 2021

Revised:
21 August 2022

Accepted:
24 August 2022

Published:
02 January 2023

Citation:
සමරසිංහ, එස්. ඒ. එච්. (2020).
11 ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ සිංහල
භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂයේ
සාධනය මැනීමට වසර අවසානයේ
පළාත් මට්ටමින් පවත්වනු ලබන
සාධන පරීක්ෂණවල යෝග්‍යතාව
විමසා බැලීම.
මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය
සංග්‍රහය.

6(1), 105-115.
ISSN (Online): 2961-564X
ISSN (Print) : 2362 - 0706

Abstract

Teaching, learning, and assessment are integrated processes. Assessment judges the effectiveness of the process. Thus, this study investigated the validity, reliability, and practicability of year-end achievement tests conducted at the provincial level to assess the achievement level of grade 11 students. The study was limited to the subject of Sinhala language and Literature and to three provinces. The objectives of the study were to investigate the face validity and content validity of the tests and find out the reliability of the test conducted at the provincial level. Only 1AB schools were selected from each province. The data gathered from question papers, answer scripts, and teacher questionnaires were analyzed using con and qualitative methods. Face validity and content validity were at an average level in paper I, except in the Southern province, the Reliability of paper I was high. Some problems such

as an unavailable marking scheme, and lack of proper guidelines to administrate the test are affected to reduce the test practicability. When grouping items, increasing the difficulty level should be considered. When allocating marks, expected abilities and intended learning outcomes should be considered. Test makers should make aware further about the test blueprint, test construction, and marking. According to the research, it was revealed the mechanism of term test administration should be supervised and monitored.

Keywords: achievement level, practicability, reliability, validity

හැඳින්වීම

ඉගැන්වීම, ඉගෙනීම හා ඇගයීම අධ්‍යාපන කාර්යයෙහි එකිනෙකට වෙන් කළ නොහැකි ප්‍රධාන සංරචක වේ. මෙහි දී ශිෂ්‍ය සාධනය මිනුම හා ඇගයුම සඳහා විවිධ පරීක්ෂණ භාවිත වේ. සාධන පරීක්ෂණ, බුද්ධි පරීක්ෂණ, අනාවරණ පරීක්ෂණ, පෞරුෂ පරීක්ෂණ හා ආකල්ප පරීක්ෂණ ආදී වශයෙන් ඉලක්ක කරගත් පරමාර්ථ ඇතිව විවිධ ක්ෂේත්‍ර ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පරීක්ෂණ අධ්‍යාපන හා මනෝ විද්‍යා ක්ෂේත්‍රය තුළ දක්නට ලැබෙයි. මෙයින් පාසල් පද්ධතිය තුළ ප්‍රචලිතව ක්‍රියාත්මක වන්නේ සාධන පරීක්ෂණයි. පාසල් පරීක්ෂණ වසරකට තෙවරක් පැවැත්වීමට යෝජිත අතර පළමු වාර පරීක්ෂණය පාසල් මට්ටමින් ද, දෙවන වාර පරීක්ෂණය කලාප මට්ටමින් ද, තෙවන වාර පරීක්ෂණය පළාත් මට්ටමින් ද, ක්‍රියාත්මක විය යුතු වේ (අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, 2007). වාර පරීක්ෂණවල යෝග්‍ය බව හා ඒවා ක්‍රියාත්මකවන ආකාරය සම්බන්ධයෙන් විවිධ වෝදනා ඉදිරිපත් ව ඇත. ඒ අනුව සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂය සාධනය මැනීමට පළාත් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වන සාධන පරීක්ෂණවල යෝග්‍යතාව විමසා බැලීම මෙම අධ්‍යයනයෙන් අපේක්ෂිත විය.

පාසල් පරීක්ෂණවලට ශිෂ්‍ය සාධනය මිනීම සම්බන්ධයෙන් විශාල කාර්යභාරයක් හිමිව ඇත. එම කාර්යභාරය විධිමත් අධ්‍යාපනයෙන් ලැබෙන විශේෂ දැනුම හා හැකියාව මැනීම මුල්කොට පවතී. මෙසේ ශිෂ්‍ය සාධනය නිසි ආකාරයෙන් මැනීමට නම් යෝග්‍ය පාසල් පරීක්ෂණ සිසුන් හමුවට ආ යුතු වේ. පරීක්ෂණයක් යෝග්‍ය වීමට නම් එය වලංගුතාවෙන්, විශ්වසනීයතාවෙන් හා ප්‍රායෝගික බවින් යුක්ත විය යුතු බව ග්‍රොන්ලන්ඩ් (Gronlund, 1991) සඳහන් කර ඇත. පාසල් පරීක්ෂණයක අරමුණු ඉටුවීමට නම් යෝග්‍ය පරිදි පරීක්ෂණ තැනීම, පැවැත්වීම හා ලකුණු කිරීම යනාදිය සිදු විය යුතු වේ (Mackintosh, 1970). වනසුන්දර (Wanasundara, 2004) සමාජ අධ්‍යයන විෂයේ සාධනය මැනීමට යොදා ගෙන ඇති ප්‍රශ්න පත්‍ර විෂය මූලික වලංගුතාවෙන් හීන බව දක්වා ඇත. එමෙන් ම සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍ය විෂයමාලාව යටතේ ක්‍රියාත්මක වන සම්පිණ්ඩිත තක්සේරුකරණ ක්‍රමවල සුතථ්‍යතාව කලාප හා පළාත් මට්ටමේ ප්‍රශ්න පත්‍රවල පහළ මට්ටමක් ගන්නා බව වන්දකුමාර (2017) දක්වා ඇත. පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළක් සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරමින්

වාර පරීක්ෂණ පැවැත්වූව ද වාර පරීක්ෂණ සම්බන්ධ ගැටලු රැසක් ඇති බව ද දක්වා ඇත. භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂය යනු අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර සාමාන්‍ය පෙළ විභාගය සඳහා නියමිත හර විෂයන් අතරින් එකකි.

පාසල් මට්ටමින් ප්‍රශ්න පත්‍ර සැකසීමේ දී ඒ සඳහා පුහුණුව හා පළපුරුද්ද ඇති ගුරුවරුන් ඇතැම් පාසල් සඳහා නොමැති වීම, ඇතැම් ගුරුවරුන් පරීක්ෂණ හුදෙක් රාජකාරිමය කටයුත්තක් ලෙස සලකමින් එහි යෝග්‍යතාව කෙරෙහි කිසිදු සැලකීමක් නොකිරීම, කලාප හෝ පළාත් මට්ටමින් පරීක්ෂණ සකස් කිරීමේ දී සියලු පාසල් සමඟ නිසි පරිදි සම්බන්ධීකරණයක් නොවීම, කාල සටහන් එකම පළාත සඳහා වෙනස් ආකාරයෙන් ලැබී තිබීම, ප්‍රශ්න පත්‍ර වෙනස් වීම හා නියමිත පිටපත් සංඛ්‍යාව නොලැබීම, ප්‍රශ්න පත්‍ර කුළ මුද්‍රණ දෝෂ විශාල වශයෙන් පවතින අතර ඇතැම් විට ඒවා නිවැරදි කිරීමට විෂය උගන්වනු ලබන ගුරුවරයාට ද නොහැකි වීම, විෂය පරාසය එක් කොටසකට සීමාවීම් හේතුවෙන් උගන්වනු ලබන ගුරුවරයා සිසුන්ගේ දෝෂ දර්ශනයට ලක්වීම, ප්‍රශ්න පත්‍ර සමඟ ලකුණු ලබා දෙන ආකාරය පිළිබඳ සඳහන් කර නොමැති වීම එවැනි ගැටලු සමහරකි.

මෙබඳු ගැටලු පැවතුනහොත් සාධන පරීක්ෂණ ලකුණු මත සිසුන්, ගුරුවරුන්, පාසල හා රටක අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ව ගනු ලබන සියලු තීරණ හා නිගමන අර්ථ විරහිත වනු ඇත. සිසුන් කුළ පරීක්ෂණ සඳහා වන උනන්දුව පෙළඹීම තුරන් වනු ඇත. පරීක්ෂණ සඳහා වන පිරිවැය තුළින් නිසි ඵල ලබා ගත නොහැකි වනු ඇත. ඒ අනුව පැහැදිලි වන්නේ සාධන පරීක්ෂණ සැකැස්ම සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ක්‍රමවේද අනුගමනය කළ යුතු බවයි.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

වසර අවසානයේ 11 ශ්‍රේණියේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂයේ සාධනය මැනීමට පළාත් මට්ටමින් පැවැත්වෙන වාර පරීක්ෂණවල යෝග්‍යතාව පිළිබඳ ව විමසා බැලීම සඳහා පළාත් තුනක් තෝරා ගැනිණි. මෙහි දී 11 ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂයේ සාධනය මැනීමට පළාත් මට්ටමින් වසර අවසානයේ පවත්වනු ලබන සාධන පරීක්ෂණවල මතුපිට වලංගුතාව හා විෂය මූලික වලංගුතාව, විශ්වසනීයතාව හා ප්‍රායෝගික බව විමසා බැලීම අරමුණු විය. මෙම අධ්‍යයනය පාසල් නියැදිය, ප්‍රශ්න පත්‍ර නියැදිය, පිළිතුරු පත් නියැදිය හා ගුරුවරුන්ගේ නියැදිය ලෙස අංශ හතරකින් සමන්විත වේ.

එක් පළාතකින් 1AB වර්ගයේ පාසල් හතර බැගින් සරල අහඹු නියැදි ක්‍රමය යටතේ මුළු පාසල් දොළහකට පාසල් නියැදිය සීමා විය. 11 ශ්‍රේණියේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂයෙහි ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් තුනකින් සමන්විතවන අතර මුළු ප්‍රශ්න පත්‍ර ප්‍රමාණය නවයක් විය. පළාතකින් තෝරාගත් එක් පාසලකින් පිළිතුරු පත් 25ක් අහඹු ලෙස ලබාගත් අතර ඒ අනුව මුළු පිළිතුරු පත් සංඛ්‍යාව 300කි. එක් පාසලකින් සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂය උගන්වන ගුරුවරුන් දෙදෙනෙකු බැගින් මුළු ගුරුවරුන් සංඛ්‍යාව 24 කි. මෙම අධ්‍යයනය

සඳහා දත්ත රැස් කිරීමට ප්‍රශ්නාවලි, නිරීක්ෂණ හා ලිඛිත මූලාශ්‍ර භාවිත කෙරිණි. දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා සඳහා SPSS භාවිත කෙරිණි.

ප්‍රතිඵල

සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍ය ප්‍රශ්න පත්‍රය, ප්‍රශ්න පත්‍ර තුනකින් සමන්විතවන අතර අධ්‍යයනය සඳහා තෝරා ගත් පළාත් තුනෙන් ලබාගත් ප්‍රශ්න පත්‍රවල පළමුව මතුපිට වලංගුතාවත් පසුව විෂය මූලික වලංගුතාවත් සොයා බැලිණි. විශ්වසානතාව හා ප්‍රායෝගික බව පිළිබඳ ප්‍රතිඵල දෙවනුව ඉදිරිපත් කර ඇත.

මතුපිට වලංගුතාව පරීක්ෂා කිරීම

ප්‍රශ්න පත්‍රවල බාහිර ස්වරූපය විමසීමට ලක් කිරීම මඟින් පරීක්ෂණයේ මතුපිට වලංගුතාව පිළිබඳ කරුණු ගොනු කෙරිණි. එනම් ප්‍රශ්න පත්‍රවල මුද්‍රණ දෝෂ, පිරිසිදු බව, පැහැදිලි බව, ව්‍යුහය, ආදී කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරිණි. මෙහි දී බහුවරණ ප්‍රශ්න පත්‍රය පිළිබඳ ව පමණක් ඉදිරිපත් කර ඇත.

පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය බහුවරණ ප්‍රශ්න 40කින් සමන්විත විය යුතු අතර සිංහල වර්ණ මාලාව, භාෂා සම්ප්‍රදාය, වාග් මාලාව, සරල වියරණ රීති, උක්ත ආබ්‍යාස පද සම්බන්ධය, අවබෝධය හා සරල රස වින්දනාත්මක ප්‍රශ්න ඊට ඇතුළත් විය යුතු බව විෂය නිර්දේශයේ සඳහන් වේ. පළාත් තුනෙහි ම ප්‍රශ්න පත්‍ර බහුවරණ ප්‍රශ්න 40 කින් සමන්විත වන අතර විෂය නිර්දේශිත පරිදි වර්ණ මාලාව, භාෂා සම්ප්‍රදාය, වාග් මාලාව, සරල වියරණ රීති, උක්ත අබ්‍යාස පද සම්බන්ධය, අවබෝධය හා සරල රසවින්දනාත්මක ප්‍රශ්න ඊට ඇතුළත් වී තිබේ.

පළාත් තුනෙහි ම පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය බහුවරණ ප්‍රශ්න 40 කින් සමන්විත වුව ද මතුපිට පැහැදිලි බව අතින් C පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව මුද්‍රණය කරන ලද ප්‍රශ්න පත්‍රය වඩාත් පැහැදිලි හා සිසු ආකර්ශනය දිනා ගැනීමට සමත් වන බව එහි නිමාව මඟින් හෙළි වේ. පිළිතුරු ලකුණු කිරීමට උපදෙස් ලබා දීමේ දී ඉතා පැහැදිලි බව හා නිවැරදි උපදෙස් පියවරෙන් පියවර A හා C පළාත් ප්‍රශ්න පත්‍රවල දැකිය හැකි විය. එම පළාත් දෙකෙහි ප්‍රශ්න පත්‍රවල ප්‍රශ්න පහසුවෙන් වෙන් වෙන් ව හඳුනාගත හැකි පරිදි ප්‍රශ්න අතර පරතරය ද විය. ප්‍රශ්න පත්‍ර තුනෙහි ම මුද්‍රණ දෝෂ හා අක්ෂර වින්‍යාස, ව්‍යාකරණ වැරදි හා පද බෙදා ලිවීමේ දුර්වලතා නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය.

පිළිතුරු ලකුණු කිරීමට උපදෙස් ලබා දීමේ දී ඉතා පැහැදිලි හා නිවැරදි උපදෙස් පියවරෙන් පියවර A හා C පළාත්වල ප්‍රශ්න පත්‍ර තුළින් දැකිය හැකි විය. උපදෙස් තද කළ අකුරින් මුද්‍රිතව ඇති අතර “සැලකිය යුතුයි” යන්න යටතේ ගොනු කර තිබේ. එහෙත් B පළාත් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ උපදෙස් ඡේදයක් ලෙස ගොනු කර ඇති අතර, උත්තර ලකුණු කිරීම සඳහා බහුවරණ කඩදාසියක් ලැබෙන බව සඳහන් කර ඇත.

B පළාත් ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු හයකින් සමන්විත වූ අතර ප්‍රශ්න පත්‍රයේ පිටු 3ක් එක දිගට ලැබෙන සේ මුද්‍රණය කර තිබිණි. මෙය පිළිතුරු ලකුණු කිරීමේ දී අපහසුතාවක් ගෙන දීමට හේතු වේ. අනෙක් පළාත් දෙකෙහි ප්‍රශ්න පත්‍රවල පිටු හතර බැගින් විය. එම පළාත්වල එකිනෙක ප්‍රශ්න වෙන් වෙන් ව පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකි පරිදි ප්‍රශ්න අතර පරතරය ද විය. එහෙත් B පළාත් ප්‍රශ්න පත්‍රය පිටු හයකින් යුක්ත වූ අතර ප්‍රශ්න පැහැදිලි ව වෙන් වෙන් ව හඳුනාගැනීමට අපහසුතාවක් තිබෙනු දැකිය හැකි විය. වරණ අතර මෙන් ම ප්‍රශ්න අතර ද තබා ඇත්තේ සමාන ඉඩ පරතරයක් වීම ඊට හේතුව වේ. ප්‍රශ්න පත්‍ර තුනෙහි ම මුද්‍රණ දෝෂ හා අක්‍ෂර වින්‍යාස, ව්‍යාකරණ වැරදි හා පද බෙදා ලිවීමේ දුර්වලතා නිරීක්ෂණය කළ හැකි වේ. B පළාත් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ පොදු උපදෙස් දීමේ දී මෙන් ම අනු කොටස් සඳහා උපදෙස් දීමේ දී ද වැරදි දැකිය හැකි වේ. ප්‍රශ්න පත්‍රය ආරම්භයේ දී ම අංක 1 - 2 තෙක් ඇති වාක්‍යවල සම්ප උත්තරය තෝරන්න ලෙස තිබුණ ද ප්‍රශ්න අංක 1 - 5 තෙක් ම එකම කාර්ය කළ යුතු ව ඇත. ප්‍රශ්න අංක 23 දී ශිෂ්‍යයා කුමක් කළ යුතු ද යන්න සඳහන් නොවේ. ප්‍රශ්න අංක 24 දී ඉරි ඇදී පදය ලෙස සඳහන් වුව ද එහි ඉරි ඇදී පදයක් නොමැත. මෙසේ උපදෙස් ලබා දීමේ වැරදි නිරීක්ෂණය කළ හැකි වුව ද අක්‍ෂර වින්‍යාස වැරදි හා පද බෙදීමේ දුර්වලතා ආදිය දැකිය නොහැකි විය.

විෂය මූලික වලංගුතාව පරීක්ෂා කිරීම

විෂය මූලික වලංගුතාව පරීක්ෂා කිරීමේ දී මැනීමට අපේක්ෂිත හැකියා සහ විෂය නිර්දේශයෙන් යෝජිත විෂය කරුණු නිල්පතක සඳහන් කළ යුතු වේ. ඊට පළමු ව ප්‍රධාන විෂය මාතෘකාවලට අදාළ ව යෝජිත කාලච්ඡේදවලට අනුව විෂය නිර්දේශය බර තබන ලද අතර ඒ අනුව ප්‍රශ්න 40 යෙන් එක් එක් විෂය ක්ෂේත්‍රය නියෝජනය විය යුතු ආකාරය පහත පරිදි සාරාංශ කළ හැකි වේ.

වගුව 1 - ඒ ඒ විෂය මාතෘකා ඉගැන්වීමට යෝජිත කාලච්ඡේදවලට අනුව බර තැබීම

නිර්දේශිත ප්‍රධාන විෂය මාතෘකා	කාලච්ඡේද ප්‍රමාණය	බර තැබූ වීම	එක් එක් මාතෘකාවලින් අන්තර්ගත විය යුතු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව
1. සිංහල වර්ණ මාලාව	5	12%	03
2. භාෂා සම්ප්‍රදාය	7	12%	05
3. වාග් මාලාව	9	15%	06
4. සරල වියරණ රීති	12	20%	08
5. උක්ත අධ්‍යාන පද	15	25%	10
6. අවබෝධය	12	20%	08
	60	100%	40

A පළාතේ 11 ශ්‍රේණියේ සිසුන්ගේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය විෂයේ සාධනය මැනීමට යොදා ගන්නා ලද සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි අඩංගු ප්‍රශ්නවල ව්‍යාප්තිය දක්වන නිල්පත පහත වගු අංක 2 යටතේ දැක්වේ.

වගුව 2 A පළාතේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයට අදාළ නිල්පත

උපුටාගත විෂය මාතෘකා	අපේක්ෂිත හැකියා				
	වාග් මාලාව	වියරණ	අවබෝධය	ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඇති ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව	නියෝජනය විය යුතු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව
1	-	-	9,10,19	3	3
2	1,2,3,4,5	-	-	5	5
3	6,7,8,11,1,2	-	-	5	6
4	17	13,14,15,16,18	-	6	8
5	-	20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30	-	11	10
6	-	-	31,32,33,34,35,36,37,38,39,40	10	8
	11	16	13	40	40

* 1. සිංහල වර්ණ මාලාව, 2. භාෂා සම්ප්‍රදාය, 3. වාග් මාලාව, 4. සරල වියරණ රීත, 5. උක්ත අධ්‍යාන පද, 6. අවබෝධ

ඉහත වගුව අනුව විෂය නිර්දේශයේ අන්තර්ගතය හා අරමුණු නියෝජනයේ දී සිංහල වර්ණ මාලාව, භාෂා සම්ප්‍රදාය යන කොටස් අපේක්ෂිත පරිදි ම ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළින් නියෝජනය වී ඇති බව පැහැදිලි වේ. වාග් මාලාව හා සරල වියරණ රීති සම්බන්ධව නියෝජනය වීම අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා අඩුවෙන් සිදු වී ඇත. උක්ත අධ්‍යාන පද සම්බන්ධය හා අවබෝධය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ නියෝජනය වීම අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වැඩියෙන් සිදු වී ඇත. නමුත් මෙම අඩු වැඩි වශයෙන් නියෝජනය වීම විශාල පරතරයකින් යුක්තව සිදු ව නොමැති බව පැහැදිලි වේ. මේ අනුව අපේක්ෂිත හැකියා ප්‍රමාණාත්මක ව මැනෙන ආකාරයට ප්‍රශ්න පත්‍රය සැකසී ඇත. සියලු විෂය ක්ෂේත්‍ර නියෝජනයවන ලෙස ප්‍රශ්න ඇතුළත් ව ඇති අතර නියෝජනය විය යුතු ආකාරයෙන් බැහැර වනුයේ ඉතාමත් අඩු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාවකි.

A පළාතේ පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය මගින් සිසුන්ගේ මානසික හැකියා කෙරෙහි ආකාරයට මැනේදැයි මිලඟට විමසා බැලේ. මෙහි දී බිලුම්ගේ අධ්‍යාපන අරමුණු වර්ගීකරණය එක් පසෙකටත්

විෂය නිර්දේශිත කරුණු අනෙක් පසටත් ගොනු කරමින් නිල්පතක් සකස් කළ අතර එයට අනුව සිසුන්ගේ මානසික හැකියා මැනීමේ දී මතකය මැන බැලීම සඳහා ප්‍රශ්න 3ක් ද, අවබෝධය සඳහා ප්‍රශ්න 21ක් ද, භාවිතය මැනීම සඳහා ප්‍රශ්න 16ක් ද ලෙස ප්‍රශ්න 40 ව්‍යාප්ත ව ඇත. විෂය ස්වභාවය අනුව දැනුමෙන් ඔබ්බට යන අවබෝධය, භාවිතය වැනි ඉහළ මානසික හැකියා මැන තිබීම යහපත් ලක්ෂණයකි.

B පළාතේ සිංහල හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි ව්‍යුහය සකස් විය යුතු ආකාරය දැක්වෙන නිල්පතට අනුව මැන බැලීමට අපේක්ෂිත හැකියා වන වාග් මාලාව, වියරණ හා අවබෝධය යන හැකියා සඳහා අනුපිළිවෙලින් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ වෙන් ව ඇති ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව හෙවත් ලකුණු වනුයේ 13ක්, 11ක් හා 16ක් ලෙසිනි. වියරණ හැකියාව මැනීම සඳහා ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ වෙන් ව ඇති බර කිසිසේත් ප්‍රමාණවත් නොවේ. අවබෝධය හා වාග් මාලාව යන හැකියා සඳහා පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයටත් වඩා වැඩි බරක් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ තබා ඇත. විෂය නිර්දේශය නියෝජනය වී ඇති ආකාරය පිළිබඳ විමසා බැලීමේ දී භාෂා සම්ප්‍රදාය යන ඒකකය පමණක් අපේක්ෂිත මට්ටමින් නියෝජනය වේ. සිංහල වර්ණ මාලාව නම් ඒකකය සඳහා බර තැබිය යුත්තේ ප්‍රශ්න තුනක් වුව ද වෙන් කර ඇති ප්‍රමාණය ප්‍රශ්න 6 කි. මේ සඳහා වෙන් කළ යුතු ලකුණු ප්‍රමාණය 6ක් විය යුතු අතර ලකුණු 8ක් වෙන් කර ඇත. සරල වියරණ රීති සඳහා ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ බර තබා ඇති ආකාරය කිසිසේත් උචිත නොවේ. එම ඒකකය සඳහා නියෝජනය කළ යුතු අපේක්ෂිත මට්ටම ප්‍රශ්න 8ක බර තැබීමකි. එහෙත් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළින් ඒ සඳහා වෙන් කර ඇති ප්‍රමාණය 4 කි. උක්ත අධ්‍යාන පද සම්බන්ධය සම්බන්ධයෙන් ද මීට සමාන තත්ත්වයක් ඇත. ඒ සඳහා වෙන් විය යුතු ප්‍රශ්න හෙවත් ලකුණු ප්‍රමාණය 10 ක් වුවත් ප්‍රශ්න 7 කට සීමා වී ඇත.

මීළඟට බලුම්ගේ අරමුණු එක් පසෙකටත් විෂය නිර්දේශයේ මාතෘකා අනෙක පසටත් ගොනු කරමින් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළින් සිසු මානසික හැකියා කෙබඳු ආකාරයට මැන බැලේ දැයි විමසා බැලීමේ. මෙහි දී ලකුණු 40න් 10ක් ම වෙන් කර ඇත්තේ දැනුම මැනීම සඳහා වේ. අවබෝධය හැකියාව මැනීම සඳහා ප්‍රශ්න 23ක් ද භාවිත හැකියාව මැනීම සඳහා ප්‍රශ්න 7ක් ද වෙන් කර ඇත. ඒ අනුව B පළාතේ සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළින් එක් එක් ප්‍රජානන හැකියා මැනීම සඳහා වෙන් ව ඇති ලකුණු ප්‍රමාණය අනෙක් පළාත් දෙකෙන් වෙනස්වන බව පැහැදිලි වේ.

සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි ව්‍යුහය සකස් විය යුතු ආකාරයට C පළාතට අදාළ නිල්පත සකස් කර විශ්ලේෂණය කළ අතර එහි දී නියෝජනය විය යුතු ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව හා සත්‍ය වශයෙන් ම C පළාතේ ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළින් ඒ ඒ ප්‍රධාන විෂය මාතෘකා හා අපේක්ෂිත හැකියා නියෝජනය කරනු ලබන ප්‍රශ්න සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී. ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව යනු නියෝජනය කරනු ලබන ලකුණු සංඛ්‍යාව ද වේ. එනම් එක් ප්‍රශ්නයකට එක්

ලකුණක් හිමිවන බැවිනි. සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය මඟින් ප්‍රධාන විෂය මාතෘකා හය ඔස්සේ වාග් මාලාව, වියරණ හා අවබෝධය යන හැකියා මිනීමට අපේක්ෂිත වේ. ඒ අනුව අනුපිළිවෙළින් එම හැකියා මිනීම සඳහා ප්‍රශ්න 11ක්, 16ක් හා 13ක් බැගින් වෙන් වී තිබේ. විෂය නිර්දේශයේ අන්තර්ගතය හා අරමුණු නියෝජනයේ දී සිංහල වර්ණ මාලාව හා උක්ත ආබ්‍යාන පද සම්බන්ධය යන කොටස් අපේක්ෂිත පරිදිම නියෝජනය වී ඇත. භාෂා සම්ප්‍රදාය සඳහා ලකුණු 5 ක් හිමි විය යුතු වුව ද ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ ඒ සඳහා වෙන් වී ඇත්තේ ප්‍රශ්න 3 ක් පමණි. වාග් මාලාව හා අවබෝධය යන තේමා සඳහා අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා ලකුණු දෙක බැගින් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ ලකුණු වෙන් කර ඇත. සරල වියරණ රීති සඳහා ප්‍රශ්න 8ක් වෙන් විය යුතු වුව ද වෙන් වී ඇති ලකුණු ප්‍රමාණය ලකුණු 6 කි. මෙසේ විෂය අන්තර්ගතය නියෝජනය වීමේ දී ලකුණු 2 බැගින් අඩු වැඩි වන පරිදි ඇතැම් විෂය ක්ෂේත්‍ර සඳහා ප්‍රශ්න වෙන් වී තිබුණ ද අපේක්ෂිත හැකියා ප්‍රමාණාත්මක ව මැනෙන ආකාරයට හා විෂය මාතෘකා ආවරණය වන ආකාරයට ප්‍රශ්න පත්‍රය සැකසී ඇති බව පැහැදිලි වේ.

මිලඟට එක් එක් විෂය ඒකකය තුළින් සිසු මානසික හැකියා කෙබඳු ආකාරයට මැන බැලේ දැයි විමසා බැලේ. ඒ සඳහා බ්‍රූම්ගේ අධ්‍යාපන අරමුණු වර්ගීකරණය එක් පසෙකටත් විෂය නිර්දේශයේ මාතෘකා අනෙක් පසටත් ගොනු කරමින් ප්‍රශ්න පත්‍රයේ නියෝජනය විමසා බැලිණි. ඒ අනුව ප්‍රශ්න 40 න් ප්‍රශ්න 3 ක් දැනුම සඳහා වෙන් කර ඇත. අවබෝධය හැකියාව මැනීම සඳහා වෙන් ව ඇති ලකුණු හෙවත් ප්‍රශ්න ප්‍රමාණය 18 ක් වීම අගය කළ යුත්තකි. භාවිත හැකියාව මැනීම සඳහා ප්‍රශ්න හෙවත් ලකුණු 19 ක් වෙන් වී ඇත. මේ අනුව පැහැදිලි වනුයේ බ්‍රූම්ගේ අරමුණු වර්ගීකරණයට අනුව බැලීමේ දී දැනුමෙන් ඔබ්බට ගොස් අවබෝධය හා භාවිතය වැනි ඉහළ මානසික හැකියා මිනීමට ලක් කිරීම C පළාතේ සිංහල හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍ර තුළින් දැකිය හැකි බවයි.

සාධන පරීක්ෂණයක දී විෂය මූලික වලංගුතාව හා මතුපිට වලංගුතාව මෙන් ම වනු ඇතුළත් කිරීමේ මූලධර්ම භාවිත කිරීම ද පරීක්ෂණයේ වලංගුතාවට ඉවහල් වේ (Victor,1995 & Gronlund, 1976). විශේෂයෙන් බහු වරණ ප්‍රශ්න පත්‍රයක එකම අරමුණක් හෝ අපේක්ෂිත හැකියා මැනෙන වනු කාණ්ඩ එකට ගොනු කළ යුතු වේ. එසේ ගොනු කර දුෂ්කරතාව වැඩෙන අනුපිළිවෙළට වනු පෙළ ගැස්වීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ. ඒ අනුව සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය සකස් කිරීමේ දී වනු ඇතුළත් කර ඇති ආකාරය විමසා බැලිණි.

පළාත් තුනෙහිම ප්‍රශ්න පත්‍ර තුළ එකම අරමුණක් මැන බැලීමට අපේක්ෂිත වනු, කාණ්ඩ ලෙස පෙළ ගැස්වීමට උත්සාහ දරා ඇති බව නිරීක්ෂණය කළ හැකි වුව ද එය සාර්ථක වී නැති බව පහත කරුණු හේතුවෙන් පැහැදිලි වේ. A පළාතේ වෙන වෙන ම උපදෙස් දී ඇති ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව 10 කි. B පළාතේ එසේ වෙන වෙන ම උපදෙස් ලබා දී ඇති ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව 12 කි. එහෙත් C පළාතේ ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ මෙම අඩු පාඩුව නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි විය. එම ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ සියලු ම වනු අපේක්ෂිත අරමුණු අනුව කාණ්ඩ ලෙස ගොනු

කොට අදාළ වන කාණ්ඩය සඳහා ම පොදු උපදෙස් ලබා දී තිබේ. මෙය ශිෂ්‍ය කාර්යභාරය ව්‍යාකූල නොකිරීමටත් කාලය ඉතිරි කර ගැනීමටත් ඉවහල් වනු ඇත. වනු කාණ්ඩ ලෙස ගොනු කිරීමේ දී ඒ ඒ කාණ්ඩය තුළ වැඩෙන දුෂ්කරතා අනුපිළිවෙලට වනු පෙළ ගැස්විය යුතු වේ. එක් එක් වනුවේ දුෂ්කරතා දර්ශකය සැලකිල්ලට ගන්නා විට පැහැදිලි වනුයේ වනු කාණ්ඩය තුළ වනු ගොනු කිරීමේ දී එසේ වැඩෙන දුෂ්කරතා අනුපිළිවෙළ සැලකිල්ලට ගෙන නොමැති බවකි. A පළාතේ 1 - 5 තෙක් වාගේ කෝෂය මැනෙන ප්‍රශ්න දුෂ්කරතාව අනුව සකස් වූයේ නම් පළමුව දෙවන ප්‍රශ්නයත්, දෙවනුව පළමු ප්‍රශ්නයත්, පස්වෙනුව හතරවන ප්‍රශ්නයත් ලෙස පෙළ ගැස්විය යුතු ය. තුන්වෙනුවට පෙළ ගස්වා ඇති ප්‍රශ්නය දුෂ්කරතා දර්ශකය අනුව ද පැමිණිය යුත්තේ එම ස්ථානයේ ම වේ. B හා C පළාත්වල ද වැඩෙන දුෂ්කරතා අනුපිළිවෙලට අනුව වනු කාණ්ඩ තුළ වනු පෙළ ගස්වා නොමැති බව නිරීක්ෂණය කළ හැකි වේ.

සාධන පරීක්ෂණයක ඇතුළත් කරනු ලබන වනුවල විභවනතා දර්ශකය 0.4 ත් 0.6 ත් අතර විම යෝග්‍ය වනු ඇත. සෂණ අගයක් විභවනතා දර්ශකයේ අගය ගත්තේ නම් එම වනුව දක්ෂයින් හා අදක්ෂයින් වෙන් කර ගැනීමට කිසිසේත් සුදුසු නොවන අතර ප්‍රශ්න සකස් කිරීමේ අඩු පාඩු ද සහිත වනු ඇත. A පළාතේ ඉහළ ම විභවනතා දර්ශකය ලෙස .63 ලැබී ඇත්තේ ප්‍රශ්න අංක 29 සඳහා වේ. ප්‍රශ්න අංක 9,25,32, හා 38 යන ප්‍රශ්නවල විභවනතා දර්ශකය සෂණ අගයක් ගෙන ඇත. ප්‍රශ්න අංක 8, 10, 12, 13, 14, 20, 22, 30, 33, 34, 35 හා 40 යන ප්‍රශ්න විභවනතා දර්ශකය .3 ටත් වඩා අඩු අගයන් ගෙන තිබේ.

C පළාතේ වැඩිම විභවනතා දර්ශකයක් හිමිව ඇත්තේ .71 ක් ලෙස 35 වන ප්‍රශ්නයට වේ. ප්‍රශ්න අංක 9, 10,15 හා 25 යන ප්‍රශ්නවල විභවනතා දර්ශකය සෂණ අගයක් ගෙන තිබේ. ඒ අනුව මෙම වනු සාධන පරීක්ෂණයට ඇතුළත් කිරීමට පෙර ප්‍රතිසංස්කරණය කළ යුතු වනු ලෙස තීරණය කළ හැකි වේ. ප්‍රශ්න අංක 3, 7, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 24, 26, 27, 30, 33, 34 හා 40 යන ප්‍රශ්නවල විභවනතා දර්ශකයේ අගය .3 ටත් වඩා අඩු අගයක් ගෙන ඇත. මේ අනුව පැහැදිලි වනුයේ පරීක්ෂණයේ වනු 20 ක් පමණ දක්ෂයින්ගෙන් අදක්ෂයින් වෙන් කර දැක්වීමට අසමත් වන බවයි.

පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ විශ්වසානතාව පිරික්සීම

මෙහි දී පාසල් පරීක්ෂණවල ශිෂ්‍ය සාධනය කෙතරම් සංගතතාවකින් යුක්ත ව මැන තිබේ ද යන්න පරීක්ෂා කෙරේ. පරීක්ෂණයේ මිනුම් කෙතරම් එකඟතාවක් තිබේද යන්න මේ අනුව ප්‍රකාශ කළ හැකි වේ. වසර අවසානයේ පළාත් මට්ටමින් පවත්වනු ලබන වාර පරීක්ෂණවල තිරබව හෙවත් විශ්වසානතාව සෙවීම සඳහා මෙහි දී භාවිත කරනු ලැබුවේ ක්‍රොන්ඩ්‍රාව්ගේ ඇල්ෆා සංගණකයයි. පළාත් තුනෙහි සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලැබුණු විශ්වසානතා සංගුණක අගයන් පහත වගුවේ දැක්වේ.

3 වගුව - සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා ලැබුණු විශ්වසානතා සංගුණක අගයන්

පළාත	ඇල්ෆා සංගුණක අගය
A	.77
B	.69
C	.72

A පළාතේ ඇල්ෆා සංගුණක අගය .77 ක් වන අතර එම පළාතේ වැඩිම අගයක් පෙන්වුම් කෙරේ. C පළාතේ .69 ක් වන අතර එය සාපේක්ෂව අඩු අගයක් පෙන්වුම් කෙරේ. විශ්වසානතා සංගුණක අගයන් සාපේක්ෂව ඉහළ අගයක් ගෙන ඇති බැවින් සංගතතාවකින් යුක්ත ව ශිෂ්‍ය සාධනය මැනීමේ කාර්ය සිදුව ඇති බව සඳහන් කළ හැකි වේ. එබැවින් මෙම පරීක්ෂණය විශ්වසානතාවකින් යුක්ත යැයි තක්සේරු කළ හැකි වේ.

පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ප්‍රායෝගික බව පිරික්සීම

සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රයට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා නියැදියට අයත් පළාත් තුනෙහි ම වෙන් කර ඇති කාලය පැය එකකි. ඒ බව ප්‍රශ්න පත්‍ර තුළ ම සඳහන් කර තිබුණි. ප්‍රශ්න පත්‍ර තුන ම බහුවරණ ප්‍රශ්න 40කින් සමන්විත වන අතර සියලු ප්‍රශ්න අනිවාර්ය වේ. ලබා දී ඇති ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට පැයක කාලය ප්‍රමාණවත් වේ. එහෙත් B පළාත් ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ සාපේක්ෂව හුදෙක් මතකය මතින් ලබන ප්‍රශ්න වැඩි බැවින් පැයක කාලයක් අනවශ්‍ය විය හැකි ය. ප්‍රශ්න පත්‍ර ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ගත් විට ගුරු අදහස් අනුව පැහැදිලි වූයේ සාපේක්ෂව C පළාතේ ගැටලු වැඩි වශයෙන් පවත්නා බවයි. නියමිත පිටපත් සංඛ්‍යාව ලැබී තිබුණ බව පළාත් තුනෙන් ම අනාවරණය විය. නියමිත වේලාවට ආරම්භ කර නියමිත වේලාවට අවසන් කර තිබිණි. අධ්‍යයනයේ සියලු පාසල් භෞතික සම්පත්වලින් යුක්ත විය. ප්‍රශ්න පත්‍ර ලකුණු කිරීමේ දී බහුවරණ ප්‍රශ්න පත්‍රයක් බැවින් වාස්තවික ව ලකුණු පැවරිය හැකි වේ. ඇගයීම සඳහා ලැබුණු කාලය ප්‍රමාණවත් බවට ප්‍රතිචාර දක්වා තිබිණි. මේ අනුව සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු වසර අවසාන වාර පරීක්ෂණය පළාත් තුනෙහි ම ප්‍රායෝගික බවින් යුක්ත යැයි සඳහන් කළ හැකි වේ.

නිගමන

සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය පළමු ප්‍රශ්න පත්‍රය මඟින් අපේක්ෂිත පරිදි සිංහල වර්ණ මාලාව, භාෂා සම්ප්‍රදාය, වාග් මාලාව, සරල වියරණ රීති, උක්ත අධ්‍යාන පද සම්බන්ධය, හා අවබෝධය යන විෂය ඒකක නියෝජනය වන ලෙස පළාත් තුනෙහි ම ප්‍රශ්න පත්‍ර සැකසී ඇති බව මතුපිට නිරීක්ෂණයෙන් නිගමනය කළ හැකි වේ. පියවරෙන් පියවර ඉතා පැහැදිලි හා නිවැරදි ලෙස A හා C පළාතේ ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ පොදු උපදෙස් ලබා දී ඇත.

එහෙත් B පළාතේ ප්‍රශ්න පත්‍රය තුළ උපදෙස් ඡේදයක් ලෙස ගොනු කර ඇති අතර නිශ්චිත ව උපදෙස් සපයා නොමැත. විෂය නිර්දේශයේ අන්තර්ගතය හා අරමුණු නියෝජනයේ දී සිංහල වර්ණ මාලාව හා භාෂා සම්ප්‍රදාය යන කොටස් අපේක්ෂිත පරිදි ම නියෝජනය වන බව නිගමනය කළ හැකි වේ. වාග් මාලාව හා සරල වියරණ රීති අපේක්ෂිත ප්‍රමාණයට වඩා අඩු නියෝජනයකුත්, උක්ත අධ්‍යාන පද සම්බන්ධයෙන් හා අවබෝධය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා වැඩි නියෝජනයකුත් සිදුව ඇත. එහෙත් A පළාතේ මෙම අඩු වැඩි ලෙස නියෝජනය වීම ලකුණු දෙකක් තරම්වන සුළු වෙනසක් වේ. බලුම්ගේ අරමුණු වර්ගීකරණය අනුව මැනෙන මානසික හැකියා සැලකිල්ලට ගත් අතර එහි දී දැනුමෙන් ඔබ්බට ගොස් අවබෝධය, භාවිතය වැනි ඉහළ මානසික හැකියා මැනීමට උත්සාහ ගෙන තිබෙනු දක්නට ලැබිණි. A හා C පළාතේ ප්‍රශ්න පත්‍ර විෂය මූලික වලංගුතාවෙන් යුක්ත බවත් B පළාතේ ප්‍රශ්න පත්‍රය විෂය මූලික වලංගුතාව අඩු බවත් නිගමනය කළ හැකි වේ. වනු කාණ්ඩ ලෙස ගොනු කිරීමේ දී වැඩෙන දුෂ්කරතා අනුපිළිවෙළ අනුව වනු පෙළ ගස්වා නොමැත. එක් එක් වනුවේ විභවතා දර්ශකය සැලකිල්ලට ගන්නා විට පැහැදිලි වූයේ පළාත් තුනෙහි ම විභවතා දර්ශකයේ අගය සෘණ අගයක් ගන්නා වනු මෙන් ම දර්ශකයේ අගය .3ට වඩා අඩු අයිතම ද ප්‍රශ්න පත්‍රවලට ඇතුළත් කර ඇති බවයි. මේ අනුව සංශෝධනයට ලක් විය යුතු අයිතම රැසක් ප්‍රශ්න පත්‍ර තුළ ඇතුළත් වන බව පැහැදිලි ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

Gronlund, N.E. (1991). *How to Construct Achievement Test*. Allyn & Bacon: Boston.

Gronlund, N.E. (1991). *Measurement and Evaluation in Teaching*. New York: Macmillan.

Mackintosh, D.S.(1970). *Examinations at Secondary Level*. Education in the Commonwealth. No.1. London: Commonwealth Secretariat.

Victor, H.N. (1995). *Introduction to Educational Measurement*. Boston: Houghton Mifflin Company.

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය. (2007). *පාසල පදනම් කරගත ඇගයීම් වැඩ පිළිවෙළ 6 -13 නෙක් ශ්‍රේණි*, ඉසුරුපාය. බත්තරමුල්ල.

චන්ද්‍රකුමාර, අයි.ව.සී. (2017). *සිංහල භාෂාව විෂයමාලාව ආශ්‍රිත සුනථ්‍ය තක්සේරුකරණ ක්‍රම භාවිතය. අප්‍රකාශිත අධ්‍යාපන දර්ශනපති උපාධි නිබන්ධනය*. කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය.

ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය. (2015). *10 ශ්‍රේණිය සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය*. මහරගම.

වනසුන්දර, ආර්.ඩබ්.එම්.පී. (2004). *අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) සමාජ අධ්‍යයනය විෂයයේ අභ්‍යන්තර ඇගයීමේ දී සාධනය තක්සේරු කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා පාසල් පරීක්ෂණ සහ අනෙකුත් ඇගයීම් විධිවල යෝග්‍යතාව, අප්‍රකාශිත අධ්‍යාපන දර්ශනපති උපාධි නිබන්ධනය*, කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ආදිවාසී ජනතාවගේ
පාරම්පරික ඥාණ සම්භාරය අභිමිච්ඡ හා
නූතනයට බලපෑ අධ්‍යාපනික අභියෝග

සරත් මනුල වික්‍රම

Abstract

In the prehistoric era of Sri Lanka, there were four tribes; namely Yaksha, Dēva, Naaga and Raaksha. The people of 52 villages belonging to the Yaksha tribe live in the Anuradhapura district. It is believed that the Yaksha people are descendants of the Ravana dynasty and are well versed in many sciences possessed by King Rawana. In the history beginning with King Vijaya, this community appears as descendants of Kuveni and as a group of people with true local identity. They possessed a literacy, medical system, a virtual communication system like Shantikarma, technology and discipline inherited from the pre era. Even during the colonial era, the provinces were ruled by the Vanniyars, who represented this ethnic group. The imperialists acted as if they were losing control. The people who retreated in the struggles against the British and came to Rajarata were the ones who systematically invaded the villages of these people and they suffered severe setbacks

Correspondence:
manuwic@gmail.com

Specialty Section:
Education

Received:
15 February 2022

Revised:
31 July 2022

Accepted:
02 August 2022

Published:
02 January 2023

Citation:
වික්‍රම, මනුල සරත්. (2020).
අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ආදිවාසී
ජනතාවගේ පාරම්පරික ඥාණ
සම්භාරය අභිමිච්ඡ හා නූතනයට
බලපෑ අධ්‍යාපනික අභියෝග.
මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය
සංග්‍රහය.

6(1), 116-131.

ISSN (Online): 2961-564X

ISSN (Print) : 2362 - 0706

in their education due to the economic and social decline that ensued. Through comparative and content-analytical methods the study reveals their past abundance of knowledge as well as the loss of the power of free education. Kukulewa village is the basis for this.

Keywords: Aboriginal peoples, decline, Kukulewa, virtual communication, Yakkha.

හැඳින්වීම

වර්තමාන අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ජන සංයුතිය සකස්වන්නේ 1815න් පසු නිදහස් අරගල නිසා උඩරටින් පලා ආ සිංහල ජනතාව (ධර්මනිලක, 2004:17,18), සහ රුවන්මැලි මහ සෑය ප්‍රතිසංස්කරණය කරන සමයේ දකුණු පළාතෙන් පැමිණි සිංහල ජනතාවගෙන් (මායාදුන්නේ, 2021:34) සමන්විතව ය. ඊට පෙර වන්නියාර්වරු පළාතේම බලය හිමිකරගෙන සිටි අතර සියලු ගම්බිම් හා වැව් අමුණුවල අයිතිය ඔවුන් යටතේ පැවැතිණි. නුවරවැව මුදියන්සේ හෙවත් මහ වන්නියා පිළිබඳ තොරතුරු වලින් මේ බව පැහැදිලි වේ. (Mayadunne, 2012:14) මෙම වන්නියාර් වරුන් වන්නියේ මිනිසුන් වශයෙන් ද තවත් විටක අර්ධ වැදි ජන ජීවිතයක් ගෙවූ පිරිසක් වශයෙන් ද හැඳින්වුණි. අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ පාලන ක්‍රමය තුළ වන්නියාර්වරුන්ට හිමි බලය ගිලිහෙන ආකාරයට වෙනත් අයට තනතුරු පිරිණැමූ අතර උඩරටින් සංක්‍රමණය වූ පිරිස ක්‍රමයෙන් ඔවුන්ගේ ගම් බිම් අත්පත් කරගෙන අසාධරණ ලෙස ඔවුන් පමණක් සමාජයේ සියලු වරප්‍රසාද ලබාගෙන තිබේ. වන්නියාර්වරුන් මුල සිටම වර්තමාන අධ්‍යාපන ක්‍රමයට එතරම් උනන්දුවක් නොදැක්වූ බව ඉතිහාස තොරතුරුවලින් පැහැදිලි වේ (කරුණානන්ද, 2015:31).

රාවණ යුගයේ සිට පැවත එන මහා දැනුම් සම්භාරයක් මෙම ආදිවාසී ජනයා අතර පැවැතුණි. සිංහල රජ සමයේ සිට කෙමෙන් අභාවයට ගිය එම දැනුම යටත් විජිත යුගයෙන් පසු වේගයෙන් පිරිහීමට ලක්විය. උඩරට නිදහස් අරගල වලින් පසුබැස රජරට ගම්බිම්වල පදිංචි වූ සිංහල ජනතාව මොවුන් සතු ඉඩකඩම්, වැව් අමුණු ආදිය පමණක් නොව ශිල්ප ශාස්ත්‍ර වලට අදාල පොත්පත් හා දැනුමෙහි ශාරය ද උරාගන්නා ලදී. එමෙන් ම කුල ගෝත්‍රයක් ලෙස වන්නියේ ජනයා කොන්කිරීමට දැරූ ප්‍රයත්නය නිසා සාමාජීය හා අධ්‍යාපනික අවස්ථාවන්ට බරපතල පහරක් එල්ල විය. එම බලපෑම අද දක්වාම එම ගම්මාන වල පසුබෑමට හේතු වී තිබේ. කුකුලෑව ගම මේ ගම්මාන අතර ප්‍රධාන ගමක් නිසාත් ඊට එල්ල වූ අභියෝග ප්‍රබල නිසාත් මෙම අධ්‍යයනයට එම ගම්මානය පාදක කරගන්නා ලදී. එයට අමතරව කුකුලෑවේ ඥාති පරපුර වෙසෙන සමාධිගම, වැලෑව අකුළු අනෙකුත් ගම්මාන පිළිබඳව ද මෙම අධ්‍යයනයේ දී අවධානය යොමු කෙරේ.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

මෙරට ඉතිහාසය සම්බන්ධයෙන් පවතින ඓතිහාසික මූලාශ්‍ර වන මහාවංශය, බෝධිවංශය හා සද්ධර්මාලංකාරය ආදී ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයන් ද, මෑත කාලයේ ලියැවුණු රාවණා පරපුර පිළිබඳ ග්‍රන්ථයන් ද, පුවත්පත් ලිපි හා පර්යේෂණ වාර්තාවන් ද අධ්‍යයනට යොමු කරනු ලබයි. නොයෙකුත් විද්වතුන් හෙළිකරන තොරතුරු, මතවාද, ගම්වැසියන්ගෙන් ලද තොරතුරු, විදේශිකයින් මෙරට සමාජය ගැන ලියන ලද කෘති, ජනප්‍රවාද, ජනශ්‍රැති, අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයෙන් ලද තොරතුරු සහ රජයේ නිලධාරීන්ගෙන් ලද කරුණු ද අධ්‍යයනයට ලක්කරමින් දත්ත රැස්කළ අතර ප්‍රධාන වශයෙන් ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේදයට අයත් සන්දර්භ විශ්ලේෂණය මේ සඳහා යොදාගනු ලැබිණි.

සාකච්ඡාව

වර්තමානයේ බෙහෙවින් සාකච්ඡාවට ලක්වන රාවණ යුගය පිළිබඳ පුරාවිද්‍යා අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ආදිවාසී ගම්මානවලට ද සම්බන්ධ ය. මේනිසා මෙම ප්‍රජාවගේ ඓතිහාසික පසුබිම හා පාරම්පරික විඥානය අවබෝධකරගත යුතුව තිබේ. මෙම ගම්වැසියෝ තමන් කුවේණිගේ ඥාතීන් වන බවත් තමන් පිරිසිදු යක්ඛ පරපුරෙන් පැවත එන්නන් බවත් කියති.

යක්ඛ ගෝත්‍රිකයන් යනු විජය කුමරු රජ වීමට පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ පාලන බලය තහවුරු කරගෙන සිටි අයයි. ඔවුන්ට අයත් වූයේ ප්‍රධාන නගර දෙකක් වූ අතර ඒ සිරිසවත්ත හා ලංකාපුර යන නගරයන් ය. යක්ඛ ගෝත්‍රිකයන්ගේ ප්‍රධාන සංකේත දෙකක් ඇති අතර ඒ කෙට්ටිය හා පද්මයයි (ඔබේසේකර, 2013:69). මෙම ගෝත්‍රිකයන්ට මාතෘ මූලික සමාජයක් තිබී ඇත. මහා රාවණා රජතුමාට පෙර රජවූ අවසන් යක්ඛ ගෝත්‍රිකයා නම් එතුමාගේ මුත්තණුවන් වන සුමාලී රජතුමා ය. මෙරට රජකම් කළ අවසන් යක්ඛ ගෝත්‍රික පාලකයා වන්නේ බම්බා රාජවංශයේ තෙවැන්නා වූ කාලසේන රජතුමා ය. කුවන්නා (කුවේණිය) එතුමාගේ දියණියයි. කුවන්නා රාවණා පරපුරෙන් පැවැත එන හා යක්ෂ පරපුරෙන් බිහි වූ රැජිණ බවත් මල්වතුඔය ආසන්නයේ තන්තිරිමලේ ප්‍රදේශයේ පිහිටි පීතියගල ගමේ සිට ඇගේ සහෝදරිය පින්නි නැමති පාලිකාව සිටි බවත් කුකුලෑවේ ජනයාගේ ඥාතීහු කියති. එසේ පවසන ඥාතීන් වෙසෙන්නේ අනුරාධපුර බටහිර ප්‍රදේශයේ පීතියගල ඊරික්කෑව සහ සිඹලාගස්වැව ගම්මානවලයි. පීතියගල ගමේ ඇති පෞරාණික නටබුන් පින්නි විසූ මාලිගාවේ නටබුන් බවට ඔවුහු විශ්වාස කරති. මොවුන්ට කුවේණියගෙන් හා රාවණ පරපුරෙන් පැවත එන ආධ්‍යාත්මික බලයක් මෙන් ම ශිල්ප ශාස්ත්‍ර තිබූ බව මෙම පරපුරේ අය මෙන් ම නූතන ඉතිහාසඥයෝ ද විශ්වාස කරති. විජය රජු ලංකාවට පැමිණෙන විට කුවන්නා කපු කට්මින් සිට බව ඓතිහාසික තොරතුරුවල සඳහන් වේ. එම විස්තරය තුළින් යක්ෂ ගෝත්‍රිකයින් හොඳින් ඇඳුම් අඳින අය වූ බව, වරකය නිර්මාණය කර තිබූ බව හා ඒ සම්බන්ධ තාක්ෂණය භාවිත කළ බව මෙන් ම විජයගේ පිරිවර යටත් කරගන්නට යම් බලයක් තිබූ බලවත් ජාතියක් ලෙස විසූ බව පැහැදිලි වේ.

යක්බ ජන කණ්ඩායම සතු සුවිශේෂී දැනුම

මෙරට ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ සිටි පාලකයින් ලෝකයේ දිනන්නට තවත් දෙයක් ඉතිරිව නොසිටි අතීතය බුද්ධිමත් පිරිසක් බව නූතන පර්යේෂණ රැසකින් පෙන්වා දී තිබේ. ඉන්දියාවේ පර්කයේෂකයින් පවා පිළිගන්නා රාවණා යුගය බටහිර රටවල පර්යේෂකයින් ඇතැමෙකුගේ උවමනාවට මෙරට පර්යේෂකයින් පුරාවිද්‍යාත්මකව පිළිගැනීමට මැළිවීම නිසා පුලස්ති, චිත්‍රවත්, බලි හා කාරක ආදී ඤාණවන්තයින් වර්තමානයේ ප්‍රබන්ධ වර්ත බවට පත්කර තිබේ (තෙන්නකෝන්, 2012). මහා රාමායනය, සාග්වේදය ආදී සම්භාව්‍ය ග්‍රන්ථයන්ගෙන් පෙන්වාදෙන කරුණු අනුව මෙගලිතික යුගයේ සිට අඛණ්ඩව මෙරට වාසිහු ද ඔවුන්ට යටත්වූ දකුණු ඉන්දියානුවෝ ද වානේ ඇතුළු ලෝභ තාක්ෂණයෙන් දියුණුව සිටියහ. ඔවුන් සතු දැනුම කොතරම් ද කිවහොත් මිසරයේ ප්‍රාග් ඓතිහාසික නිර්මාණ වූ පිරමිඩ හැදීමට, වාරි නිර්මාණ කිරීමට හා ගුවන් යානා තැනීමට ශ්‍රී ලංකාවෙන් ඉපිනේරුවන් යැවූ බවට රාමායන කතාවන්ගෙන් අනාවරණය වන බව ආචාර්ය මිඤ්ඤෝ ඔබේසේකර පෙන්වා දී තිබුණි. යක්බයින් සතු ශ්‍රී ලංකාවේ දැනුම ලොව පුරා පැතිරුණු බවට තවත් එක් සාක්ෂියක් වන්නේ මිසරයේ “රා” නැමති දෙවියන් වන්දනාව ය. “රා” යනු සූර්යයායි. රාවණා යනු ද සූර්යයා අදහන කෙනෙකු යන අරුත ය. රාවණා රජු සූර්ය දෙවියන් ඇදහුවේ ය. මිසරයේ “රා” දෙවියන් අදහයි. බටහිරට මෙම සූර්ය වන්දනාව ගමන්කළේ පෙර කී ඉන්දියාවෙන් සමඟ බව මිඤ්ඤෝ ඔබේසේකරගේ පර්යේෂණවල සඳහන් වෙයි. (තෙන්නකෝන්, 2012)

යක්බයෝ දක්ෂ රණකාමීන් වූහ. රාවණ පුරාණය අනුව ඉන්දුජීන් රාවණ රජුගේ පුතුන් අතුරෙන් වැදගත්ම හා යුධ දස්කම් ඇති අයෙකු ය. මේසනද නම් ඔහු ආලෝක ශර (ලේසර් අවි) මගින් රාම හමුදාවට පහර දී ඇත. ඒ බව ජනප්‍රවාදයේ කියමන් අනුව දේවතා එළි යන්නෙන් ද අදහස් කෙරේ. දේවතා එළි හෙවත් වේගයෙන් දිවෙන ආලෝක ධාරා ගැමියන් විසින් හඳුන්වන්නේ රාමසැර ලෙස ය. එහි තේරුම රාමාට එල්ලකළ ශර පහර යන්නයි. (කරුණාරත්න, 2015 : 73,74,75) ඊට අනුව වර්තමානයට නොදෙවන තාක්ෂණයක් රාවණ යුගයේ පැවැතී තිබේ.

අංගම් ශිල්පය

අංගම් ශිල්පය හෙළයේ යක්බයන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද්දකි. මෙය සටන් කලාවක් පමණක් නොව ඒ හා බැඳුණු නර්තන, සංගීත, දේශීය වෙදකම, භාවනා ක්‍රම, මන්ත්‍ර ශාස්ත්‍ර, යෝග ක්‍රම හා ශික්ෂණය ඇතුළත් පුළුල් විෂය මාලාවකි. රාවණ පරපුරෙන් උරුමව ඔහුගේ ඥාතී මහා පුලතිසි හා අගස්ති ඉසිවරුන් ද මෙම ශිල්පය පුහුණු වූ අය වේ. කුවේණිය ද මෙම සටන් පුහුණු කළ තැනැත්තියකි. කුවන්තා සතු දස්කම් හා දැනුම ගැන බොහෝ කාරණා මානෑවේ හිමියන්ගේ වර්ග පූර්ණකාව තුළ සඳහන් වේ. අඛණ්ඩව අංගම් ශිල්පී

පරපුර හා ලාංකික යුද්ධ හමුදාවන් අතර රැඳී තිබූ සටන් ශිල්පයේ පරතරයට ගිය අයෙකු නම් දුටුගැමුණු මහ රජුගේ දස මහා යෝධයන්ගෙන් එක් අයෙකු වන ගෝඨයම්බර ය. දුටුගැමුණු - එළාර යුද්ධය එවැනි විස්මිත අංගම් සටන් වලින් පිරුණ එකක් බව ඓතිහාසික මූලාශ්‍රවල දැක්වේ. ජයසේන නම් සෙනවියා මෙන් ගෝඨයම්බර අඩක් වත් උස නොවැතිව සිටිය දී උඩපැන ජයසේනගේ හිස ගැලවී අහසට විසිවෙන්නට පහර දුන් බව ඉතිහාසය කියයි. එම කතාවේ අතිශයෝක්ති ඇතත් අංගම් සටන් කලාවේ විස්මිත බව කියවෙයි. එම සටන් කලාවේ බොහෝ අංග අදටත් ඊටිගල වෙද පරම්පරාව සතුව ඇත. ඒ පිරිස ද මෙම පරපුරේ අය ය.

සාලියවැව පදිංචි දේවින්ද ලක්සිරි රණසිංහ මහතා 2021 වර්ෂයේ දී එම පරපුර සතු වෛද්‍ය ශාස්ත්‍රයට අනුව කෝවිඩ් රෝග ප්‍රතිකාර ඔසු නිෂ්පාදනය කර යක්බ පරපුර සතු දැනුම සම්බන්ධයෙන් අනාවරණයක් සිදු කළේ ය. අතීත රජවරුන්ගේ සටන් ජයග්‍රහණයේ රහස අංගම් පොර සටන් ශිල්පයේ බලය යැයි අවධාරණය කළ ඔහු කෝවිඩ් වැනි උන සන්නිපාතයක් බෝකරන උපායක් හෙළයන් සතුව තිබූ බව කීවේ මෙසේ ය. "අතීතයේ අපේ හමුදාවන් සටන් කරගෙන යද්දී සතුරු හමුදාව ප්‍රබල නම් අපේ බලැණි වලට හැකියාවක් තිබුණා විෂ වායුවක් නිෂ්පාදනය කරලා එම සතුරු කණ්ඩායම මෙල්ල කරන්නට. ඒ දේ කළේ ගුරුලා නයා, වවුලා, ආදී සතුන්ගේ විෂ අරගෙන වායුවක් හදලා සතුරන් සිටින දිශාවට පාකරලා යැවීමෙන්. එවිට ටික දිනකින් සතුරන්ගේ සාමාජිකයන් උදාසීන වෙනවා. ඒ අයට කැස්ස හෙම්බිරිස්සාව, උණ එහෙමත් හැදෙනවා. ඒක හරියට මේ කොරෝනා වසංගතය වගේමයි. කල් යන විට ඒ රෝග ලක්ෂණ අපේ සෙබළුන්ගෙන් මතු වෙනවා. එවිට අපි ප්‍රතිජීවක ඔසුව හදනවා. ඒ සඳහා භාවිතා කරන්නේ ගංජා, බිං කොහොඹ, මීපැණි වගේ දේවල්. ඒ වෙද ශාස්ත්‍රය අපේ පැරණි පුස්තකොළ පොත්වල තිබෙනවා. ඒ පොත් කියවලා තමා මම මේ බෙහෙත හැදුවේ. මගේ බේත බටහිර එන්නත් වලට වඩා බලවත්. අපිට මේ වගේ විශාල දැනුමක් තිබුණා. ඒ දැනුම ගබඩා කරපු පුස්තකොළ පොත් නැව් හතකින් එංගලන්තයට අරන් ගියා, යටත්විජිත කාලේ. ඒත් අපි ළඟ යම් ප්‍රමාණයක් දැනුම ඉතිරිවෙලා තිබෙනවා." යනුවෙනි.

වැදි පරපුර හා ඊට සම්බන්ධ මෙම ආදිවාසී පරපුර කුවේණියගෙන් පැවැත එන බව ප්‍රකට මතයයි. (රණසිංහ, 2009: iii) කුවේණි වර්තයට විජය රජුගෙන් සිදු වූ අප්‍රමාණ අසාධාරණකම් හා අවුල් වියවුල් වලින් පසු වුව ද ඇය එම පරපුරේ චිරත්වයට පත්ව තිබේ. ඇය හා පරපුර සතු දැනුම අනුරාධපුරය අවට ආදිවාසී ගම්මානවල ජනයා සතුව පැවත තිබේ. විශේෂයෙන් කුකුළුව හා වැලෑව ගම් ආශිතුව කුවන්නා ආරුඩ කරගත් ප්‍රාදේශීය නායකාවන් වරින් වර බිහිව පරපුරේ ජනයාට නායකත්වය දුන් බව ජනප්‍රවාදයේ පවතී.

කුකුළුවේ මාලි පුරාවත

ආදිවාසීන් කුවන්තා දේවිය හඳුන්වන්නේ “කුකුළාපොල කිරිඅම්මා” වශයෙනි. කුකුළුව ගම කුකුළෙකුගේ ශෛලමය පිළිරුවක් පැවැති අධිකාරී ඉතිහාසයක් සහිත ගමකි. යක්බ කොඩියේ කුකුළු රූපය ද මේ හා සම්බන්ධයක් දක්වයි. ඉංග්‍රීසි පාලන සමයේ දී එනම් 1800 ගණන්වල දී කුකුළුව ගමේ මාලි නමින් සිටි ප්‍රාදේශීය නායකාවක් ගැන සඳහන් වේ.

ඇය කුවේණියගේ වර්තය ආරෝපණය කරගෙන සිය ජනයාට නායකත්වය දුන් බවත් තම පරම්පරාව සතු දැනුම හා බලය රැකගැනීමට බාහිරින් ආ පිරිස සමඟ සටන් කළ බවත් සඳහන් වේ (වික්‍රම, 2021). මාලි සටන් කළ සමයේ තිබූ සමාජ පසුබිම තුළින් වර්තමානයේ ඇතිවී තිබෙන ආධ්‍යාපනික පරිහානිය එදා මාලි දුටු බව එම පුරාවතීන් පෙනේ. ඉරිදා ලංකාදීපය පෙන්වන එම අතීත සිද්ධියට අනුව මාලි සටන් කර ඇත්තේ සුදු ජාතිකයින්ටත්, උඩරට සිට රජරටට සංක්‍රමණය වන ජනතාවටත් විරුද්ධව ය. අධිරාජ්‍යවාදීන්ට එරෙහිව කැරලි ගැසූ ස්වදේශිකයින් එම අරගල පරාජයවීමෙන් පසු ඉංග්‍රීසි හමුදාවගේ අමාත්‍යාණ්ඩක පළිගැනීම්වලින් බේරෙන්නට පවුල් පිටින් පලා ආවේ නුවරකලාවියට ය. ඒ පැමිණෙන විට ඔවුන්ට වනගතව සැඟව ජීවත් වන්නට සුදුසු පරිසරයක් අවශ්‍ය විය. ඒ වන වට ස්වදේශිකයින් හැටියට යක්ෂ ගෝත්‍රයට අයත් පිරිස් නගරයෙන් එපිට පිටිසර ගම්මාන වල වැව් ආශ්‍රිතව ජීවත්වූහ. එවිට රජදරුවන් සැදූ පුරාණ වැව් අබලන්ව තිබූ අතර ඉන් යම් ප්‍රමාණයක් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා මෙම ආදිවාසී පිරිස් විසින් භාවිතයට ගෙන තිබුණි. එහෙත් එම වැව්වල පාලනය, වාරිත වාරිත ඉටුකිරීම හා ඉඩම් හිමිකම ඇතුළු අයිතීන් පැවැතියේ එම ගම්මානවල ප්‍රධානීන් ට ය. නුවර කලාවියේ පලාතය පැවතියේ නුවරවැවේ මහ වන්නියාර් අතුළු යක්බ පරපුරේ නායකයන් අතේ ය (කරුණානන්ද, 2001:5). ආගන්තුක පිරිසට නවාතැන් පමණක් නොව ජීවනෝපාය ඇරඹීමට තමන් සතු වැව් අමුණ පවා තැඟි කරන්නට ආදිවාසියෝ කටයුතු කළ හ. උඩරටින් සංක්‍රමණය වූ පිරිස ඉතා යටහත් පහත්ව ඔවුන්ගේ පිළිසරණ පැතු අතර ආදිවාසී ගම්වල පිරිස කාරුණිකව සියලු සත්කාර හා ආරක්ෂාව සැලසූහ.

මෙම පිරිස යම් දවසක බලවත් වී තමන්ගේ අයිතීන් උදුරාගන්නා බවට මාලි අනාවැකියක් පලකර ඔවුන් ගම්වලට භාර නොගන්නා ලෙස ගම්වැසියන්ට උපදෙස් දී, තර්ජනාත්මක ප්‍රකාශ සිදු කළා ය. මාලි ආරෝපණය කරගත් පාරම්පරික බලයට එරෙහිව සුදු හමුදාවෝ ඇයව ලුහුබැන්ද හ. ඒ අතර මාලිව වසඟයට ගන්නට ද සුදු නිලධාරියෙක් වැයම් කළේ ය. එහි දී සුදු නිලධාරීන්ට යටත්වීමට අකැමැතිවූ මාලි සිය අසු පිටින් ගොස් ප්‍රධානීන් හමුවේ අභිතව පෙනී සිටි බවත් ඇගේ දැනුම, ශිල්ප හා තර්කාන්විත බස් වහර භාවිතකර පාලකයින්ගේ අත්අඩංගුවෙන් නිදහස් වූ බවත් සඳහන් ය. ඇය උඩරටියන්ව හඳුන්වා දී ඇත්තේ ආක්‍රමණිකයින් ලෙස ය. පසු කාලයේ දී ඇය කී අනාවැකිය එලෙස ම සිදුව තිබේ.

වන්නියේ ගම්වල බලය පරිහානියට

ආචාර්ය එම්. යූ. ඒ. තෙන්නකෝන් මහතා ජනශ්‍රැති අධ්‍යයනයෙන් රඹුුව ප්‍රදේශයේ කරන ලද පර්යේෂණයකින් ආදිවාසී ගම්මාන වල පසුබෑම මනාව පිළිබිඹු කරයි. කපිරිග්ගම වැව ප්‍රතිසංස්කරණයේ දී සිදු වූ බිලි පූජාවේ ප්‍රවන මෙහි සඳහන් කිරීම වටි (තෙන්නකෝන්, 2001:125-131).

කාලයක් තිස්සේ වල් බිහිවියාම නිසා සිංහල රජ සමයේ බදින ලද අමරවිල නැමති ප්‍රධාන වැව මෝසම් වර්ෂාවට කැඩී යයි. රජරට රාජධානි පිරිහියාම නිසා බොහෝ ගම්මාන ජනගුණ්‍ය වුවත් අමරවිල ආශ්‍රිතව පවුල් කීපයක් ජීවත් වූහ. 1815 දී සුදු ජාතිකයින්ට එරෙහිව සටන්කර රාජ උදහසට ලක්වූ උඩරට පදිංචිකරුවන් පිරිසක් ද මේ ගමේ පැත්තක පදිංචියට ආහ. කැඩීගොස් ඇති අමරවිල වැවේ කඩවල බැඳීමට ජනයා උත්සාහ කළ හතර වතාවක්ම අසාර්ථක විය.

“වෙදකම හා නැකැත් බැලීම කළ පුද්ගලයෙක් ගමේ අලුතින් පදිංචියට ආ පිරිසේ නායකයා විය. කොතරම් බැන්දත් කැඩීයන වැව ගැන කලකිරීමෙන් සිටින නායකයා ඊට විසඳුමක් සෙව්වේ ය. එම විසඳුම දෙවියන්ගෙන් අසන්නට ඔහු තීරණය කළේ ය. වැවේ කුඹුක් ගසක් මුල පහනක් දැල්වූ නැකැත්කරු දෙවියන්ට හිනෙන් ඇවිත් එම විසඳුම කියන ලෙස අයැද වැකන්ද උඩ පාර හරහා මහ රැ තනියෙන් නිදා ගත්තේ ය. කළුපාට දැවැන්තයෙක් (අද්භූත වරිතයක්) මැදියම් රැ පැමිණ වැව තැනීමට අවසර දෙන බව කිවේ ය. ඒ සඳහා දැවැන්තයා කනහා නරබිල්ලක් ඉල්ලාසිටිමින් තමා ගමන්කරන පාරේ නොනිදන්නැයි ද කියා නැකැතියාට පයින්ගසා අයින්ට තල්ලුකර ගියේ ය. පසුදා ඔහු විස්තරය සෙසු ගම්මුන්ට කිවේ ය. නර බිල්ල සොයාගැනීම අපහසුවීම නිසා පෙර පරිදිම ගම්මු වැව බැන්දහ. නැවතත් වැස්සට වැව කැඩී ගියේ ය. එනිසා අලුත් හා පරණ (ආදිවාසී) ගම්වාසී දෙපිරිස නැවත සාකච්ඡාවට ආහ. නරබිල්ල ආදිවාසීන්ගේ පැත්තෙන් දීමටත් ඊට හිලව්වට ගමේ වැඩි ඉඩම් ප්‍රමාණයක් දීමට හා වැව බදින්නටත් අලුත් පිරිස පරණ (ආදිවාසී) පිරිස හා ගිවිස ගත්හ.

නියමිත නැකත යෙදුණු දවසේ කුඩවලට පස් පුරවාගෙන ගම්මු වැව කැඩීගිය තැන කඩවලට ඉහළින් සිටියහ. වැද්දඹු කාන්තාවකගේ නර බිල්ලට ගැනෙන “කපිරි” නැමති දැරිය ද ඒ අසලට වී ආශාවෙන් බලා සිටියා ය. ඒ අවස්ථාවේ නැකැත්කරු අතැති සෙම්බුවක් කඩවල පහළට වැටීමට ඉඩහැරියේ ය. අනතුරුව ‘කපිරි... කපිරි’ කියා කෑගසා කපිරිට පහළට දිවගොස් එය රැගෙන ඒමට ගම්පතියා අණ කළේය. දැරිය ආශාවෙන් සෙම්බුව ගැනීමට කඩවල ඇතුළට ගියා ය. ඒ විට වැකන්ද උඩ සිටින පිරිසක් දැරිය උඩට පස් කුඩ අතහැර ඇය සමගම කඩවල ද වසාදැමූහ. ඒ දැක වේදනාවෙන් කෑගසන දැරියගේ මව ළය පැළී (හෘදයාබාධයෙන්) මියගියා ය. නැවත මෝසම් වැසි කොපමණ වැස්සත් බොහෝ කල්

යනතුරු වැව නම් නොකැඩුණි. ගම්මුත්ට ශාපකරමින් මිය ගිය කපිරිගේ මව උලලේනෙක් ව ඉපදුණු බව ගම්මු විශ්වාස කරති. බොහෝ කලක් යනතුරු ඒ ගමේ ගැබ්ණි මවුවරු උලලේන් හඬ ඇසුණ විට තැනිගෙන මියැදෙන්නට වූහ. අමරවිල කපිරිගේ ගම ලෙස අදත් 'කපිරිගේගම' නමින් හඳුන්වනු ලැබේ." යනුවෙන් එම පුරාවත ලියා තිබිණි.

ආර්ථික පරිහානිය

මෙලෙස මෙම ගම්මාන සියල්ල සතු ඉඩකඩම් උපක්‍රමශීලීව අන් අය අතට පත්වූ බව ගම්වැසියෝ කියති. වැලැව හා කුකුලැව ගම්වල වැසියන් පවසන්නේ ජනයා කෘෂිකර්මාන්තයෙන් ජීවත් වුවත් මීට වසර 200කට පෙර ඔවුන්ගේ ජීවන ස්වභාවය වූයේ ජලාශ හෝ වැව් ඇති ස්ථාන වලින් සැතපුම් ගණනාවක් ඇතින් ඔවුන් තම වාසස්ථාන තනාගෙන සිටීම බවයි. එයට හේතුව වැව් අවට පරිසරය වල් අලින් ඇතුළු වන සතුන්ට නිදහසේ ගැවසිය හැකි පරිසර හිතකාමී ස්වභාවයෙන් පැවැතීමේ අවශ්‍යතාව ඔවුන් පිළිගත් නිසා ය. එහෙත් සංක්‍රමණය වූ පිරිස් වලට වැව් භාරදීමෙන් පසු එම අය සිදු කළේ වැව් අසබඩ ම පදිංචිවීම ය. ඒ අනුව පරිසර විනාශක් සිදුවූ අතර ආදිවාසීන් සතු වැව් අසබඩ ඉඩකඩම් සියල්ලම ආගන්තුකයින් අතට පත්විය. කල්යාමේ දී ආදිවාසීන් තමන් ජීවත් වූ ජලාශවලින් ඇත නිසරු ඉඩම්වල වගා කටයුතු ආදිය සිදුකර අසාර්ථකවීමෙන් ඔවුන්ගේ ආර්ථිකයන් පසුබැසිණි. තවත් කල් යන විට උඩැටියන් රජයේ තනතුරු, පොදු පහසුකම්, අධ්‍යාපන අවස්ථා හා නිලධාරීන්ගේ සහාය ලබාගෙන දියුණු වූ අතර ආදිවාසීන්ට ජීවත්වීම සඳහා උඩරට පිරිස් පදිංචි ගම්මාන වල කුලී වැඩට යාමට සිදු විය. ඒ අනුව එතෙක් පැවැති සමාජ ස්ථරයන්ගේ උඩු යටිකුරු වීමක් ද සිදු විය. කල් යත්ම ආදිවාසීන්ගේ ගම්වලින් කැමැත්ම, විවාහ වාරිතූ හා ඇසුර ආගන්තුක පිරිස ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර පොදු සම්පත් භුක්ති විඳීමේ දී ද ආදිවාසීන් පහත්කොට සැලකූහ. ඒවා නොදැනුවත්කමට කරන ගැරහිලි අපහාස උපහාස යැයි සිතා ගණන් නොගෙන සිටීමට ආදිවාසියෝ නිහතමානී වූහ.

වර්තමානයේ කුකුලැව ගමෙහි බහුතරයක් දෙනා කුලී වැඩට පිට ගමවිවලට යති. පිරිමි බොහෝ විට නගරවල ඉදිකිරීම් කාර්මාන්තයට සම්බන්ධ වැඩපලවල නිරත වේ. තරුණ පිරිස ඇඟළුම් කම්හල් හා නගරයේ කඩසාප්පුවල වැඩට යති. මව්වරුන් යම් පිරිසක් විදේශගත ගෘහ සේවයේ යෙදේ. සත්ව පාලනය හා හේන් ගොවිතැන ආදියට යොමු වී සිටින පිරිසක් ද වේ. මේ නිසා ඇතැම් පාසල් දරුවන්ට දෙමාපියන්ගේ වැඩපලට උදව් කිරීමට හා බාල සහෝදර සහෝදරියන් බලාගැනීමට සිදුවන නිසා පාසල් යාමේ අවස්ථාවන් අහිමිව තිබේ. එනිසා දරුවන් පාසල් නොඑවීම මහත් ගැටලුවකි. පාසලේ ගුරුවරු මෙම දරු පිරිස කැඳවාගැනීමට මහත් පරිශ්‍රමයක් දරති (කරුණාරත්න, 2022). දරුවන් පාසල් එවීමේ අවශ්‍යතාවක් නැති ලෙස කටයුතු කරන දෙමාපියන් ද සිටින බව ගුරුවරුන් මෙන් ම රජයේ නිලධාරීහු ද කියති. මේ අතර ගමේ පාසලට දරුවන් නොඑවා වෙනත් ගම්වල පිහිටි පාසල්වලට දරුවන් යවන දෙමාපියන් ද වේ. පෙරපාසල් යැවීමේ දී ද කුකුලැවේ

පෙරපාසලට දරුවන් නොයවා අසල ගම්වලට යවන පිරිස් වේ. මෙම තත්ත්වය තුළ යම් උනන්දුවක් අති දෙමාපියන් හා සිසුන් පිරිස කුකුළුව පාසලට අහිමිවීම ද සිදුව තිබේ.

මුල් අවධියේ දී මැකිවිවාච ගමේ දරුවන් කුකුළුවේ පාසලට පැමිණියත් මැකිවිවාච කෙන්දකරගෙන මුදලිඳු රත්නායක විද්‍යාලය ආරම්භ කීමෙන් පසු මෙම තත්ත්වය ඇති වී තිබේ. මුදලිඳු රත්නායක විද්‍යාලය කුකුළුවේ වැසියන්ගේම සහායෙන් 1989 දී විවෘත කර තිබේ. කුකුළුවේ විද්‍යාලය වසාදමා වෙනත් ගමක පාසලකට ළමුන් යැවීමෙන් ඔවුන්ගේ පිරිහුණු ආකල්ප වෙනස්කළ හැකි බවට විශ්වාස කරන පිරිසක් ද ප්‍රදේශයේ වෙති. එහෙත් මේ හැම අදහසක් තුළින්ම තම ගම්මානය කොන්කිරීමේ වැයමක් අතීතයේ සිට පවතින බව කුකුළුවේ වැඩහිටි පිරිස පෙන්වා දෙති. ඔවුන් පවසන්නේ කුකුළුව විද්‍යාලයේ සම්පත් වැඩිකර අවට ගම්වල දරුවන් එම පාසලට ගෙන්වා ගැනීමෙන් ගම දියුණුකළ හැකි බවයි. එම කියමන ඔවුන් තහවුරු කරන්නේ 1951 ඇරඹි මෙම පාසලේ සියලු ගොඩනැගිලි ආදිය අබලන්ව තිබිය දීනැවත පංතිකාමර ශාලාවක් ඉදිවන්නේ 2016න් පසු වීම පාදක කරගෙන ය (වනසිංහ, 2016).

ඉතිහාසයේ පාසල් ඉදිවීම

මෙම ගම්මානවලන වැසියන් පවසන්නේ සිය ගම්මාන 52ම පාසල් පිහිටුවන විට වෙනත් ගමකට සම්බන්ධව ඒවා ඉදිකරගන්නට කටයුතු කර තිබෙන බවයි. ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන, ග්‍රාමීය රෝහල්, සමුපකාර අලෙවිසැල්, තැපැල් කන්තෝරු ආදී අති බහුතරයක් රජයේ ආයතන ස්ථානගත කර ඇත්තේ තම ගම්මාන වල නොව අලුතින් ආ පිරිස තමන්ගෙන් ලබාගෙන ආරම්භකළ ගම්මානවල බව ඔවුහු කියති. මේ නිසා පොදු පහසුකම් හා රාජ්‍ය සේවයේ වැඩි වාසිය අනෙක් පිරිසට හිමි වූ අතර තමන්ට දිගින් දිගටම පීඩනයක් එල්ලවූ බව ආදිවාසී ගම්මාන වැසියෝ පෙන්වා දෙති.

පාරම්පරික දැනුම පැහැරගැනීම

යක්බයෝ ගෝත්‍රයක් ලෙස ආරක්ෂකයෝම වූ අතර මෙරට ඉතිහාසය පුරාම දක්ෂ සටන්කරුවෝ ද වූහ (කරුණාරත්න, 2011:209). විසිවන සියවස වන විටත් යක්බ පරපුරෙන් මෙම පිරිස් උරුමකරගෙන ආ දැනුම් සම්භාරයක් විය. ඒ අතර අංගම්, වෛද්‍ය ක්‍රම, කෙන් ක්‍රම, යන්ත්‍ර මන්ත්‍ර හා පුද්ගලයෙකු පුලේ කර නොතරතුරු සොයාගැනීමේ හැකියාව, භූත විද්‍යාවෙන් ලෙඩ සුවකිරීම, ශාන්තිකර්ම ආදිය ප්‍රකට ය. වැලැව, සියඹලාගස්වැව, මැදගම, කුකුළුව, කැබිතිගොල්ලුව කොට්ඨාසයේ කණුගහවැව, ආදී ගම්මානවල වර්තමානයේත් විශාල වශයෙන් දේවාල පවත්වාගත යාම සිදුවේ (අත්තනායක, 2019). එහෙත් එම ශාස්ත්‍රවල යම් පිරිහීමක් ඔස්සේ පවත්වාගත යාම නිසා ඒවා මිත්‍යා ඇදහිලි ලෙස ඇතැම් විට සමාජය පිළිගනී. එහෙත් පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රමවලින් ඉතිරි වූ සීමිත කොටස් තවදුරටත් ආරක්ෂාකරගැනීමේ අසීරුවක මේ පරම්පරාව සිටියි. යකුන් බැඳ වැඩ ගැනීම ආදී ශාස්ත්‍ර මිත්‍යා මත නොව මනෝකායෙන් වැඩ ගැනීමේ ශිල්පයක් බව මේ සම්බන්ධයෙන් දිගු

අධ්‍යයනයක නිරත රඹෑව ප්‍රදේශයේ ජනශ්‍රැති පර්යේෂකයෙකු වන සරත් මුණසිංහ මහතා පෙන්වා දෙයි. ඒ සඳහා යක්ඛ පරපුර සතුව යක්ඛ භාෂාවක් පැවැති ඇති බවත් එහි යම්යම් වචන යකැදුරන් ළඟ ශේෂව ඇති බවත් ඔහු පෙන්වා දෙයි. එම යක් බස මනෝකායන් අමතන විශ්ව භාෂාවක් බවත් මෙරටට අහිමි වූ ප්‍රබලම ඤාණ කෝෂයක් බවත් ඔහු පෙන්වා දෙයි.

මීට වසර පහකට පෙර සිදුවූ එක් සිද්ධියක් මෙහි පැතිකඩ රැසක් පෙන්වයි. වැලෑව ගම්මානයේ පුද්ගලයෙකු සතුව පාරම්පරිකව පැවැති රත කල්කය තැනීමේ වෛද්‍ය ක්‍රමය අසා අත්හදා බැලීමට කැඳවූ ගමේ පුද්ගලයෙක් උත්සාහගෙන තිබේ. කැඳවේ පුද්ගලයා තැහි හෝග රැගෙන අදාල වැඩිහිටි කෙනා බැහැදැකීමට ගොස් ඔහුට නම්බුනාම ගරුත්වය දී තකාබහ කර බොහෝ ලෙංගතුව රත කල්කය හදන හැටි අසාගත්තේ ය. එම වෛදකමේ ඇති රත කල්ක මාත්‍රාව පළාතම පිළිගත් ඉහළ ප්‍රමිතියක පවතින නිසා එය ආරක්ෂා කරගැනීමේ මාර්ගයක් ලෙස ද මෙම ඉල්ලීමකර තිබේ. පැමිණි පුද්ගලයා ගැන අනුකම්පා කළ වෛද මහතා ඔහුට ඔසු මාත්‍රාව පමණක් නොව සිය පුස් කොළ පොත් ද භාරදී ඇත්තේ ලියා අවසන් වූ වහාම ආපසු භාර දෙන ලෙස පොරොන්දුවටයි. එය කියවා ලිවීමට කල් යන බව කියමින් කැඳවේ පුද්ගලයා බොහෝ කල්ගත්තේ ය. ඒ අතර ඔහු ද රත කල්කය තනා පරීක්ෂා කිරීමෙන් එහි උසස් ප්‍රතිඵල රෝගී දරුවන්ට ලබාදුන්නේ ය. මේ අතර පුස්කොළ පොත් ලබාදුන් වෛද පියා මිය ගියේ ය. එහෙත් පුස්කොළ පිටපත්කර අවසන් වූ වහාම ලබාදෙන බවට අලුත් වෛද තැන පරණ වෛද තැනගේ පුතාට පොරොන්දු විය. ඒ අතර ඒ වෛද පියා ද මියගියේ ය. තවත් ටික කලක් යනවිට එය ලබානොදෙන බවට අලුත් වෛද පුත්‍රයා ප්‍රකාශකර සිටියේ ය.

මේ අකාරයට ඉතිහාසය පුරාම සිය වෛද පොත් පත් අහිමිවී ගිය බව ආදිවාසී ගැමියෝ කියති. තවත් සමහර පවුල්වල ඊළඟ පරම්පරාවල් වල අය වෛදකම් අත්හැරීම නිසාත් පිට පවුල්වල අයට එය පැවරීමට අකැමැති නිසාත් පාරම්පරික වෛද්‍ය දැනුම වියැකී ගොස් තිබේ. කුකුලෑව ගමෙන් වෙනත් පරම්පරාවකින් විවාහ වූ පුද්ගලයෙකු පුස්කොළ පොත් එකතු කරගෙන ගොස් විකුණූ බව වාර්තා වේ.

කුකුලෑව පාසල

සමස්ත රජරට ප්‍රදේශයම අති දුෂ්කරතාවයෙන් පිරුණු සමයක එනම් 1951 වසර මුල දී කුකුලෑව දීඝාභය විද්‍යාලය එම ගම්වාසීන් විසින්ම ආරම්භකර තිබේ. එම ගම්මානයේම පදිංචිකාරිණියක් විදුහල්පති ලෙස පත්කර ජනතාව මුදල් එකතුකර වැටුපක් ගෙවා ඇතත් වසරක් ගෙවෙන්නටත් පෙර පාසල රජයට පවරාගෙන (1951-11-06) අලුතින් විදුහල්පති වරයෙක් ලබාදී තිබේ. පාසල ආරම්භයේ ළමුන් 35 දෙනෙකු සිටි අතර අඩ සියවසක් තිස්සේ එය 1-11 ශ්‍රේණි පාසලක් ලෙස සෙමෙන් වර්ධනයවී තිබේ. විදුහල්පති ධුරය නිරන්තරයෙන්

ම දරා ඇත්තේ අවට ගම්මානයක පදිංචි කෙනෙකි. මෙම පාසලෙන්ම අධ්‍යාපනය ලැබූ ගමේ ශිෂ්‍යාවක පාසලේ ගුරුවරියක් බවට පත්වන්නේ අවුරුදු 66 කට පසුව ය. 2016 විද්‍යාපීඨ ගුරු පත්වීමක් ලබන ඇය කුකුලුව ගමේම පදිංචි ඩබ්ලිව්. එම්. ප්‍රියදර්ශනී මහත්මියයි. ඇගෙන් පසු උපාධිධාරිනියක් ලෙස එම පවුලේම ඩබ්ලිව්. එන් මධුෂානී මහත්මිය එම විදුහලේ පත්වීම ලබා සේවය කරයි.

ගතවූ 51 වසර පුරාම මෙම පාසලට ගුරු හිඟය හා භෞතික සම්පත් හිඟය දැඩි ලෙස බලපා තිබේ. මෙම තත්ත්වයේ බලපෑම නිසා ගමෙන් උගතුන් හෝ රජයේ සේවකයින් බිහිවීමක් සිදුව නොතිබේ. අංක 203 වසමේ ග්‍රාම නිලධාරී පැහැසරා හේරත් මහත්මියගේ වාර්තාවන්ට අනුව දැනට කුකුලුව ගමෙන් වාර්තාවී ඇත්තේ එක් උපාධිධාරියෙක් පමණකි. කුකුලුව ගමට යාව ඇති මෙම පාසලට පැමිණෙන සිසුන් සිටින ශ්‍රේණි ගමක් වන සමාධිගම 80 දසකයේ උදාගමක් ලෙස සංවර්ධනය කරන ලද්දක් වන නමුත් ගම් දෙකකම එකම තත්ත්වයේ පවතී. කුකුලුවේ පවුල් 478ක් වන අතර සමාධිගම පවුල් 100කට ආසන්නය. 300කට ආසන්න සමස්ත ළමුන් පිරිසක් ද සාමාන්‍ය පෙළ අපේක්ෂකයින් 20ක් පමණ ද ලබාදෙන ප්‍රතිඵලය වන්නේ සිව් දෙනකු පමණ උසස් පෙළ හැදෑරීමට සුදුසුකම් ලැබීම ය. එම සිව් දෙනාගෙන් සරසවි වරම් ලැබීමේ අවස්ථාවක් වාර්තා නොවේ.

කුකුලුවේ රාජ්‍ය සේවයේ නියුතු පිරිස වශයෙන් මැත දී ආරක්ෂක අංශවලට බැඳුණු 70ක පමණ පිරිසක් සිටිති. ඊට අමතරව වෙනත් ගම්මානවලින් විවාහපත් රැකියා කරන යම් පිරිසක් ද වෙසෙයි. එහෙත් ගමේ ආර්ථික තත්ත්වය නැංවීම අතිශය බැරෑරුම් කාර්යයක් බව රජයේ නිලධාරීහු කියති. අති බහුතරයක් දෙනා එදිනෙදා කුලී වැඩවල නිරත වෙති. මම පිරිස් එදිනෙකා උපයාගන්නා දේ පරිභෝජනය හැරුණුවිට ආයෝජනයක් සඳහා හෝ දරුවන්ට ඉගැන්වීම සඳහා තම ආදායම නොයොදවන බව ග්‍රාම නිලධාරීන් පෙන්වාදෙයි. බොහෝ දෙනෙක් තවමත් කටුමැටි බිත්ති සහිත නිවාසවල ජීවත්වීමට සිතති. එයට හේතුව රජයේ හා වෙනත් සංවිධානවල ආධාර ලැබීමට අවස්ථාව සලසාගැනීම ය. සමෘද්ධි ආධාර ලබන පවුල් සංඛ්‍යාව 130ක් පමණ වේ. කුලී වැඩට අමතරව සත්ව පාලනය සහ ගොවිත්තැන් සඳහා යොමු වූ පිරිසක් සිටිති.

ආදිවාසීන්ගෙන් පැවත එන ගම්මාන බහුතරයක පාසල් ස්ථාපිත කිරීමේ දී පරිපාලන අංශ අනුගමනය කළ ක්‍රමවේද මෙයට ප්‍රධාන හේතුවක් බව පෙනීයයි. වැලැව ගම්මානයේ පාසල නම්කර ඇත්තේ සියඹලාගස්වැව-වැලැව විද්‍යාලය ලෙස ය. සියඹලාගස්වැව ආදිවාසී පිරිසට අයිති ගමක් නොවේ. එම පාසල පිහිටියේ වැලැවේ නමුත් නම යොදා ඇත්තේ සියඹලාගස්වැවට අයත්වන ආකාරයට යි. රඹුව අධ්‍යාපන කොට්ඨාසයේම ඇති මැදගම විද්‍යාලයට නම තබා ඇත්තේ ද මැදගම විද්‍යාලය ලෙස නොව “සියඹලාගස්වැව-මැදගම” විද්‍යාලය ලෙසිනි. එහි ද අල්ලපු ගමේ නම සියඹලාගස්වැව ය. යාබද ගමට නිලධාරීන් ප්‍රමුඛත්වය ලබා දී තිබේ.

ඒ හැර මෙ අධ්‍යයනයට හසු වූ කැබිනිගොල්ලුව කොට්ඨාසයේ පාඨග්‍රන්ථ, අනුරාධපුර කොට්ඨාසයේ වන්නි පලුගස්වැව ආදී විද්‍යාලයන් පොදු පහසුකම් හා ගුරුවරුන් නොමැතිව මෙම තත්ත්වයේම පවතින බව තහවුරු ය. වැලැව විද්‍යාලයෙන් පසු ඉහළ ශ්‍රේණිවලට කැඳව විද්‍යාලයට සිසුන් ඇතුළත්වන අතර කැඳව විද්‍යාලයට සිසුන් පැමිණෙන ගල්කන්දේගම, බාලහොඳවැව, තරණගොල්ලුව හා සියඹලාගස්වැව ගම්මාන අතුරින් ඉහළ ප්‍රතිඵල පෙන්වන්නේ වැලැව ගමෙන් යන දරුවන් ය. ඒ අනුව පාසල් පරිපාලනයේ දෝෂයක් මෙම ගම්මානවල පසුබෑමට බලපා ඇති බව වැලැව ගම්මාසින්ගේ අදහස වේ.

කුකුලුව දිසාහය විද්‍යාලයේ විභාග ප්‍රතිඵල

කුකුලුව දිසාහය විද්‍යාලයේ වසර 70ක ඉතිහාසයේ එකම ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවක්වත් මේ වනතුරුත් 5 ශ්‍රේණියේ ශිෂ්‍යත්ව විභාගය සමත්ව නොමැත. අ. පො. ස. සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයේ ප්‍රතිඵල අනුව ගණිතය, විද්‍යාව හා ඉංග්‍රීසි විෂයන්ගේ ප්‍රතිඵල ද ඇත්තේ ඉතා පහළ ය. ඇතැම් වර්ෂවල දී ඉංග්‍රීසි හා ගණිතයෙන් එක් අයෙකුත් සමත්ව නොමැත. 2003 වර්ෂයේ සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයට මුණ දුන් සිසුන් 18 දෙනාගෙන් එක් අයෙකුත් ඉංග්‍රීසි හෝ ගණිතය සමත් නැත. එවැනි උදාහරණ රාශියක් පසුගිය වසර තිහක පමණ ප්‍රතිඵල ලේඛණවලින් විද්‍යමාන වේ. එහි ප්‍රතිඵල ලේඛන කිහිපයක් මෙසේ උපුටා දැක්විය හැක.

1981 වර්ෂයේ අ.පො.ස (සා/පෙළ) ප්‍රතිඵල

විෂයය	පෙනීසිටි සංඛ්‍යාව	සාමාර්ථ සංඛ්‍යාව	සමත් ප්‍රතිශතය
සිංහල	14 /14	11/14	78%
ගණිතය	14 /14	0/14	00%
විද්‍යාව	14/14	5/14	35.7%
සෞඛ්‍යය	14/14	9/11	64%
ආගම	14/14	12/14	85.7%
සමාජ අධ්‍යයනය	14/14	6/14	43%
සෞන්දර්යය	12/14	0/12	00%
තාක්ෂණික විෂයය	14/14	09/14	64%

1994 වර්ෂයේ අ.පො.ස (සා/පෙළ) ප්‍රතිඵල

විෂයය	පෙනීසිටි සංඛ්‍යාව	සාමාර්ථ සංඛ්‍යාව	සමත් ප්‍රතිශතය
ආගම	27 /31	16/27	55.5%
භාෂාව හා සාහිත්‍යය	27 /31	16/27	59 %
ඉංග්‍රීසි	27 /31	00/23	00 %
විද්‍යාව	27 /31	02/27	74 %
ගණිතය	27 /31	01/27	04 %
ඉතිහාසය	27 /31	11/27	41 %
සෞන්දර්යය	27 /31	01/27	04 %
තාක්ෂණික විෂයය	27 /31	17/27	63 %

2014 වර්ෂයේ සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයට පෙනීසිටි 17 දෙනෙකු අතුරින් එක් අයෙකු ඉංග්‍රීසි සමත්වන අතර පස්දෙනෙකු ගණිතය සමත්වේ. එවර පාරොන්දුව මහ උසස් පෙළ හැදෑරිය හැකි තිදෙනෙකු ද වන අතර අට දෙනෙක් උසස් පෙළ හැදෑරීමට සුදුසුකම් ලැබූහ. මෙම පාසල් ඉතිහාසයේ ඉහළම ප්‍රතිඵලයක් පෙන්වන්නේ 2017 වසරේයි. එම වසරේ විභාගයට පෙනීසිටින සිසුන් 34 දෙනාගෙන් එක් අයෙක් පමණක් ඉංග්‍රීසි භාෂාවට එස් සාමාර්ථයක් ලැබුවේ ය. ඉන් සිංහල හා ආගම සමත් වන්නේ අඩකටත් අඩු සංඛ්‍යාවකි. 2020 වර්ෂයේ සාමාන්‍ය පෙළ විභාගයට පෙනීසිටි 19 දෙනාගෙන් සමත්ව ඇත්තේ තිදෙනකි. ඉතිරි සියලු දෙනා ගණිතයෙන් අසමත් ය.

2015 වසර වන විට ගල්ලේබද්දණුවැව අධ්‍යාපන කලාපයට අයත් පාසල් 43න් ගණිතය හා පළමු භාෂාව ඇතුළුව විෂයන් 6යි සම්බන්ධ 3කින් සමත් ප්‍රතිශතය අනුව කුකුලුව විද්‍යාලය ලබාගන්නේ 43 වන ස්ථානයයි. පහසුකම් අතින් හා දුෂ්කරතාව අතින් කුකුලුව ගමට වඩා අතිදුෂ්කර පාසල් ද මෙම ලැයිස්තුවේ ඉහළින් පවතී.

මෙම පාසලේ 5 ශ්‍රේණියේ ශිෂ්‍යත්ව විභාග ලකුණ විශ්ලේෂණයන්ට අනුව කඩඉම් ලකුණ ඉක්මවීමට ඉතිහාසයේ මේ දක්වා එකම සිසුවෙකුටවත් නොහැකි විය. වැඩි පිරිසක් සිසුන් ලබාගෙන ඇත්තේ ලකුණු 100 සීමාවට පහළිනි. පසුගිය 2019 සහ 2020 ප්‍රතිඵල ඉහත දැක්වේ.

කුකුලුව ගමේ වර්තමාන අධ්‍යාපනය පිරිහීමට හේතු

- ජන කොට්ඨාසයක් ලෙස එම ගම්වැසියන් සතු අභිමානය නැතිව යාම
- අනෙක් ගම්මානවලින් කොන් කිරීම හා එල්ලකරන වර්ගවාදී පීඩනය
- නිලධාරීවාදය හා පොදු සම්පත් බෙදීමේ විසමතාවය

- පාසල් පරිපාලනයේ දුර්වලතා
- සමස්ත සමාජය හා සම්මිශ්‍රණය වීමේ අවමකම
- පාසල් ස්ථානගත කිරීමේ පිළිවෙතෙහි වරද
- ජනතාවගේ ආකල්ප සංවර්ධනය නොවීම
- සමාජයෙන් හිමිවිය යුතු අවස්ථාවන් අහිමිවීම
- අධ්‍යාපන පරිහානි වක්‍රයක් අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වීම

වර්තමාන පාසලේ සිටින 23ක් වන ගුරු මණ්ඩලය ළමුන් පාසල් ගෙන්වා ගැනීම ඇතුළු සුබවාදී පියවරයන් රැසකට උරදී සිටීම හඳුනාගත හැක. නිවාඩු දිනවල මුදල් නොගෙවන අමතර පංති පැවැත්වීම, උපදේශන සේවා ලබාදීම, විවිධ සංවිධානවල ආධාර උපකාර ලබාදී දරුවන් දිරිගැන්වීම මෙන් ම පාසලේ භෞතික සම්පත් වර්ධනයට උනන්දුවීම ඒ තුළ දැකිය හැක (කරුණාරත්න, 2022). ඔවුන් තුළ ඉතිහාසයේ නොවූ ආකල්ප මය වෙනසක් අති බව නිරීක්ෂණයෙන් පැහැදිලි විය. එහෙත් එම උත්සාහයේ ප්‍රතිඵල දකින්නට තවත් බොහෝ කල් යන බව පිළිගැනීමට සිදුවේ.

සමාලෝචනය

ප්‍රාග් ඓතිහාසික යුගයේ සිට පැවැතෙන දැනුම් සම්භාරයකට වඩාත් නැකම් කියන ආදිවාසී පරපුරින් පැවති එන ගම්මාන වලට ඓතිහාසිකව යම් අසාධාරණයක් සිදුව තිබේ. එක් අතකින් හෙළයා සතු අතීත දැනුමට සිදුවූ දේ හා ශේෂව ඇති දේ සොයාගත යුතුව තිබේ. කොතරම් පර්යේෂණ කළත් බටහිර ලෝකට තවමත් මනෝකාය ග්‍රහණය කරගැනීමේ දැනුමක් සොයාගැනීමට බැරිව පසුවන තත්ත්වයක් තුළ විශ්ව භාෂාවක් හා මනෝකායන්ගෙන් වැඩ ගැනීමේ ක්‍රමවේදයන් දැනසිටි ජාතියක් ලෙස අප ඒ දැනුම නැවත සොයාගත යුතුව ඇත. මේ පාරම්පරික ගම්මාන තුළ එම දැනුමේ අක්මුල් සැඟව තිබේ. විජය රජුගෙන් ඇරඹෙන ඉතිහාසයෙන් පසු දේශීය ඥාණය යටපත්වන අතර රාජධානි යුග රැසක් පසුකරමින් සිදුවන ශිෂ්ටාචාරයේ පිරිහීමක් අධිරාජ්‍යවාදී පාලන සමයන් නිසා දේශීය සංකල්ප හා දැනුමේ මූලයන් යටපත්ව ඇත. බටහිර අධ්‍යාපන හා වෛද්‍ය ක්‍රම නිසා තව දුරටත් එම පිරිහීම සිදුවේ. ඉදිරි පර්යේෂණ තුළින් හෙළයා සතු අතීත දැනුම, භාෂා ශාස්ත්‍රයන්, තාක්ෂණය, සමාජ සංවිධානය, ආධ්‍යාත්මික සංකල්ප හා මනෝකායන් අල්ලාගැනීම වැනි අතරා සන්නිවේදන ක්‍රමයන් අඛණ්ඩව ගවේශණය කළ යුතුව තිබේ.

අනෙක් අතින් වර්ගවාදය, සමාජ බෙදීම් හා පරතරයන් උත්සන්න කරමින් ගලා ආ මෙරට නිදහස් අධ්‍යාපන ක්‍රමය පොදු ප්‍රතිපත්තියකට අනුගත කළ යුතුව තිබේ. කුකුළුව ගම හා පාසල පෙන්වන්නේ මෙරට ක්‍රියාත්මකවන අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිවල අසමතුලිත, අසමාන හා අසාධාරණ තත්ත්වයේ හරස්කඩකි. මේ තුළ ඇත්තේ නිරායාශයෙන්

ගලාගිය සමාජ ප්‍රවාහයක් නොව බලය හා සම්බන්ධව ඇතිකළ පරතරයක් බව පෙනේ. විෂයන් නවයකට සීමාකළ ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් අධ්‍යාපනය දේශීය සංකල්ප මත පුළුල් ධාරාවක් බවට පත්කිරීම හා සාධාරණ ලෙස “සැමට අධ්‍යාපනය” යන්න ක්‍රියත්මක කළ යුතුව තිබේ. ඉතිහාසය විසින් කොන්කළ ගම්මාන නැවත තිරසාර සංවර්ධනයකට යොමුකිරීමට පුළුල් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සැලකිසිය යුතුව තිබේ. ලෝකය හමුවේ අභිමානවත් ජාතියක් ලෙස මෙරට නැවත ඔසවා තැබිය හැක්කේ මේ ගම්මානවල සැඟව ඇති දැනුම ඉස්මතු කරගැනීමෙන් හා එම ජනයාට අභිමානය නැවත ලබාදීමෙනි.

ස්තූතිය

මෙම තොරතුරු ගවේශණයේදී උපකාරී වූ කුකුලැව දීඝාභය විදුහලේ නියෝජ්‍ය විදුහල්පති ගාමිණි ජයසිංහ මහත්මාට, අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික් ලෙකම් කාර්යාලයේ සැලසුම් අධ්‍යක්ෂ සුගත් නයානානන්ද මහත්මාට, මැකිවිවාච වසමේ ග්‍රාම නිලධාරීන් පැහැසරා හෙරත් මහත්මියට සහ රඹැව, කල්ලංචිය විද්‍යාලයේ උපගුරු සරත් මුණසිංහ මහත්මාට කෘතඥතාව පලකරමි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

කරුණානන්ද, උක්කුබණ්ඩා. (2001). *ත්‍රිනානන් යටතේ උතුරු මැද පළාත 1900-1931*. ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. අංක 675. මරදාන පාර. කොළඹ.

කරුණාරත්න එම්. ඒ. (2015). *ශ්‍රී ලංකාවේ යක් හෙළ පරපුර හා අපේ ඓතිහාසික උරුමය*. අනුර ප්‍රින්ටර්ස්. අංක 246. නුවර පාර. කරුණෑගල.

කරුණාරත්න, ඩේවිඩ්. (2011). *එදා හෙළදිව : සිංහල අනුවාද*. සීමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම. 217. ඕල්කොට් මාවත. කොළඹ 11.

තෙන්නකෝන්, ආචාර්ය එම්. යූ. ඒ. (2001). *කොක්කට් මහගේ. ජෙනිකඩ ප්‍රකාශන භාරය හා මුද්‍රණ සරය*. 15/2 මිඩියල් පාර. රත්මලාන.

රණසිංහ, චන්ද්‍ර ශ්‍රී. (2009). *චැද්දේ පරිවර්ථන: ෆාස්ට් ප්‍රින්ටර් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්*. 165, දේවානම් පියතිස්ස මාවත. කොළඹ 10.

Mayadunne, Nimalka Jayadewa. (2012). *Whites to Browns-A Recent History of Anuradhapura from What I've Heard, Seen and Read. (1900-2000)*, Sarasavi publishes 30, Stanley Thilakarathna Mavatha, Nugegoda.

පුවත්පත් ලිපි

අත්තනායක, ප්‍රහාන්. (2019). වල්ලි අම්මාගේ මඟුල් තිරයෙන් හැඩවුණු කුකුළුව දොවොල. මව්බිම. ප්‍රති 09 ඉරිදා.

ඔබේසේකර, මීරුධර්ම. (2013). ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ධජ පනාක. සමන්ති පොත් ප්‍රකාශන. ජාඇළ.
කරුණාරත්න, සුමේධ. (2022). කුකුළුවේ කැකුළුවලට ශිල්ප දෙන්න ගුරුවරු කුකුළා අරන් ගෙදරටම. අරුණ. ජනවාරි 31

තෙන්නකෝන්, නන්දන. (2012). මිසරයේ මිනිස්සු රාවණාට වදිති. මව්බිම. අප්‍රේල් 9 ඉරිදා.

වනසිංහ, අමීල ප්‍රහාන්. (2016). කහටගස්දිගිලිය කුකුළුවේ දිසාහය විදුහලේ ගුරුවරුන් හිඟයි; ප්‍රධාන ශාලාව අබලන්ග දිනමිණ ඔක්තෝබර් 11.

වික්‍රම, එස්. එම්. (2021). සුද්දන් සමඟ සටන් කළ කුකුළුවේ මාලි, ඉරිදා ලංකාදීප අගෝස්තු 21

වෙබ් අඩවි

Retrieved from: <https://si.wikipedia.org/wiki/යක්කයිනි>

Retrieved from: <https://www.life.lk/2021/05/10/sri-lankan-indigenous-tribe-facts/>

Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=iZpj4tnji2w>

Retrieved from: http://medbox.iiab.me/kiwix/wikipedia_si_all_maxi_2019-04/A/ රාවණා_රජ

සම්මුඛ සාකච්ඡා

ජයසිංහ, ගාමිණි. (2022). නියෝජ්‍ය විදුහල්පති, දිසාහය විදුහල, කුකුළුව, පෙබරවාරි 13 දින.

මංගලිකා, ඩබ්ලිව්. පුෂ්පා. (2022). කුකුළුව, සීප්පුකුලම, පෙබරවාරි 12 දින.

විමලසිරි, ඩබ්ලිව්. (2022). කුකුළුව, සීප්පුකුලම, පෙබරවාරි 11 දින.

රණසිංහ, දේවිනද්‍ර ලක්සිරි. (2021). සාලියවැව, දෙසැම්බර් 10 දින.

කුමාරසිංහ, විජේපාල. (2022). පණ්ඩුලගම, අනුරාධපුර, ජනවාරි 3 වන දින.

මුණසිංහ, සරත්, (උපගුරු). (2022). වැලෑව, රඹෑව, ජනවාරි 25,26 සහ 30 දින.

The Journal of Studies in Humanities

Volume 6 (I) 2020

Department of
Humanities, Rajarata
University of Sri Lanka

ඵලදායී පාසල හා පාසල් පාදක කළමනාකරණය

හදගිරියේ සිරිසුමන හිමි

Abstract

School Based Management (SBM) aims at empowering the school leadership to take charge of the management more independently by changing the dynamics of school administration from centrally managed model to more decentralized mechanism of independent schools. The objectives of introducing SBM are many: improving good governance, relevance and quality of education, while ensuring equity and community participation. SBM has been implemented for more than over a decade in Sri Lanka, the outcomes of this program at school level have not yet been brought out adequately by researches. This article is about the effective school and School Based Management (SBM) Programme in Sri Lanka.

Correspondence:
sirisumana96@busl.ac.lk

Specialty Section:
Education

Received:
11 August 2021

Revised:
29 August 2022

Accepted:
15 August 2022

Published:
02 January 2023

Citation:
සිරිසුමන, හදගිරියේ (2020).
ඵලදායී පාසල හා පාසල් පාදක
කළමනාකරණය.
මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයන ශාස්ත්‍රීය
සංග්‍රහය.

6(1), 132-149.

ISSN (Online): 2961-564X

ISSN (Print) : 2362 - 0706

Key words : education, effectiveness, management, school, school development, school based management

හැඳින්වීම

පාසලෙන් බිහිවන පුරවැසියා තමාටත්, රටටත්, ආර්ථික ලෝකයටත්, අනාතගත ලෝකයටත්, නූතන තාක්‍ෂණයටත් ඔබින දැනුම, ආකල්ප, කුසලතා හා යහපත් පුරුදු වලින් හෙබි සමබර පෞරුෂයකින් හා නිර්මාණාත්මක චින්තනයකින් යුතු පුද්ගලයෙකු විය යුතු බව අධ්‍යාපනඥයින්ගේ අදහසයි. ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනය මඟින් ඉටු කර ගැනීමට අපේක්‍ෂිත ජාතික පොදු අරමුණු හා පොදු නිපුණතා පරීක්‍ෂා කර බැලීමෙන් ද මේ බව හඳුනාගත හැකි ය. නිර්මාණශීලී හා විචාරාත්මක චින්තනයෙන් හෙබි පුරවැසියෙක් බිහි කිරීම රටක අධ්‍යාපනයේ කාර්යභාරය වේ. අධ්‍යාපනය ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන ආයතනය පාසලයි. එම පාසල දරුවන්ට හිතකර ගුණාත්මකව සංවර්ධනය වීම සඳහා දායක වන තැනක් බවට පරිවර්තනය විය යුතු ය. ඒ සඳහා දායක වන සංකල්පයක් වශයෙන් ඵලදායී පාසල් සංකල්පය හැඳින්විය හැකි ය. පාසලේ ඵලදායී බව සංවර්ධනය කිරීම විවිධ වක්‍රලේඛ මග පෙන්වන අතර පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩසටහන එහි ප්‍රමුඛ වේ. මේ අනුව ඵලදායී පාසල් සංකල්පය හඳුනාගැනීම, පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩසටහන හඳුනා ගැනීම හා ඵලදායී පාසලක් විෂයයෙහි එම වැඩසහන දායක වන ආකාරය විමසා බැලීමත් මෙම ලිපියෙහි අරමුණයි.

ඵලදායී පාසලක් යනු කුමක්ද?

පාසලක ඵලදායීතාවය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ පාසල විසින් ස්ථාපිත කරන ලද අරමුණු සාක්‍ෂාත්කරණයයි. පාසලෙන් අපේක්‍ෂිත අරමුණු පාසල ඉටු කර ගනී නම් එම පාසල ඵලදායී පාසලක් යනුවෙන් හැඳින්වේ. විවිධ විද්වතුන්, අධ්‍යාපනඥයින් ඵලදායී පාසල යන්න විග්‍රහ කර ඇති ආකාරය ද මෙහිදී විමසා බැලිය යුතු ය. මීට දශක කීපයකට පෙර මුණිදාස කුමාරතුංග ලක්මිණි පහන පුවත්පතට ලිපියක් ඇසුරින් ඵලදායී පාසල යන්න අර්ථ ගන්වා ඇත.

“ශිෂ්‍යයන්ගේ රසය බලා, ශක්තිය බලා ශික්‍ෂා නියම කරනු ලැබේ නම්, අහෝ ! කොතරම් භාග්‍යයක් ද? එය විශිෂ්ට ඵලදායක වන්නට විද්‍යා ශාලාව අංග සම්පූර්ණ භෝජනාගාරයක් විය යුත්තේමය.”

(කුමාරතුංග මුනිදාස - ලක්මිණි පහන)

ලෙවින් හා ලොක්හීඩ් 1993 දී පහත අංග සහිත පාසලක් ඵලදායී පාසලක් ලෙස විග්‍රහ කර ඇත.

- දාර්ශනික පදනමක් මත පාසල සැලසුම්කර තිබීම
- ශිෂ්‍ය අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමට හැකියාවක් පැවතීම
- ගුරු සහභාගීත්වය ප්‍රශස්තව පැවතීම
- මනා නායකත්වයක් පැවතීම
- සම්පත් කළමනාකරණය ප්‍රශස්ත මට්ටමක පැවතීම
- මනා පාසල් වාතාවරණයක් පැවතීම

එසේ ම පාසලක පැහැදිලි අරමුණක් තිබීම, ඉතා අන්‍යෝන්‍යව සැකසුණු විෂයමාලාවක් මගින් ශිෂ්‍ය කුසලතා වර්ධනය, ගුරු මණ්ඩලයේ ඉහළ ඉගෙනුම් අපේක්ෂණ පැවතීම, ගුරු මණ්ඩලයේ ඉහළ කැපවීම, සෑම ශිෂ්‍යයෙක් ම පාසැල් යාමට පෙළඹෙන සුවිශේෂී ආරක්ෂිත පාසල් පිරිසකක් පැවතීම, ප්‍රජාව පිළිබඳව පාසලෙහි සතිමත් බව, පාසල් ගැටලු විසඳී තිබීම යනාදිය එළඳායී පාසලක ලක්ෂණ වශයෙන් හැඳින්වේ 1987 දී දක්වා ඇත. පර්කි හා ස්මිත් 1983 දී එළඳායී පාසල් සංකල්පය විග්‍රහ කරනුයේ, පාසල් පිරිසක කළමනාකරණය ඉහළ මට්ටමක පැවතීම, උපදේශන නායකත්වයක් පැවතීම, ගුරු මණ්ඩලයේ ස්ථාවර භාවය, විෂයමාලාව ඉගැන්වීම් ක්‍රම හා ඉහළ සංවිධාන මට්ටම, පාසල් පාදක ගුරු සංවර්ධනය, දෙගුරු සහභාගීත්වය සහ සහයෝගය පැවැතීම යන කරුණු මගිනි.

එළඳායී පාසල පිළිබඳ පර්යේෂණක් සිදු කරන පීටර් ටොට්ටෝර් (1988) සිය ප්‍රතිපල පදනම් කර ගනිමින් එළඳායී පාසලක ලක්ෂණ පහත පරිදි විස්තර කරයි.

- විදුහල්පතිගේ අරමුණු සහගත නායකත්වය
- නියෝජ්‍ය විදුහල්පති පාසලේ කටයුතු සඳහා දක්වන සහභාගීත්වය
- ගුරු සහභාගීත්වය
- ගුරු භවතුන් අතර පවතින සබඳතාවල සංගත බව
- කාල සටහන් කරණය මනාව සිදු වීම
- බුද්ධි වර්ධනය අරමුණු කර ගනිමින් ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ඇගයීම් කාර්යය සිදු වීම
- කාර්ය කේන්ද්‍රගත පරිසරය
- ගුරු සිසු අතර මනා සන්නිවේදනයක් තිබීම
- විධිමත් වාර්තාකරණය

- දෙමාපිය ප්‍රජා සහාය
- පාසලේ ධනාත්මක වාතාවරණයක් පැවැත්ම

මේ අනුව සලකා බැලීමේ දී භෞතික සම්පත් කළමනාකරණයක් සහිත දැකුම්කළු සිත් ඇද ගන්නා සුළු සුවදායී ආරක්‍ෂිත පාසලේ පිරිසතයක් හා වටපිටාවක් සහිත දැක්ම, මෙහෙවර හා අරමුණු ඉටුවීම ඉතා ඉහළ සාධනීය මට්ටමක් නියෝජනය කරන පාසලේ සංස්කෘතිය එදායී පාසලක් ලෙස වටහාගත හැකි ය. මේ සඳහා දායක වන පාසල්වල ක්‍රියාත්මක වන පාසල් පාදක කළමනාකරණ සංකල්පය ද මෙහිදී වැදගත් වේ. පාසල් පාදක කළමනාකරණය යනු, පාසල් තීරණ හා සම්පත් විමධ්‍යගතකරණය සම්බන්ධව හඳුන්වන නාමයයි. පාසල් ක්‍රියාවලිකරණයට සහභාගී වීමේ බලය පරිපාලකයාට පමණක් නොව, එම තීරණ පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන සහ ඒවායින් බලපෑමක් ඇති කළ හැකි වන සිය" දෙනාට ලබා දීම පාසල් පාදක කළමනාකරණයයි. පාසල් පාදක කළමනාකරණය පාසල හඳුනා ගන්නේ වැඩි දියුණු කිරීමේ මූලික ඒකකයක් ලෙසිනි. පාසලේ දියුණුව සඳහා උනන්දුවක් ඇති කිරීම පිණිස තීරණ ගැනීමේ බලය බෙදා දිය යුතු යැයි විශ්වාස කෙරෙන බව ගමගේ දක්වයි (1996, 21-22).

කෙසේ වුව ද පාසල් පාදක කළමනාකරණය පාර්ශවකරුවන් කිහිපයකගෙන් සැදුම්ලත් කණ්ඩායමක් මගින් සිදු විය යුතු ය. එය ගුරුවරුන්, අනධ්‍යන කාර්ය මණ්ඩලය, පරිපාලනය, ශිෂ්‍යයන්, දෙමව්පියන්, ආදී ශිෂ්‍යයන් කණ්ඩායම් වශයෙන් යොදා ගනිමින් ක්‍රමෝපායිකව සහ ක්‍රියාකාරකම් තීරණය කර ගැනීම හරහා ශිෂ්‍ය අධ්‍යාපන ප්‍රතිඵල මෙන් ම පාසලේ ගුණාත්මක ස්වභාවය වර්ධනය කර ගැනීමක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. මෙම පාසල් පාදක කළමනාකරණයෙහි මාන හයකි.

01. පාසල් නායකත්වය සඳහා පරමාර්ථදර්ශී ප්‍රවේශ ලබා දීම
02. අභ්‍යන්තර පාර්ශවකරුවන්ගේ එකමුතුව
03. බාහිර පාර්ශවකරුවන්ගේ මැදිහත් වීම
04. පාසල් සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය වේගවත් කිරීම
05. පාසල සතු සම්පත් කාර්යක්ෂමව සඵලමත්ව යොදා ගැනීම
06. පාසල් කාර්ය සාධනයෙහි වගවීම

ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් පාදක කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක වන අරමුණ වන්නේ, පාසලේ අභ්‍යන්තර ක්‍රියාවලිය සඳහා වැඩි නම්‍යශීලී බවක් ලබා දීම, පාසල් කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය තුළ පාරදෘෂ්‍යභාවය වැඩි කිරීම, පාසල් ප්‍රජාවේ අවශ්‍යතාවලට වඩා සංවේදී වීම, පාසලේ

ක්‍රියාකාරීත්වයේ දී ප්‍රජා සහභාගීත්වය ලබා ගැනීම මඟින් පාසල සතු සම්පත් භාවිතයේ කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායී බව වැඩි කිරීමෙන් පුළුල් පරාසයක් තුළ සිසු සිසුවියන්ට ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් ලබා දීමයි. මේ තුළින් දරුවන්ට ගුණාත්මක අධ්‍යාපනයක් ලබා දීම, දරුවන්ගේ විභවතාවයන් දියුණු කරමින් ඔවුන් ජන සමාජයේ සඵලදායී පුරවැසියන් බවට පත් කිරීමට පාසලට සහාය වීමක් මේ තුළින් සිදු වේ.

ඵලදායී පාසල හා පාසල් පාදක කළමනාකරණය අතර සම්බන්ධය

ඵලදායී පාසල, පාසල විසින් ස්ථාපිත කර ගන්නා ලද අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සමත් වේ. ඒ සඳහා සුසමාදර්ශී මඟ පෙන්වීමක් පාසල් පාදක කළමනාකරණය මඟින් ලබා දීමට අපේක්ෂිතය. මෙය කිරී වලට පැණි මුසු කිරීමක් ලෙස ද හඳුනාගත හැකි ය. ඵමඟින් ඵලදායී පාසල් සංකල්පයට විශිෂ්ට අර්ථයක් එක් කිරීමට පාසල් පාදක කළමනාකරණය සමත් වේ. ඵලදායී පාසල හා පාසල් පාදක කළමනාකරණය අතර ධන සහසම්බන්ධතාවයක් හඳුනාගත හැකි ය. එනම් පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩ සටහන හොඳින් හඳුනාගෙන එය පරෙස්සමට පාසලට විධිමත්ව ගලපා ගැනීම තුළින් පාසලේ අපේක්ෂිත අරමුණු විනිවිද භාවය සුරකීමත් සම්පත් කාර්යක්ෂමව සඵලමත්ව භාවිතයට ගැනීමට හැකියාවක් මේ තුළින් හඳුනාගත හැකි ය. මෙම සබඳතාවය ශ්‍රිතමය සබඳතාවයක් ලෙසින් පහත ආකාරයට හඳුනාගත හැකි ය.

$$Es = f(SBM)$$

Es = ඵලදායී පාසල, f = රඳා පවතිනවා, (SBM) = පාසල් පාදක කළමනාකරණය.

මෙහි දී SBM ස්වයන්ත විචල්‍යය ලෙස සලකා ඇති අතර, Es පරායත්ත විචල්‍ය ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව SBM පාසලක් ලෙසින් හඳුනාගෙන එය මැනවින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ තත්වය මත Es හෙවත් පාසල් ඵලදායීතාවය ඉහළ නන්වාගත හැකි බව මෙම ශ්‍රිතය මඟින් හඳුනාගත හැකි ය. ඒ අනුව SBM වල ක්‍රියාකාරී තත්වය ඉහළ මට්ටමක පවතින විට පාසලේ ඵලදායීතාවය ඉහළ මට්ටමට ගෙන ඒමට හැකි වන අතර පාසල විසින් SBM සංකල්පය පහළ මට්ටමකින් දායක කර ගන්නා විට පාසලේ ඵලදායීතාවය ද අඩු වීමට හේතු වන බව මෙහි සරල අදහසයි. මෙම සහසම්බන්ධතාවය පහත දැක්වෙන වගුව ඇසුරෙන් තව දුරටත් පැහැදිලි කළ හැකි ය.

	ඵලදායී පාසලක සාධනීය ලක්ෂණ (Es)	SBM වල දායකත්වය	Es හා SBM හි සහසම්බන්ධතාවය
01	පාසලට ඉටු කර ගැනීමට පැහැදිලි අරමුණක් ඇත.	පාසල හා බැඳී සියලු පාර්ශවයන්හි අවශ්‍යතාවලට සන්වේදීව අරමුණු ස්ථාපිත කර ගැනීමට අවස්ථාව උදා කර ගැනීමට හැකියාව ලබා දීම.	වඩා නිවැරදි වූ අරමුණු පාසලට හා ඒ හා බැඳී පාර්ශව කරුවන්ට ගොඩ නගා නැගීමට හැකි වීමෙන් පාසල හා පාර්ශවකරුවන්ගේ අරමුණු අතර ගැටීම්, නැතහොත් හිඩස අවම කර ගැනීමට හැකි වීම.
02	පාසලට ඉහළ අපේක්ෂණ පැවතීම. ඒවා ඉටු කර ගැනීමට විධිමත් වූ සැලැස්මක් හා මනා සම්බන්ධීකරණයක් පැවතීම.	පාසලේ මූලික අවශ්‍යතා ප්‍රමුඛ කරණයට ලක් කර එම අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට අදාළ ක්‍රියාමාර්ග විස්තර කර දීම. මේ සඳහා පස් අවුරුදු සැලැස්ම (මධ්‍යකාලීන) වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා ඊට අනුබද්ධ වාර්ෂික මූල්‍ය සැලැස්ම පිළියෙල කර ගැනීමට අවශ්‍ය නීතිමය මඟ පෙන්වීම සිදු කරයි.	ප්‍රජාවගේ අවශ්‍යතා වලට වඩා සංවේදී පාසලක් බිහි වේ. පාසලේ ප්‍රගතිය ප්‍රජාවට සන්නිවේදනය කිරීමේ ක්‍රමෝපායන් හා ඊට ලැබෙන ප්‍රතිචාර මත ඉහළ මට්ටමේ ඉලක්ක අපේක්ෂන කරා යොමු වූ නිර්මාණශීලී වැඩසටහන් පාසල තුළ ගොඩනගා ගැනීමට හැකි වීම.
03	සම්පත් කළමනාකරණය	පාසලේ අධ්‍යාපන ගුණාත්මක වශයෙන් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා පාසල සතු සම්පත් ඵලදායී ලෙස යොදා ගැනීමට මඟ පාදයි.	පාරදාෂ්‍ය හා නම්‍යශීලී කළමනාකරණයක් හා මූල්‍ය විනයක් තුළින් සම්පත් සංරක්ෂණයක්, කාර්යක්ෂමව සම්පත් බෙදා හැරීමක්, මානසම්පත් කළමනාකරණයක්, භෞතික සම්පත් කළමනාකරණයක්, මූල්‍ය සම්පත් කළමනාකරණයක් බිහි වීම.

04	කාල සටහන්කරණය මනාව සිදු වීම (ඉහළ මට්ටමේ කාල කළමනා කරණය)	පාසලේ සමස්ත කාර්යක්ෂමතාව හා එදායීතාවය ඉහළ නැංවීමේ වැඩ සටහනක් පස් අවුරුදු, වාර්ෂික, මූල්‍ය, සැලසුම් ඔස්සේ බිහි වීම.	පාසලේ සිසුන්ගේ අධ්‍යාපන ගැටලු හඳුනාගෙන වැඩ ලෝකයට ගැලපෙන අධ්‍යාපනික හා වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශනය හා උපදේශන වැඩ පිළිවෙලක් සහිතව අධ්‍යාපනයේ පුළුල් පැතිකඩ යථාර්ථයක් බවට පාසලට අත් විඳීමට හැකියාවක් ලැබීම.
05	වාර්තාකරණය ඉහළ මට්ටමක පැවතීම	දත්ත හා තොරතුරු මත පදනම් වෙමින් පාසලේ තොරතුරු පද්ධති යක් මගින් පාසලේ කළමනා කරණයේ පාරදෘෂ්‍යභාවය තහවුරු කිරීම මගින් පාසලේ වගකීම හා වගවීම සහතික කිරීමට කටයුතු කිරීම.	පාසල පිළිබඳ අභිමානවත් හැඟීමක් ඇති ක්‍රියාකාරී පාසලේ ප්‍රජාවක් බිහි වීම.
06	පාසලේ ගුරු කාර්ය මණ්ඩල සංවර්ධනය අඛණ්ඩව හා විධිමත්ව සිදු වීම.	පාසලේ පාදක ගුරු සංවර්ධන වැඩසටහන් අනිවාර්ය කර තිබීම. ඊට අදාල මූල්‍ය පහසුකම් වෙන් කරදීම. යහපත් ව්‍යවහාරයන් හඳුන්වා දීම.	දැනුම පදනම් කරගත් සහ වෘත්තීය නිපුණතා නිරන්තර යෙන් යාවත් කාලීන වන ගුණාත්මක බවින් හෙබි ක්‍රියාකාරී ගුරු මණ්ඩලයක්, කාර්ය මණ්ඩලයක් බිහි වීම.
07	ක්‍රියාකාරී පර්යේෂණ සංස්කෘතියක් පැවැතීම.	සෑම ගුරු භවතෙකුම කේවල ව්‍යාපෘති යක් (තම ප්‍රධාන විෂයට සමගාමීවත්) පාසලේ සංවර්ධන සැලැස්මට අනුකූලව කණ්ඩායම් ව්‍යාපෘතියක් අනිවාර්යෙන් පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යොමු කිරීම.	පාසලේ කාර්ය මණ්ඩලයේ ගුණාත්මක බව නිරන්තරයෙන් වැඩි දියුණු කිරීමට අවශ්‍ය අභ්‍යන්තර ඇගයීම් ප්‍රතිපෝෂණ වැඩ පිළිවෙලක් බිහිවීම තුළින් පාසලේ අපේක්ෂණ ඉටු වීම.
08	කාර්ය කේන්ද්‍රගත පරිසරයක්, ජීවයෙන් පිරුණු පාසලේ පරිශ්‍රයක් පැවතීම.	පාසලේ කළමනාකරණයෙහි පාරිදායක භාවය හා නම්‍යශීලී භාවය තහවුරු කිරීම තුළින් පාසලේ සහභාගීත්ව කළමනා කරණයක් තුළින් තාර්කික, පරිපාලන කළමනාකරණ මූල්‍ය බලතල පාසලට ලැබීම.	සිසුන්ගේ විභව්‍යානා හඳුනා ගැනීම තුළින් ජාතික විෂයමාලා ප්‍රතිපත්තිය තුළ අර්ථකථනය කර ඇති නිෂ්පාදන අත්පත් කර ගැනීම සඳහා උචිත ඉගෙනුම් පරිසරයක් නිර්මාණය වීම.

මෙලෙස ඵලදායී පාසලක් ලෙස අර්ථකථනය කර ගනු ලැබූ කටයුතු, කාර්යයන්, වගකීම්, වගවීම් ඉටු වන අයුරින් වැඩ කටයුතු සැලසුම් කිරීමත්, සංවිධානය කිරීමත්, මනා සන්නිවේදනයත්, නායකත්වයක් හා අභිප්‍රේරණයන් මඟින් මෙහෙයුම් කටයුතු හා පාලනයන්, කාර්යක්ෂමව පාසල් පාදක කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය තුළින් අත් විඳීමට අවස්ථාවක් ලැබී ඇති බැවින්, පාසල් අධ්‍යාපනයේ ගුණාත්මක, ප්‍රමාණාත්මක හා ව්‍යුහාත්මක සංවර්ධනයක් ගොඩනගා ගැනීමට අවශ්‍ය සැලසුම් හා ප්‍රසම්පාදනයන් මේ හරහා හඳුනාගත හැකි ය. මේ අනුව පාසල් පාදක කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය ශක්තිමත් කර පාසලට තීරණ ගැනීමේ අවස්ථාව ලබා දී පාසලෙහි ක්‍රියාකාරකම් වල නම්‍යශීලීත්වය වැඩි දියුණු කිරීමෙන් ඵලදායී පාසල් සංකල්පය ශක්තිමත්ව නව ලොවට සරිලන ආර්ථික, සාමාජීය හා සංස්කෘතික සංවර්ධනයකින් හෙබි දරණීය හෙවත් තිරසර සංවර්ධනයක් පාසල් තුළ ගොඩ නැගේ. ඒ මඟින් අධ්‍යාපනයේ නිලබල භාවය නැති කර පාසල් ප්‍රජාව සඳහා අවස්ථා ලබා දෙමින් පාසලේ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට නිදහස හා ස්වාධීනත්වය පාසලට ලබා දීමට මේ මඟින් හැකියාව ලැබේ. එය මේ ප්‍රබල සහ සම්බන්ධතාවයේ තීව්‍යතාවය කියාපාන සාධකයකි. මේ අනුව ඵලදායී පාසල හා පාසල් පාසද කළමනාකරණය සම්බන්ධ වීම තුළ පහත කරුණු පහසුවෙන් ඉටු කර ගැනීමට ඊට අදාළ නීතිමය පසුබිම සුරක්ෂිතව පාසලට ලබා දීමට මෙම ඒකාබද්ධතාවය තුළින් හැකියාව ලැබී ඇත.

- පාසලේ ගැටලු පාසල විසින් ම හඳුනා ගැනීමට උත්සුක වීම.
- පාසලට ස්වයං තීරණ ගැනීමට බලතල හිමි වීම.
- ගැටලු විසඳීමේ ක්‍රමවේද පාසල තුළින් ම හඳුනා ගැනීම.
- පාසල් සැලසුම්කරණය අනිවාර්යෙන් ම සිසු අවශ්‍යතා පාදකව සිදු වීම.
- පාසල කෙරෙහි ඒ හා බැඳි පාර්ශවකරුවන්ගේ අවධානය පෙරට වඩා වැඩි වීම.
- පාසලේ මූල්‍ය ශක්තිය වැඩිවීම හා මූල්‍ය කළමනාකරණය විධිමත්ව සිදු වීම.
- සහභාගීත්ව කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයට ප්‍රවිශ්ට වීම.
- වගකීමේ හා වගවීමේ පාරදෘෂ්‍ය භාවය වැඩි දියුණු වීම.

මෙම කරුණු ඔස්සේ ඵලදායී පාසලක් බිහි කර ගැනීමට පාසල් පාදක කළමනාකරණය පාසලට වඩාත් ශක්තිමත් අත්තිවාරමක් ලබා දීමට සමත් වී ඇති බව පෙනී යයි. මේ අනුව ජාතික අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලව ඵලදායී පාසලෙහි අධ්‍යාපන ප්‍රතිලාභීන්ගේ අධ්‍යාපනික අපේක්ෂාවන් හා අභිමතාර්ථයන් සපුරාලන පරිදි පාසල පිහිටි ප්‍රදේශයේ සාමාජීය, සංස්කෘතිකමය හා ආර්ථිකමය සාධකයන් ට අනුගත ව ඵලදායී වෙනසක් ඇති කිරීමට සමත් ආයතනයක් ලෙස ඵලදායී පාසල් සංකල්පය හා පාසල් පාදක කළමනාකරණයේ ඒකාබද්ධතාවය හඳුනාගත හැකිව පවතී.

පාසල් පාදක කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ගැටලු

පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩසටහන ESDFP-1 වැඩ සටහන යටතේ 2006 වර්ෂයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ පාසල් සඳහා හඳුන්වා දෙන ලදී. ලෝක බැංකු ආධාර මත පාසල් නගා සිටුවීමේ වැඩසටහන නමින් මෙය පද්ධතියට එක් වූ මෙහි අදාළ කටයුතු, කාර්යයන්, වගකීම් හා වගවීමේ ස්වභාවයන් හඳුන්වාදෙනු ලැබුවේ 24/2005 චක්‍රලේඛය ඇසුරෙනි. මුලදී තෝරාගත් පාසල් 1990 ක නියාමන වැඩසටහනක් ලෙස ආරම්භ වූ මෙය 35/2008 චක්‍රලේඛය මඟින් තවදුරටත් බලාත්මක කරන ලදී. 24/2010 චක්‍ර ලේඛය මඟින් පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩසටහන දීප ව්‍යාප්ත වැඩසටහනක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2012-2016 ESDFP-II -TSEP අධ්‍යාපන අංශික සංවර්ධන රාමුව හා වැඩසටහනින් ප්‍රතිපත්ති තේමාවන් සමගත්, ප්‍රතිඵල පාදක නියාමන හා ඇගයීම් (MOE 20112-2013) වැඩසටහන සමඟ බද්ධ කරමින් මධ්‍යකාලීන අධ්‍යාපන ක්‍රමෝපායික සංවර්ධන සැලැස්ම සකස් කරමින් අංශික ප්‍රවේශ පාදක කොටගෙන මෙය වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ රජයේ පාසල්, රජයේ ආධාර ලබන පාසල් හා පිරිවෙන් පදනම් කර ගනිමින් ව්‍යාප්ත කොට ඇත.

ජාතික අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්ති, ජාත්‍යන්තර බැඳීම් හා ප්‍රවණතා මෙන් ම මධ්‍යම රජයේත් පළාත් සභා බලධාරීන්ගේත් අදහස් සැලකිල්ලට ගෙන ඉහළ සිට පහළටත් පහළ සිට ඉහළටත් ගලා යන ක්‍රමවේදයක් ඔස්සේ සකස් කර 2014.01.01 දින සිට පාසල් පාදක ගුණාත්මක, ප්‍රමාණාත්මක හා ව්‍යුහාත්මක සංවර්ධනය සඳහා සැලසුම්කරණය හා ප්‍රසම්පාදනය පිළිබඳ චක්‍ර ලේඛනය හා මාර්ගෝපදේශ අත්පොත නිකුත් කොට ඉහතින් දැක්වූ ආයතන පාසල් පද්ධතිය තුළ බලාත්මක කර ඇත. මෙය 07/2013 චක්‍රලේඛය මඟින් පද්ධතියට හඳුන්වා දී ඇත. මෙම චක්‍රලේඛය මඟින් විශේෂයෙන් ම පාසල් සංවර්ධන කමිටුව හඳුන්වා දීමත් එහි කාර්ය භාර්ය හා අවශ්‍ය මූල්‍ය බලතල පවරා ඇති අතර එමඟින්,

- පාසලේ ගැටලු පාසල විසින්ම හඳුනා ගැනීමට යොමු කිරීම.
- පාසල් වලට ප්‍රථම වරට ස්වයං තීරණ ගැනීමේ බලතල හිමිවීම.
- ඒවා විසඳා ගැනීමේ ක්‍රමවේද සෙවීමට පාසල කණ්ඩායමක් ලෙස යොමු වීම.
- පාසල් සැලසුම්කරණය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය හඳුන්වා දෙමින් විධිමත් සැලසුම්කරණයකට පාසල දිශාගත කිරීම.
- පාසල කෙරෙහි එහි පාර්ශවකරුවන්ගේ අවධානය වැඩි කිරීම.
- මූල්‍ය ශක්තිය වැඩි වීම හා මූල්‍ය කළමනාකරණය විධිමත් වීමක් සිදු වීම.
- සහභාගිත්ව කළමනාකරණ ප්‍රවේශයක් පැවැත්වීම.
- වගකීම, වගවීම පාරිදාෂ්‍යභාවය වැඩි වීම.

යන ප්‍රතිලාභ මතු කරමින් පාසලට ආලෝකයක් මේ මඟින් ලබා දී ඇත. නමුත් පහත සඳහන් ගැටලු වලට හා අභියෝග වලට වර්තමානයේ පාසල මුහුණ දෙමින් සිටින බවද හඳුනාගත හැකි ය. පොදුවේ ගත් කළ එම අභියෝග පහත පරිදි සාරාංශව දැක්විය හැකි ය.

1. පාසල් ප්‍රජාවේ සමහර කොටස් විසින් පාසල් පරිපාලනය මෙහෙය වීමට මෙය අවස්ථාවක් කරගෙන තිබීම මත පාසල් නායකත්වය අපහසුතාවයට පත් වීම.
2. පාසල් ප්‍රජාව තුළ වගවීමේ සම්ප්‍රදායක් නොමැති වීම.
3. පාසල් පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ කිසිවෙකු ප්‍රශ්න නොකිරීම.
4. සමහර දෙමව්පියන්ට හා ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින්ට ප්‍රබල නායකත්වයක් සමහර පාසල් සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වී තිබීම.
5. පාසල් පරිපාලනය සම්බන්ධයෙන් වගකීම ලැබෙන අයට ඒ සඳහා පවතින හැකියාවන් ප්‍රශස්ත මට්ටමක නොමැති වීම.
6. මෙය දීර්ඝ කාලීන වැඩසටහනක් බැවින් අඛණ්ඩ පුහුණුවක් පැවැතිය යුතුය. නමුත් එවැන්නක් ජාතික, පළාත් හා කලාපීය මට්මින් විධිමත්ව ක්‍රියාත්මක වීමක් හඳුනාගත නොහැකි වීම.
7. පරිපාලන කළමනාකරය කෙරෙහි වගකීම් භාර ගැනීමට ඇතැම් ගුරුවරුන් තුළ අකමැත්තක් පැවතීම.
8. පළාත්, කලාප, කොට්ඨාශ සතුව පැවැතිය යුතු ඇතැම් විශේෂ පරිපාලන බලතල පාසලට පවරා දීම.

ආදිය මූලිකව හඳුනාගත හැකි ය. එමෙන් ම මෙම වැඩසටහන පාසල් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී වක්‍රලේඛයේ සඳහන් කරුණු ප්‍රායෝගික තලයට ගෙන ඒමේ දී ගැටුම් ඇතිවන අවස්ථා ද පවතී. ඒවා පහත පරිදි හඳුනාගත හැකි ය.

	වක්‍රලේඛ විග්‍රහයට අනුව යොමු කිරීම	ක්‍රියාත්මක තලය තුළ හඳුනාගත හැකි ප්‍රායෝගික ගැටලුකාරී තත්වය
01	<p>පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩසටහන 35/2008 වක්‍රලේඛය මඟින් ප්‍රධාන වෘත්ත දෙකක් යටතේ පිහිටු විය යුතු බවට නිර්දේශ සපයා ඇත.</p> <p>i. පාසල් සංවර්ධන කමිටුව (SDC)</p> <p>ii. පාසල් කළමනාකරණ කමිටුව (SMT)</p> <p>මෙම කමිටු දෙක පාසල් තීරණ ගැනීමේ පාසල් සැලසුම්කරණය (මධ්‍යකාලීන, වාර්ෂික, මූල්‍ය සැලසුම් කිරීම) හා යෝජනා අනුමැතිය ලබා ගැනීම හා ඊට අදාළව පාසල තුළ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම.</p>	<p>බොහෝ පාසල් මෙම කමිටු දෙක පිහිටුවාගෙන ඇතත් විධිමත්ව එම කමිටු තම කාර්යය වගකීම හා වගවීම නිසි පරිදි හඳුනාගෙන නොමැති. බොහෝ පාසල් මේ යටතේ දක්වා ඇති කිසිදු සැලැස්මක් පිළියෙල නොකොට තම පාසල් කටයුතු සිදු කරයි. මෙම සැලසුම් පිළියෙල කර ඇති පාසල් පවා එය නීතිමය අවශ්‍යතාවය සඳහා පමණක් තබා ගනිමින් එම න්‍යාය පත්‍රයෙන් පිටත වැඩකටයුතු සිදු වන බවද හඳුනාගත හැක. උදාහරණයක් ලෙස ගම්පොල අධ්‍යාපන කලාපයේ පාසල් 148 න් 2016 වර්ෂය සඳහා 2016 මාර්තු 31 වන දිනය වන විට අනුමත කරගෙන තිබූ සැලසුම් ප්‍රමාණය පාසල් 79 ක් පමණි. ඒ අනුව 47% ක් පාසල් සැලසුම් පිළියෙල කිරීම, අනුමත කර ගැනීම හා ඊට අදාළ කටයුතු වලට යොමු නොවීමේ තත්වය දැක්විය හැකි ය.</p>
02	<p>පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩසටහන PSI වැඩසටහන සමඟ බද්ධ කර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී එය ඵලදායීව පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කුසලතා සංවර්ධනය සඳහා කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය තුළ සුසාධ්‍යකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කර තිබීම.</p>	<p>පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩසටහන යටතේ විදුහල්පතිවරුන්, ගුරුවරුන් හා පාසල හා බැඳී පාර්ශවකරුවන් සහාය වීමට කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාල නිලධාරීන්ගේ යොමු වීම සතුටුදායක මට්ටමක නොමැත. දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වලද ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ගැටලු පවතී. පාසල් කටයුතු වලට සහාය සැපයීමට වෙනුවට පාසල දුර දර්ශනයට ලක් කොට තම වගකීමෙන් නිදහස් වීමට ඔවුන් බොහෝ විට කටයුතු කරයි. එබැවින් සුසාධ්‍යකරණය ඔවුන් තුළින් සිදු නොවීම. එමෙන් ම අධීක්ෂණ කටයුතු වලද ඔවුන්ගේ ක්‍රමානුකූලභාවයක් නොමැත. පුද්ගල බද්ධතා මත ඇතැම් කටයුතු සිදු වේ. ඇතැම් පාසල් කලාප කාර්යාලයේ පාලනයට අවනත ද නැත. අධිරාජ්‍ය ලෙස ගොඩනගාගත් පාසල් නායකත්වය තුළ මේ තත්වය බෙහෙවින්ම හඳුනාගත හැකි ය.</p>

<p>03</p>	<p>පාසල් වල ගුරු මණ්ඩල වල වෘත්තීය ධාරිතාවය සංවර්ධනය කිරීමට පැකේජ (Package) ක්‍රියාත්මක කිරීම අනිවාර්ය කර ඇත. ඊට අනුව පස් අවුරුදු සැලැස්ම පාසලෙහි අවශ්‍යතා ප්‍රමුඛතාකරණය මත සැබවින් ම අනාවරණය කර ගනිමින් ඒ හා බැඳී සියලු ම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගය මත සිදු කළ යුතු බවට උපදෙස් ලබා දී ඇත.</p>	<p>මේ යටතේ සෑම පාසලකම සෑම ගුරු භවතෙකුම තම ප්‍රධාන විෂයට අදාළව කේවල ව්‍යාපෘතියක් ද වාර්ෂික සැලැස්මට අනුව කණ්ඩායම් ව්‍යාපෘතියක් ද ක්‍රියාත්මක කිරීමට සිය වාර්ෂික කාර්ය සාධන පත්‍රිකාව හා නෛතිකව බැඳී සිටියි. නමුත් මේ සම්බන්ධයෙන් ගුරුවරුන් දක්වන ආකල්ප හා එය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට දැඩි මැලි බවක් දක්වයි. පමණක් ගුරු භවතුන් එවැනි කටයුත්තක් පවතින්නේද යන්න පවා නොදනියි. මේ නිසා අපේක්ෂිත ගුණාත්මක අධ්‍යාපනය පද්ධතියේ පසල් තුළ ස්ථාපිත කිරීම අභියෝගයක්ව පවතී.</p> <p>එනම්,</p> <ol style="list-style-type: none"> i. ගුරුභවතුන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය විධිමත්ව සිදු නොවීම. ii. පාසලේ අභ්‍යන්තර අධීක්ෂණය බලවත්ත නොවීම. iii. කොට්ඨාශ, කලාප හා පළාත් හා ඒකීය අමාත්‍යාංශය විසින් සිදු කළ යුතු බාහිර අධීක්ෂණ වැඩ සටහන් බලාත්මක නොවීම. iv. පාසල සවිබල ගැන්වීමට මෙම නිලධාරීන්ට පැවතිය යුතු පහසුකම් සාර්ථක ක්‍රියා නොවීම මත මෙම උත්සාහයන් දියරු වී ඇත.
-----------	---	---

<p>04</p>	<p>පාසල් සංවර්ධනය සඳහා පිළියෙල කළ වාර්ෂික වැඩසටහන සඳහා අවශ්‍ය මූල්‍ය සම්පත් රජයෙන් සපයන අතර පාසල් සැලැස්මට එය ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් පාසල් සිසුන්ගෙන් පාසල් සංවර්ධන සමිති අරමුදල් දායකත්වය යටතේ ලබාගත හැකි වීම.</p>	<p>07/2013 චක්‍රලේඛය මගින් පාසලේ වාර්ෂික වියදම පුනරාවර්තන වියදම් හා ප්‍රාග්ධන වියදම් ලෙස ප්‍රධාන තේමා 07 හා 06 ක් යටතේ පිළිවෙලින් හඳුන්වා දී ඇති අතර එම වියදම් පියවා ගැනීමට ආදායම් ප්‍රභවයන් S1 - S10 දක්වා හඳුන්වා දී ඇත. මේ යටතේ S1 - S4 දක්වා මධ්‍යම රජය යටතේ ද, S5 - S6 දක්වා බාහිර මූල්‍ය ප්‍රභවයන් යටතේ ද, S7 - S10 දක්වා වෙනත් ප්‍රභවයන් යටතේ ද රැස්කරගත හැකි බවට ප්‍රතිපාදනයන් පවතී. නමුත් මෙම අරමුදල් සම්පාදනය කර ගැනීමේ දී නගරයේ පාසල් හා ජනප්‍රිය පාසල් වලට ගැටලු ඇති නොවුන ද ග්‍රාමීය මට්ටමේ පාසල් වලට මුදල් අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් දැඩි අපහසුතාවයකට පත්ව ඇත. මේ නිසා පාසලේ දෛනික ක්‍රියාකාරකම් පවා පියවා ගැනීමට නොහැකි පාසල් ග්‍රාමීය මට්ටම තුළ හඳුනාගත හැකිව පවතී. මේ යටතේ එකී පාසල්වල ඉගෙනු ලබන දරුවන්ට අධ්‍යාපනයේ සම සාධාරාණ ප්‍රවේශ අවස්ථා අහිමි වී ඇත.</p>
<p>05</p>	<p>රාජ්‍ය ප්‍රතිපාදන මධ්‍යගත අරමුදලින් හා පළාත් සභා අරමුදල් වලින් මුදා හැරීම.</p>	<p>වර්ෂයේ ආරම්භයේ අනුමත කර ගන්නා මූල්‍ය සැලසුමට අදාළ ප්‍රතිපාදන ලැබෙන්නේ බොහෝ විට වර්ෂය අවසානයේ දෙසැම්බර් මාසය තුළය. මෙය ප්‍රබල ගැටළුවකි. මේ නිසා එතෙක් ඉටු කළ යුතු කටයුතු සැලැස්මට අනුව යෝජිත දිනයන් තුළ සිදු කළ නොහැකි වේ. දෙසැම්බර් මස තුළ ලැබෙන මුදල් පවා දෙසැම්බර් 31 වන දිනට පෙර වියදම් කර අවසන් කළ යුතුය. මෙය ප්‍රායෝගිකව සිදුකළ නොහැක්කකි. ඒ නිසා ලැබෙන ප්‍රතිපාදන නැවතත් දෙසැම්බර් 31 න් පසුව රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැර වේ. මේ නිසා අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටුකරගත නොහැකි වේ.</p>

06	සෑම වර්ෂයටකම මාර්තු මස 31 වන දිනට පෙර සියලු වාර්තා හා ඇස්තමේන්තු අනුමත කරගත යුතු වීම.	නමුත් බොහෝ පාසල් මේ සඳහා යොමු නොවේ. පාසල් කාර්ය සාධන වාර්තාවන් මේ සමඟ කලාප බලධාරීන් හරහා පළාත් බලධාරීන්ට යොමු කළ යුතු වුවත් එය ඉටු නොවේ.
07	07/2013 වකු ලේඛයට පටහැනිව කටයුතු කිරීම මුදල් රෙගුලාසි අංක 156 යටතේ විනයානුකූල ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට යටත්ය.	නමුත් ප්‍රායෝගිකය මෙය පාසල් තුළ ක්‍රියාත්මක වී නැත. එම නිසා පාසල් මේ ප්‍රවාහයෙන් ඉවත් වීමට බිය නොවේ. සැලසුම් පිළියෙල නොකොට තම පෞද්ගලික න්‍යාය පත්‍රයට අනුව වැඩ කරයි. මේ නිසා මෙහි අරමුණු බිඳ වැටී ඇත.
08	වර්තමාන ක්‍රියාකාරී සැලසුම් වලට අනුව වර්ෂය අවසානයේ සියලු කටයුතු අවසන් වීමෙන් පසු තොග පොත්, බඩු වට්ටෝරු පොත් දෙසැම්බර් 31 වන දිනට පියවා වාර්තා තබමින් භාණ්ඩ සමීක්ෂණය සඳහා කලාප බලධාරීන් වෙත වාර්තා කළ යුතුය.	නමුත් 07/2013 වකුලේඛය අනුව මෙම කටයුත්තු සිදු කරනු ලබන්නේ අතලොස්සක් පාසල් පමණි. බොහෝ පාසල් කලාප කාර්යාලයේ සිහි කැඳවීම් ලිපි කිහිපයක් එවන තෙක් ද මෙය සිදු නොකරයි. එලෙස සිදු නොකරන ආයතන හමුවේ විගණන විමසුම් ද ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වුවද එවැන්නක් ද සිදුවන බව ප්‍රායෝගිකව හඳුනාගත නොහැක.
09	07/2013 වකුලේඛය සඳහා සියලු ම පොත්පත් ලිපිගොනු පාසල විසින් නඩත්තු කර ඉල්ලු විට අභ්‍යන්තර හා බාහිර විගණනයට යොමු කළ යුතුය.	2014/31 වකුලේඛය අනුව ඔබේ පාසල කොතරම් ගුණාත්මක ද වකුලේඛය අනුව ප්‍රදාන ක්‍ෂේත්‍ර 08 ක් යටතේ මෙම තත්වය බලගතු කිරීමට උත්සාහ ගනු ලැබුවද මේ සම්බන්ධයෙන් පාසල දක්වන අවධානය ඉතාම පහළය.ඇතැම් ගුරු භවතුන් මෙය හුදෙක් කොළ පිරවීමක් පමණක් බව සළකා නොසළකා හරී. මේ නිසා විධිමත් පාසල් තොරතුරු ජාලයක් පාසල තුළ ගොඩනැගීමට නොහැකි වී ඇත.
10	පාසල් සංවර්ධන සමිති ගිණුම්වලට අදාළ බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශන. සිවුමස් වාර්තා කලාප කාර්යාලයට යොමු කිරීම.	මේ සම්බන්ධයෙන් පාසල් වල විධිමත් ගිණුම්කරණය පිළිබඳ දැනුමක් සහිත ලිපිකරුවන් හෝ ගුරු භවතුන් බොහෝ පාසල් වලට නොමැති නිසා ගිණුම්කරණ වාර්තා කිරීම් නොතබන තරම්ය. මේ නිසා බොහෝ විදුහල්පතිවරු විශ්‍රාම වැටුප පවා ලබා ගැනීමට නොහැකි වී රාජ්‍ය ගිණුම්කාරන සභාව හමුවේ වැරදිකරුවන් බවට පත් වී දඩ මුදල් ගෙවා ඇති අවස්ථා විරල නොවේ.

මේ අනුව ඉතා උසස් මට්ටමින් සැලසුම්කර විශාල වියදමක් දරමින් පාසල් පද්ධතිය තුළ ට හඳුන්වා දී ඇති පාසල් පාදක කළමනාකරණය ඉහත තත්වයන් හමුවේ අර්ථ ශූන්‍ය තත්වයක් උදාකර ගත් අවස්ථා ද පවතින බව පෙනේ.

එලදායී පාසලක් බවට පත් කිරීම සඳහා යෝජනා

අධ්‍යාපන ප්‍රතිපත්තිය සැලසුම් කරනු ලබන්නේ උසස් ගුණාත්මක අධ්‍යාපන පද්ධතියක් සංවර්ධනය කරමින් එය තිරසාර, කාර්යක්ෂම හා ගුණාත්මක අධ්‍යාපන සේවාවක් බෙදා හැරීමටය. මෙම අරමුණු පෙරදැරි කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ අධ්‍යාපනයට මුද හැර ඇති 07/2013 වකුලේඛනයක් ඊට සමගාමීව ක්‍රියාත්මක වන 31/2014 වකුලේඛනයත්, පාසල් සැලසුම්කරණය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශක සංග්‍රහය, පාසලටත් එහි පාර්ශවකරුවන්ටත් හඳුන්වා දී ඇත්තේ ඉහළ ගුණත්වයකින් හෙබි අවස්ථාවන පාසලට හඳුන්වා දීමටය. මේවා පරෙස්සමෙන් හඳුනාගෙන විධිමත්ව ක්‍රියාවට නැංවීම තුළින් එලදායී පාසලක් ගොඩනගා ගත හැකි ය. එමෙන් ම ඉහත 05 යටතේ හඳුන්වා දී ඇති ගැටලු අවම කර ගැනීමට ද මේ මඟින් හැකියාව ලැබේ. ඒ සඳහා කරනු ලබන යෝජනා පහත දැක්වේ.

1. පාසල් පාදක කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් පාසල හා බැඳී අභ්‍යන්තර හා බාහිර පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධයෙන් පවත්නා දැනුවත් බව ප්‍රශස්ත මට්ටමක නොපවතින බැවින් ඒ සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ දාරිතාවයන් සංවර්ධනය කිරීමට විධිමත් පුහුණු වැඩසටහනට හඳුන්වා දීමත් ඒවා සඳහා දක්ෂ විද්වතුන් (සම්පත් දායකයින්) සේවාවන් ලබා ගැනීම.
2. ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පුහුණු වැඩසටහන් වල ගුණාත්මක බව ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා විධිමත් ප්‍රමිති ව්‍යුහයක් මෙම වැඩසටහනට හඳුන්වා දිය යුතු ය.
3. පාසල් මට්ටමේ මධ්‍යකාලීන සැලසුම් හා ඒ මත ගොඩනගා ගත් වාර්ෂික සැලැස්මක් ඊට සමගාමීව ගොඩනැගිය යුතු මූල්‍ය සැලැස්මක් පිළිබඳ විධිමත් අත් පොතක් ජාතික ප්‍රාදේශීය තලය හොඳින් අනාවරණය කර ගනිමින් ඒවාට ගැලපෙන ලෙස බලධාරීන් විසින් සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කිරීමත්, පාසලට ඒවා නිසි පරිදි පසු නියාමනයන් කර විධිමත්ව අදාළ සහාය සේවාවන් ලබා දිය යුතු ය.
4. ග්‍රාමීය මට්ටමේ ප්‍රජා සම්බන්ධතා පාසල සමඟ ශක්තිමත් කර ගැනීමට උදව්වන සැලසුම් පාසල විසින් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම. පාසලෙස් ප්‍රජාවටත්, ප්‍රජාවෙන් පාසලටත් සංකල්පය ප්‍රවර්ධනය කළ යුතු ය.

5. කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය මඟින් සෑම පාසලකටම නම් කර පත් කර ඇති පාසල් සම්බන්ධීකරණ නිලධාරියාගේ කටයුතු විධිමත් කිරීම. පාසලක් කලාප කාර්යාලයක් අතර කටයුතු මේ යටතේ නිසි පරිදි සම්බන්ධීකරණය කිරීමක් සිදු නොවන බැවින් එය බලාත්මක කිරීම, වහා කළ යුතු ය.
6. පාසල් සැලසුම් පිළියෙල කිරීමේ දී ප්‍රදේශයේ අවශ්‍යතා හා පසාලේ අවශ්‍යතා ගළපමින් ධරණීය සැලසුම් ගොඩනගා ගැනීමට පාසල් කළමනාකරණය යොමු විය යුතු ය.
7. වාර්ෂික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන අදාල කාල පරාසයන් තුළ විධිමත්ව කලට වේලාවට පාසල වෙත මුදා හැරීමට රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කමිටුව වහා ක්‍රියාකාරී විය යුතු ය.
8. පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අභ්‍යන්තර අධීක්ෂණයන්, අභ්‍යන්තර විගණනයන් නිසි පරිදි සැලසුම් කොට සුදුසුකම් සහිත පුද්ගලයන් හරහා ඉටු කර ගැනීමට යොමු විය යුතුය. ඒ මඟින් පවතින උගුණතා හඳුනාගෙන ප්‍රතිකාර්ය වැඩසටහන් වහා හඳුන්වා දිය යුතු ය.
9. 31/2014 චක්‍රලේඛය අනුව ඔබේ පාසල කොතරම් ගුණාත්මකද චක්‍රලේඛයට අනුව පාසල විසින් විසඳුම් සොයාගත යුතු ප්‍රශ්න හඳුන්වා දී ඇති අතර පාසල් සැලසුම්කරුවන් ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමු කොට ඒවා සඳහා විසඳුම් ලැබෙන අයුරින් වාර්ෂික සැලසුම් පිළියෙල කර වාර්ෂික පාසල් ලිත පිළියෙල කර ඊට අනුව කටයුතු කිරීමට වග බලා ගැනීම.
10. කොට්ඨාශ, කලාප, පළාත් හා රේඛීය අමාත්‍යාංශය මඟින් සිදුකළ යුතු පාසල හා බැඳි බාහිර අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය හඳුන්වා දී ඇති ප්‍රමිත ව්‍යුහයට අනුව විධිමත් වැඩසටහනක් යටතේ සිදු කිරීම. ඒ මත ගොඩනගන SEQI (පාසල් අධ්‍යාපන ක්‍රියාවලියේ ගුණාත්මක දර්ශකය) මඟින් පාසලේ උගුණතා සඳහා සුසාධ්‍යකරණ වැඩසටහන් වහාම ක්‍රියාත්මක කිරීම.

සමාලෝචනය

එලදායී පුරවැසියන් සමාජයට අවශ්‍ය ය. එලදායී සමබර පෞරුෂයක් සහිත දරුවන් දැයට දායාද කිරීම අධ්‍යාපනයේ ආවසානික අපේක්ෂිතයයි. පාසලක කාර්යභාරය එකී අව්‍යතාව සපිරීමයි. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය විවිධ වැඩසටහන් හා චක්‍රලේඛ නිකුත් කරමින් ඒ සඳහා පාසලට පෙරගමන් සපයයි. එහෙත් පාසල්වල ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ගැටලු පවතින

බව පෙනේ. ප්‍රමාණාත්මක භෞතික සංවර්ධනයෙන් පමණක් පාසල ඵලදායී පාසලක් නොවන අතර ගුණාත්මක සංවර්ධනය අත්‍යවශ්‍ය වූ සාධකයකි. ඒ සඳහා ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියට නාභිගතව පාසල ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය. කෙසේ නමුත් ඵලදායී පාසලක් ගොඩනගා ගැනීමට නම් පාසලේ සියලු පාර්ශවකරුවන්ගේ සක්‍රීය දායකත්වය අත්‍යවශ්‍ය ය. ඒ සඳහා පාසල් පාදක කළමනාකරණ වැඩසටහන ද මග පෙන්වයි. එහි කාර්ය පටිපාටිය නිවැරදිව අවබෝධ කර ගනිමින් වක්‍රලේඛන සඳහා නම්‍යශීලීව ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් පාසල ඵලදායී පාසලක් බවට පත් කර ගත හැකි ය. ඒ සඳහා යටෝක්ත යෝජනා ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ය.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

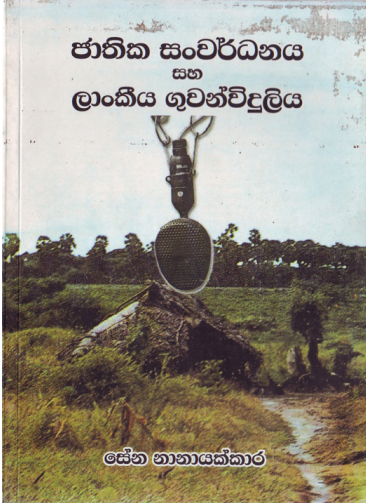
- අතුකෝරාල, දයා රෝහණ. (2015). කළමනාකරණ මූලධර්ම හා සිද්ධි අධ්‍යයනය. ශික්ෂා මන්දිර ප්‍රකාශන. පානදුර.
- අනුලා හෙට්ටිගේ. (2014). ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල්වල ඵලදායීත්වය. සාර ප්‍රකාශන. කොට්ටාව.
- අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය. (2013). පාසල් පාදක ගුරු සංවර්ධනය මාර්ගෝපදේශ අත්පොත. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය. ඉසුරුපාය.
- අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය. (2014). පාසල් නගා සිටුවීමේ වැඩසටහන 2014/28 වක්‍රලේඛය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය. බත්තරමුල්ල.
- ගුණසේකර, පී.වී. (1996). පාසල් කළමනාකරණයේ නව ප්‍රවණතා ප්‍රමුඛතා හා උපාය මාර්ග, දීපානි ප්‍රකාශන. නුගේගොඩ.
- ගුණසේකර, පී.ඩබ්. (1997). සාර්ථක ගුරුවරයෙකු හා ඵලදායී ගුරුවරයෙකු වීමට, සීමා සහිත දීපානි මුද්‍රණ ශිල්පීන් හා ප්‍රකාශකයෝ. නුගේගොඩ.
- ගුණසේකර, සමරසිංහ. (1992). වෘත්තීය සංවර්ධනයට නව ප්‍රවේශයක්, සුනෙර ප්‍රකාශකයෝ. නුගේගොඩ..
- චන්ද්‍රසේකර, එම්. එම්. (2011). සාර්ථක පාසල සඳහා අධ්‍යාපන කළමනාකරණය, කර්තෘක ප්‍රකාශනය, සදපී මුද්‍රණාලය. මීරිගම.
- දයාරත්න, ඩබ්. පී. (2015). රාජ්‍ය සේවය හා ගුරුවරයා, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ 10.
- බුක්පීටිය, ජේ. (2008). ඵලදායී පාසලක අධ්‍යාපන කළමනාකරණය. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ 10.
- බුක්පීටිය, ජේ. (2015). පාසල්පාදක ගුරු කළමනාකරණ ප්‍රවේශය. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ 10.

මහාචාර්ය සේනාධීර, සිල්වි. (2014). ගුරු කාර්යක්ෂමතා සංවර්ධනය. එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ 10.

සේනාධීර, සිල්වි සහ වනසිංහ, ශාමිත්ද. (2002). ශ්‍රී ලංකාවේ ගුරු අධ්‍යාපන අරමුණ. අවශ්‍යතා හා විකාශය, එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ 10.

සේනාධීර, සිල්වි සහ හේවාපතිරණ, චිත්‍රාංගනී. (2014). ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ සාර්ථකත්වය සඳහා ගුරු නිපුණතා. එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ. කොළඹ 10.

සේනාධීර, සිල්වි සහ වනසිංහ, ශාමිත්ද. (2015). ශ්‍රී ලංකාවේ ගුරු අධ්‍යාපනය. චතුර මුද්‍රණ ශිල්පියෝ. වැල්ලම්පිටිය.

ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථ විමර්ශනය

ජාතික සංවර්ධනය සහ ලාංකීය ගුවන්විදුලිය
 මහාචාර්ය සේන නානායක්කාර

නන්දන මිල්ලගල

මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනාංශය
 සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨය
 ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය
 මිහින්තලේ.
nandana.millagala58@mail.com

මහාචාර්ය සේන නානායක්කාරයන්, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලයේ, සමාජීයවිද්‍යා හා මානවශාස්ත්‍ර පීඨයේ, මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනාංශයේ, ජනසන්නිවේදනය විෂය පිළිබඳ මහාචාර්යවරයෙක් ලෙස සේවය කරනු ලබයි. 1960 වර්ෂයේ අනුරාධපුර පූජානගරය ආශ්‍රිත ගම්පෙදෙසෙහි උපත ලබන ඔහු අනු/නිවත්තකචේතිය මහා විද්‍යාලයෙන් සහ අනු/මහින්ද මහා විද්‍යාලයෙන් අධ්‍යාපනය ලබා කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත්ව එහි ජනසන්නිවේදන අධ්‍යයනාංශයෙන්, ජනසන්නිවේදනය පිළිබඳ ගෞරව ශාස්ත්‍රවේදී උපාධිය දිනා ගත්තේය. එම විශ්වවිද්‍යාලයෙන් ම ශාස්ත්‍රපති උපාධිය හා දර්ශනසූරී උපාධිය ද සම්පූර්ණ කරන එතුමෝ, සහකාර කථිකාචාර්යවරයෙක් ලෙස කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ම ආරම්භක පත්වීම ලබා, වසර කීපයකින් පසු ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලයේ, ජනසන්නිවේදනය පිළිබඳ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්යවරයෙක් ලෙස සේවයට එක් වූහ. වර්තමානය වන විට එහි මහාචාර්යවරයෙක් ලෙස කටයුතු කරයි. නානායක්කාරයෝ ජන සන්නිවේදනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රාලයීය ශික්ෂණයේ දී මෙන් ම ප්‍රායෝගික සුභාවිත මාධ්‍යකරණයේ විශිෂ්ට ප්‍රාමාණිකයෙක් ද වන්නාහ. පාසල් සමයේ සිටම ජනමාධ්‍යයට සම්බන්ධ බහුවිධ ක්ෂේත්‍රයන්හි ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් ප්‍රකටකරමින් ගුවන්විදුලි පිටපත් තුන්සියයකට අධික ප්‍රමාණයක් රචනා කර ඇත. එසේම හඬ නළුවෙක් ලෙස නාට්‍ය දහසකට පමණ දායක වූ අතර, රජරට ගුවන්විදුලියේ විකාශය වූ, නිර්මාණ, නිම්වළලු, පිලේ පැදුර, කඩුල්ල ආදී නාට්‍ය අතිශය ජනප්‍රිය වූ විශිෂ්ට ඇගයුමට පාත්‍ර වූ නිර්මාණයන් ය. කඩුල්ලේ කුරුකේලිස්ගේ චරිතයන්, ගම්මැද්දේ පුංචි බණ්ඩාගේ

වර්තමාන ඔහුගේ හැකියාවන් විසඳ කළ අපූරු හඬ රංගනයන්ය. වේදිකා නාට්‍ය ක්ෂේත්‍රය සමතික්‍රමණය කරමින් අත්, මෝරා, හෙණ, භූමිකා, ඔත්තුකාරයා, රාජකීය වෙන්දේසියක්, පාරාජිකා, එළියට බය මිනිස්සු, මහනඩුව හා ගොලු දිවයින ආදී නිර්මාණවලට රංගනයෙන් දායක විය. එසේම රූපවාහිනිය සහ සිනමාව ද ඔහුගේ රංග පෞරුෂය හඳුනාගත් බවට දඬුබස්නාමානය, දුන්හිඳ අද්දර, දණ්ඩේ ලූ ගිනි, සංසාරේ පියසටහන්, විසි වසරකට පසු, තව දවසක් හමුවී, දියමන්ති මාලය යන ටෙලිනාට්‍ය මෙන් ම සිනිතටික් සිහිනය වික්‍රමය ද කදිම දෘශ්‍යාන්තයෝ වන්නාහ. යුනෙස්කෝ සංවිධානයට සම්බන්ධව ප්‍රංශයේ සෝබෝන් විශ්වවිද්‍යාලය මගින් නිෂ්පාදනය කිරීමට නියමිත වූ “ශ්‍රී ලංකන් හෙරිටේජ්” නම් භාෂා දහසයකට පරිවර්තනය වීමට නියමිත වූ නිර්මාණයක ප්‍රමුඛ නළුවා ලෙස තෝරා ගැනීමට ඔහුගේ රංග ශක්‍යතාවට කදිම සහතිකයකි. රාජ්‍ය ගුවන්විදුලි උපදේශක සභාවේ සභාපතිවරයා ලෙස දීර්ඝ කාලයක් සේවය සැලසූ අතර, විශ්වකීර්ති සම්මාන තේරීම් සභාවේ සභාපති, ජාතික වික්‍රම ස්වර්ණ සම්මාන තේරීම් සභාවේ සභාපති, ජාතික රූපවාහිනී හා ගුවන්විදුලි සම්මාන උළෙලවල සභාපති මෙන් ම බොහෝ ජාතික මාධ්‍ය සම්මාන උළෙලවල ප්‍රකට ජූරි සභිකයෙක් ද වේ. රජරට ස්වර්ණ සම්මානය, ජනමාධ්‍ය විභූතිරත්න සම්මානය, දම්පිය ප්‍රසාදිනී හා උතුරුමැද කලා කීර්තිධර ආදී වශයෙන් සිය ගණනක් සම්මානයෙන් පිදුම් ලද එතුමෝ, කවියෙක්, ගේය කාව්‍ය නිබන්ධකයෙක් මෙන් ම දක්ෂ චිත්‍ර ශිල්පියෙක් ද වේ. බොහෝ වියත් සභාවන්හි සම්භාවනාවට පාත්‍රවන දේශන, සම්භාෂණයන්හි විදග්දයෙකි. ජනමාධ්‍ය හා සන්නිවේදන සාහිත්‍ය ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ කෘති ගණනාවකින් සුපෝෂණය කර ඇත. ඒවායින් සංවර්ධන සන්නිවේදනය හා ගුවන්විදුලි නාට්‍ය, රජරට සේවා නාට්‍ය කලා සමීක්ෂා, සංවර්ධනය හා ජනමාධ්‍ය, මාධ්‍ය කලා විචාර ප්‍රතිචාර, පොතක මහිම, ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය විචරණය, සංවර්ධන සන්නිවේදනය, ජාතික සංවර්ධනය හා ලාංකේය ගුවන්විදුලිය ආදී කෘතීන් මෙන් ම පර්යේෂණ පත්‍රිකා හා ලිපි ද සිය ගණනාවකි. එයින් මෙම විමර්ශනයට ලක්කෙරෙන්නේ ජාතික සංවර්ධනය සහ ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය යන කෘතියයි.

ජාතික සංවර්ධනය හා ලාංකේය ගුවන්විදුලිය

මහාචාර්ය සේන නානායක්කාරයන් 2008 වර්ෂයේදී, කොළඹ, ඇස්. ගොඩගේ සමාගමේ ප්‍රකාශනයක් ලෙස “ජාතික සංවර්ධනය හා ලාංකේය ගුවන්විදුලිය” යන කෘතිය පළකර ඇත. ISBN 978-955-95757-5-7 යන අංක යටතේ පිටු 352ක කෘතියක් වන මෙය පරිච්ඡේද හතරකින් යුක්ත ය. අනු පරිච්ඡේද තුනක් සහිතව විහිදෙන පළමුවන පරිච්ඡේදය සංවර්ධන කාර්යයෙහිලා ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයේ ශක්‍යතා පිළිබඳ පුළුල් වශයෙන් සාකච්ඡා කරයි. එහිදී ගුවන්විදුලි මාධ්‍ය සතු ක්ෂණිකත්වය

(Immediately), බහුලීකරණය (Multiplication), සමාජ ප්‍රභේදනා සමනිකුමණය (Transgressions of Social Varieties), සරල තාක්ෂණය හා නම්‍යශීලී බව (Simple Technology) Flexibility) පරික්ලපනය පුළුල් කළ හැකිවීම (The Ability of Expansion of Imagination), විවික්‍රාංගශීලී සන්නිවේදන රටාව (Featurized Communication Pattern) යන සාධක සනිදර්ශනාත්මකව හා සරලව ඉදිරිපත් කරයි.

පළමු පරිච්ඡේදයේ තුන්වන කොටස මගින් ලාංකේය ගුවන්විදුලියේ සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය විස්තරාත්මකව (1924-1935) ඉදිරිපත් කරයි. ලාංකේය ගුවන්විදුලියේ පූර්වකාලීන පසුබිම, පර්යේෂණාත්මක අවධිය, ගුවන්විදුලි ප්‍රචාරයේ ආරම්භය හා ප්‍රථම ප්‍රචාරය සමග සංවර්ධන අරමුණු බද්ධවන ආකාරයත්, එහිදී කථා ප්‍රචාරය සහ ආගමික ප්‍රබෝධය ඒ සඳහා යොදාගන්නා ආකාරයත් පුළුල් සහ සියුම් අධ්‍යයනයන් මගින් හඳුනාගත් තොරතුරු ප්‍රශස්ත ලෙස ගෙනහැර දක්වයි.

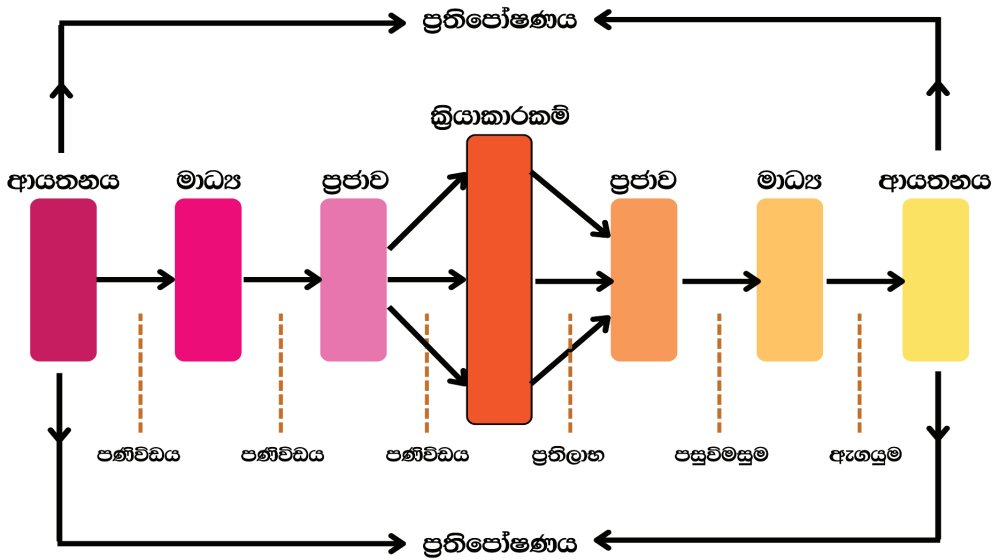
කෘතියේ දෙවන පරිච්ඡේදය අනුකොටස් පහකින් සමන්විතය. 1936 සිට ව්‍යවස්ථාපිත සංස්ථාවක් දක්වා කාලසීමාව තුළ මෙරට සංවර්ධනයට දැක් වූ දායකත්වය විමර්ශනය කරයි. එහිදී ප්‍රාරම්භක වශයෙන් ප්‍රවෘත්ති විකාශනය ප්‍රමිතිගත වන ආකාරයත් සංවර්ධනාත්මක තොරතුරු වාර්තාකරණයත් පිළිබඳ දක්වා ඇත. විශේෂයෙන් තුන්වන කොටසින් කෘෂිකාර්මික සන්නිවේදනයෙහිලා ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයේ වැඩසටහන් හා තාක්ෂණික සාධක ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ දක්වන තොරතුරු ආකර්ෂණීයවේ. එහිදී ප්‍රජා ගුවන්විදුලි යන්ත්‍ර ස්ථාපනය, සිංහල ග්‍රාමීය සේවා වැඩසටහන්, විශේෂයෙන් 1956ත් පසු විරසුරිය කොමිසමේ නිර්දේශ අනුව ගොඩනැගෙන සංවර්ධන වැඩසටහන්කරණය පිළිබඳ තොරතුරු කතුවරයාගේ පර්යේෂණාත්මක සතු ශක්‍යතා මතුකරයි. තරුණ-තරුණියන් කෘෂිකර්මාන්තයට යොදාගැනීමටත්, කාන්තා ශ්‍රම දායකත්වය ඉහළ නැංවීමත් සඳහා ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් නිර්මාණකරණය පිළිබඳ විවරණයක නිරත වෙයි. විශේෂයෙන් 1936 සිට 1966 දක්වා කාලසීමාව ඇතුළත අධ්‍යාපනික සංවර්ධනය සඳහා ගුවන්විදුලි මාධ්‍යයේ යොමුවීම පිළිබඳවත් ළමා අධ්‍යාපනික වැඩසටහන්කරණය සම්බන්ධවත් සැලකිලිමත්වී ඇත. "සරස්වතී මණ්ඩපය", "ළමා මණ්ඩපය", "හදමාමා" ආදී අතිසාර්ථක වැඩසටහන් කීපයක් පිළිබඳ කතුවරයාගේ අවධානය යොමුවී තිබේ.

තුන්වන පරිච්ඡේදයේදී 1967ත් පසු ගුවන්විදුලි නාට්‍ය හා සංගීතමය වැඩසටහන්වල දායකත්වය විවිධ දෘෂ්ටිකෝණයන් විමර්ශනය කිරීමට උත්සුක වී ඇත. කුරුලුබැද්ද, දියනිල්ලේ රාල, කිවිලේ කුඹුර, මුවන්පැලැස්ස, කුඹුරේගම, පහන්සිඵව, අමතක වූ සාධකය වැනි නාට්‍යවල සංවර්ධනාත්මක සන්නිවේදනයත්, නිර්මාණශීලීත්වය හා සෞන්දර්ය රස සංජානනයක් පිළිබඳ පුළුල් විවරණයක නිරතවේ. එහිදී බෞද්ධ නාට්‍ය හා වෙනත් විශ්වීය නාට්‍ය සමග සංසන්දනාත්මකව සිදුකළ අධ්‍යයනය

රචකයාගේ විෂයීය පරිඥානය ප්‍රකට කරන්නකි. එසේම සංගීතමය වැඩසටහන්වල සංවර්ධනාත්මක සාධක පිළිබඳ කරන විග්‍රහය වැදගත්වේ. ගුවන්විදුලියේ සංගීත පර්යේෂණ අංශයේ කාර්යභාරයත්, මෙරට සංගීත ක්ෂේත්‍රයේ මෙන් ම එහි පුළුල් සමාජ සංවර්ධනාත්මක පරමාර්ථ සාධනයෙහිලා තත් මාධ්‍යයේ සේවාවන් විමසන්නේ පුළුල් පරාසයක පැතිරෙමිනි.

සිව්වන පරිච්ඡේදයේ දී රජරට ප්‍රාදේශීය ගුවන්විදුලි සේවාවේ සංවර්ධනාත්මක කාර්යභාරය සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කර ඇත. වෙසෙසින් රජරටට කේන්ද්‍රීය වූ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධනයට රජරට සේවාවේ කාර්යභාරය එහි විකාශය වූ විවිධ වැඩසටහන් ඇසුරින් කරන විමසුම කතුවරයාගේ ශාස්ත්‍රීය, පර්යේෂණාත්මක දෘෂ්ටියේ කුට ප්‍රාප්තියක් ලෙස වර්ධනයවේ. සරුකෙත, ගොවිගෙදර, ගොවි පණිවිඩ ආදී වැඩසටහන් ඔස්සේ ගොවිජන ප්‍රජාව හා මාධ්‍ය අතර පවත්නා අර්ථාන්විත සම්බන්ධතාව විමසුමට ලක්වේ. පසුව නිර්මාණය වූ සංහිද, පිලේපැදුර, සම්භාෂා, ගම්සහාව, ගම්මැද්ද, තුරුලියදෙණිය, හංසගීනය හා මේ සියල්ලේ කිසියම් සන්ධිස්ථානයක් ලෙස කඩුල්ල ගුවන්විදුලි නාට්‍ය පෙන්නවාදිය හැකි ය. මෙම වැඩසටහන් මගින් පොදු ප්‍රජාවට සිදු වූ සේවය මෙන් ම විවිධ දක්ෂතා සහිත ශිල්පීන්ට කලාචලියට පැමිණීමට අවකාශ සැලසීම තවත් ප්‍රමුඛ මෙහෙවරක් ලෙස කතුවරයාගේ අධ්‍යයනයට ගෝචර වේ.

දෙස්-විදෙස් සංවර්ධන සන්නිවේදනඥයින්ගේ මෙන් ම පර්යේෂකයින්ගේ අවධානය යොමුවිය යුතු IMC ආකෘතිය හඳුන්වා දෙන්නේ කෘතියේ මහාර්ඝ ඵලයක් ලෙසිනි.

ආයතන, සංවර්ධන සංදේශ හා ප්‍රජාව අතර පවත්නා අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතාව මගින්, සංවර්ධනයේ සාප්‍රයතාවන් උසස් තලයකට පත් කළ හැකි බව මෙම ආකෘතිය මගින් කතුවරයා හඳුන්වා දෙයි. කෘෂිකර්මාන්තය පමණක් නොව අන් සියලු ම සංවර්ධන සන්නිවේදනයෙහිලා වඩාත් ප්‍රායෝගිකව භාවිත කළ හැකි ආකෘතියක් ලෙස මෙය අර්ථකථනය කරයි.

පාදක සටහන් ක්‍රමයට දක්වන පරිශීලන නාමාවලියත්, විශ්වසනීය පර්යේෂණයක ගම්භීරතා ප්‍රකට කරන උපග්‍රන්ථ නාමාවලියක් කෘතියට ආහරණවේ. ශාස්ත්‍රීය පර්යේෂණ කෘතියකට අවශ්‍ය සරල එහෙත් අරුත් සම්පන්න භාෂා භාවිතය විශිෂ්ටය. අක්ෂර වින්‍යාසයක්, නිරවද්‍ය ව්‍යාකරණ ලක්ෂණත්, ගුවන්විදුලිය වැනි මාධ්‍යයකට ආවේණික භාෂා පෞරුෂයත් කෘතිය පොදු පාඨක ප්‍රජාවට සමීප කිරීමට හේතු වේ.

මෙවැනි කෘතියක් මගින් අනාවරණය කරන පර්යේෂණාත්මක සාධක ගෝලීය සමාජය සමග හුවමාරු කර ගැනීම විශ්ව සම්භාවනාවට හේතු වන බැවින්, ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පරිවර්තනය කළ හැකිනම්! යන්න යෝජනාවක් ලෙස තබනු කැමැත්තෙමි. එසේම IMC වැනි ආකෘතියක් තවදුරටත් පියවරෙන් පියවර විස්තර කිරීම මැනවැයි පාඨකයා වෙනුවෙන් කළ හැකි තවත් සාධාරණ යෝජනාවකි. විශ්ව සන්නිවේදන ආකෘති අතර IMC ආකෘතිය ද ස්වකීය මෙහෙවර ඉටු කරනු දැකීම මෙම ග්‍රන්ථ විමර්ශකයාගේ සාධනීය අපේක්ෂාවක් ලෙස සටහන් තබනු කැමැත්තෙමි.